

การสื่อความหมายด้วยภาพถ่ายและข้อความในเอกสารแนะนำตัว
ผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภา เขตกรุงเทพมหานคร พ.ศ.2543

นางสาวกึ่งทอง มหาพรไพศาล

สถาบันวิทยบริการ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต
สาขาวิชาการสื่อสารมวลชน ภาควิชาการสื่อสารมวลชน

คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2546

ISBN 974-17-5449-3

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

SIGNIFICATION OF PHOTOGRAPHIC AND TEXTUAL COMMUNICATION IN
INTRODUCTORY MATERIALS OF BANGKOK METROPOLITAN CANDIDATES OF
SENATE MEMBER 2000

Miss Gingthong Mahapornpaisan

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts in Mass Communication

Department of Mass Communication

Faculty of Communication Arts

Chulalongkorn University

Academic Year 2003

ISBN 974-17-5449-3

หัวข้อวิทยานิพนธ์   การสื่อความหมายด้วยภาพถ่ายและข้อความในเอกสารแนะนำตัว
ผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภา เขตกรุงเทพมหานคร พ.ศ.2543
โดย   นางสาวกิ่งทอง มหาพรไพศาล
สาขาวิชา   การสื่อสารมวลชน
อาจารย์ที่ปรึกษา   รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย ศิริกายะ

คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

.....คณบดีคณะนิติศาสตร์
(ศาสตราจารย์ ดร.สุรพล วิรุฬห์รักษ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา แก้วเทพ)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย ศิริกายะ)

สถาบันวิจัยประชากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ปัทมวดี จารุวรรณ)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กฤษณ์ ทองเลิศ)

กิ่งทอง มหาพรไพศาล : การสื่อความหมายด้วยภาพถ่ายและข้อความในเอกสารแนะนำ
 ตัวผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภา เขตกรุงเทพมหานคร พ.ศ.2543. (SIGNIFICATION OF
 PHOTOGRAPHIC AND TEXTUAL COMMUNICATION IN INTRODUCTORY
 MATERIALS OF BANGKOK METROPOLITAN CANDIDATES OF SENATE
 MEMBER 2000) อ.ที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย ศิริกาเยะ, 218 หน้า ISBN
 974-17-5449-3.

การวิจัยนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้เข้าใจถึงลักษณะการสื่อความหมายของภาพถ่าย และ
 ข้อความ และเพื่อทราบถึงการสื่อความหมายในเรื่องภาพถ่ายตัวและการโน้มน้าวใจที่ปรากฏใน
 เอกสารแนะนำตัวผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภา เขตกรุงเทพมหานคร โดยศึกษาจากโปสเตอร์ที่ใช้ในการ
 แนะนำตัวผู้สมัครและสัมภาษณ์ผู้สมัครรับเลือกตั้ง

ผลการวิจัยพบว่าโปสเตอร์แนะนำตัวผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภา มี 3 ลักษณะคือ 1. ภาพถ่าย
 ร่วมกับชื่อ สกุล หมายเลข และข้อความแนะนำคุณวุฒิด้านต่างๆ 2. ภาพถ่ายร่วมกับชื่อ สกุล และ
 หมายเลข และ 3.ภาพถ่ายร่วมกับหมายเลข สำหรับการสื่อความหมายของภาพถ่ายและข้อความ
 ในเอกสารแนะนำตัวผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภา เขตกรุงเทพมหานคร ได้สื่อความหมายในเรื่องภาพ
 ตายตัวของผู้สมัคร โดยภาพถ่ายตัวนั้นมีพื้นฐานมาจากบทบาทและสถานภาพของผู้สมัคร โดยสื่อ
 สารผ่านทางเครื่องแต่งกาย การวางท่า บุคคลที่อยู่ร่วมในภาพถ่าย ฉากหลัง และภาพประกอบ
 ส่วนข้อความสื่อความหมายถึงเรื่องการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน ศาสนาและครอบครัว
 ข้อความจึงเข้ามาควบคุมการสื่อความหมายของภาพ และอธิบายความหมายที่ภาพถ่ายไม่
 สามารถสื่อสารได้ สำหรับเหตุผลในการเลือกนำเสนอภาพถ่ายตัวของผู้สมัครนั้นมี 3 ประเด็น
 คือ 1.กลุ่มเป้าหมาย 2.บทบาทและสถานภาพของผู้สมัคร 3.ตำแหน่งสมาชิกวุฒิสภา ซึ่ง
 ภาพถ่ายตัวของผู้สมัครมีความสอดคล้องกับภาพถ่ายตัวของตำแหน่งสมาชิกวุฒิสภา

ในส่วนของการโน้มน้าวใจนั้น พบว่าโปสเตอร์แนะนำตัวมีผลต่อคะแนนเสียงที่ผู้สมัคร
 ได้รับเพียงเล็กน้อย สาเหตุหลักในการได้รับคะแนนเสียงจึงมาจากต้นทุนทางสังคมของผู้สมัคร
 แต่ละท่านเป็นสำคัญ

ภาควิชา การสื่อสารมวลชน

ลายมือชื่อนิสิต _____

สาขาวิชา การสื่อสารมวลชน

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา _____

ปีการศึกษา 2546

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม _____

4385208728 : MAJOR MASS COMMUNICATION

KEY WORD: Signification / Photographic and Textual

GINGTHONG MAHAPORNPAISARN : SIGNIFICATION OF PHOTOGRAPHIC AND TEXTUAL COMMUNICATION IN INTRODUCTORY MATERIAL OF BANGKOK METROPOLITAN CANDIDATES FOR THE SENATE ,2000 A.D. THESIS ADVISOR : ASSOC. PROF. SIRICHAIRIKAYA, Ph.D. 218 pp. ISBN 974-17-5449-3.

The objectives of this research are to study the signification of photographic and textual communication , including the pattern of stereotype and persuasive power as appeared in introductory materials of Bangkok Metropolitan candidates for the Senate in the year 2000 A.D. The research methods include a detailed examination of introductory posters used by the candidates and in-depth interviews of selected candidates.

The finding of the research are as follows, Introductory posters can be distinguished in to 3 types , namely, those featuring the candidate's portrait accompanied by name, family name, electoral number and qualifications, those featuring the candidate's portrait accompanied by name, family name electoral number and those featuring the candidate's portrait accompanied by electoral number only. In view of the signification of photograph and text in introductory materials of Bangkok Metropolitan candidates for the Senate, it is found that the photograph vividly relates the candidate's stereotype based upon the role and status of each individual. This can be seen in the costume, posture, other individuals include in the photograph, background and other illustrated components. The text, on the other hand, gives details about the candidate's educational background, working experience, religious belief and family ties. It can therefore be said that the text functions as an implementation of the photograph. That is, it controls the signification of the photograph and elaborates upon the details where the photograph leaves out. The factors determining the choices of the candidate's stereotype are 1) target group , 2) the candidate's role and status and 3) position of the Senate member. Evidently, the candidate's stereotype correlates with that of the Senator position.

As regards the persuasive power of introductory posters, it is found that it has little effect upon the obtained votes. It can therefore be concluded that the social input of each candidate is the main factor the determines whether or not he/she will get elected.

Department MASS COMMUNICATION Student's signature .....

Field of study MASS COMMUNICATION Advisor's signature.....

Academic year 2003

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงไปด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งของ รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย ศิริกายะ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งได้ให้คำปรึกษาและข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ในการศึกษาวิจัย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์เป็นอย่างสูง พร้อมกันนี้ ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา แก้วเทพ ประธานกรรมการวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ปัทมวดี จารูวร และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กฤษณ์ ทองเลิศ กรรมการวิทยานิพนธ์

ขอขอบคุณผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภาทุกท่าน ที่ให้ความร่วมมือเปิดเผยข้อมูลที่สำคัญยิ่งต่อการทำวิจัยในครั้งนี้ รวมไปถึงอาจารย์และเพื่อนๆ จากแผนกวิชาการถ่ายภาพและภาพยนตร์ วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพ ที่ให้ความกระจ่างในปัญหาที่ผู้วิจัยได้เจอเจอ และห้องสมุดสถาบันการศึกษาต่างๆ ที่เปิดโอกาสให้ผู้วิจัยได้เข้าไปค้นคว้า

ขอขอบคุณพี่ๆ และเพื่อนๆ จากสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ พี่อ้น พี่โอง พี่จ๊อบ พี่เอ็ด พี่นุ้ย พี่ฟาง พี่ตุ้ย ออม อ้อ เจน ที่มีส่วนช่วยเหลือผลักดันให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้เดินทางไปถึงจุดหมาย รวมถึงกำลังใจจากเพื่อนๆ ชาวเอ็มซี 10 ที่ไม่เคยทอดทิ้งกัน

และสิ่งสำคัญที่สุดผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณพ่อและแม่ผู้สร้างชีวิต ที่มอบพลังกาย พลังใจให้ตลอดมา และพี่ๆ ทั้ง 4 ที่อยู่เคียงข้างกันเสมอ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญภาพ.....	ญ

บทที่

1	บทนำ.....	1
	ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
	ปัญหาคำวิจัย.....	6
	วัตถุประสงค์.....	6
	ขอบเขตงานวิจัย.....	6
	ข้อสันนิษฐาน.....	7
	นิยามศัพท์.....	7
	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	8
2	แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง.....	9
	แนวคิดเรื่องการถ่ายภาพบุคคล.....	9
	ทฤษฎีสัญญาวิทยา.....	14
	แนวคิดเรื่องวาทะของภาพ.....	20
	แนวคิดเรื่องการโน้มน้าวใจ.....	22
3	ระเบียบวิธีวิจัยและการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	26
	แหล่งข้อมูลและการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	26
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	38
	การนำเสนอข้อมูล.....	39

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

4	การวิเคราะห์ลักษณะการสื่อความหมายด้วยภาพถ่ายและข้อความในเอกสาร แนะนำตัวผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภา.....	42
	การแนะนำตัว.....	43
	อำนาจหน้าที่ของวุฒิสภา.....	45
	การสื่อความหมายด้วยภาพถ่ายและข้อความ ในโปสเตอร์แนะนำตัวผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา เขตกรุงเทพมหานคร.....	47
	โปสเตอร์ประเภทที่ 1 ภาพถ่าย ชื่อ สกุล หมายเลข และข้อความบ่งบอกคุณสมบัติ.....	48
	โปสเตอร์ประเภทที่ 2 ภาพถ่าย ชื่อ สกุล หมายเลข.....	157
	โปสเตอร์ประเภทที่ 3 ภาพถ่าย หมายเลข.....	200
5	สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ.....	203
	การสื่อความหมายที่พบในโปสเตอร์แนะนำตัวผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา.....	204
	ประเด็นจุดใจของภาพถ่ายตัว.....	206
	การโน้มน้าวใจในโปสเตอร์แนะนำตัวผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา เขตกรุงเทพมหานคร	212
	ข้อจำกัดในการวิจัย.....	213
	ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต.....	214
	รายการอ้างอิง.....	215
	ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	218

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่

1	ประเภทของสัญญาตามแนวคิดของเพียร์ส.....	1
2	โปสเตอร์ประเภทที่ 1.....	49
3	โปสเตอร์ประเภทที่ 1.2.....	59
4	โปสเตอร์ประเภทที่ 1.2.1.....	62
5	การออกแบบหมายเลขประจำตัวผู้สมัคร.....	74
6	การออกแบบหมายเลขประจำตัวผู้สมัคร ให้มีลักษณะคล้ายกับบัตรลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง.....	75
7	โปสเตอร์ประเภทที่ 1.2.2.....	77
8	โปสเตอร์ประเภทที่ 1.2.4.....	91
9	โปสเตอร์ประเภทที่ 1.3.....	97
10	เครื่องแบบปกติขาวและเครื่องแบบเต็มยศ.....	103
11	โปสเตอร์ประเภทที่ 1.3.2.....	97
12	โปสเตอร์ประเภทที่ 1.3.3.....	138
13	โปสเตอร์ประเภทที่ 1.4.....	147
14	โปสเตอร์ประเภทที่ 2.....	158
15	โปสเตอร์ประเภทที่ 2.1.1.....	166
16	โปสเตอร์ประเภทที่ 2.2.1.....	171
17	โปสเตอร์ประเภทที่ 2.2.3.....	180
18	โปสเตอร์ประเภทที่ 3.2.1.....	191

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่

1	โปสเตอร์หาเสียงที่ใช้ในการเลือกตั้งครั้งแรกของไทย.....	2
2	โปสเตอร์หาเสียงที่ใช้ในการเลือกตั้งครั้งแรกของไทย.....	2
3	นางสุชาดา อยู่ยอด พัวช่วย.....	56
4	ดร.จรัล ทองเกษม.....	63
5	รศ.ดร.เดช พุทธเจริญทอง.....	63
6	จิราภรณ์ ครุพานิช.....	63
7	ภาพขนาดครึ่งตัว.....	64
8	ภาพขนาดครึ่งตัว.....	64
9	ศาสตราจารย์ธรรมนุญ ลัดพลี.....	64
10	ดร.จรัล ทองเกษม.....	65
11	รศ.ดร.เดช พุทธเจริญทอง.....	67
12	นายธีรเทพ ทองสถิตย์.....	68
13	รศ.ดร.สมบัติ ทีฆทรัพย์.....	69
14	นายสมพงษ์ สู้ศุภอรรถ.....	70
15	จิราภรณ์ ครุพานิช.....	71
16	ชัยรัตน์ คำนวน.....	72
17	ถวัลย์ รุยาพร.....	80
18	เสรี สุวรรณภานนท์.....	81
19	ไพศาล พิษมงคล.....	82
20	บรรจบ สุดใจ.....	84
21	ทนายประมวล ศิริภูณ.....	85
22	ดร.ประเสริฐ ลิ้มประเสริฐ.....	86
23	ดำรง พุฒตาล.....	88
24	สุขสันต์ จิรจวิทยาเวช.....	92
25	คุณวิสุทธิ เจตสันต์.....	92
26	กีระณา สุมาวงศ์.....	93
27	สุขสันต์ จิรจวิทยาเวช.....	92
28	คุณวิสุทธิ เจตสันต์.....	92

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
29	กิระณา สุมาวงศ์.....95
30	เครื่องแบบเต็มยศ.....104
31	เครื่องแบบเต็มยศ.....104
32	เครื่องแบบเต็มยศ.....104
33	เครื่องแบบเต็มยศ.....104
34	เครื่องแบบเต็มยศ.....104
35	ผู้สมัครที่แต่งกายด้วยชุดปกติขาว.....105
36	ผู้สมัครที่แต่งกายด้วยชุดปกติขาว.....105
37	ข้อมูลด้านการทำงานด้วยตำแหน่งที่สูงที่สุดในการรับราชการ.....106
38	ข้อมูลด้านการทำงานด้วยตำแหน่งที่สูงที่สุดในการรับราชการ.....106
39	ข้อมูลด้านการทำงานด้วยตำแหน่งที่สูงที่สุดในการรับราชการ.....106
40	ข้อมูลด้านการทำงานด้วยตำแหน่งที่สูงที่สุดในการรับราชการ.....106
41	บรรจง อภิวัติกุล.....107
42	รศ.นงลักษณ์ สุทธิวัฒน์พันธ์.....108
43	ถนัด ตริยเลิศวิเชียร.....108
44	เฉลิม อ่างทอง.....109
45	เครื่องแบบเต็มยศรักษาพระองค์.....110
46	เครื่องแบบเต็มยศรักษาพระองค์.....110
47	เครื่องแบบเต็มยศรักษาพระองค์.....110
48	เครื่องแบบสีกากีคอแบะ.....111
49	พันตำรวจโทสุรโชค วิเศษจักรพันธ์.....112
50	พลเอกนฤดล เดชประดิษฐ์.....113
51	พลเอกนฤดล เดชประดิษฐ์.....113
52	พลเอกยุทธนา คำดี.....114
53	พลเอกวิจิต บุญยะวัฒน์.....115
54	นายธวัชชัย เทียนจง.....116
55	จอน อึ้งภากรณ์.....118
56	อาจารย์แก้วสรร อติโพธิ.....120

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
57 อาจารย์แก้วสรร อติโพธิ.....	121
58 ศ.ดร.อมร รักษาสัตย์.....	123
59 นางประทีป อึ้งทรงธรรม.....	124
60 คุณหญิงชดช้อย โสภณพนิต.....	126
61 โสภณ สุภาพงษ์.....	127
62 ดร.สมพร อรรถเศรณีวงศ์.....	129
63 ภาพครึ่งตัว ในชุดครุยเนติบัณฑิต.....	132
64 ภาพครึ่งตัว ในชุดครุยปริญญาสถาบันอุดมศึกษา เห็นถึงเครื่องหมายประจำสถาบันที่ประดับอยู่บนชุดครุย.....	132
65 ภาพครึ่งตัว ในชุดครุยปริญญาสถาบันอุดมศึกษา เห็นถึงเครื่องหมายประจำสถาบันที่ประดับอยู่บนชุดครุย.....	132
66 ประหยัด เสนวิรัช.....	133
67 อรรถ แพทย์ยังกุล.....	134
68 กิรินทร์ ชัชวาลวงศ์.....	135
69 ประทีป วัชรโชคเกษม.....	136
70 พีระพงศ์ ถนอมพงษ์พันธ์.....	137
71 ครูประทีป อึ้งทรงธรรม.....	139
72 วิทยากร เชียงกุล.....	142
73 ศ.ดร.กาญจนา นาคสกุล.....	144
74 เพชรรัตน์ เตชวัชรา.....	145
75 แนบ สุดสงวน.....	148
76 นายแพทย์สุเมธ อัครวรกิจ.....	150
77 ยอดมณี ภมรมนตรี.....	151
78 สุรวัดณ์ ชมพูพงษ์.....	152
79 สุขพัฒน์ ทองเพ็ญ.....	153
80 อัจฉิ์ดำรง พุฒตาล.....	154
81 ดร.ขวัญไทย วังอุดม.....	166
82 ศ.ดร.อิมรอน มะลูลีม.....	167

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
83 ดร.อาจอง ชุ่มสาย ณ อยุธยา.....	167
84 ดร.สิงห์โต จ่างตระกูล.....	167
85 ผู้สมัครในชุดครุยปริญญาเอก.....	169
86 ผู้สมัครในชุดครุยปริญญาเอก.....	169
87 ผู้สมัครในเครื่องแบบเต็มยศรักษาพระองค์.....	172
88 ผู้สมัครในเครื่องแบบเต็มยศทหารอากาศ.....	172
89 ผู้สมัครในเครื่องแบบเต็มยศทหารอากาศ.....	172
90 ผู้สมัครในเครื่องแบบเต็มยศทหารบก.....	172
91 ผู้สมัครในเครื่องแบบเต็มยศรักษาพระองค์.....	173
92 ผู้สมัครในเครื่องแบบเต็มยศรักษาพระองค์.....	173
93 ผู้สมัครในเครื่องแบบเต็มยศรักษาพระองค์.....	173
94 ผู้สมัครในเครื่องแบบเต็มยศรักษาพระองค์.....	174
95 ผู้สมัครในเครื่องแบบเต็มยศรักษาพระองค์.....	174
96 ภาพครึ่งตัว.....	175
97 ภาพศีรษะละช่วงไหล่.....	175
98 พลอากาศเอกสามารถ โสดสถิตย์.....	176
99 พลอากาศเอกสามารถ โสดสถิตย์.....	177
100. พลเอกสุพร หิรัญสี.....	178
101. นายแพทย์ยุทธ โภธารามิก.....	179
102. ศ.นพ.อุดมศิลป์ ศรีแสงนาม.....	179
103. สายสม วงศาสุลักษณ์.....	182
104. เครือวัลย์ สมณะ.....	182
105. โปสเตอร์ที่ใช้สีในการสื่อความหมาย.....	183
106. โปสเตอร์ที่ใช้สีในการสื่อความหมาย.....	183
107. ผ่อง เล่งอี้.....	184
108. เครื่องแบบเต็มยศ.....	185

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
109 เครื่องแบบเต็มยศ.....	185
110 เครื่องแบบเต็มยศ.....	186
111 เครื่องแบบเต็มยศ.....	186
112 คุณปราโมทย์ ไม่กล้า.....	187
113 ผู้สมัครในชุดเสื้อครุยวิทยฐานะ.....	192
114 ผู้สมัครในชุดเสื้อครุยวิทยฐานะ.....	192
115 ผู้สมัครในชุดเสื้อครุยวิทยฐานะ.....	193
116 นายปราโมทย์ ผลาภิรมย์.....	193
117 ดร.สายสุรี จุติกุล.....	194
118 ดร.ผุสดี ตามไท.....	194
119 ดร.เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง.....	195
120 นางสุภาวดี หาญเมธี.....	196
121 วิเชียร เตชะไพบูลย์.....	198
122 ดำรง พุฒตาล.....	200
123 ประเด็นหัวใจแบบที่ 1 ปณนิบัติราชการมาด้วยดี.....	207
124 ประเด็นหัวใจแบบที่ 1 ปณนิบัติราชการมาด้วยดี.....	207
125 ประเด็นหัวใจแบบที่ 1 ปณนิบัติราชการมาด้วยดี.....	207
126 ประเด็นหัวใจแบบที่ 2 ความจงรักภักดี	208
127 ประเด็นหัวใจแบบที่ 2 ความจงรักภักดี.....	208
128 ประเด็นหัวใจแบบที่ 2 ความจงรักภักดี	208
129 ประเด็นหัวใจแบบที่ 3 ผู้ผดุงความยุติธรรม	209
130 ประเด็นหัวใจแบบที่ 3 ผู้ผดุงความยุติธรรม	209
131 ประเด็นหัวใจแบบที่ 4 ผู้ทรงภูมิ.....	210
132 ประเด็นหัวใจแบบที่ 4 ผู้ทรงภูมิ.....	210
133 ประเด็นหัวใจแบบที่ 4 ผู้ทรงภูมิ.....	211
134 ประเด็นหัวใจแบบที่ 5 ครอบครัวยุคใหม่.....	211
135 ประเด็นหัวใจแบบที่ 5 ครอบครัวยุคใหม่.....	211

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

การสื่อความเข้าใจระหว่างมนุษย์ด้วยกันนั้น นอกเหนือไปจากการใช้ภาษาพูดโดยตรงแล้ว มนุษย์อาจใช้รูปภาพ ตัวอักษร เป็นสื่อในการบอกกล่าว ถ่ายทอดเรื่องราว ความรู้สึกนึกคิดจากผู้หนึ่งไปสู่อีกผู้หนึ่งหรือจากกลุ่มชนหนึ่งไปสู่อีกกลุ่มชนหนึ่งและจากคำพูดที่ว่า “ภาพ ๆ เดียวสื่อความหมายได้ดีกว่าคำพูดนับพันคำ” (a picture says more than a thousand words) หรือสุภาษิตไทยที่ว่า “สิบปากว่าไม่เท่าตาเห็น” เป็นการแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการสื่อสารด้วยภาพ ดังที่ได้มีการศึกษาเกี่ยวกับธรรมชาติการรับรู้ของมนุษย์พบว่า มนุษย์เรียนรู้ผ่านทางสายตามากถึง 75 เปอร์เซ็นต์ ทางหู 13 เปอร์เซ็นต์ ทางจมูก 3 เปอร์เซ็นต์ ทางลิ้น 3 เปอร์เซ็นต์ และทางการสัมผัส 6 เปอร์เซ็นต์ และในเรื่องที่เกี่ยวกับความทรงจำมนุษย์สามารถจดจำสิ่งที่ได้เห็นถึงร้อยละ 40 แต่สามารถจดจำสิ่งที่ได้ยินเพียงร้อยละ 20 (เสาวนีย์ สิกขาบัณฑิต ,2528 : 34) เมื่อเป็นเช่นนี้ภาพจึงถูกนำมาใช้เป็นองค์ประกอบหนึ่งในการสื่อสาร เพราะภาพมีผลต่อการรับรู้และการจดจำของมนุษย์ได้ดีทางหนึ่ง และเมื่อเทคโนโลยีเจริญขึ้นภาพวาดจึงได้รับการพัฒนาเรื่อยมาจนกลายเป็นภาพถ่าย ซึ่งเป็นสื่อประเภทหนึ่งที่มีบทบาทอย่างมากในสังคม

Jessica Evans (1999:129) กล่าวว่า “ภาพถ่าย” มีบทบาทสำคัญต่อชีวิตประจำวันของมนุษย์และสิ่งแวดล้อมในสังคมปัจจุบัน บุคคลตั้งแต่เกิดจนกระทั่งตาย อย่างน้อยก็มีหนึ่งครั้งในชีวิตที่ต้องเกี่ยวข้องกับภาพถ่าย ภาพถ่ายจึงเป็นสื่อที่เข้าไปพัวพันกับกิจกรรมเกือบทุกประเภทของมนุษย์ ผู้คนในยุคศตวรรษที่ 20 ใช้ภาพถ่ายเพื่อแสดงความเป็นสมาชิกของสังคม เช่น การถ่ายภาพหมู่ของครอบครัว การถ่ายภาพแต่งงาน งานเลี้ยงวันเกิด การถ่ายภาพท่องเที่ยว และภาพถ่ายยังแสดงถึงความเป็นเอกลักษณ์ของตน เช่น ภาพถ่ายบุคคลและรูปติดบัตรในเอกสารต่างๆ การถ่ายภาพไม่ได้มีไว้เพียงแค่อุปกรณ์สนองต่อกิจกรรมที่เป็นส่วนตัวเท่านั้น แต่ภาพถ่ายยังถูกนำไปใช้ประกอบในงานด้านต่างๆ มากมายซึ่งได้นำไปเผยแพร่สู่สาธารณะ ไม่ว่าจะเป็นการใช้ภาพถ่ายเพื่อการโฆษณาสินค้า การใช้ภาพถ่ายประกอบข่าวในหน้าหนังสือพิมพ์ นิตยสาร ในใบปิดภาพยนตร์และในใบปิดเพื่อการโฆษณาหาเสียงเลือกตั้ง เป็นต้น

จะเห็นได้ว่าภาพถ่ายได้เข้าไปเป็นองค์ประกอบหนึ่งของกิจกรรมต่างๆ ไม่เว้นแม้แต่ในกิจกรรมทางการเมืองโดยเฉพาะในส่วนที่เป็นป้ายโฆษณาหาเสียงในช่วงที่มีการเลือกตั้ง ป้ายโฆษณาหาเสียงได้ถูกนำมาใช้เป็นครั้งแรก ในการเลือกตั้งเป็นประธานาธิบดีของแมคคินลีย์ (Mckinley) ในปี ค.ศ.1896 ที่ชิคาโก ต่อมาได้กลายเป็นแบบฉบับหรือมาตรฐานส่วนหนึ่งของการรณรงค์ทางการเมืองในสหรัฐอเมริกา (วิรัช ลภีรัตนกุล ,2532:114) และ เอนก นาวิกมูล (2542) ได้กล่าวถึงประวัติการใช้ โปสเตอร์หาเสียงทางการเมืองว่าได้เกิดขึ้นเป็นครั้งแรกในสมัยรัชกาลที่ 7 เมื่อวันที่ 7 พฤศจิกายน พ.ศ.2480 ซึ่งราษฎรได้ทำหน้าที่พลเมืองเลือกตั้งผู้แทนราษฎรได้โดยตรง ภายหลังจากที่คณะราษฎรได้ทำการยึดอำนาจและเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราช เป็นระบอบประชาธิปไตย เพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครอง

โปสเตอร์หาเสียงในยุค พ.ศ.2480 มีลักษณะที่น่าสนใจกล่าวคือ หลายแผ่นพิมพ์สอดสีมีภาพถ่ายบุคคลที่ลงสมัครและมีข้อความโฆษณาแนะนำตัวผู้สมัคร โปสเตอร์บางคนได้มีการพิมพ์สาระความรู้ในด้านอื่นๆ แทรกลงไปด้วยทั้งที่ไม่ได้เกี่ยวกับการเลือกตั้ง

ภาพที่ 1 และ ภาพที่ 2

โปสเตอร์หาเสียงที่ใช้ในการเลือกตั้งครั้งแรกของประเทศไทย

จากการศึกษาประวัติการใช้โปสเตอร์ที่ใช้ในการรณรงค์กิจกรรมทางการเมือง ที่เรียกว่าโปสเตอร์หาเสียงนั้น พบว่าลักษณะของโปสเตอร์ประกอบไปด้วยภาพถ่าย หมายเลข และข้อความ ภาพถ่ายที่นำมาใช้แสดงให้เห็นถึงการศึกษาและการทำงานของผู้สมัคร ภาพถ่ายของผู้สมัครจึงมี

ความสำคัญซึ่งไม่ได้บอกให้ประชาชนทราบเพียงแค่ว่าหน้าตาของผู้สมัครเป็นอย่างไรเท่านั้น แต่ภาพถ่ายยังแสดงให้เห็นถึงบทบาทและสถานภาพซึ่งเป็นคุณสมบัติในด้านต่างๆ ของผู้สมัครรับเลือกตั้งอีกประการหนึ่งด้วย

โดยปกติแล้วป้ายโฆษณาหาเสียงทางการเมืองของประเทศไทย มีการสื่อความหมายโดยผ่านทางภาพถ่ายของผู้สมัครและข้อความที่สามารถให้ข้อมูลในด้านต่างๆ ได้ เช่น ชื่อ สกุล หมายเลข พรรคการเมืองที่สังกัดและนโยบายต่างๆ ที่ใช้ในการหาเสียงโดยไม่ผิดพระราชบัญญัติการเลือกตั้ง แต่หลังจากที่มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ซึ่งเป็นกุญแจสำคัญของการปฏิรูปการเมือง ที่เน้นการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชน การมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองและการตรวจสอบอำนาจรัฐ รวมทั้งการปรับปรุงโครงสร้างทางการเมืองให้มีเสถียรภาพและประสิทธิภาพแล้ว ได้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองครั้งสำคัญ นั่นก็คือได้บัญญัติให้สมาชิกวุฒิสภามาจากการเลือกตั้ง และดำรงตำแหน่งได้คราวละ 6 ปี โดยห้ามดำรงตำแหน่ง 2 วาระติดต่อกัน ซึ่งในอดีตสมาชิกวุฒิสภา มาจากการแต่งตั้ง และดำรงตำแหน่งได้คราวละ 4 ปี

จากคู่มือการแนะนำตัวผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภา สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ธันวาคม 2542 ได้กล่าวไว้ว่า เนื่องจากสมาชิกวุฒิสภามีอำนาจหน้าที่สำคัญยิ่งและด้วยความประสงค์จะให้สมาชิกวุฒิสภา แต่ละคนทำหน้าที่โดยอิสระ ปลอดจากการแทรกแซงทางการเมือง พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ.2541 มาตรา 36 จึงห้ามมิให้พรรคการเมืองช่วยเหลือหรือสนับสนุนผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภา ไม่ว่าจะโดยทางตรงหรือทางอ้อม และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ.2541 มาตรา 91 จึงห้ามมิให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาหรือบุคคลใดดำเนินการหาเสียงเลือกตั้ง เว้นแต่การแนะนำตัวผู้สมัครเท่านั้น เพราะยึดหลักว่าผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาเป็นผู้ทรงเกียรติ มีคุณวุฒิสูง มีชื่อเสียง สะสมผลงานจนเป็นที่ประจักษ์และยอมรับของประชาชนในจังหวัด เมื่อแนะนำตัวว่าเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งก็น่าจะมีโอกาสได้รับเลือกตั้งโดยไม่ต้องโฆษณาหาเสียง

เหตุผลอีกประการหนึ่งที่ห้ามหาเสียงก็คือ ไม่ต้องการให้ผู้สมัครไปขอรับการสนับสนุนจากพรรคการเมืองหรือบุคคลใด อันอาจทำให้สมาชิกวุฒิสภาตกอยู่ภายใต้อิทธิพลของผู้นั้น และอาจทำให้การทำงานขาดอิสระ ไม่อาจเป็น “สภาเป่าบันจิ้น” ที่ตรวจสอบความถูกต้องในการบริหารงานของรัฐบาลหรือกลั่นกรองการทำงานด้านนิติบัญญัติของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ถ้าสมาชิก

วุฒิสภามีการฝึกไฟพรอคการเมือง เจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญที่จะให้วุฒิสภาเป็นสภาที่เป็นกลาง
ทางการเมืองก็จะถูกเบี่ยงเบนไป

ถึงแม้ว่าในการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาซึ่งจัดให้มีขึ้นเป็นครั้งแรก ในประวัติศาสตร์การปกครองของประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ออกกฎระเบียบที่ส่งผลให้ตัวผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภาไม่สามารถให้ข้อมูลในด้านนโยบายรวมทั้งการให้ข้อมูลอื่นๆ ที่จะเป็นการโฆษณาหาเสียงให้กับตัวเองไว้ซึ่งลักษณะของเอกสารแนะนำตัวผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภา จะมีความแตกต่างจากป้ายโฆษณาหาเสียงครั้งอื่นๆ ซึ่งจากประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้ง เรื่องการแนะนำตัวผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา ได้ตั้งหลักเกณฑ์และวิธีการแนะนำผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาไว้ดังนี้คือ จะกระทำได้เพียงแค่นำเสนอภาพถ่ายของผู้สมัครหรือภาพถ่ายของผู้สมัครกับบุคคลที่เกี่ยวข้อง และให้มีข้อความและข้อมูลได้เฉพาะ

1. ประวัติส่วนตัวของผู้สมัครรับเลือกตั้ง
2. ประวัติการศึกษาของผู้สมัครรับเลือกตั้ง
3. ประวัติการทำงานหรือประสบการณ์ในการทำงานของผู้สมัครรับเลือกตั้ง

สำหรับการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาของประเทศไทย ได้จัดให้มีขึ้นเป็นครั้งแรกเมื่อวันที่ 4 มีนาคม พ.ศ.2543 พร้อมกันทั่วประเทศ โดยกรุงเทพมหานครเป็นจังหวัดที่มีผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภามากที่สุดถึง 265 คน ซึ่งจำนวนสมาชิกวุฒิสภาของกรุงเทพมหานครตามระเบียบมีได้ทั้งสิ้น 18 คน นับเป็นจังหวัดที่มีจำนวนผู้สมัครสูงที่สุดของประเทศ โดยประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้งจะสามารถลงคะแนนเสียงเลือกผู้สมัครได้เพียง 1 คนเท่านั้น จึงนับเป็นการเลือกตั้งที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งต้องแข่งขันกันอย่างสูง โดยอยู่บนกฎระเบียบข้อเดียวกันคือการห้ามหาเสียงทำได้เพียงแค่การแนะนำตัวเท่านั้น แม้ว่าทางคณะกรรมการการเลือกตั้งจะได้จัดสรรเวลาให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา ได้มีโอกาสแนะนำตัวเองผ่านทางสื่อโทรทัศน์และสื่อวิทยุกระจายเสียง แต่ก็กระทำได้เพียงแค่ครั้งหนึ่งเท่านั้น ซึ่งโอกาสที่ประชาชนจะจดจำหน้าตาและคุณสมบัติของผู้สมัครรับเลือกตั้งได้นั้นดูจะเลือนลาง เพราะฉะนั้นแล้วเอกสารแนะนำตัวประเภทต่างๆ ที่ติดอยู่ตามทางสัญจรไปมาและที่แจกถึงมือประชาชน จึงน่าจะเป็นสื่อที่สร้างความคุ้นเคยระหว่างตัวผู้สมัครรับเลือกตั้งกับประชาชนได้ดีกว่า

สิ่งที่สำคัญในโปสเตอร์แนะนำตัวผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ส่วน คือ ส่วนแรกได้แก่ภาพของผู้สมัครรับเลือกตั้งซึ่งทั้งหมดล้วนเป็นภาพถ่าย ภาพถ่าย

ของผู้สมัครที่ถูกนำมาใช้จึงเป็นเสมือนการแสดงแทนของจริงด้วยภาพ (analogical representation) ดังที่คนโบราณเชื่อกันว่าคำว่า image (ภาพ) มีรากศัพท์มาจากคำว่า imitari (เลียนแบบ) (ประชา สุวิธานนท์, 2538:113) Shapiro (1988:124) กล่าวว่า ภาพถ่ายเป็นอาณาบริเวณที่ประกอบไปด้วย ความหมาย และภาพถ่ายสามารถที่จะบันทึกความเป็นจริงที่เกิดขึ้นและนำเอาเหตุการณ์เหล่านั้น มาผลิตซ้ำ โดยอัดขยายออกมาเป็นภาพถ่ายได้มากมาย เราสามารถใช้ภาพถ่ายของบุคคลที่ไม่มี ใครรู้จักมาแนะนำให้กับบุคคลอื่นๆ รู้จักได้เสมือนหนึ่งว่าเขามายืนอยู่ตรงหน้า

ดังที่ Barthes (วรรณพิมล อังคศิริสรพร , 2544:87) ได้เขียนถึงภาพถ่ายของผู้สมัครใน โปสเตอร์หาเสียงเลือกตั้งไว้ว่า ภาพถ่ายได้สร้างความผูกพันแบบเป็นส่วนตัวระหว่างผู้สมัครกับผู้ลงคะแนน กล่าวคือสิ่งที่ผู้สมัครเสนอให้พิจารณาประกอบการตัดสินใจนั้นมิได้มีเพียงนโยบาย แต่ยังรวมไปถึงคุณลักษณะทางกายภาพ รายละเอียดในชีวิตประจำวันที่น่าประทับใจออกมาเป็นบุคลิกภาพ การแต่งกาย อากัปกริยา จึงเท่ากับว่าภาพถ่ายมีส่วนหรือพื้นฐานด้านบารมีนิยมในการเลือกตั้ง อันรวมไปถึงบทบาทความเป็น “ผู้แทนประชาชน”

สำหรับข้อความที่ประกอบอยู่กับภาพถ่าย ได้แก่ ชื่อ-นามสกุล หมายเลข และข้อมูลส่วนตัวของผู้สมัครในด้านครอบครัว การศึกษา และประสบการณ์การทำงาน ซึ่ง Roland Barthes ได้กล่าวถึงการนำข้อความเข้ามาประกอบในภาพไว้ว่า “ภาพทุกภาพล้วนมีศักยภาพที่จะสื่อความหมายได้หลายความหมาย (polysemous) ทั้งสิ้น และทำให้ผู้อ่านสามารถเลือกความหมายบางตัวและมองข้ามบางตัวไปได้ลักษณะหลายนัยยะนี้ก่อให้เกิดปัญหาความชัดเจนในการสื่อความหมาย ปัญหาที่ว่าก็คือมันอาจทำให้เกิดความแปรปรวนทางกลไกการสื่อสาร ด้วยเหตุนี้ ในทุกสังคมจึงมีการพัฒนาเทคนิควิธีการต่างๆ ขึ้นมามากมายเพื่อที่จะ “กำกับ” ความหมายมิให้ลอยตัวจนเกินไป ทั้งนี้เพื่อป้องกันความปั่นป่วนอันเกิดจากความหมายที่ไม่แน่นอนของสัญลักษณ์ การใช้คำหรือสารที่เป็นภาษามากำกับก็เป็นเทคนิควิธีการที่วุ่นวายแบบหนึ่ง” ข้อความจึงถูกนำมาใช้เพื่อสื่อความหมายความเป็นตัวตนของผู้สมัคร ให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น นอกเหนือจากหน้าที่ในการให้ข้อมูลกับประชาชนผู้ลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง

การสื่อความหมายด้วยภาพถ่ายและข้อความในเอกสารแนะนำตัวของผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภา เขตกรุงเทพมหานคร จึงมีความน่าสนใจศึกษาเนื่องจากเป็นครั้งแรกที่โปสเตอร์แนะนำตัวของผู้สมัครเลือกตั้งทางการเมืองมีขอบเขตทำได้เพียงแคเป็นการแนะนำตัว ห้ามหาเสียงทั้งโดยตนเองและผู้อื่น ห้ามมิให้พรรคการเมืองช่วยเหลือหรือสนับสนุนผู้สมัครไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม โปสเตอร์แนะนำตัวจึงเป็นสื่อที่สำคัญที่ผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภาใช้เป็นเครื่องมือสื่อความหมายจาก

ตัวเอง ออกไปสู่มุมอื่น และจากหนังสือกระบวนการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาที่ทางสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้จัดพิมพ์เผยแพร่ ได้มีการให้ข้อมูลเกี่ยวกับการห้ามหาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาโดยให้เหตุผลว่า “ผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา ควรเป็นผู้ทรงเกียรติ มีคุณวุฒิสสูง มีชื่อเสียง สะสมผลงานจนเป็นที่ประจักษ์และยอมรับของประชาชนในจังหวัด เมื่อนำตัวว่าเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งก็น่าจะได้รับเลือกตั้งโดยไม่ต้องโฆษณาหาเสียง” (สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง, 17, 2543)

จากกฎระเบียบมาตรฐานต่างๆ ที่ใช้ในการเลือกตั้งประกอบกับเหตุผลที่ผู้สมัครไม่จำเป็นต้องทำการหาเสียงตามที่ทางสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ชี้แจงไว้ ทำให้ลักษณะโปสเตอร์แนะนำตัวผู้สมัคร มีรูปแบบในการเลือกใช้ภาพถ่ายและข้อความแตกต่างกันไปในหลายลักษณะ ดังนั้น ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ก็เพื่อที่จะหาคำตอบว่า ภาพถ่ายและข้อความในโปสเตอร์แนะนำตัวที่ถูกเลือกนำมาใช้ได้สื่อความหมายไปถึงประชาชนในเรื่องใดและด้วยวิธีการอย่างไรบ้าง

ปัญหาคำวิจัย

1. ภาพถ่ายและข้อความที่ปรากฏในโปสเตอร์แนะนำตัวผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภา เขตกรุงเทพมหานคร มีลักษณะการสื่อความหมายอย่างไร
2. ภาพถ่ายและข้อความที่ปรากฏในโปสเตอร์แนะนำตัวผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภา เขตกรุงเทพมหานคร มีลักษณะการโน้มน้าวใจอย่างไร

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้เข้าใจถึงลักษณะการสื่อความหมายของภาพถ่ายและข้อความ ที่ถูกนำมาใช้ในโปสเตอร์แนะนำตัวผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภา เขตกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อให้เข้าใจถึงลักษณะการโน้มน้าวใจของภาพถ่ายและข้อความ ที่ถูกนำมาใช้ในโปสเตอร์แนะนำตัวผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภา เขตกรุงเทพมหานคร

ขอบเขตงานวิจัย

การวิจัยนี้จะศึกษาเฉพาะโปสเตอร์แนะนำตัวผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา เขตกรุงเทพมหานคร ที่ทำการเลือกตั้งในวันที่ 4 มีนาคม 2543 โดยศึกษาเฉพาะโปสเตอร์แนะนำตัวที่มีภาพถ่ายของผู้สมัครร่วมกับข้อความในการแนะนำตัวเท่านั้น

โดยผู้สมัครที่จัดทำโปสเตอร์แนะนำตัวมีจำนวน 226 คน จากผู้สมัครรับเลือกตั้งทั้งหมดจำนวน 265 คน ซึ่งผู้วิจัยสามารถเก็บรวบรวมโปสเตอร์ของผู้สมัครรับเลือกตั้งมาได้จำนวน 150 แผ่น เป็นโปสเตอร์ของผู้สมัครที่ได้รับการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาจำนวน 18 ท่าน แต่นำมาศึกษา

เพียง 17 ท่าน 24 แผ่น เนื่องจากผู้สมัครหมายเลข 110 นายวัลลภ ตังคณานุรักษ์ ผลิตโปสเตอร์ที่ใช้เฉพาะข้อความเท่านั้นซึ่งไม่ได้อยู่ในข้อตกลงเบื้องต้นจึงไม่นำมาวิเคราะห์ด้วย และเป็นโปสเตอร์จากผู้สมัครรับเลือกตั้งที่ไม่ได้รับการเลือกตั้งจำนวน 117 คน 126 แผ่น

ข้อสันนิษฐาน

1. ภาพถ่ายและข้อความที่นำมาใช้ในโปสเตอร์แนะนำตัวผู้สมัครรับเลือกตั้งนั้น สื่อให้เห็นถึงความสามารถและความสำเร็จของผู้สมัคร โดยสื่อความหมายทั้งความหมายตรงและความหมายแฝง ผ่านทางองค์ประกอบของภาพและการใช้ข้อความ
2. ลักษณะของภาพถ่ายและข้อความที่ผู้ลงสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา นำมาใช้ในโปสเตอร์แนะนำตัวนั้น มีวัตถุประสงค์เพื่อโน้มน้าวใจประชาชนโดยสื่อความหมายในเรื่องที่เกี่ยวกับภาพตายตัวของบุคคล ซึ่งการสื่อความหมายดังกล่าวนั้นสอดคล้องกับอำนาจหน้าที่ในตำแหน่งสมาชิกวุฒิสภา

นิยามศัพท์

“การสื่อความหมาย” หมายถึง สิ่งที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาตั้งใจจะนำเสนอไปถึงผู้รับสาร โดยผ่านทางกรเลือกใช้ภาพถ่าย ข้อความ และการออกแบบที่ปรากฏให้เห็นในเอกสารแนะนำตัวผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภา เขตกรุงเทพมหานคร ได้แก่ ลักษณะของภาพบุคคล สัญลักษณ์ การจัดวางภาพ และข้อความ

“ภาพถ่าย” หมายถึง ภาพถ่ายบุคคล (Portrait) ของผู้สมัครรับเลือกตั้ง หรือภาพถ่ายของผู้สมัครรับเลือกตั้งกับบุคคลที่เกี่ยวข้อง ที่ปรากฏในเอกสารแนะนำตัวผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภาในเขตกรุงเทพมหานคร

“ข้อความ” หมายถึง ข้อมูลต่างๆ ที่เป็นตัวอักษรที่ปรากฏในเอกสารแนะนำตัวผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภาในเขตกรุงเทพมหานคร

“โปสเตอร์แนะนำตัวผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภา เขตกรุงเทพมหานคร” หมายถึง แผ่นประกาศหรือแผ่นป้าย มีขนาดกว้างไม่เกิน 45 เซนติเมตร และยาวไม่เกิน 65 เซนติเมตร โดยประมาณ สามารถมีภาพถ่ายของผู้สมัครหรือภาพถ่ายของผู้สมัครกับบุคคลที่เกี่ยวข้องได้

เอกสารที่จัดพิมพ์ดังกล่าว ให้มีข้อความได้เฉพาะ

1. ประวัติส่วนตัวของผู้สมัครรับเลือกตั้ง
2. ประวัติการศึกษาของผู้สมัครรับเลือกตั้ง
3. ประวัติการทำงานหรือประสบการณ์ในการทำงานของผู้สมัครรับเลือกตั้ง

“สมาชิกวุฒิสภา” หมายถึง ผู้ที่มีอำนาจหน้าที่พิจารณากลับกรองกฎหมาย ควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน ให้ความเห็นชอบในเรื่องสำคัญๆ แต่งตั้งให้คำแนะนำหรือให้ความเห็น

ขอให้นักคณดำรงตำแหน่ง ในองค์กรตามรัฐธรรมนูญ รวมทั้งให้มีอำนาจถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือข้าราชการระดับสูงให้ออกหรือพ้นจากตำแหน่งด้วย

“**ภาพตายตัว (stereotype)**” หมายถึง ภาพที่ผู้สมัครบอกความเป็นตัวเองให้กับประชาชนได้รับรู้ ซึ่งเป็นสิ่งที่ผู้สมัครปฏิบัติเป็นประจำที่เกิดขึ้นจากลักษณะของงานที่ทำหรือพฤติกรรมโดยภาพตายตัวมีพื้นฐานมาจากบทบาทและสถานภาพของผู้สมัคร

“**การโน้มน้าวใจ**” หมายถึง วิธีการที่ผู้สมัครนำมาใช้ในการสื่อความหมายผ่านทางภาพถ่าย และข้อความในโปสเตอร์แนะนำตัว เพื่อให้ได้มาซึ่งคะแนนเสียง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลจากการวิจัยสามารถนำไปเป็นแนวทางในการจัดทำโปสเตอร์ที่เหมาะสมสำหรับการหาเสียงและการแนะนำตัวที่ใช้ในการเลือกตั้งครั้งอื่นๆ ได้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 2

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาเรื่องการสื่อความหมายด้วยภาพถ่ายและข้อความในเอกสารแนะนำตัวผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภา เขตกรุงเทพมหานครนี้ มีทฤษฎีและแนวคิดที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

- 1.แนวคิดเรื่องการถ่ายภาพบุคคล (Portrait Photography)
- 2.ทฤษฎีเรื่องสัญลักษณ์วิทยา (Semiotics)
- 3.แนวคิดเรื่องวาทะของภาพ (A rhetoric of the image)
- 4.แนวคิดเรื่องการโน้มน้าวใจ (Persuasion)

1. แนวคิดเรื่องการถ่ายภาพบุคคล (Portrait Photography)

ภาพถ่ายของผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภาที่ปรากฏในโปสเตอร์แนะนำตัว มีลักษณะเป็นภาพถ่ายที่จัดอยู่ในประเภทของภาพบุคคล (Portrait) ซึ่งเป็นภาพถ่ายที่ถ่ายทอดคุณลักษณะของผู้สมัครออกมาให้ประชาชนได้รับรู้ ไม่ใช่เป็นเพียง “การบันทึกภาพ” ธรรมดา ๆ ทำอย่างไร ภาพถ่ายบุคคลจึงจะถ่ายทอดหรือเปิดเผยให้เห็นบุคลิกของแต่ละบุคคล ซึ่งเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวของบุคคลนั้น (ปัทมวดี จารุวรรณ, 2528 : 5)

การถ่ายภาพบุคคลมีรากฐานอันยาวนานมาจาก ภาพเหมือนบนฝาโลงเก็บศพของชาวโรมัน (Roman Mummy Portrait) เขียนโดยช่างชาวอียิปต์โบราณ โดยใช้เทคนิคสีซีซีแห้ง น้ำมัน เป็นภาพคนเหมือนที่เก่าแก่ที่สุดมีอายุราวคริสต์ศตวรรษที่ 2 ในหนังสือทฤษฎีจิตรกรรม ได้กล่าวถึงเรื่องภาพเหมือนบุคคลไว้ว่า ภาพคนเหมือนที่เขียนโดยศิลปินที่มีชื่อเสียงในอดีต ล้วนเป็นภาพของผู้ให้ความอุปการะศิลปิน ซึ่งได้แก่ พระสันตปาปา กษัตริย์ ขุนนาง ภาพคนเหมือนส่วนใหญ่มีแบบอย่างท่าทางคล้ายๆ กัน ทั้งนี้เพื่อเป็นการสร้างภาพเสริมสร้างบารมีให้เจ้าของภาพ คือต้องสวย สง่า มีบารมีและทรงอำนาจ ดังนั้นภาพเหล่านี้จึงดูดีกว่าตัวจริงเป็นลักษณะภาพเชิดชูยกย่อง (นิตยสาร ระเบิดอารมณ์, 2543:65-66)

ภาพถ่ายที่ปรากฏอยู่ในเอกสารแนะนำตัวของผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาทุกท่าน ที่ขาดไม่ได้ นั่นก็คือภาพถ่ายบุคคลของผู้สมัครนั่นเอง จากการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้มาแสดงให้เห็นว่า ภาพถ่ายบุคคลได้สื่อความหมายออกมาในหลายรูปแบบโดยผ่านทางองค์ประกอบต่างๆ ของภาพถ่าย ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของขนาดของภาพ การวางท่า ฉากหลังและอุปกรณ์ประกอบฉาก

การจัดแสง ซึ่งทั้งหมดนี้เราสามารถใช้นิวทริคเรื่องการถ่ายภาพบุคคลเข้ามาเป็นตัวอธิบายในเรื่องการสื่อความหมายของภาพถ่ายบุคคลที่ปรากฏในเอกสารแนะนำตัวได้

นิวทริคเรื่องการถ่ายภาพบุคคล ได้มีการกำหนดองค์ประกอบของภาพถ่ายบุคคลโดยแบ่งเป็น 5 หัวข้อ คือ

- 1.ขนาดของภาพ
- 2.การวางท่า
- 3.ฉากหลัง
- 4.อุปกรณ์ประกอบฉาก
- 5.การจัดแสง

ซึ่งในแต่ละหัวข้อต่างมีความสัมพันธ์ต่อกัน องค์ประกอบแต่ละอย่างล้วนเข้ามามีบทบาทในการแสดงให้เห็นถึงคุณวุฒิของความเป็นวุฒิสมาชิก ในส่วนต่อไปผู้วิจัยจึงขอเสนอถึงรายละเอียดของนิวทริคเรื่องการถ่ายภาพบุคคลที่ละหัวข้อ ดังต่อไปนี้

1. ขนาดของภาพบุคคล

ปัทมวดี จารูวร (2528 : 7) ได้แบ่งขนาดของภาพบุคคลออกเป็น 5 ระยะ ดังนี้

1.1 ภาพศีรษะ หมายถึง ภาพถ่ายเฉพาะใบหน้า แบ่งออกได้เป็น 3 แบบ กล่าวคือ ด้านตรง (Full face) ด้านข้าง (Profile) และใบหน้าขณะหันทำมุม $\frac{3}{4}$ กับกล้อง (Three-quarter face) ซึ่งอยู่กึ่งกลางระหว่างการหันหน้าจากด้านตรงไปด้านข้าง สำหรับแบบที่มีใบหน้าที่กลมจะได้ภาพใบหน้าที่ดูเรียกว่าเต็ม ซึ่งนอกจากจะให้สมดุลดีขึ้นกับการจัดภาพแล้วยังจะได้ภาพใบหน้าที่น่าดูขึ้นกว่าความเป็นจริงอีกด้วย

1.2 ภาพศีรษะและช่วงไหล่ การจัดภาพศีรษะและช่วงไหล่นั้น ควรให้เห็นช่วงไหล่ในลักษณะลาดลง โดยจัดวางเก้าอี้ให้ทำมุมเฉียงกับกล้อง เมื่อผู้เป็นแบบนั่งลง ตำแหน่งของเก้าอี้ก็จะบังคับให้ลำตัวและศีรษะหันทำมุมกับกล้องโดยอัตโนมัติและสร้างสมดุลที่ดีโดยที่ผู้เป็นแบบไม่ต้องเกร็งจนเกินไป

- 1.3 ภาพครึ่งตัว
- 1.4 ภาพค่อนตัว
- 1.5 ภาพเต็มตัว

หลักทั่วไปของการจัดภาพสำหรับภาพถ่ายบุคคลขนาดครึ่งตัว ครึ่งตัว และเต็มตัว คือการจัดภาพในแนวตั้ง เพื่อเน้นลำตัวที่ตั้งตรง ทั้งนี้ในกรณีที่ใช้อุปกรณ์ประกอบฉากช่วยในการจัดภาพ เช่น โต๊ะทำงานสำหรับถ่ายภาพครึ่งตัวของบุคคล อาจจัดภาพในแนวนอนได้ตามความเหมาะสม ในภาพถ่ายเหล่านี้ มือและเท้าข้างใดข้างหนึ่งหรือทั้งสองข้างอาจเข้ามาปรากฏให้เห็นอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ช่างภาพจึงต้องให้ความสนใจกับการจัดวางมือและเท้าเป็นพิเศษ เป็นต้นว่าให้ผู้เป็นแบบอยู่ในท่าที่กำลัง “ทำอะไร” บางอย่างที่เป็นความเคยชินหรืองานประจำ

การเลือกใช้ขนาดของภาพนั้นมีความสำคัญกับการสื่อความหมาย เพราะขนาดของภาพจะเผยให้เห็นถึงองค์ประกอบอื่นๆ ที่นำมาใช้ในการสื่อความหมาย ดังนั้นการเลือกใช้ขนาดของภาพที่เหมาะสมจะช่วยทำให้การสื่อความหมายเป็นไปได้อย่างสมบูรณ์

ดังที่กล่าวในบทนำแล้วว่า ธรรมชาติของมนุษย์ย่อมปรารถนาที่จะให้ผู้อื่นเห็นภาพถ่ายที่สวยงามกว่าตัวจริง ผู้หญิงมักอยากเห็นตัวเองสวยในภาพถ่าย ผู้ชายมักสนใจที่จะเน้นรูปลักษณ์ที่สง่างาม แสดงถึงความบึกบึนสมชายชาตรี การจัดภาพเป็นวิธีหนึ่งที่ช่วยให้ได้ภาพที่แสดงให้เห็นความสวยงาม ความแข็งแกร่ง และท่าทางที่เป็นแบบฉบับ ประจำตัวใกล้เคียงธรรมชาติมากที่สุด

2. การวางท่าของผู้ที่เป็นแบบ

เนื่องจากการถ่ายภาพเป็นการบันทึกภาพของสิ่งมีชีวิตที่เคลื่อนไหวได้ และมี 3 มิติ ลงบนภาพถ่ายที่เป็นภาพนิ่งซึ่งมีเพียง 2 มิติ ช่างภาพจะต้องถ่ายภาพให้ดูเหมือนมีชีวิต ศักดา ศิริพันธุ์ (2537) ได้แนะนำในเรื่องนี้ไว้ว่า การวางท่าบุคคลที่จะถูกถ่ายภูมุนั้นเป็นสิ่งสำคัญยิ่งต่อการแสดงออกในภาพ การจัดวางท่าผู้ที่เป็นแบบนั้นต้องการให้เป็นธรรมชาติที่สุด สำหรับศีรษะและบ่าไม่ควรหันตรงๆ เข้าหาตัวกล้อง ควรให้แบบนั่งเอียงไปทางใดทางหนึ่ง จัดเท้าให้เฉียงไปทางตรงข้ามและใบหน้าหันเข้าหากกล้องลักษณะเช่นนี้จะทำให้ภาพดูมีชีวิตมากขึ้น เพราะร่างกายของผู้เป็นแบบท่ามุ่มกันเอง และท่ามุ่มกับกล้องด้วย ซึ่งเดนิส คอนสแตนไทน์ ช่างภาพบุคคลผู้มีผลงานการถ่ายภาพบุคคลสำคัญมาแล้วทั่วโลก กล่าวถึงการจัดท่าถ่ายรูปในลักษณะแบบนี้ไว้ว่า เปรียบได้กับอักษร S ในภาษาอังกฤษ ซึ่งมีความขัดแย้งของเส้นทำให้รู้สึกถึงการเคลื่อนไหวหรือมีชีวิต (ปิยกูล เลาว์ณย์ศิริ (ผู้แปล) ,2527 :13)

3. ฉากหลัง

การใช้ฉากหลังประกอบในภาพถ่ายบุคคล มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ความสนใจพุ่งไปที่ตัวบุคคลที่เป็นแบบ โดยการแยกวัตถุอื่น ๆ ที่อยู่โดยรอบออกให้ห่างที่สุด และยังคงช่วยสร้าง

“บรรยากาศ” หรือ “ความลึก” ให้กับภาพอีกด้วย Jack Tressidder (1983 : 60) กล่าวว่า ลักษณะของฉากหลังที่ปรากฏไม่ว่าจะเป็นเรื่องของสี ระดับความเข้ม หรือลวดลาย ล้วนเป็นสิ่งที่มีความอิทธิพลต่อตัวผู้เป็นแบบในภาพถ่ายทั้งในเรื่องของการเห็นโดยสายตาและเรื่องทางจิตวิทยา เช่น ถ้าฉากหลังเป็นสีสว่างสดใส ส่งผลให้อารมณ์ของภาพดูผ่อนคลาย ทำให้ผู้เป็นแบบมีลักษณะเป็นคนเปิดเผย จริงใจการเลือกฉากหลังควรทำอย่างประณีตและพิถีพิถัน เพื่อให้ได้ภาพที่สื่ออารมณ์ตามต้องการ หลักสำคัญคือ ควรเลือกฉากหลังที่มีความกลมกลืนกับเนื้อหาของภาพ แต่จะต้องไม่ดึงความสนใจไปจากบุคคลที่เป็นแบบ ซึ่งเป็นส่วนที่เด่นที่สุดในภาพ จะเห็นได้ว่าการเลือกใช้ฉากหลังมีผลต่อการสื่อความหมายภายในภาพ เช่น การเลือกใช้ฉากหลังเป็นห้องสมุดก็สื่อความหมายถึงเรื่องวิชาความรู้ได้

4. อุปกรณ์ประกอบฉาก

Jack Tressidder (1983 : 58) ได้กล่าวถึงเรื่องการใช้อุปกรณ์ประกอบฉากไว้ว่า การเลือกใช้อุปกรณ์ประกอบฉากนั้นมีความสำคัญเพราะเป็นสิ่งที่สะท้อนให้เห็นถึงรสนิยม ความสนใจทัศนคติที่มีต่อเรื่องราวต่างๆ ตลอดจนบ่งบอกถึงความสำเร็จในชีวิต ทุกสิ่งที่เห็นในภาพล้วนเป็นร่องรอย แง่มุมต่างๆ ให้ผู้ดูรับรู้ถึงบุคลิกภาพของผู้ที่เป็นแบบ และอุปกรณ์ประกอบฉากสามารถที่จะสนับสนุนให้ผู้เป็นแบบมีภาพลักษณ์ที่ดูเป็นมืออาชีพเพิ่มมากขึ้นอีกด้วย นอกจากนั้นแล้วการใช้อุปกรณ์ประกอบฉากยังช่วยให้ภาพมีสมดุลดีขึ้น ซึ่งช่วยในการจัดท่าทางของผู้เป็นแบบ เป็นต้นว่า โต๊ะ เก้าอี้ แจกันดอกไม้ กรอบรูป หนังสือ หรือสิ่งของสำคัญที่ใช้ประกอบอาชีพอุปกรณ์ประกอบฉากหมายถึงการไปถึงการใช้เครื่องประดับเป็นของประกอบฉากด้วย Edwin A. Falk & Charles Abel (อ้างถึงในปีทมวดี จารุวรรณ, 2528:49) กล่าวถึงเรื่องการใช้เครื่องประดับในภาพถ่ายไว้ว่า เครื่องประดับ (Accessories) หมายถึง สิ่งของที่เป็นส่วนประกอบของเสื้อผ้า หรือสวมใส่อยู่ในตัวของบุคคลที่เป็นแบบ เช่น ถุงมือ สร้อยคอ แหวน เข็มกลัดติดเสื้อ แว่นตา เป็นต้น บางครั้งเครื่องประดับนี้ ยังรวมไปถึงสิ่งที่เป็นแบบถืออยู่ในมือด้วย เช่น พัดด้ามจิว หรือช่อดอกไม้ อุปกรณ์ประกอบฉากจึงเป็นองค์ประกอบหนึ่ง ที่ปรากฏอยู่ในภาพถ่ายที่ใช้สื่อความหมายให้เห็นถึงลักษณะการทำงาน และการศึกษา ได้

5. การจัดแสง

ภาพถ่ายบุคคลจะมีความงามและคุณภาพสูง นอกจากจะต้องจัดองค์ประกอบของภาพ การวางท่า การแสดงออกบนใบหน้าและมีเทคนิคการถ่ายที่ดีแล้ว การจัดแสงนับว่าเป็นส่วนสำคัญอีกส่วนหนึ่ง การจัดแสงในการถ่ายภาพบุคคลมีหลักการสำคัญดังนี้ (ศักดิ์ดา ศิริพันธ์ , 2537:208)

1.ไฟเอก (Main Light) เป็นแสงที่จะให้ความสว่างที่สุดบนใบหน้า ส่วนแสงอื่นที่ใช้เพิ่มจะมีความสว่างลดลง และเป็นแสงที่ใช้เสริมเติมแต่งเท่านั้น การจัดไฟเอกให้สัมพันธ์กับตัวคนนั้น อาจจัดได้เป็น 3 แบบ

การจัดไฟให้ลำแสงกว้าง (Broad lighting) เป็นการฉายไฟเอกเข้าไปเต็มบริเวณหน้าข้างที่หันเข้าหากล้อง มักใช้กับคนที่มีหน้าแคบ เพื่อจะทำให้เห็นหน้ากว้างขึ้น

การจัดให้ลำแสงแคบ (Short lighting) หรือ (Narrow lighting) เป็นการฉายไฟเอกเข้าไปเต็มบริเวณหน้าด้านที่หันหนีออกจากกล้อง มักจะใช้กับคนที่มีหน้ารูปไข่หรือคนที่มีหน้ากว้างกว่าปกติ ทั้งชายหญิงเพื่อที่จะทำให้มองเห็นหน้าแคบลง

การจัดแสงให้เกิดเงารูปผีเสื้อใต้บริเวณจมูก (Butterfly light) โดยวางไฟเอกตรงเหนือใบหน้า เมื่อฉายแสงตรงๆ ลงมาด้านหน้า จะทำให้เกิดเงาใต้จมูกเป็นรูปผีเสื้อ เหมาะสำหรับคนที่มีหน้ารูปไข่

ไฟเสริม (Fill-in Light) ตำแหน่งของไฟเสริมจะอยู่คนละด้านกับไฟเอกและแสงจาก ไฟเสริมจะทำหน้าที่ลบเงาของวัตถุที่เกิดจากแสงเอก

ไฟส่องผม (Hair Light) เป็นแสงหน่วยเล็กๆ เช่น Spot lamp วางอยู่ด้านหลังคนตรงข้ามไฟเอกและอยู่เหนือศีรษะ ไฟส่องผมนอกจากจะช่วยทำให้ภาพของเส้นผมปรากฏเห็นชัดแล้วยังช่วยแยกคนออกจากฉากหลังได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

แสงที่ฉากหลัง (Background light) ใช้แสงที่มีความเข้มเท่ากับแสงเสริมแต่วางดวงไฟไว้ด้านหลังผู้เป็นแบบโดยส่องตรงเข้าที่ฉาก แสงที่ฉากหลังจะช่วยทำให้ผู้เป็นแบบลอยเด่นออกมาจากฉากหลังและช่วยเพิ่มรายละเอียดให้กับลวดลายบนฉากด้วย

John Hedgecoe (1993 : 87) ได้ตั้งข้อสังเกตไว้ว่า ในภาพถ่ายบุคคลมักมีเรื่องราวต่างๆ ปรากฏอยู่เสมอ ภาพถ่ายแต่ละภาพจะสื่อความหมายให้ผู้ดูทราบถึงบางสิ่งบางอย่างที่เกี่ยวข้องกับตัวผู้เป็นแบบ ไม่ว่าจะเป็นบุคลิกส่วนตัว อาชีพ งานอดิเรก หรือภาระหน้าที่ที่เคยเข้าไปเกี่ยวข้อง โดยมีการเล่าเรื่องผ่านทางกรวางท่า เครื่องแต่งกาย อุปกรณ์ประกอบฉากและฉากหลัง เป็นต้น

จากแหล่งข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาได้ทำให้เห็นถึงลักษณะของภาพถ่าย ที่ปรากฏในโปสเตอร์แนะนำตัวผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภา เขตกรุงเทพมหานคร จะเป็นภาพถ่ายของตัวผู้สมัครที่

จัดอยู่ในลักษณะของภาพบุคคล องค์ประกอบต่างๆ ที่ปรากฏในภาพล้วนส่งผลถึงการสื่อความหมายที่เกิดขึ้น นั่นก็เป็นเพราะว่าภาพบุคคลได้ทำหน้าที่ถ่ายทอดบุคลิกลักษณะของคนแต่ละคนนั่นเอง การใช้แนวคิดในการถ่ายภาพบุคคล มาเป็นส่วนประกอบในส่วนของการวิเคราะห์ลักษณะของภาพถ่ายที่ผู้สมัครนำมาใช้ในเอกสารแนะนำตัวผู้สมัคร ก็เพื่ออธิบายให้เห็นถึงการสื่อความหมายในโปสเตอร์แนะนำตัวผู้สมัคร

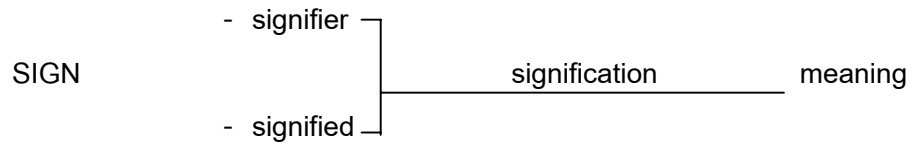
จากแนวคิดเรื่องการถ่ายภาพบุคคลที่นำมาใช้ศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ยังไม่เพียงพอที่จะทำให้เข้าใจถึง เรื่องการสื่อความหมายที่ปรากฏในภาพถ่ายและข้อความของผู้สมัครรับเลือกตั้งได้ทั้งหมด เราจึงจำเป็นต้องใช้แนวคิดและทฤษฎีอื่นๆ มาประกอบเพื่อให้ได้ผลการศึกษาที่ถูกต้อง และในการวิเคราะห์การสื่อความหมายด้วยภาพถ่าย และข้อความภายในเอกสารแนะนำตัวของผู้สมัครรับเลือกตั้ง จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องวิเคราะห์ถึงความหมายแฝงที่ซ่อนอยู่ภายใน รวมไปถึงการวิเคราะห์สัญลักษณ์ต่างๆ ที่ถูกนำมาใช้ประกอบอยู่ภายในภาพถ่าย ดังนั้นในส่วนต่อไปผู้วิจัยจะขอเสนอรายละเอียดของแนวคิดเรื่องสัญวิทยา ดังต่อไปนี้

2. แนวคิดเรื่องสัญวิทยา (Semiotics)

จากข้อสันนิษฐานที่ว่า ภาพถ่ายและข้อความที่นำมาใช้ในโปสเตอร์แนะนำตัวผู้สมัครรับเลือกตั้งนั้น สื่อให้เห็นถึงความสามารถและความสำเร็จของผู้สมัคร โดยสื่อความหมายทั้งความหมายตรงและความหมายแฝง ผ่านทางองค์ประกอบของภาพและการใช้ข้อความ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงนำแนวคิดเรื่องสัญวิทยา (Semiotics) ซึ่งเป็นแนวคิดหนึ่งที่ศึกษาเรื่องความหมายตรงและความหมายแฝง มาใช้ในการศึกษาการสื่อความหมายในโปสเตอร์แนะนำตัวผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภา เขตกรุงเทพมหานคร

การศึกษาลักษณะเกิดขึ้นมาเป็นเวลานาน ตั้งแต่ความสนใจของนักปรัชญาสมัยกลาง (John Locke) และคนอื่น ๆ แต่การวิเคราะห์ทางสัญวิทยาแนวใหม่เริ่มมาจากการศึกษาของ Ferdinand De Saussure (1857 - 1913) นักภาษาศาสตร์ชาวสวิส ถือกันว่าเป็นบิดาแห่งศาสตร์นี้ เพราะเป็นผู้เปิดศักราชใหม่ในวิชาภาษาศาสตร์ด้วยการแยกภาษามาศึกษาในเชิงของสิ่งที่ป็นระบบ (systems) ในตัวของมันเอง เป็นการสร้างความแปลกใหม่ให้กับวงการภาษาศาสตร์ในอดีตที่เป็นการศึกษาเชิงประวัติศาสตร์และการศึกษาเชิงเปรียบเทียบมาโดยตลอด

แนวคิดของ De Saussure สัญญะประกอบด้วย 2 ส่วนที่แตกต่างกันและมีกระบวนการสร้างความหมายคือ

Signifier (ตัวหมาย) ได้แก่ Sound – Image เป็นส่วนของสัญญะที่มีรูปแบบทางวัตถุเป็นสิ่งที่ให้ความหมาย

Signified (ตัวหมายถึง) ได้แก่ Concept ที่แสดงออกมา เป็นสิ่งที่ถูกให้ความหมาย ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบทั้งสองนี้จะมีลักษณะที่ไม่ตายตัว ลักษณะดังกล่าวนี้เป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้เกิดการศึกษานี้ในเรื่องสัญญะวิทยา

ในแนวคิดสัญญะวิทยา (Semiotics) การสร้างความหมายเกิดจากองค์ประกอบ 3 อย่างคือ

1. ตัวหมาย (signifier)
2. ตัวหมายถึง (signified)
3. สิ่งอ้างอิง (referent)

ตัวหมายมักจะเป็นคำหรือข้อความที่เราใช้เรียกสิ่งต่างๆ ตัวหมายถึงนั้นคือแก่นความคิด (concept) หรือความคิด (thought) และสิ่งอ้างอิงจะหมายถึงวัตถุ สิ่งของที่เราเห็นในตามความเป็นจริงที่ตัวหมายและตัวหมายถึงเชื่อมโยงถึงกัน

การศึกษานี้ในเชิงสัญญะวิทยา ให้ความสำคัญกับการหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวหมาย (Signifier) กับตัวหมายถึง (Signified) เพื่อดูว่าความหมายถูกสร้างขึ้นและถูกถ่ายทอดออกมาอย่างไร โดยนำเอาตัวบทมาวิเคราะห์เพื่อดูว่าตัวหมายนั้นสร้างความหมายอย่างไร ในการสื่อสารของคนเรานั้นจะมีความสัมพันธ์ระหว่างตัวหมายกับตัวหมายถึงเกิดขึ้นตลอดเวลา การวิเคราะห์ทางสัญญะวิทยานั้นเราจะไม่คำนึงถึงเนื้อหา เพราะเนื้อหาไม่ได้สร้างความหมายของตัวบท แต่ความสัมพันธ์ของตัวหมายและตัวหมายถึงเป็นตัวสร้างความหมาย (ศิริชัย ศิริกายะ และกาญจนา แก้วเทพ , 2531)

Pierre Guirand (อ้างถึงในสุริย์ ศิริพัฒน์ 2531 : 46) อธิบายถึงสัญญะวิทยาว่าเป็นศาสตร์ที่ศึกษาเกี่ยวกับระบบของสัญลักษณ์ (Signs) ที่ปรากฏอยู่ในความคิดของมนุษย์ อันถือ

เป็นทุกสิ่งทุกอย่างที่อยู่รอบตัวเรา สัญลักษณ์อาจจะได้แก่ ภาษา รหัส สัญลักษณ์ เครื่องหมาย เป็นต้น

John Fiske (1982 : 118) กล่าวว่า ทฤษฎีสัญญะวิทยาเป็นทฤษฎีจำเป็นที่จะนำมาอธิบายการสื่อสารของมนุษย์ว่า การสื่อสารคือจุดกำเนิดความหมาย (Meaning) ในฐานะที่การสื่อสารคือ กิจกรรมของมนุษย์ที่ต้องเกิดขึ้น ซึ่งการศึกษาตามแนวทางนี้จะไม่สนใจเรื่องความล้มเหลวของการสื่อสาร และไม่เกี่ยวข้องกับประสิทธิผลและความถูกต้อง แต่เป็นแนวทางการศึกษาเชิงสังคมหรือความแตกต่างของวัฒนธรรมระหว่างผู้ให้และผู้รับสารนั้น ตลอดจนความหลากหลายของความหมายภายในระบบของภาษา วัฒนธรรม และความเป็นจริงที่ไม่สามารถแสดงผลเป็นลูกศรหรือเป็นเส้นตรงของกระแสการไหลของข่าวสาร แต่เป็นการศึกษาเชิงโครงสร้าง (Structural Model) ที่มีลูกศรเป็นบางส่วนที่ชี้ให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างส่วนประกอบต่าง ๆ ที่เป็นตัวสร้างความหมาย โดยมุ่งความสนใจไปที่การวิเคราะห์โครงสร้างที่กลุ่มความสัมพันธ์ที่ทำให้สาร หมายถึง บางสิ่งหรืออะไรที่มันสร้างเครื่องหมายบนกระดาษ หรือเสียงไปยังสารที่จะถูกส่งออกไปในการสื่อสารแต่ละครั้ง ดังนั้น การศึกษาแนวสัญญะวิทยานี้ถือว่าตัวกำหนดของการสื่อสารขึ้นอยู่กับสังคม และสิ่งรอบตัวบนโลกของมนุษย์ไม่ใช่ขึ้นอยู่กับกระบวนการของการสื่อสาร

Charles Saunders Peirce (1839 – 1914) นักตรรกวิทยาและนักปรัชญาชาวอเมริกัน หนึ่งในผู้ก่อตั้งสาขา Semiotic ในอเมริกา Peirce ได้นำเอาระยะห่างระหว่าง Signifier และ Signified มาจัดประเภทของ Sign ได้เป็น 3 ประเภทคือ icon , index , symbol

ประเภท	icon	index	symbol
สัญลักษณ์ เกณฑ์พิจารณา			
สร้างความหมายโดย	มีความคล้ายคลึง	เกี่ยวข้องเชิงเหตุผล	ข้อตกลงหรือจารีต
ตัวอย่าง	รูปภาพ, อนุสาวรีย์	ควัน / ไฟ อาการ / โรค	ถ้อยคำ, จำนวน ธง, ไฟแดง
เข้าใจได้โดย	มองเห็นได้	สามารถคิดได้	ต้องเรียนรู้

ตารางที่ 1 : ประเภทของสัญลักษณ์ตามแนวคิดของเพียร์ส

ภาพถ่ายจัดอยู่ในประเภทของ icon เนื่องจากสร้างความหมายขึ้นโดยความเหมือน แต่ในภาพถ่ายก็มีการใช้สัญลักษณ์ (symbolism) ต่างๆ เพื่อสื่อความหมาย จากภาพถ่ายของผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภาที่เก็บรวบรวมมาได้มีสัญลักษณ์ที่ปรากฏ เช่น เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ชุดเครื่องแบบ อุปกรณ์ประกอบฉาก แต่การที่ผู้ดูจะสามารถตีความสัญลักษณ์ที่เกิดขึ้นได้ก็จำเป็นที่จะต้องมีการเรียนรู้มาก่อนว่าสิ่งที่เห็นนั้นหมายความว่าอะไรและที่สำคัญคือ เป็นสิ่งที่คนในสังคมวัฒนธรรมเดียวกันเกิดการตกลงร่วมกันไว้ ไม่เช่นนั้นแล้วสัญลักษณ์ที่นำมาใช้ก็并不会เกิดผลในการสื่อความหมายใดๆ เลย วิธีการสร้างภาพลักษณ์ในสื่อประเภทภาพถ่ายนั้นอาศัยการใช้สัญลักษณ์ซึ่งเป็นตัวแทนถึงปทัสถานของสังคมได้ เช่น สังคมไทยมีปทัสถานในเรื่องของการศึกษา ภาพถ่ายของผู้สมัครส่วนหนึ่งจึงเป็นภาพที่ผู้สมัครสวมชุดครุยปริญญา เป็นสัญลักษณ์ที่บ่งบอกถึงว่าเป็นปัญญาชนและชุดครุยยังอ้างอิงไปถึงสาขาวิชาและสถาบันการศึกษาที่สำเร็จออกมาด้วย ภาพถ่ายจึงเป็นสิ่งที่สามารถรวบรวมและสะท้อนถึงปทัสถานของสังคมได้ (Anders,1998 :221)

จากบทความเรื่อง Analysing Visuals : Still and Moving Image (Anders ,1998 :199-201) ได้กล่าวถึงการวิเคราะห์สัญลักษณ์ในภาพข่าวทางหนังสือพิมพ์ โดยยกตัวอย่างภาพเด็กผู้ชายยืนหันหลังกำลังกระโดดโยนลูกบอลขึ้นไปพร้อมๆ กับแขนที่ชูขึ้นสุดเอื้อม ซึ่งเด็กยืนอยู่หน้ากำแพงที่เขียนว่า Time for Peace เขาได้วิเคราะห์ภาพนี้ไว้ว่า สิ่งต่างๆ ที่ปรากฏในภาพเป็นการใช้สัญลักษณ์ที่สะท้อนถึงเรื่องสันติภาพ , ความหวังและอนาคต สัญลักษณ์มีหน้าที่อธิบายความหมายต่างๆ ที่ยืดยาวให้กระตวัดได้และสร้างความเข้าใจที่สื่อถึงแนวความคิดที่เป็นนามธรรมได้โดยง่ายเพียงแค่เรามองเห็นสัญลักษณ์นั้น เช่น เราเห็นภาพนกพิราบสีขาวผู้ดูก็รู้ได้ทันทีว่าสัญลักษณ์นี้หมายถึงสันติภาพ

ภาพถ่ายเป็นระดับของความเหมือนดังนั้นมันจึงเป็นสัญรูป (icon) ที่หนักแน่น และความเหมือนนี้เองทำให้ภาพถ่ายเป็นสื่อที่เต็มไปด้วยพลังอำนาจเป็นหลักฐานของความเป็นจริง และมีเรื่องราวของการใช้สัญลักษณ์และในเวลาเดียวกัน ก็มีการอ้างอิงสิ่งที่เห็นในภาพไปถึงสิ่งอื่น ภาพถ่ายจึงเป็นพื้นที่ที่เกิดจากการผสมผสานทั้ง icon , index และ symbol ในเวลาเดียวกัน

Roland Barthes (อ้างถึงใน John Fiske , 1982) ได้ให้แนวความคิดในการวิเคราะห์ความหมายที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารว่ามี 2 ระดับ คือในระดับแรกเป็นระดับที่เกี่ยวข้องกับความเป็นจริงตามธรรมชาติ คือการตีความหมายโดยตรง (Denotation) ส่วนในระดับที่สองเป็นการตีความในระดับที่มีปัจจัยทางวัฒนธรรมเข้ามาเกี่ยวข้อง คือการตีความหมายโดยแฝง (Connotation)

ความหมายตรง (Denotation) ถูกสร้างขึ้นมาอย่างภววิสัย (Objective) เป็นความหมายที่เข้าใจร่วมกันตามตัวอักษรโดยเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไป และเป็นความหมายในระดับแรกเหมือนกับที่ Saussure ได้ศึกษาไว้ เป็นการอธิบายถึงความสัมพันธ์ระหว่างตัวหมาย (Signifier) กับตัวหมายถึง (Signified) ภายในสัญลักษณ์และความสัมพันธ์ของสัญลักษณ์กับสิ่งที่กล่าวถึงใน ความหมายที่ชัดเจนของสัญลักษณ์หรือความสัมพันธ์ระหว่างสัญลักษณ์กับตัวอ้างอิง เช่น ภาพถ่ายใด ๆ ก็ตามไม่ว่าจะใช้มุมกล้องระดับไหน ให้แสงอย่างไร ความหมายทางตรงของภาพก็จะมี ความแตกต่างกันแต่อย่างใด เพราะภาพๆ หนึ่งจะให้ความหมายได้ตามรายละเอียดของภาพที่ปรากฏเท่านั้น

ความหมายแฝง (Connotation) เป็นความหมายในขั้นที่ 2 หรือความหมายเชิงสังคม ความหมายถูกสร้างขึ้นมาจากคู่ของสัญลักษณ์และความหมายที่ได้มีการกำหนดไว้แล้ว แต่ใน ขณะเดียวกันมันก็มีลักษณะแทนความรู้สึกนึกคิด , ทักษะ หรือคุณค่าของผู้ที่สร้างสัญลักษณ์นั้นๆ ขึ้นมาด้วย (ขวัญเรือน กิติวัฒน์ และ อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์ , 2532 :15) เช่น ภาพถ่ายของผู้สมัคร ในชุดครุยเนติบัณฑิตถ้าเรามองในด้านของความหมายโดยตรง ก็คือผู้ที่สำเร็จการศึกษาจากเนติ บัณฑิตยสภา หากเราจะมองให้ลึกลงไปถึงเรื่องของความหมายแฝง โดยเกี่ยวข้องกับเรื่องสังคม และวัฒนธรรมแล้ว ชุดครุยนี้ได้แสดงให้เห็นถึงความเป็นผู้เชี่ยวชาญทางด้านกฎหมาย เป็นผู้ที่มีความ ยุติธรรมเพราะสัญลักษณ์ของกฎหมายก็คือตราชั่ง

จากบทความเรื่อง The photographic message ของ Roland Barthes (อ้างถึงใน Cobley ,1996 :139 -140) ได้อธิบายถึงกระบวนการของความหมายแฝงที่ปรากฏในภาพถ่าย บุคคล ในประเด็นที่เห็นได้เด่นชัดคือเรื่องการวางท่าของผู้เป็นแบบ (Pose) โดย Barthes ได้ พิจารณาการวางท่าในภาพถ่ายของประธานาธิบดีเคนเนดีที่ใช้ในการเลือกตั้งเมื่อปี 1960 เป็น ภาพถ่ายขนาดครึ่งตัวด้านข้าง สายตามองขึ้นไปด้านบน มือประสานกัน การวางท่าในลักษณะนี้ สามารถอ่านความหมายแฝงได้ว่า สายตาที่มองขึ้นไปด้านบนแสดงให้เห็นว่าเป็นคนมุ่งมั่นมองไปยังอนาคต มือที่ประสานกันแสดงถึงความสุภาพอ่อนน้อม ภาพถ่ายเป็นสื่อที่แสดงความหมายได้ อย่างชัดเจนเพราะมันนำเสนอกริยาท่าทางได้อย่างเหมือนจริง และผู้ชมก็ได้รับความหมายที่เกิด ขึ้นตามความเป็นจริงที่ถูกสร้างขึ้น ทั้งโครงสร้างในระดับความหมายตรงคือเมื่อเห็นภาพแล้วรับรู้ ว่าเป็นประธานาธิบดีเคนเนดี และในระดับความหมายแฝงที่ดีความจากท่าทางที่ถ่ายทอดออกมา จากภาพถ่าย

นอกจากเรื่องการวางท่าของผู้เป็นแบบแล้ว ความหมายแฝงในภาพถ่ายบุคคลยังเกิดจากการเลือกใช้อุปกรณ์ประกอบฉาก (Properties) วัตถุที่ใช้ประกอบในฉากที่ปรากฏในภาพถ่ายล้วนเป็นวัตถุที่มีความหมายแฝงไว้ทั้งสิ้น เช่น มีการใช้ตู้หนังสือเป็นฉากหลังมีความหมายถึงความมีปัญญาเป็นผู้ฉลาดเฉลียว , ลูกโลกมีความหมายแฝงถึงความรอบรู้กว้างไกล , อัลบั้มรูปมีความหมายแฝงถึงเรื่องราวในอดีตความทรงจำ

นอกจากนั้นแล้วเครื่องแต่งกายยังเป็นอีกองค์ประกอบหนึ่งที่สำคัญ ซึ่งผู้สมัครเลือกนำมาสวมใส่เพื่อสื่อถึงความหมายแฝงในเรื่องบทบาทและสถานภาพของตน จากคำกล่าวที่ว่า “เสื้อผ้าที่สวมใส่บ่งบอกอะไรบางอย่าง” ผู้คนส่วนใหญ่่มุ่งที่จะสร้างความหมายบางอย่างให้แก่เสื้อผ้าที่ตนสวมใส่ หรือต้องการที่จะให้ความหมายของเสื้อผ้าของตนนั้นมีอิทธิพลต่อผู้คนรอบข้าง แฟชั่น เสื้อผ้าและเครื่องแต่งกายบ่งบอกถึงเอกลักษณ์ในระบบสังคมนั้นๆ ที่ถูกสร้างขึ้นและสื่อสารถ่ายทอดซึ่งกันและกัน แฟชั่น เสื้อผ้าและเครื่องแต่งกาย นี้เป็นสิ่งที่แสดงถึงกลุ่มสังคมและเป็นแนวทางหนึ่งซึ่งบุคคลในกลุ่มใช้สื่อสารระหว่างกัน เครื่องแต่งกายจึงทำหน้าที่สื่อความหมายจากตัวผู้สมัครไปถึงประชาชนผู้รับสาร เราสามารถใช้เครื่องแต่งกายเป็นสื่อที่บ่งบอกถึงบุคลิก เอกลักษณ์ที่บุคคลในสภาวะนั้นควรจะ เป็น เช่น เพื่อบ่งบอกถึงสภาวะของความเป็นทหาร ชุดทหารก็เป็นเครื่องแบบและใช้สีสันทัน รูปแบบที่แสดงถึงความมีระเบียบวินัย ความเป็นลำดับชั้นและความเป็นหนึ่งเดียว (Barnard, 1996:69-78)

สำหรับในส่วนของคุณสมบัติที่ประกอบอยู่ในโปสเตอร์นั้น ข้อความได้ทำหน้าที่ให้ข้อมูลในด้านต่างๆ ของผู้สมัครแก่ประชาชน ซึ่งความหมายที่เกิดขึ้นไม่ได้เป็นเพียงการแนะนำตัวผู้สมัครให้กับประชาชนได้รับรู้เท่านั้นแต่ยังมีความหมายแฝงอยู่ในข้อความต่างๆ ที่นำมาใช้อีกด้วย บาร์ตส์ (ไชยรัตน์ เจริญสินโอฬาร ,2545) มีความเห็นว่าคำในภาษามีได้มีไว้เพื่อสื่อความหมายอย่างที่มักนิยมเข้าใจกันเท่านั้น แต่คำในภาษายังเป็นสิ่งที่มีความหมายแฝงกำกับอยู่ด้วย ดังนั้นการนำความคิดเรื่องความหมายแฝง (connotation) มาใช้ในการวิเคราะห์ข้อความจะช่วยทำให้เราเข้าใจถึงการสื่อความหมายที่เกิดขึ้น

ในการศึกษาภาพถ่ายและข้อความ โดยใช้กรอบแนวคิดเรื่องสัญลักษณ์วิทยา จะทำให้เราเข้าใจถึงสิ่งที่ภาพถ่ายและข้อความต้องการจะสื่อความหมายออกมา โดยผ่านทางองค์ประกอบต่างๆ ที่ปรากฏอยู่ในภาพถ่ายและลักษณะการใช้ข้อความแล้ว อีกสิ่งหนึ่งที่มีผลต่อการสื่อความหมายในโปสเตอร์แนะนำตัว ก็คือความหมายที่เกิดจากเกิดจากความสัมพันธ์ระหว่างภาพถ่ายกับข้อความ ดังนั้น ในลำดับต่อไปผู้วิจัยจะขอก้าวถึงแนวคิดเรื่องวาทะของภาพ

แนวคิดเรื่องวาทะของภาพ (A Rhetoric of the image)

สำหรับแนวคิดเรื่องวาทะของภาพนั้น นับเป็นแนวคิดหนึ่งที่ได้รับอิทธิพลมาจากทฤษฎีสัญวิทยา โดยเป็นแนวคิดที่กล่าวถึงเรื่องความสัมพันธ์ของข้อความและภาพ ซึ่ง Roland Barthes (อ้างถึงใน Stephen Heath , 1977) ได้อธิบายแนวคิดนี้ไว้ว่า ในภาพถ่ายภาพหนึ่งอาจมีรูปสัญลักษณ์ได้หลายตัว ขึ้นอยู่กับว่าจะใช้วัสดุใดมาสื่อ รูปสัญลักษณ์ที่สื่อความหมายแฝง(connotation) เหล่านี้เมื่อมารวมตัวกันเป็นระบบจะกลายเป็นวาทะในรูปแบบหนึ่ง (rhetoric) ทั้งนี้บาร์ตส์ เน้นว่าวาทะของภาพเหล่านี้เป็นเสมือนการเล่นเกมที่ความหมายตรงกับความหมายแฝง จึงผูกพันกับเรื่องของวัฒนธรรมและอุดมการณ์อย่างแน่นแฟ้น

การอ่านความหมายจากโปสเตอร์แนะนำตัวผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา เขตกรุงเทพมหานคร มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องศึกษาการสื่อความหมายที่ปรากฏในภาพถ่ายและข้อความ ความหมายแฝงที่ซ่อนอยู่ภายใต้เครื่องแต่งกาย การจัดทำ การจัดแสง และข้อความจะช่วยทำให้เราเข้าใจได้อย่างลึกซึ้งซึ่งว่าภาพและข้อความที่ปรากฏนั้น มีการสื่อความหมายร่วมกันอย่างไร

ในแผ่นประกาศแนะนำตัวผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภา เขตกรุงเทพมหานคร เราสามารถแยกสารที่ปรากฏออกมาได้ 2 ประเภท คือ

1. สารที่เป็นภาพ ที่สื่อความหมายตรงและความหมายแฝง
2. สารที่เป็นภาษา ได้แก่ ข้อความและตัวเลข ที่สื่อความหมายตรงและความหมายแฝง

Barthes (ประชา สุวิธานนท์ , 2538 118-120) กล่าวว่า ภาพทุกภาพล้วนมีศักยภาพที่จะสื่อความหมายได้หลายความหมาย (polysemous) ทั้งสิ้น และทำให้ผู้อ่านสามารถเลือกความหมายบางตัวและมองข้ามบางตัวไปได้ ลักษณะหลายนัยยะนี้ก่อให้เกิดปัญหาความชัดเจนในการสื่อความหมาย ด้วยเหตุนี้ในทุกสังคมจึงมีการพัฒนาเทคนิควิธีการต่างๆ ขึ้นมามากมายเพื่อที่จะ “กำกับ” ความหมายมิให้ลอยตัวจนเกินไป การใช้คำหรือสารที่เป็นภาษามากำกับก็เป็นเทคนิควิธีการที่วาทะแบบหนึ่ง

ในโปสเตอร์แนะนำตัวผู้สมัครมีสารที่เป็นภาพประกอบอยู่กับสารที่เป็นภาษาเสมอ เพราะสารที่เป็นภาษาทำหน้าที่สนับสนุนการสื่อความหมายของภาพ และเพิ่มเติมความหมายต่อจากภาพ เลซีย์ (Lacey ,1998:90-95) ได้กล่าวถึง (polysemous) ไว้ว่าตัวบทสามารถมีความหมาย

อย่างไรก็ได้ตามที่ผู้รับสารปรารถนาที่จะเป็น ถ้าผู้รับสารต้องการชักจูงคนอื่นให้เห็นพ้องกับตน เขาก็อาจจะอ้างถึงการยอมรับความหมายทางสังคม ตรรกะที่เราสามารถแสดงให้เห็นว่าการวิเคราะห์มีความเชื่อมโยงกับสัญญาณที่ตัวบทประกอบขึ้น ซึ่งเราสามารถหาเหตุผลได้ การทำเช่นนี้เราต้องพิจารณาตัวแปรทุกตัวในการวิเคราะห์ แต่สิ่งที่จะต้องคำนึงถึงก็คือสัญญาณเป็นสิ่งที่ได้รับการสร้างขึ้น ไม่ใช่ถูกกำหนดโดยากรณ สัญญาณไม่มีความตายตัวความหมายจะถูกกำหนดโดยการปฏิสัมพันธ์กับมิติอื่นๆ ทางการสื่อสาร หากแต่อาจมีตัวกำกับกับการตีความบ้างซึ่งเรียกว่า polysemous

Barthes กล่าวว่า ภาษามีบทบาทช่วยสนับสนุนความหมายของภาพ ซึ่ง Barthes เห็นว่าสิ่งนี้เป็นหน้าที่หลักของภาษาเลยทีเดียว ภาษาจะ “ชี้แนะ” ผู้อ่านไปสู่การค้นพบตัวความหมายของภาพ ทำให้เรามองข้ามความหมายบางตัวและรับรู้แต่เฉพาะบางความหมายอาศัยการการ “ขับไล่” ความหมายตัวอื่นๆ ไปให้พ้นอย่างแนบเนียน การกำกับความหมายด้วยภาษาจะควบคุมคนอ่านและนำเขาไปค้นพบความหมายที่ถูกเตรียมไว้ล่วงหน้าแล้ว จะเห็นได้ว่าภาษาทำหน้าที่ขยายความแต่การขยายความนี้มีการเลือกสรรและเป็นภาษาเชิงอธิบาย ซึ่งเจาะจงใช้กับสัญญาณบางตัวเท่านั้น การกำกับความหมายของภาพด้วยภาษาจึงเป็นการจำกัดศักยภาพในการสื่อความหมายของภาพให้เหลือเพียงส่วนของภาพที่ต้องการ (ประชา สุวิธานนท์, 2538 : 122 - 123)

ทุกวันนี้เราจะเห็นได้ว่าในระดับการสื่อสารมวลชน สารทางภาษาปรากฏอยู่ในภาพเสมอ ไม่ว่าจะเป็นในรูปของชื่อภาพ คำบรรยายภาพ บทความที่ภาพนั้นถูกใช้ประกอบ แผ่นภาพโฆษณาหาเสียง บทพูดในหนังสือหรือคำพูดในหนังสือการ์ตูน เพราะภาพและข้อความต่างก็ช่วยทำให้เรื่องราวที่นำเสนอมีความชัดเจนมากขึ้น ภาพช่วยอธิบายความหมายของเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นให้เห็นเป็นรูปธรรมแม้แต่คนที่ไม่สามารถอ่านออกเขียนได้ก็ยังเข้าใจได้ ส่วนข้อความก็ช่วยอธิบายรายละเอียดที่ภาพไม่สามารถสื่อความหมายได้ เช่น บุคคลในภาพชื่ออะไร เหตุการณ์เกิดขึ้นที่ใด ในกรณีที่สถานที่นั้นๆ ไม่ได้เป็นสถานที่ที่มีชื่อเสียง ภาพและข้อความจึงช่วยกันทำให้การสื่อความหมายมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ยิ่งข้อความที่มีความหมายเป็นไปในแนวทางเดียวกับภาพถ่ายด้วยแล้วยิ่งจะทำให้ภาพถ่ายนั้นๆ มีความกระจ่างชัด เนื่องจากข้อความจะช่วยอธิบายความหมายที่ภาพถ่ายต้องการจะสื่อให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

ในรูปภาพรูปหนึ่งนั้นสามารถที่จะสร้างให้เกิดความรู้สึกที่ต่างๆ กันไป รวมทั้งแสดงออกหรือกระตุ้นให้ระลึกถึงความทรงจำ ความปรารถนาหรือแม้กระทั่งความกลัวได้ นั่นเป็นเพราะว่าด้วยตัวของภาพถ่ายเองมันสามารถที่จะทำให้ผู้ดูตีความหมายของภาพไปได้หลากหลาย แต่ละคน

จะตีความออกมาไม่เหมือนกันซึ่งขึ้นอยู่กับประสบการณ์ส่วนตัวของผู้ดู เมื่อเป็นเช่นนี้ข้อความจึงถูกนำมาเข้ามาสร้างความชัดเจนให้กับความหมายของภาพที่ต้องการจะสื่อ นำทางให้ผู้ดูเข้าใจในเนื้อหาเรื่องราวที่ภาพถ่ายนั้นๆ ต้องการ ภาพและข้อความจึงเอื้อประโยชน์ต่อกัน (Galer,1995:10) การสื่อความหมายระหว่างภาพถ่ายกับข้อความนั้นเป็นความสัมพันธ์ในแบบหยิน และหยาง ซึ่งแต่ละส่วนพึ่งพิงกันและส่งเสริมกันทั้งภาพและข้อความ

การนำแนวคิดเรื่องวาทะของภาพมาเป็นแนวทางในการวิเคราะห์ก็เนื่องมาจากว่า การสื่อความหมายที่เกิดขึ้นในโปสเตอร์แนะนำตัวผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา เขตกรุงเทพมหานคร นั้น ถูกสร้างขึ้นมาจากลักษณะของภาพถ่ายและข้อความ แนวคิดนี้จะนำมาอธิบายให้เห็นว่าทั้งภาพถ่ายและข้อความนั้นทำงานร่วมกันอย่างไร

แนวคิดเรื่องการโน้มน้าวใจ (Persuasion)

จากข้อสันนิษฐานที่กล่าวไว้ว่า ลักษณะของภาพถ่ายและข้อความที่ผู้ลงสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา นำมาใช้ในโปสเตอร์แนะนำตัวนั้น มีวัตถุประสงค์เพื่อโน้มน้าวใจประชาชนโดยสื่อความหมายในเรื่องที่เกี่ยวกับภาพถ่ายตัวบุคคล ซึ่งการสื่อความหมายดังกล่าวนั้นสอดคล้องกับอำนาจหน้าที่ในตำแหน่งสมาชิกวุฒิสภา ดังนั้นเพื่อเป็นการพิสูจน์ข้อสันนิษฐานที่ตั้งไว้จึงจำเป็นต้องนำแนวคิดเรื่องการโน้มน้าวใจเข้ามาประกอบในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ด้วย

มีผู้ให้คำจำกัดความว่าการโน้มน้าวใจไว้มากมาย อาทิเช่น มิลเลอร์และเบอร์กูน (Miller and Burgoon) ให้คำอธิบายว่า การโน้มน้าวใจใช้เมื่อผู้โน้มน้าวใจตั้งใจที่จะมีอิทธิพลเหนือผู้ที่ได้รับการโน้มน้าวใจ เบรมเบคและฮาวเวล (Brembeck and Howell) ได้ให้คำจำกัดความว่าการโน้มน้าวใจหมายถึงความตั้งใจในการสื่อสารที่จะมีอิทธิพลเหนือทางเลือก และไซมอน (Simons) สรุปความหมายของการโน้มน้าวใจว่าหมายถึงการสื่อสารของมนุษย์ที่สร้างขึ้นมา เพื่อให้มีอิทธิพลเหนือผู้อื่นโดยการเปลี่ยนความเชื่อค่านิยมหรือทัศนคติ กล่าวได้ว่าการโน้มน้าวใจมีลักษณะดังนี้ (อรวรรณ ปิรันธน์โสภาท , 2537 : 3)

1. ผู้โน้มน้าวใจมีความตั้งใจที่จะมีอิทธิพลบางประการเหนือผู้ถูกโน้มน้าวใจ
2. โดยปกติผู้ถูกโน้มน้าวใจจะมีทางเลือกมากกว่าหนึ่งและผู้โน้มน้าวใจจะพยายามชักจูงผู้ถูกโน้มน้าวใจให้ยอมรับทางเลือกที่ตนเสนอ

3. สิ่งที่ทำให้ผู้โน้มน้าวใจต้องการคือการเปลี่ยนแปลงหรือการสร้าง หรือการดำรงไว้ซึ่งความคิดเห็น ทศนคติ ค่านิยม และความเชื่อของผู้ถูกโน้มน้าวใจ ซึ่งจะส่งผลต่อบัจจัยอื่นอันได้แก่ อารมณ์ พฤติกรรม เป็นต้น

การที่ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งมีทางเลือกมากกว่าหนึ่ง ในการเลือกตั้งผู้แทนมาดำรงตำแหน่งสมาชิกวุฒิสภา ทำให้ผู้ลงสมัครรับเลือกตั้งพยายามที่จะหาวิธีการโน้มน้าวใจประชาชนให้หันมาเลือกตน ซึ่งการใช้โปสเตอร์แนะนำตัวก็เป็นสิ่งหนึ่งที่น่ามาใช้ในการโน้มน้าวใจประชาชน

ในการโน้มน้าวใจในโปสเตอร์แนะนำตัวผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภานั้น ผู้ที่ทำการโน้มน้าวใจก็คือผู้ลงสมัครรับเลือกตั้งนั่นเอง ฉะนั้นในกรณีนี้ผู้ลงสมัครรับเลือกตั้งจึงทำหน้าที่เป็นผู้ส่งสารให้กับประชาชน ดังนั้นผู้ส่งสารจึงมีอิทธิพลอย่างมากในการที่จะสร้างความน่าเชื่อถือให้แก่ตัวสารด้วยคุณลักษณะของผู้ส่งสารเอง

ความน่าเชื่อถือของผู้ส่งสาร ขึ้นอยู่กับปัจจัย 2 ประการคือ ความสามารถหรือความเป็นผู้เชี่ยวชาญ (competence of expertness) และความน่าไว้วางใจ (trustworthiness) ปัจจัยทั้ง 2 ประการนี้ผู้รับสารต้องมองเห็นว่ามีอยู่ในตัวผู้ส่งสาร ความน่าเชื่อถือของผู้ส่งสารนี้ไม่ใช่สิ่งที่คุณส่งสารจะประกาศให้ทุกคนทราบและได้รับการยอมรับ ความน่าเชื่อถือนี้มีได้มีลักษณะใดๆ เหมือนอย่างอายุ เพศ แต่ต้องเป็นสิ่งที่ผู้รับสารมองเห็น รับรู้ และเชื่อ เช่นนั้น ความสามารถหรือความเป็นผู้เชี่ยวชาญเป็นลักษณะที่เฉพาะเจาะจง เช่น เกี่ยวกับภารกิจการทำงานที่ผู้ส่งสารเกี่ยวข้องอยู่

การโน้มน้าวใจเกิดจากการที่บุคคลผู้ทำการส่งสารมีความน่าเชื่อถือ ซึ่งมีพื้นฐานมาจากความมีชื่อเสียงในทางใดทางหนึ่ง เช่น เป็นผู้ที่มีฐานะดี มีความรู้สูง มีความสามารถที่ได้รับการยอมรับหรือมีความซื่อสัตย์ คุณสมบัติเหล่านี้จะเป็นจุดแรกที่ดึงดูดความสนใจจากผู้รับสาร และทำให้เกิดอิทธิพลในการโน้มน้าวใจ และลักษณะของความน่าเชื่อถือจะเปลี่ยนแปลงไปตามสถานการณ์ในการโน้มน้าวใจ (Larson ,1995 : 57-58)

และความน่าเชื่อถือของบุคคลนั้นยังมีความเกี่ยวข้องกับตำแหน่งของบทบาทอีกด้วย ในการโน้มน้าวใจนั้น สิ่งสำคัญไม่ใช่บทบาทที่แท้จริงซึ่งผู้ส่งสารหรือผู้รับสารมีอยู่ แต่เป็นสถานภาพความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้ส่งสารกับผู้รับสารซึ่งบทบาทเหล่านี้เรียกว่า สถานภาพ (status) หรือเกียรติยศ (prestige) ซึ่งเกี่ยวข้องกับบทบาทนั้นๆ เช่น นายทหารระดับพลเอก ย่อมมีสถานภาพหรือเกียรติยศเหนือกว่านายทหารระดับพันเอก เพราะมีตำแหน่งบทบาทเหนือกว่า เป็นต้น

สิ่งสำคัญของสถานภาพที่แตกต่างตามบทบาทคือมันเป็นตัวกำหนดความน่าเชื่อถือของผู้ส่งสารได้ ยิ่งบุคคลมีสถานภาพหรือมีเกียรติยศสูงเท่าใดก็จะมีความน่าเชื่อถือมากขึ้นเพียงนั้น เช่น ผู้ที่เป็นด็อกเตอร์ย่อมมีอิทธิพลในการโน้มน้าวใจมากกว่าผู้ที่จบปริญญาตรี

ลักษณะอีกอย่างหนึ่งของสถานภาพก็คือตำแหน่งต่างๆ ของแต่ละบุคคลจะมีความสำคัญไม่เท่ากัน ตำแหน่งบางอย่างจะสำคัญกว่าตำแหน่งอื่นๆ แต่ละสังคมจะมีปัจจัยที่ต่างกันจะกำหนดว่าตำแหน่งใดสำคัญที่สุด Hiller นักสังคมวิทยาเป็นผู้ให้มุมมองที่สำคัญนี้ สถานภาพทางอาชีพจะเป็นสถานภาพที่สำคัญที่สุด คนส่วนมากจะเรียนรู้ตำแหน่งสำคัญของตนและกันในเรื่องอาชีพของเขา มากกว่าอย่างอื่น คือมันเป็นตำแหน่งที่บอกว่าเขาอยู่สูงกว่าหรือต่ำกว่าคนอื่นๆ อย่างไรก็ตามในสังคมไทยเมื่อเรารู้ว่าใครมีตำแหน่ง อาจารย์ รัฐมนตรี นายธนาคาร ก็จะทราบว่าเขาอยู่ในสถานภาพที่สูงเมื่อเทียบกับตำแหน่งเสมียนหรือภารโรง เป็นต้น (จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2544)

การสร้างสารในการโน้มน้าวใจที่มีประสิทธิภาพ ผู้ส่งสารต้องใช้จุดจูงใจ (Appeals) ที่เหมาะสมกับสารเพื่อให้เกิดการจูงใจ การใช้จุดจูงใจเพื่อให้เกิดการโน้มน้าวใจผู้รับสารนั้น มี 2 ลักษณะด้วยกันคือ

1. Emotional Appeal เป็นจุดจูงใจซึ่งใช้เรื่องอารมณ์ความรู้สึกของมนุษย์มาโน้มน้าวใจผู้รับสาร เช่น จุดจูงใจในเรื่องความรักความผูกพันในครอบครัว , จุดจูงใจในเรื่องเพศตรงข้าม และเรื่องความสวยงาม , จุดจูงใจในเรื่องความสำเร็จ

2. Logical Appeal เป็นจุดจูงใจที่เป็นเหตุผล ได้แก่การนำเอาสิ่งต่อไปนี้มาแสดงในเนื้อหาสาร

- หลักฐาน ซึ่งเป็นสารที่นำมาแสดงแล้วมีน้ำหนักและสามารถพิสูจน์ข้อเท็จจริงได้
- การให้พยาน โดยทั่วไป คือการอ้างถึงผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้มีชื่อเสียง หรือเหตุการณ์ต่างๆ
- การแสดงเหตุผล เป็นการดึงข้อสรุปออกจากหลักฐานนั้นเพื่อจะสามารถชี้ประเด็นที่ต้องการจะโน้มน้าวใจผู้รับสาร

จากแนวคิดเรื่องการโน้มน้าวใจ (Persuasion) นี้ จะนำไปใช้เป็นแนวทางในการวิเคราะห์ถึงการสื่อความหมายเพื่อการโน้มน้าวใจในโปสเตอร์แนะนำตัวผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา

บทสรุปเกี่ยวกับแนวคิดและทฤษฎีที่นำมาใช้ในการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยเรื่องการสื่อความหมายด้วยภาพถ่ายและข้อความ ในเอกสารแนะนำตัวผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภา เขตกรุงเทพมหานคร พ.ศ.2543 นี้ ผู้วิจัยได้ใช้กรอบแนวคิดและทฤษฎีตามที่ได้กล่าวมาแล้วในบทนี้อย่างสอดคล้องกัน เพื่อนำมาใช้อธิบายข้อสันนิษฐานทั้ง 2 ข้อ คือ

1. ภาพถ่ายและข้อความที่นำมาใช้ในโปสเตอร์แนะนำตัวผู้สมัครรับเลือกตั้งนั้น สื่อให้เห็นถึงความสามารถและความสำเร็จของผู้สมัคร โดยสื่อความหมายทั้งความหมายตรงและความหมายแฝง ผ่านทางองค์ประกอบของภาพและการใช้ข้อความ

2. ลักษณะของภาพถ่ายและข้อความที่ผู้ลงสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา นำมาใช้ในโปสเตอร์แนะนำตัวนั้น มีวัตถุประสงค์เพื่อโน้มน้าวใจประชาชนโดยสื่อความหมายในเรื่องที่เกี่ยวกับภาพตายตัวของบุคคล ซึ่งการสื่อความหมายดังกล่าวนั้นสอดคล้องกับอำนาจหน้าที่ในตำแหน่งสมาชิกวุฒิสภา

โดยนำแนวคิดเรื่องการถ่ายภาพบุคคลเป็นพื้นฐานให้เกิดความเข้าใจ ในลักษณะของภาพถ่ายที่ผู้สมัครนิยมนำมาใช้ในเอกสารแนะนำตัวว่ามีองค์ประกอบอย่างไรบ้าง สำหรับในการวิเคราะห์ภาพถ่ายและข้อความ ผู้วิจัยได้นำทฤษฎีสัญญาวิทยา และแนวคิดเรื่องวาทะของภาพมาเป็นกรอบในการวิเคราะห์ความหมายที่ถูกสร้างขึ้นในภาพถ่าย ทั้งภาพถ่ายบุคคลและภาพถ่ายของผู้สมัครกับบุคคลที่เกี่ยวข้อง ทั้งความหมายตรงและความหมายแฝง และสัญลักษณ์ต่างๆ ที่ปรากฏในภาพถ่าย ตลอดจนวิเคราะห์ความหมายที่เกิดขึ้นจากข้อความและระหว่างข้อความกับภาพถ่ายในเอกสารแนะนำตัว ส่วนแนวคิดเรื่องการโน้มน้าวใจจะนำมาใช้เป็นกรอบในการศึกษาถึงวิธีการในการโน้มน้าวใจที่เกิดขึ้นในโปสเตอร์แนะนำตัว

แนวคิดและทฤษฎีต่างๆ ที่ได้ทบทวนและรวบรวมมานำเสนอทั้งหมดนี้ จะนำไปอธิบายถึงปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในงานวิจัยเรื่อง “การสื่อความหมายด้วยภาพถ่ายและข้อความในเอกสารแนะนำตัวผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภา เขตกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2543” อันจะเป็นแนวทางสำคัญที่จะทำให้เราได้ทราบว่า ภาพถ่ายตลอดจนข้อมูลที่ปรากฏในเอกสารแนะนำตัวผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภา เขตกรุงเทพมหานคร มีวิธีการในการสื่อความหมายอย่างไรบ้าง

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัยและการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง “การสื่อความหมายด้วยภาพถ่ายและข้อความในแผ่นประกาศแนะนำตัวผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภา เขตกรุงเทพมหานคร พ.ศ.2543” นี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยในลักษณะที่เรียกว่า การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ในการวิเคราะห์เพื่อหาความหมายจากตัวบท (Text) ประกอบกับการสัมภาษณ์ผู้สมัครแบบเจาะลึกเพื่อให้ได้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเรื่องของความคิดเห็นที่ผู้สมัครมีต่อภาพถ่ายและข้อความที่เขาเลือกนำมาใช้ โดยมีวิธีการศึกษาดังต่อไปนี้

1. แหล่งข้อมูลและการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วยแหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา 3 ประเภทด้วยกันคือ

1.1 ข้อมูลประเภทแผ่นประกาศแนะนำตัวผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา เขตกรุงเทพมหานคร

1.1.1 แหล่งข้อมูลประเภทแผ่นประกาศแนะนำตัวผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา เขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งถือเป็นข้อมูลหลักที่ใช้ในการศึกษา มีลักษณะดังนี้คือ

- แผ่นประกาศหรือแผ่นป้าย มีขนาดกว้างไม่เกิน 45 เซนติเมตร และยาวไม่เกิน 65 เซนติเมตร โดยประมาณ สามารถมีภาพถ่ายของผู้สมัครหรือภาพถ่ายของผู้สมัครกับบุคคลที่เกี่ยวข้องได้

เอกสารที่จัดพิมพ์ดังกล่าว ให้มีข้อความได้เฉพาะ

1. ประวัติส่วนตัวของผู้สมัครรับเลือกตั้ง
2. ประวัติการศึกษาของผู้สมัครรับเลือกตั้ง
3. ประวัติการทำงานหรือประสบการณ์ในการทำงานของผู้สมัครรับเลือกตั้ง

เอกสารทั้งหมดใช้ในการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา เขตกรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ 4 มีนาคม 2543 โดยมีจำนวนผู้สมัครทั้งสิ้น 265 คน และเอกสารแนะนำตัวที่ใช้ในการศึกษาจะต้องเป็นแผ่นประกาศที่ประกอบด้วยภาพถ่ายและข้อความร่วมกัน ซึ่งผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลมาได้จำนวน 150 แผ่น

1.1.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลประเภทเอกสารแนะนำตัวผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภา เขตกรุงเทพมหานคร

เมื่อทราบถึงประเภทของแหล่งข้อมูลที่จะต้องนำมาใช้เพื่อการศึกษาแล้ว วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลของผู้วิจัยจึงมุ่งตรงไปยังสถานที่และบุคคลต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เนื่องจากข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิเคราะห์ความหมายจากตัวบทจากเอกสารแนะนำตัวผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภาเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งได้ทำการเลือกตั้งผ่านพ้นไปตั้งแต่วันที่ 4 มีนาคม 2543 ทำให้ข้อมูลกระจัดกระจายไปอยู่ในหลายที่ วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจึงจำแนกตามสถานที่และบุคคลที่มีข้อมูลอยู่ดังนี้

1.1.2.1 สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.)

จากการสอบถามเบื้องต้นไปยังหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรง คือที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) ผลปรากฏว่าทางหน่วยงานมิได้มีการเก็บรวบรวมเอกสารแนะนำตัวผู้สมัครไว้ คงมีเพียงคุณนิกร บุญเวียง เจ้าพนักงานการเลือกตั้ง 4 ฝ่ายประเมินผลและรายงานสำนักนโยบายและแผนด้านกิจการบริหารกลางของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ได้เก็บแผ่นประกาศแนะนำตัวผู้สมัครไว้เพียง 34 แผ่น ผู้วิจัยจึงได้ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ เพื่อขอยืมมาทำการถ่ายภาพก็อปปี้และส่งคืนในภายหลัง

1.1.2.2 สำนักพิมพ์

ผู้วิจัยได้ทำการติดต่อไปตามโรงพิมพ์ต่างๆ ที่อยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร ทำให้ได้แผ่นประกาศแนะนำตัวผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภา มาจำนวน 14 แผ่น โดยทำการสำเนาภาพถ่ายเสร็จแล้วต้องส่งคืนโรงพิมพ์ในภายหลัง

1.1.2.3 สำนักงานประธานวุฒิสภา กองการประชาสัมพันธ์

ผู้วิจัยได้ติดต่อไปยังกองการประชาสัมพันธ์และได้พบกับ คุณสานิตย์ ปลื้มชูศักดิ์ เจ้าหน้าที่ธุรการ 5 ได้เก็บแผ่นประกาศแนะนำตัวผู้สมัครไว้จำนวน 31 แผ่น ผู้วิจัยจึงได้ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ เพื่อขอยืมมาทำการถ่ายภาพก็อปปี้และส่งคืนในภายหลัง

1.1.2.4 ผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภา เขตกรุงเทพมหานคร

ผู้วิจัยได้ทำการจัดพิมพ์จดหมายขอความอนุเคราะห์ไปถึงท่านวุฒิสมาชิก ของเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 18 ท่าน โดยนำจดหมายไปส่งให้ท่านวุฒิสมาชิก เขตกรุงเทพมหานคร ด้วยตนเองที่รัฐสภา และส่งจดหมายทางไปรษณีย์ไปถึงผู้สมัครที่เหลืออีกจำนวน 247 ท่าน โดย

ให้ผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภา ส่งเอกสารแนะนำตัวกลับมายังผู้วิจัยทางไปรษณีย์ ซึ่งมีผู้ส่งแผ่นประกาศแนะนำตัวผู้สมัครกลับมาจำนวน 3 แผ่น

1.1.2.5 ผู้วิจัยเดินทางไปเก็บรวบรวมข้อมูลที่เหลือตามที่พักอาศัยของผู้สมัคร ซึ่งทางสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง กรุงเทพมหานคร ไม่ได้เก็บข้อมูลหมายเลขโทรศัพท์ของผู้สมัครไว้ ผู้วิจัยจึงได้ค้นหาหมายเลขโทรศัพท์ที่เหลือจากทางโฮมเพจขององค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย (www.tot.or.th) ผู้วิจัยได้โทรศัพท์ติดต่อขอความอนุเคราะห์กับผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภา เขตกรุงเทพมหานคร ที่เหลือจำนวน 107 ท่าน เพื่อนัดหมายไปรับเอกสารในภายหลัง ผู้วิจัยได้ไปรับแผ่นประกาศแนะนำตัวตามสถานที่ที่ผู้สมัครได้นัดหมายไว้ โดยได้รับแผ่นประกาศแนะนำตัวเป็นจำนวน 11 แผ่น

1.1.2.6 ห้องสมุดและศูนย์ข้อมูลของหนังสือพิมพ์ ผู้วิจัยได้โทรศัพท์สอบถามเบื้องต้นไปยังห้องสมุดและศูนย์ข้อมูลของหนังสือพิมพ์ต่างๆ ทำให้ทราบว่ามียู่ 2 แห่งที่ได้เก็บข้อมูลไว้ มีรายละเอียดดังนี้

- ห้องสมุดของหนังสือพิมพ์เดลินิวส์

ผู้วิจัยได้สอบถามนางสาวพงษ์พรรณ บุญเลิศ ซึ่งเป็นนักข่าวสายศิลปวัฒนธรรมของหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ ที่ประจำอยู่ที่สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติที่ผู้วิจัยปฏิบัติงานอยู่ นางสาวพงษ์พรรณได้ให้ความช่วยเหลือผู้วิจัยโดยการสอบถามข้อมูลไปที่ห้องสมุดของหนังสือพิมพ์ และแนะนำผู้วิจัยให้รู้จักกับบรรณารักษ์ห้องสมุดทำให้ได้รับความสะดวก และได้รับอนุญาตให้นำเครื่องมือในการถ่ายสำเนาภาพ เข้าไปบันทึกภาพแผ่นประกาศแนะนำตัวผู้สมัครที่ห้องสมุดของหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ได้ เป็นจำนวน 34 แผ่น

- ห้องสมุดของหนังสือพิมพ์เดอะเนชั่น

ผู้วิจัยได้ทำหนังสือขออนุญาตถึงผู้บริหารเครือเนชั่น คุณเทพชัย หย่อง เพื่อขอเข้าไปค้นคว้าข้อมูลภายในห้องสมุด เมื่อได้รับอนุญาตแล้วเจ้าหน้าที่ทางห้องสมุดได้ให้ผู้วิจัยยืมแผ่นประกาศแนะนำตัวออกมาถ่ายสำเนาและต้องส่งคืนตามกำหนด จำนวน 23 แผ่น

1.2 แหล่งข้อมูลและการเก็บรวบรวมข้อมูลประเภทเอกสาร

1.2.1 เอกสารที่เกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา ได้แก่ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ หนังสือคู่มือการแนะนำตัวสมาชิกวุฒิสภา แผ่นพับอำนาจหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา

1.2.1 ข่าวและบทความที่เกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา เขตกรุงเทพมหานคร ได้แก่ หนังสือพิมพ์ นิตยสารวิจารณ์ข่าว สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์และมติชนสุดสัปดาห์ ที่พิมพ์ออกในช่วงเวลาที่ผู้สมัครทำการหาเสียงตั้งแต่วันที่ 19 ธันวาคม 2542 ถึงวันที่ 4 มีนาคม 2543 โดยเลือกเฉพาะข่าว หรือบทความที่เกี่ยวข้องกับการแนะนำตัวและกระบวนการเลือกตั้งผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภา เขตกรุงเทพมหานคร

ผู้วิจัยได้ทำการค้นคว้าข้อมูลประเภทนิตยสารวิจารณ์ข่าว จากห้องสมุดคณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและสถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ศูนย์ข้อมูลหนังสือพิมพ์มติชน โดยได้ทำการถ่ายเอกสารบทความที่เกี่ยวข้อง

1.3 แหล่งข้อมูลและการเก็บรวบรวมข้อมูลประเภทบุคคล ได้แก่ การสัมภาษณ์ผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา เขตกรุงเทพมหานคร และผู้ที่เกี่ยวข้องในการออกแบบและคัดเลือกภาพถ่ายที่นำมาใช้ในเอกสารแนะนำตัว โดยคัดเลือกจากภาพถ่ายที่เก็บรวบรวมข้อมูลมาทั้งหมด โดยใช้หลักเกณฑ์ในการคัดเลือกจากข้อสันนิษฐานที่ตั้งไว้ มีจำนวนทั้งหมด 20 ท่านและผู้ที่เกี่ยวข้องในการออกแบบและคัดเลือกภาพถ่ายที่นำมาใช้ในเอกสารแนะนำตัว

ผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา เขตกรุงเทพมหานคร

1.3.1 นายธวัชชัย เทียนฉาง ผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา เขตกรุงเทพมหานคร หมายเลข 25

นายธวัชชัย เทียนฉาง จบการศึกษาด้านนิติศาสตร์และเป็นผู้ที่ทำงานด้านการเมือง โดยในอดีตเคยเป็นสมาชิกของกลุ่มมดงานและเป็นสมาชิกสภาเขตจอมทอง ปัจจุบันประกอบอาชีพทนายความ

ผู้วิจัยได้ติดต่อขอสัมภาษณ์คุณธวัชชัย โดยตรงที่บ้านเมื่อวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2546 โดยได้โทรศัพท์ไปแจ้งความจำนงและขออนุญาตสัมภาษณ์ซึ่งได้รับการตอบรับเป็นอย่างดี คุณธวัชชัยได้อนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าสัมภาษณ์ในวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2546 เวลา 10.00 น. ที่บ้านพัก

1.3.2 นายบรรจง อภิรติกุล ผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา เขตกรุงเทพมหานคร หมายเลข 29

นายบรรจง อภิรติกุล อดีตรองอธิการบดี สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ผู้วิจัยได้ติดต่อขอสัมภาษณ์คุณบรรจง อภิรติกุล โดยตรงที่บ้านเมื่อวันที่ 10 พฤศจิกายน 2545 โดยได้โทรศัพท์ไปแจ้งความจำนงและขออนุญาตสัมภาษณ์ซึ่งได้รับการตอบรับเป็นอย่างดี คุณบรรจง อภิรติกุล ได้

อนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าสัมภาษณ์ในวันที่ 20 พฤศจิกายน 2545 เวลา 10.30น. ที่บ้านพักคุณบรรจง อภิตติกุล ได้ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่องานวิจัย

1.3.3 นายแก้วสรร อติโพธิ ผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา เขตกรุงเทพมหานคร หมายเลข 35

นายแก้วสรร อติโพธิ อดีตอาจารย์นิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ อีกทั้งยังเป็นผู้ผลักดันมาตรการ “ประชาพิจารณ์” เข้าสู่สังคมจนมีส่วนยังผลเป็นสิทธิในรัฐธรรมนูญฉบับปีพุทธศักราช 2540 นอกจากนั้นแล้วยังได้ติดตาม ศึกษา วิเคราะห์ วิจารณ์ การบ้านการเมืองอย่างสร้างสรรค์สม่ำเสมอ จนปัจจุบัน

ผู้วิจัยได้ติดต่อขอสัมภาษณ์อาจารย์แก้วสรร อติโพธิ โดยตรงที่บ้านเมื่อวันที่ 24 มกราคม 2545 โดยได้โทรศัพท์ไปแจ้งความจำนงและขออนัดสัมภาษณ์ซึ่งได้รับการตอบรับเป็นอย่างดี อาจารย์แก้วสรรได้อนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าสัมภาษณ์ในวันที่ 28 มกราคม 2545 เวลา 10.30 น. ที่อาคารรัฐสภา 2 ห้องรับรองวุฒิสมาชิก

1.3.4 พลอากาศเอกสามารถ โสดสถิตย์ ผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา เขตกรุงเทพมหานคร หมายเลข 39

พลอากาศเอกสามารถ โสดสถิตย์ ประสบการณ์ในอดีตเคยดำรงตำแหน่งเป็นสมาชิกวุฒิสภา ปีพ.ศ.2522 - 2524 และ ปีพ.ศ.2535-2539 , กรรมการการต่างประเทศวุฒิสภา และเป็นประธานคณะที่ปรึกษากองทัพอากาศ สถานภาพปัจจุบันข้าราชการบำนาญ

ผู้วิจัยได้ติดต่อขอสัมภาษณ์พลอากาศเอกสามารถ โสดสถิตย์ โดยตรงที่บ้านเมื่อวันที่ 8 มีนาคม 2545 โดยได้โทรศัพท์ไปแจ้งความจำนงและขออนัดสัมภาษณ์ซึ่งได้รับการตอบรับเป็นอย่างดี พลอากาศเอกสามารถได้อนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าสัมภาษณ์ในวันที่ 12 มีนาคม 2545 เวลา 10.30 น.ที่บ้านพักซอยอารีสัมพันธ์ 1 ซึ่งพลอากาศเอกสามารถ โสดสถิตย์ ได้ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่องานวิจัย

1.3.5 นายประหัยต เสนวิรัช ผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา เขตกรุงเทพมหานคร หมายเลข 40

นายประหัยต เสนวิรัช เคยดำรงตำแหน่งเป็นสมาชิกสภาเขตลาดพร้าว ปี 2536 – 2540 และเป็นทนายความให้กับประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อน ในชุมชนการเคหะพระร่วงประสิทธิ์ ปัจจุบันดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักกฎหมายประหัยตทนายความ

ผู้วิจัยได้ติดต่อขอนัดสัมภาษณ์คุณประหยัด เสนวิรัช โดยตรงผ่านทางโทรศัพท์ไปที่สำนักงานกฎหมายประหยัดทนายนายความ เมื่อวันที่ 22 ธันวาคม 2544 หลังจากแจ้งความจำนงแล้วคุณจำรัสได้อนุญาตให้สัมภาษณ์ผ่านทางโทรศัพท์ได้เลย เนื่องจากในช่วงเวลานั้นคุณประหยัดมีภาระกิจมาก แต่ตลอดระยะเวลาการสัมภาษณ์ผ่านทางโทรศัพท์คุณประหยัดได้ให้ความเป็นกันเองและเล่าถึงแนวความคิดต่างๆ ในเอกสารแนะนำตัวอย่างละเอียดพร้อมทั้งได้ส่งเอกสารแนะนำตัวมาให้แก่ผู้วิจัยทางไปรษณีย์ภายหลังจากการสัมภาษณ์ด้วย

1.3.6 นายจำรัส อินทุमार ผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา เขตกรุงเทพมหานคร หมายเลข 46

นายจำรัส อินทุमार จบการศึกษาทางด้านนิติศาสตร์ ปัจจุบันเป็นหัวหน้าสำนักงานกฎหมายจำรัส อินทุमार และเพื่อน นอกจากนั้นแล้วยังเป็นผู้ดำเนินรายการ “รู้กฎหมายกับนายจำรัส” ทางวิทยุ A.M.630

ผู้วิจัยได้ติดต่อขอนัดสัมภาษณ์คุณจำรัส อินทุमार โดยตรงผ่านทางโทรศัพท์ไปที่สำนักงานกฎหมายจำรัส อินทุमार และเพื่อน เมื่อวันที่ 22 พฤศจิกายน 2545 หลังจากแจ้งความจำนงแล้วคุณจำรัสได้อนุญาตให้เข้าสัมภาษณ์ในวันที่ 25 พฤศจิกายน 2545 เวลา 11.30 น. ที่สำนักงานกฎหมาย ตลอดระยะเวลาการสัมภาษณ์ได้ให้ความเป็นกันเองและเล่าถึงแนวความคิดต่างๆ ในเอกสารแนะนำตัวอย่างละเอียดพร้อมทั้งได้ให้เอกสารแนะนำตัวแก่ผู้วิจัยมาพร้อมกันนี้ด้วย

1.3.7 นายสุชาติ ไชยมะโน ผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา เขตกรุงเทพมหานคร หมายเลข 55

นายสุชาติ ไชยมะโน ปัจจุบันดำรงตำแหน่งประธานสภาวัฒนธรรม เขตกรุงเทพมหานคร ในอดีตเป็นผู้อำนวยการโรงเรียนระดับ 9 กรมสามัญศึกษา และกรรมการบริหารโรงเรียนวังไกลกังวลในพระบรมราชูปถัมภ์ อีกทั้งยังเป็นหนึ่งในกรรมการสภาาร่างรัฐธรรมนูญ

ผู้วิจัยได้ติดต่อขอนัดสัมภาษณ์อาจารย์สุชาติ ไชยมะโน โดยตรงที่สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ซึ่งเป็นสถานที่นั่งทำงานในตำแหน่งประธานสภาวัฒนธรรมเขตกรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ 21 ธันวาคม 2544 ซึ่งอาจารย์สุชาติ ได้นัดให้มาสัมภาษณ์ได้ภายในวันที่ 23 มกราคม 2545 เวลา 14.00 น. ที่สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ จากการสัมภาษณ์อาจารย์สุชาติ ไชยมะโน ทำให้ผู้วิจัยได้รับทราบข้อมูลที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่องานวิจัยในครั้งนี้

1.3.8 นางสุภาวดี หาญเมธี ผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา เขตกรุงเทพมหานคร หมายเลข 59

นางสุภาวดี หาญเมธี ปัจจุบันดำรงตำแหน่งกรรมการผู้จัดการบริษัท แพลน พับลิชซิง จำกัด ซึ่งเป็นองค์กรธุรกิจที่ไม่แสวงกำไรสูงสุด อีกทั้งยังเป็นบรรณธิการผู้ก่อตั้งนิตยสาร “รักลูก” ตั้งแต่ปี 2526 นอกจากนั้นแล้วยังเป็นผู้ที่ส่งเสริมการพัฒนาเด็ก สตรี และครอบครัว อย่างต่อเนื่องมาตลอดระยะเวลา 19 ปี

ผู้วิจัยได้ติดต่อขอสัมภาษณ์คุณสุภาวดี หาญเมธี โดยติดต่อผ่านทางเลขานุการของคุณสุภาวดีที่บริษัท แพลน พับลิชซิง จำกัด เมื่อต้นเดือนมกราคมแต่คุณสุภาวดีมีภาระกิจที่ต้องปฏิบัติในต่างจังหวัดจนถึงประมาณกลางเดือนกุมภาพันธ์ หลังจากนั้นวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2545 ผู้วิจัยได้ทำการติดต่อขอนัดหมายอีกครั้งหนึ่ง ในครั้งนี้เลขานุการของคุณสุภาวดีได้ให้ผู้วิจัยทำจดหมายและส่งแนวคำถามที่จะใช้ในการสัมภาษณ์ไปให้คุณสุภาวดีพิจารณา และให้ติดต่อกลับมาใหม่เวลาผ่านไปประมาณ 1 อาทิตย์ผู้วิจัยจึงได้โทรศัพท์ไปสอบถามวันนัดหมายอีกครั้งหนึ่งซึ่งได้รับคำตอบให้มาสัมภาษณ์ได้ภายในวันที่ 21 มีนาคม 2545 เวลา 15.30 น. ที่บริษัท แพลน พับลิชซิง จำกัด คุณสุภาวดี หาญเมธี ได้ให้ความร่วมมือในการสัมภาษณ์เป็นอย่างดี

1.3.9 พลเอกสัณฑ์ สถิตยुทธการ ผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา เขตกรุงเทพมหานคร หมายเลข 64

พลเอกสัณฑ์ สถิตยुทธการ ในอดีตเคยดำรงตำแหน่งวุฒิสมาชิกเมื่อปีพ.ศ.2535-2539 และเป็นประธานที่ปรึกษาผู้บัญชาการทหารสูงสุด ตลอดจนเคยรับรางวัลครอบครัวตัวอย่าง ประชาธิปไตย ประจำปีพ.ศ. 2541

ผู้วิจัยได้ติดต่อขอนัดสัมภาษณ์พลเอกสัณฑ์ สถิตยुทธการ โดยตรงผ่านทางโทรศัพท์ไปที่บ้านเมื่อวันที่ 20 มกราคม 2546 หลังจากแจ้งความจำนงแล้วพลเอกสัณฑ์ได้อนุญาตให้เข้าสัมภาษณ์ในวันที่ 24 มกราคม 2546 เวลา 10.00 น. ที่ศูนย์จำหน่ายรถยนต์เบนซ์ ถนนราชดำเนิน ตลอดระยะเวลาการสัมภาษณ์ได้ให้ความเป็นกันเองและเล่าถึงแนวความคิดต่างๆ อย่างละเอียดพร้อมทั้งได้ให้เอกสารแนะนำตัวและรูปถ่ายที่ใช้พิมพ์ในเอกสารแก่ผู้วิจัยมาพร้อมกันนี้ด้วย

1.3.10 อาจารย์กัระณา สุมาวงศ์ ผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา เขตกรุงเทพมหานคร หมายเลข 65

อาจารย์กัระณา อาจารย์สุมาวงศ์ อดีตสมาชิกวุฒิสภา รองประธานกรรมการกิจการสตรี เยาวชน และผู้สูงอายุของวุฒิสภานอกจากนั้นแล้วยังเป็นอาจารย์สอนที่สถาบันพระปกเกล้า และเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมาย

ผู้วิจัยได้ติดต่อขอนัดสัมภาษณ์อาจารย์กัระณา อาจารย์สุมาวงศ์ โดยตรงผ่านทางโทรศัพท์หมายเลขที่บ้านพักของอาจารย์และได้แจ้งความจำนงเพื่อขออนุญาตสัมภาษณ์ ในช่วงเวลานั้นอาจารย์กัระณา ไม่สามารถปลีกเวลามาให้สัมภาษณ์ได้เนื่องจากติดภาระกิจ แต่ได้ให้โอกาสผู้วิจัยสัมภาษณ์ผ่านทางโทรศัพท์ เมื่อวันที่ 14 กันยายน 2546 แม้ว่าจะเป็นการสัมภาษณ์ผ่านทางโทรศัพท์แต่อาจารย์กัระณา อาจารย์สุมาวงศ์ ได้ให้ความร่วมมือในการสัมภาษณ์และให้ข้อมูลต่างๆ ที่เป็นประโยชน์แก่ผู้วิจัยอย่างยิ่ง

1.3.11 นายจอน อึ้งภากรณ์ ผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา เขตกรุงเทพมหานคร หมายเลข 118

นายจอน อึ้งภากรณ์ บุตรชายของ ดอกเตอร์ป๋วย อึ้งภากรณ์ ท่านเป็นบิดาที่ปลูกฝังความคิดในเรื่องการให้ความสำคัญของประชาธิปไตย สิทธิเสรีภาพ และความเป็นธรรมในสังคมให้แก่บุตรชายคนนี้ คุณจอน อึ้งภากรณ์ เป็นผู้ที่ทำงานทางสังคมเป็นเวลากว่า 20 ปี โดยเน้นการส่งเสริมสิทธิและคุณภาพชีวิตของกลุ่มผู้ด้อยโอกาสในสังคม ปัจจุบันให้บริการช่วยเหลือและต่อสู้เพื่อสิทธิของผู้มีเชื้อเอชไอวีและครอบครัว

ผู้วิจัยได้ติดต่อขอนัดสัมภาษณ์คุณจอน อึ้งภากรณ์ โดยตรงผ่านทางโทรศัพท์เคลื่อนที่ของคุณจอน เมื่อวันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2545 และอนุญาตให้สัมภาษณ์ในวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2545 เวลา 13.00 น. ที่อาคารรัฐสภา 2 ห้องรับรองวุฒิสมาชิก คุณจอน อึ้งภากรณ์ ได้ให้ความร่วมมือในการสัมภาษณ์แก่ผู้วิจัยอย่างยิ่ง และยังได้กรุณาจัดส่งเอกสารแนะนำตัวในรูปแบบอื่นมาให้ผู้วิจัยในภายหลังด้วย

1.3.12 นายผ่อง เล่งอี้ ผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา เขตกรุงเทพมหานคร หมายเลข 130

นายผ่อง เล่งอี้ ในอดีตเคยรับราชการตำแหน่งสำคัญมากมาย เช่น รองอธิบดีกรมป่าไม้ รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สุดท้ายดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมป่าไม้จนเกษียณอายุราชการ

ผู้วิจัยได้ติดต่อขอนัดสัมภาษณ์คุณผ่อง เล่งอี้ โดยผ่านทางเลขานุการของท่านที่ห้องทำงานวุฒิสภาทางโทรศัพท์ซึ่งผู้วิจัยได้แจ้งความจำนงและส่งโทรสารจดหมายนัดสัมภาษณ์ พร้อมทั้งแนวคำถามในการสัมภาษณ์ ไปให้เมื่อวันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2545 หลังจากนั้นผู้วิจัยได้พยายามติดต่อกลับไปหลายครั้งแต่คุณผ่อง เล่งอี้ ไม่สามารถปลีกเวลามาให้สัมภาษณ์ได้เนื่องจากติดภาระกิจ แต่ได้ให้โอกาสผู้วิจัยสัมภาษณ์ผ่านทางโทรศัพท์เคลื่อนที่ของท่าน เมื่อวันที่ 14 มีนาคม 2545

แม้ว่าจะเป็นการสัมภาษณ์ผ่านทางโทรศัพท์แต่คุณผ่อง เล่งอี้ ได้ให้ความร่วมมือในการสัมภาษณ์ และให้ข้อมูลต่างๆ ที่เป็นประโยชน์แก่ผู้วิจัยอย่างยิ่ง

1.3.13 นางประทีป อึ้งทรงธรรม ผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา เขตกรุงเทพมหานคร หมายเลข 134

นางประทีป อึ้งทรงธรรม หรือคุณครูประทีปของเด็ก ๆ เป็นผู้ที่ก่อตั้งโรงเรียนวันละบาท ดำเนินการศึกษาของเด็กสลัมซึ่งเป็นที่มาของโรงเรียนชุมชนหมู่บ้านพัฒนา ในอดีตเคยดำรงตำแหน่งที่ปรึกษานายกรัฐมนตรีเรื่องที่อยู่อาศัย เมื่อปีพ.ศ.2530-2533 จากผลงานที่ทำมาอย่างต่อเนื่องในด้านการศึกษาของเด็กสลัมทำให้คุณครูประทีปได้รับรางวัลแมกไซไซ สาขาบริการชุมชน ในปีพ.ศ.2521 ปัจจุบันดำรงตำแหน่งเลขาธิการมูลนิธิดวงประทีป

ผู้วิจัยได้ติดต่อขอนัดสัมภาษณ์คุณครูประทีป อึ้งทรงธรรม โดยตรงผ่านทางโทรศัพท์ไปที่มูลนิธิดวงประทีปเมื่อวันที่ 22 มกราคม 2545 หลังจากแจ้งความจำนงแล้วคุณครูประทีปได้อนุญาตให้เข้าสัมภาษณ์ในวันที่ 30 มกราคม 2545 เวลา 09.00 น. ณ ห้องทำงานที่มูลนิธิดวงประทีป คุณครูประทีปได้ให้ความเป็นกันเองและเล่าถึงแนวความคิดต่างๆ ในเอกสารแนะนำตัวอย่างละเอียดพร้อมทั้งได้ให้เอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับประสบการณ์การทำงานแก่ผู้วิจัยมาพร้อมกันนี้ด้วย

1.3.14 ด็อกเตอร์ฟูสตี ตามไท ผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา เขตกรุงเทพมหานคร หมายเลข 141

ด็อกเตอร์ฟูสตี ตามไท เป็นนักวิชาการ นักการศึกษาและนักบริหาร ได้ทำงานพัฒนาที่เชื่อมโยงกับการเมืองโดยรับภาระหน้าที่ที่สำคัญหลายประการ เช่น ตำแหน่งผู้อำนวยการสถาบันผู้หญิงกับการเมือง ร่วมกิจกรรมเครือข่ายผู้หญิงกับรัฐธรรมนูญ ปัจจุบันเป็นหนึ่งในสมาชิกพรรคประชาธิปัตย์

ผู้วิจัยได้ติดต่อขอนัดสัมภาษณ์ด็อกเตอร์ฟูสตี ตามไท โดยในขั้นแรกได้โทรศัพท์ไปสอบถามที่พรรคประชาธิปัตย์ซึ่งทางพรรคได้ให้เบอร์โทรศัพท์มือถือของด็อกเตอร์ฟูสตี หลังจากนั้นผู้วิจัยได้โทรศัพท์ติดต่อโดยตรงเมื่อวันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2546 หลังจากแจ้งความจำนงแล้ว ด็อกเตอร์ฟูสตี ได้นัดหมายให้มาสัมภาษณ์ ณ ที่ทำการพรรคประชาธิปัตย์ ในวันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2546 เวลา 09.30 น. ด็อกเตอร์ฟูสตี ได้ให้ความเป็นกันเองตลอดจนตอบคำถามต่างๆ ด้วยความสนใจตลอดระยะเวลาการสัมภาษณ์

1.3.15 นายดำรง พุฒตาล ผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา เขตกรุงเทพมหานคร หมายเลข 150

คุณดำรง พุฒตาล เป็นบุคคลที่ทำงานอยู่ในแวดวงโทรทัศน์มากกว่า 30 ปี ได้รับการยอมรับจากผู้ชมทั่วไปว่าเป็นพิธีกรที่มีความสามารถสูงท่านหนึ่ง นอกจากนั้นแล้วยังเป็นเจ้าของนิตยสารคู่สร้างคู่สมซึ่งเป็นนิตยสารที่ขายดีที่สุดของประเทศไทย

ผู้วิจัยได้ติดต่อขอนัดสัมภาษณ์คุณดำรง พุฒตาล โดยตรงผ่านทางโทรศัพท์ไปที่สำนักงานนิตยสารคู่สร้างคู่สม ตั้งแต่ต้นเดือนมกราคม ปีพ.ศ.2545 แต่เนื่องจากคุณดำรงติดภาระกิจต่างๆ มากมายจึงไม่สามารถให้ผู้วิจัยเข้าสัมภาษณ์ได้ หลังจากนั้นผู้วิจัยได้ติดต่อคุณดำรงผ่านทางเลขานุการตลอดมาเป็นเวลาร่วม 7 เดือน ผู้วิจัยจึงสามารถนัดสัมภาษณ์คุณดำรง พุฒตาลได้ โดยผู้วิจัยได้ไปตักรอก่อนที่คุณดำรงจะขึ้นบรรยายเรื่องภาษาไทยใช้ดีๆ มีกำไร ที่หอประชุมใหญ่ ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย เมื่อเวลา 13.30 น. ของวันที่ 29 กรกฎาคม 2545 คุณดำรงได้ให้ความเป็นกันเองตลอดจนตอบคำถามต่างๆ ด้วยความสนใจตลอดระยะเวลาการสัมภาษณ์

1.3.16 นายจากรุทธิ์ จารุประกร ผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา เขตกรุงเทพมหานคร หมายเลข 166

นายจากรุทธิ์ จารุประกร เคยดำรงตำแหน่งรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครและเป็นผู้ริเริ่ม-ดำเนินการสร้าง “สวนจตุจักร”

ผู้วิจัยได้ติดต่อขอนัดสัมภาษณ์คุณจากรุทธิ์ จารุประกร โดยตรงผ่านทางโทรศัพท์ไปที่บ้าน เมื่อวันที่ 22 พฤศจิกายน 2545 หลังจากแจ้งความจำนงแล้วคุณจากรุทธิ์ได้อนุญาตให้เข้าสัมภาษณ์ในวันที่ 25 พฤศจิกายน 2545 เวลา 09.00 น. ที่บ้านพักชอยสุทธิสาร ตลอดระยะเวลาการสัมภาษณ์ได้ให้ความเป็นกันเองและเล่าถึงแนวความคิดต่างๆ อย่างละเอียดพร้อมทั้งได้ให้เอกสารแนะนำตัวและรูปถ่ายที่ใช้พิมพ์ในเอกสารแก่ผู้วิจัยมาพร้อมกันนี้ด้วย

1.3.17 นายแนบ สูดสงวน ผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา เขตกรุงเทพมหานคร หมายเลข 178

นายแนบ สูดสงวน ในอดีตรับราชการอยู่ที่สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาปัจจุบันเป็นที่ปรึกษารัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ผู้วิจัยได้ติดต่อขอนัดสัมภาษณ์คุณแนบ สูดสงวน โดยตรงผ่านทางโทรศัพท์ที่บ้านแต่เนื่องจากในขณะนั้นคุณแนบกำลังไม่สบายจึงขอเลื่อนการให้สัมภาษณ์ไปก่อน หลังจากนั้น 1 อาทิตย์ ผู้วิจัยได้ติดต่อกลับไปใหม่ในครั้งนี้นี้คุณแนบซึ่งหายจากอาการไม่สบายแล้วได้อนุญาตให้

เข้าสัมภาษณ์ในวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2546 เวลา 10.00 น. ที่บ้านพัก คุณแนบได้ให้ความเป็น
กันเองและให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์แก่ผู้วิจัยอย่างยิ่ง

1.3.18 นายยอดมณู ภมรมนตรี ผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา เขตกรุงเทพมหานคร
หมายเลข 182

นายยอดมณู ภมรมนตรี สำเร็จการศึกษาด้านรัฐศาสตร์ จากมหาวิทยาลัยรามคำแหง มี
ผลงานทางด้านพิธีกรรายการโทรทัศน์หลายรายการในเครือบริษัทมีเดีย ออฟ มีเดีย ปัจจุบันเป็น
พิธีกรรายการบ้านเลขที่ 5 ทางสถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5

ผู้วิจัยได้ติดต่อขอخذนัดสัมภาษณ์คุณยอดมณู ภมรมนตรี โดยตรงผ่านทางโทรศัพท์หลังจาก
แจ้งความจำนงแล้วคุณยอดมณูได้อนุญาตให้เข้าสัมภาษณ์ในวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2545 เวลา
10.00 น. หลังจากจัดรายการบ้านเลขที่ 5 เสร็จแล้ว ที่ร้านอาหารสถานีวิทย์โทรทัศน์กองทัพบกช่อง
5 สนามเป้า คุณยอดมณูได้ให้ความเป็นกันเองและให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์แก่ผู้วิจัยอย่างยิ่ง
พร้อมกันนั้นยังได้กรุณาจัดหาภาพถ่ายที่ใช้ในเอกสารแนะนำตัวประเภทอื่นๆ มาให้เพิ่มเติมโดยนัด
ให้มารับในภายหลัง

1.3.19 นายประทีป วัชรโชคเกษม ผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา เขต
กรุงเทพมหานคร หมายเลข 182

นายประทีป วัชรโชคเกษม สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีศิลปศาสตรบัณฑิตบัณฑิตบริหาร
เคยดำรงตำแหน่ง สมาชิกสภากรุงเทพมหานคร เขตพระโขนง ปี 2528-2532 ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง
ประธานกรรมการบริหารบริษัท วัชรโชคเกษม จำกัด

ผู้วิจัยได้ติดต่อขอخذนัดสัมภาษณ์คุณประทีป วัชรโชคเกษม โดยตรงผ่านทางโทรศัพท์หลัง
จากแจ้งความจำนงแล้วคุณประทีปได้อนุญาตให้เข้าสัมภาษณ์ในวันที่ 18 พฤษภาคม 2546
เวลา 14.00 น. ที่บริษัท วัชรโชคเกษม จำกัด คุณประทีปได้ให้ความเป็นกันเองและให้ข้อมูลที่เป็น
ประโยชน์แก่ผู้วิจัยอย่างยิ่ง

1.3.20 นายโสภณ สุภาพงษ์ ผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา เขตกรุงเทพมหานคร
หมายเลข 182

คุณโสภณ สุภาพงษ์ อดีตผู้บริหารบริษัท บางจากปิโตรเลียม จำกัด นอกจากนั้นแล้วเคย
ได้รับรางวัลแมกไซไซ ปี 2541 สาขาบริการสาธารณะ และได้รับพระราชทานรางวัลเกียรติคุณ
บุคคลดีเด่นแห่งชาติ เมื่อปี 2539

ผู้วิจัยได้ติดต่อขอนัดสัมภาษณ์คุณโสภณ สุภาพงษ์ โดยตรงผ่านทางโทรศัพท์หมายเลขที่บ้านพักและได้แจ้งความจำนงเพื่อขออนุญาตสัมภาษณ์ ในช่วงเวลานั้นคุณโสภณไม่สามารถปลีกเวลามาให้สัมภาษณ์ได้เนื่องจากติดภาระกิจ แต่ได้ให้โอกาสผู้วิจัยสัมภาษณ์ผ่านทางโทรศัพท์ เมื่อวันที่ 14 กันยายน 2546 ตลอดระยะเวลาการสัมภาษณ์คุณโสภณ สุภาพงษ์ ได้ให้ความร่วมมือในการสัมภาษณ์และให้ข้อมูลต่างๆ ที่เป็นประโยชน์แก่ผู้วิจัยอย่างยิ่ง

ผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์แหล่งข้อมูลประเภทบุคคลทั้งหมด ด้วยวิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก และบันทึกบทสัมภาษณ์ด้วยแนวคำถามปลายเปิด ดังนี้

- สาเหตุใดจึงเลือกใช้ภาพถ่ายภาพและข้อความในลักษณะแบบนี้
- สิ่งใดบ้างที่ผู้สมัครต้องการจะสื่อออกมาทางภาพถ่ายและข้อความ
- มีความพึงพอใจกับภาพถ่ายที่นำมาตีพิมพ์หรือไม่ อย่างไร
- ผลที่เกิดขึ้นจากการเลือกใช้ภาพถ่ายและข้อความดังกล่าว
- มีแนวความคิดในการเลือกภาพถ่ายและข้อความที่นำมาใช้ประกอบในแผ่น

ประกาศแนะนำตัวผู้สมัครอย่างไรบ้าง

- กลุ่มเป้าหมายและตำแหน่งวุฒิสมาชิก มีผลต่อรูปแบบของภาพถ่ายและข้อความที่ปรากฏหรือไม่ อย่างไร

- ถ้ามีโอกาสเปลี่ยนแปลงภาพถ่ายและข้อความที่ใช้หรือไม่ เพราะสาเหตุใด

ช่างภาพและผู้เชี่ยวชาญด้านการถ่ายภาพ

ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์ช่างถ่ายภาพบุคคลและอาจารย์ที่สอนวิชาการถ่ายภาพ ดังนี้

1.3.21 นายวสันต์ มงคลลาภกิจ เจ้าของวสันต์สตูดิโอเป็นผู้ที่คร่ำหวอดอยู่ในวงการถ่ายภาพมาเป็นเวลา 20 กว่าปี ด้วยฝีมือและความชำนาญในการถ่ายภาพบุคคลทำให้ผู้มีชื่อเสียงในวงการต่างๆ ให้ความไว้วางใจและเชื่อมั่นให้คุณวสันต์บันทึกภาพ ไม่ว่าจะเป็นคุณชวณ หลีกภัย พลเอกชวลิต ยงใจยุทธ พลเอกสุจินดา คราประยูร คุณสมศักดิ์ ปริศนานันทกุล และคุณกล้าณรงค์ จันทิก และสำหรับผลงานที่เป็นเกียรติประวัติที่สุดคือการได้ฉายพระรูปสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ผู้วิจัยได้ติดต่อขอนัดสัมภาษณ์คุณวสันต์ มงคลลาภกิจ โดยตรงผ่านทางโทรศัพท์หลังจากแจ้งความจำนงแล้วคุณวสันต์ได้อนุญาตให้เข้าสัมภาษณ์ในวันที่ 2 กันยายน 2545 เวลา 18.00 น. ที่วสันต์สตูดิโอ คุณวสันต์ได้แสดงความคิดเห็นในมุมมองของช่างภาพที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งแก่ผู้วิจัย

1.3.22 นายคิมหันต์ นวสวัสดิ์ เป็นช่างภาพและเจ้าของร้านถ่ายรูปแสงสว่าง เป็นผู้ที่บันทึกภาพให้กับผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภาคือพลเอกสัณฑ์ สถิตยยุทธการ รวมไปถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังนายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์ ปัจจุบันคุณคิมหันต์ นวสวัสดิ์ ดำรงตำแหน่งคณะกรรมการบริหารของสมาคมธุรกิจการถ่ายภาพ

ผู้วิจัยได้ติดต่อขอนัดสัมภาษณ์คุณคิมหันต์ นวสวัสดิ์ โดยตรงผ่านทางโทรศัพท์หลังจากแจ้งความจำนงแล้วคุณคิมหันต์ ได้อนุญาตให้เข้าสัมภาษณ์ในวันที่ 15 มกราคม 2546 เวลา 09.00 น. ที่ร้านถ่ายรูปแสงสว่าง ตลอดระยะเวลาการสัมภาษณ์คุณคิมหันต์ได้แสดงความคิดเห็นในมุมมองของช่างภาพและให้ความรู้ด้านการถ่ายภาพซึ่งเป็นประโยชน์อย่างยิ่งแก่ผู้วิจัย

1.3.23 นางสาวสุมิตรา ชันตยาหลงกต เป็นอาจารย์ประจำอยู่ที่แผนกวิชาการถ่ายภาพและภาพยนตร์ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพ เป็นผู้เชี่ยวชาญและมีความรู้ด้านการถ่ายภาพเป็นอย่างดี

ผู้วิจัยได้ติดต่อขอนัดสัมภาษณ์อาจารย์สุมิตรา ชันตยาหลงกต โดยตรงผ่านทางโทรศัพท์หลังจากแจ้งความจำนงแล้วอาจารย์สุมิตรา ได้อนุญาตให้เข้าสัมภาษณ์ในวันที่ 24 มิถุนายน 2546 เวลา 10.00 น. ที่แผนกวิชาการถ่ายภาพและภาพยนตร์ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพ ตลอดระยะเวลาการสัมภาษณ์อาจารย์สุมิตรา ได้แสดงความคิดเห็นในมุมมองของช่างภาพและให้ความรู้ด้านการถ่ายภาพซึ่งเป็นประโยชน์อย่างยิ่งแก่ผู้วิจัย

2. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลจากแผ่นประกาศแนะนำตัวผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภาเขตกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้แบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

2.1 ข้อมูลประเภทเอกสาร ใช้การวิเคราะห์ด้วยหลักวิชาการถ่ายภาพบุคคล ทฤษฎีสัญญาวิทยา แนวคิดเรื่องวาทะของภาพ และแนวคิดเรื่องการโน้มน้าวใจเป็นแนวทางในการวิเคราะห์ โดยให้เข้าใจถึง

2.1.1 ลักษณะของภาพถ่ายบุคคล

2.1.2 ลักษณะการใช้สัญลักษณ์และการประกอบสร้าง เพื่อสื่อความหมายของภาพถ่าย และข้อความ ที่ใช้ในเอกสารแนะนำตัวผู้สมัคร ที่สอดคล้องกับบทบาทหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาในลักษณะต่างๆ

2.1.3 ลักษณะความสัมพันธ์ในการสื่อความหมายระหว่างภาพถ่ายกับข้อความแนะนำตัวผู้สมัคร ที่ช่วยทำให้การสื่อความหมายในโปสเตอร์แนะนำตัวมีความชัดเจนยิ่งขึ้น

2.1.4 ลักษณะการโน้มน้าวใจที่เกิดขึ้น ในโปสเตอร์แนะนำตัวผู้ลงสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา

เกณฑ์ในการวิเคราะห์ของการวิจัยครั้งนี้ จำแนกได้ดังต่อไปนี้

ก. ภาพถ่ายในลักษณะต่าง ๆ ที่ใช้ในเอกสารแนะนำตัว

1. ภาพบุคคลของผู้สมัครรับเลือกตั้ง
2. ภาพกิจกรรมต่างๆ ที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งเข้าไปมีส่วนร่วม
3. ภาพของผู้สมัครรับเลือกตั้งกับครอบครัว

นำภาพถ่ายทั้งหมดมาทำการวิเคราะห์หาการสื่อความหมาย โดยแยกตามประเภทของภาพถ่ายที่ปรากฏในเอกสารแนะนำตัว

ข. ข้อความและข้อมูลในลักษณะต่างๆ ที่ใช้ในเอกสารแนะนำตัว

1. ประวัติส่วนตัวของผู้สมัครรับเลือกตั้ง
2. ประวัติการศึกษาของผู้สมัครรับเลือกตั้ง
3. ประวัติการทำงานหรือประสบการณ์ในการทำงานของผู้สมัครรับเลือกตั้ง
4. หมายเลขประจำตัวผู้สมัคร

วิเคราะห์หาการสื่อความหมายที่เกิดขึ้น จากความสัมพันธ์ของภาพถ่ายและข้อความร่วมกัน

2.2 การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภา เขตกรุงเทพมหานคร และผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องในการคัดเลือก และออกแบบภาพถ่ายที่นำมาใช้ในแผ่นประกาศแนะนำตัว ผู้วิจัยจะนำคำตอบที่ได้จากการสัมภาษณ์มาทำการวิเคราะห์เพื่อทำให้ทราบถึงสาเหตุที่มีผลต่อการตัดสินใจในการออกแบบและเลือกใช้ภาพถ่ายที่ปรากฏอยู่ในเอกสารแนะนำตัวดังกล่าว

3. การนำเสนอข้อมูล

ผลจากการศึกษาวิจัยเรื่อง การสื่อความหมายด้วยภาพถ่ายและข้อความในแผ่นประกาศแนะนำตัวผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภา เขตกรุงเทพมหานคร พ.ศ.2543 ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพครั้ง

นี้ ผู้วิจัยได้ใช้การพรรณนาเชิงวิเคราะห์ (Analytical Description) ในการอธิบายถึงผลการวิจัยอย่างละเอียดจากการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมด โดยนำเสนอ ดังนี้

โดยในขั้นแรกผู้วิจัยจะนำข้อมูลที่เป็นเอกสารแนะนำตัวทั้งหมด มาทำการวิเคราะห์ระดับการสื่อความหมายของภาพถ่ายและข้อความ โดยแบ่งออกเป็น 2 ระดับ คือ การแนะนำตัวของผู้สมัคร และการแนะนำคุณสมบัติของผู้สมัคร หลังจากนั้นได้ทำการวิเคราะห์เรื่องภาพตายตัวที่สื่อความหมายผ่านทางองค์ประกอบต่างๆ ในภาพถ่ายและในข้อความ เสร็จแล้วจึงนำมาวิเคราะห์เรื่องความหมายตรง ความหมายแฝง และรหัสที่เข้ามากำกับความหมาย

ในลำดับที่ 2 ผู้วิจัยจะนำข้อมูลที่เป็นเอกสารแนะนำตัวทั้งหมด มาทำการวิเคราะห์การโน้มน้าวใจในเอกสารแนะนำตัวผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภา

ผู้วิจัยจะนำเสนอผลจากการวิเคราะห์ลักษณะการสื่อความหมายของภาพถ่าย และข้อความในประเด็นต่างๆ เพื่อที่จะทราบถึง องค์ประกอบของภาพถ่ายที่ผู้สมัครนิยมนำมาเสนอต่อประชาชน ลักษณะความสัมพันธ์ของข้อความกับภาพถ่ายรวมถึงการวิเคราะห์สัญลักษณ์ต่างๆ ที่ปรากฏในภาพถ่าย และการวิเคราะห์การโน้มน้าวใจในเอกสารแนะนำตัวผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา เพื่อความเข้าใจในเรื่องการสื่อความหมายร่วมกันระหว่างภาพถ่ายและข้อความถึงภาพที่ผู้สมัครได้สื่อความหมายออกมา เพื่อพิสูจน์ว่าภาพถ่ายและข้อความดังกล่าวสอดคล้องกับอำนาจหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาหรือไม่ ก่อนที่จะนำไปสู่การอภิปรายผลการวิจัยและข้อเสนอแนะในขั้นสุดท้าย

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งหมดจากแหล่งข้อมูลต่างๆ ผู้วิจัยต้องประสบกับข้อจำกัดต่างๆ หลายประการทำให้การเก็บข้อมูลไม่บรรลุผลตามที่ได้ตั้งใจไว้ เนื่องมาจากการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา เขตกรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ 4 มีนาคม 2543 เป็นเหตุการณ์ที่ผ่านมาแล้ว โดยผู้วิจัยได้เริ่มต้นทำการศึกษาเมื่อปี พ.ศ.2544 ดังนั้นเอกสารต่างๆ ที่ผู้สมัครใช้ในการแนะนำตัวเมื่อครั้งนั้น ได้สูญหายไปบางส่วน และทางหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยตรงคือสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งไม่ได้มีการเก็บข้อมูลในส่วนนี้ไว้ ประกอบกับผู้วิจัยไม่ได้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา เขตกรุงเทพมหานคร ที่ผ่านมาแต่อย่างใด แต่เนื่องจากว่าในการทำงานที่ต้องเกี่ยวข้องกับผู้สื่อข่าวจากหนังสือพิมพ์ต่างๆ ผู้วิจัยจึงใช้ความสัมพันธ์ส่วนตัวในการสอบถามไปยังผู้สื่อข่าวต่างๆ และได้ขอความช่วยเหลือให้ผู้สื่อข่าวแนะนำผู้วิจัยกับบรรณาธิการห้องสมุดของทางหนังสือพิมพ์ เพื่อที่จะสามารถนำอุปกรณ์เข้าไปทำการสำเนาภาพถ่ายเอกสารต่างๆ ที่ใช้ในการแนะนำตัว

ภายในห้องสมุดได้ ทำให้ผู้วิจัยได้ข้อมูลที่เป็นเอกสารแนะนำตัวมาจำนวนหนึ่ง และจากการส่งไปรษณีย์ไปที่บ้านของผู้สมัครแต่ละท่าน ก็ประสบกับปัญหาเนื่องจากที่อยู่ทางผู้สมัครได้แจ้งไว้กับทางสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งนั้น ไม่ใช่ที่อยู่ทางผู้สมัครอาศัยอยู่ในปัจจุบัน ทำให้มีจดหมายตีกลับมาเป็นจำนวนมากเนื่องจากที่อยู่ไม่ถูกต้อง จึงทำให้ไม่สามารถที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลมาได้ครบทั้ง 265 ท่าน

สำหรับในการเข้าถึงแหล่งข้อมูลที่เป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งนั้น ผู้วิจัยได้รับความกรุณาและความร่วมมือเป็นอย่างดีจากการเข้าสัมภาษณ์ผู้สมัครแต่ละท่าน ส่วนปัญหาที่พบบนนั้นได้แก่การขอเวลานัดสัมภาษณ์เนื่องจากผู้สมัครแต่ละท่านมีภารกิจที่ต้องปฏิบัติอยู่เป็นจำนวนมาก ทำให้ไม่ค่อยมีเวลา แต่เมื่อถึงเวลาในการสัมภาษณ์แล้วผู้สมัครแต่ละท่านได้ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งแก่ผู้วิจัย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 4

การวิเคราะห์ลักษณะการสื่อความหมายด้วยภาพถ่ายและข้อความ ในเอกสารแนะนำตัวผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภา

จากวัตถุประสงค์การวิจัยที่ว่า เพื่อให้เข้าใจถึงลักษณะการสื่อความหมายของภาพถ่ายและข้อความ ที่ถูกนำมาใช้ในเอกสารแนะนำตัวผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภา เขตกรุงเทพมหานคร เพื่อที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าว ในบทนี้ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิจัยโดยการแสดงภาพถ่ายพร้อมอธิบายประกอบตามลำดับ

ในการทำความเข้าใจเรื่อง การสื่อความหมายด้วยภาพถ่ายและข้อความในเอกสารแนะนำตัวผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภา เขตกรุงเทพมหานคร พ.ศ.2543 นั้น นอกจากจะทำการศึกษาวิเคราะห์จากเอกสารแนะนำตัวของผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภาที่เก็บรวบรวมข้อมูลมาได้ รวมถึงการสัมภาษณ์ผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภาแล้ว ปัจจัยสำคัญอีกประการหนึ่งที่เป็นตัวกำหนดลักษณะของภาพถ่ายและข้อความดังที่ปรากฏนั้นก็คือ ข้อกฎหมาย ประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้งและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการแนะนำตัว ดังนั้น เพื่อให้เข้าใจถึงปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในเอกสารแนะนำตัวผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภา จึงควรทราบถึงรายละเอียดของ ข้อกฎหมาย ประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้งและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการแนะนำตัว เพราะสิ่งเหล่านี้ล้วนส่งผลกระทบต่อการสื่อความหมายผ่านทางภาพถ่ายและข้อความในเอกสารแนะนำตัวของผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภาทั้งสิ้น และเมื่อเข้าใจถึงข้อกฎหมายและระเบียบต่างๆ แล้ว ในลำดับถัดไปผู้วิจัยจึงจะกล่าวถึงเรื่องของการใช้ภาพถ่ายและข้อความภายในเอกสารแนะนำตัวผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภา ในประเด็นเรื่องการสื่อความหมาย

แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการแนะนำตัวผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภา ที่ปรากฏอยู่ในข้อกฎหมายและระเบียบต่างๆ นั้น สามารถที่จะจัดแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท ได้แก่ การแนะนำตัวโดยหน่วยงานของรัฐและการแนะนำตัวโดยผู้สมัคร การแนะนำตัวนอกเหนือจากทั้ง 2 ประเภทข้างต้นไม่อาจกระทำได้ (รัฐธรรมนูญมาตรา 129) โดยตามประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยเรื่องการแนะนำตัวได้ให้คำจำกัดความไว้ว่า การแนะนำตัวหมายถึงความถึง การแสดงข้อมูลส่วนตัวเกี่ยวกับ ประวัติส่วนตัว ประวัติการศึกษาและประวัติการทำงานหรือประสบการณ์ในการทำงาน

การแนะนำตัวของทั้งโดยหน่วยงานของรัฐและโดยตัวผู้สมัครเองมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

4.1 การแนะนำตัวโดยหน่วยงานของรัฐ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มาตรา 129 ได้บัญญัติให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประสานงานกับหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับการจัดให้มีการปิดประกาศและติดแผ่นป้าย เกี่ยวกับการเลือกตั้งและผู้สมัครรับเลือกตั้ง ณ ศาลากลางจังหวัด ที่ว่าการอำเภอ หรือที่ทำการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือในที่ชุมชนหนาแน่นที่เห็นสมควร พิมพ์และจัดส่งเอกสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งและผู้สมัครรับเลือกตั้งไปให้ผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งโดยเอกสารที่จัดพิมพ์มีการให้ข้อมูลเพียงแค่นำชื่อ – นามสกุลและหมายเลขของผู้สมัครเท่านั้น รวมทั้งจัดหาสถานที่และจัดสรรเวลาการออกอากาศทางวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์เพื่อแนะนำตัวผู้สมัครรับเลือกตั้ง

รัฐธรรมนูญ มาตรา 129 บัญญัติไว้เพื่อประโยชน์ในการแนะนำตัวผู้สมัครรับเลือกตั้งโดยเท่าเทียมกัน ซึ่งเป็นหน้าที่สำคัญประการหนึ่งที่รัฐจะต้องดำเนินการให้ข้อมูลผู้สมัครรับเลือกตั้งแก่ประชาชนเพื่อประโยชน์ในการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง โดยที่รัฐดำเนินการทุกอย่างให้ผู้สมัครทุกท่านอย่างเสมอภาค

นอกเหนือจากรัฐธรรมนูญแล้วยังมีพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. 2541 มาตรา 44 เป็นพระราชบัญญัติที่เกี่ยวกับการห้ามมิให้ผู้สมัครหรือผู้ใดกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใด เพื่อจะจูงใจให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งลงคะแนนเสียงเลือกตั้งให้แก่ตนเอง หรือผู้สมัครอื่นหรือพรรคการเมืองใด หรือให้งดเว้นการลงคะแนนให้แก่ผู้สมัคร หรือพรรคการเมืองใด ด้วยวิธีการต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการให้ทรัพย์สิน หรือผลทั้งโดยตรงและโดยอ้อม การโฆษณาหาเสียงโดยการจัดงานเลี้ยงหรือมี hors d'oeuvre ต่างๆ และการหลอกลวง บังคับ ชูเชิญ ให้เข้าใจผิดในคะแนนนิยมของผู้สมัคร

4.2 การแนะนำตัวโดยผู้สมัครรับเลือกตั้ง

ตามประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้ง เรื่องการแนะนำตัวผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา ได้มีการตั้งหลักเกณฑ์และวิธีการแนะนำตัวผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาไว้ดังนี้ การแนะนำตัวผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาในการเลือกตั้งแต่ละครั้ง ให้กระทำได้เฉพาะการจัดพิมพ์เอกสารดังต่อไปนี้เท่านั้น

การจัดทำแผ่นปลิวหรือแผ่นพับ ขนาดกว้างไม่เกิน 32 เซนติเมตร และยาวไม่เกิน 46 เซนติเมตร เป็นประมาณ จำนวนไม่เกินสองเท่าของจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งที่สมัครรับเลือกตั้ง

การจัดทำแผ่นประกาศหรือแผ่นป้าย ขนาดกว้างไม่เกิน 45 เซนติเมตร และยาวไม่เกิน 65 เซนติเมตร เป็นประมาณ จำนวนไม่เกินสิบเท่าของจำนวนหน่วยเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งที่สมัครรับเลือกตั้ง

การจัดทำเอกสารเป็นรูปเล่ม ขนาดกว้างไม่เกิน 21 เซนติเมตร และยาวไม่เกิน 30 เซนติเมตร เป็นประมาณ จำนวนไม่เกินร้อยละห้าสิบของจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งที่สมัครรับเลือกตั้งในเอกสารที่จัดพิมพ์ตามวรรคหนึ่งทุกฉบับ จะต้องระบุชื่อและที่อยู่ของผู้ว่าจ้างและผู้พิมพ์ ผู้โฆษณา และวันเดือนปีที่พิมพ์ไว้ด้วย

ในการแจกจ่ายเอกสาร ห้ามใช้เครื่องขยายเสียงหรือโปรยเอกสารในที่สาธารณะและภายในเอกสารให้มีข้อความและข้อมูลได้เฉพาะ

1. ประวัติส่วนตัวของผู้สมัครรับเลือกตั้ง
2. ประวัติการศึกษาของผู้สมัครรับเลือกตั้ง
3. ประวัติการทำงาน หรือประสบการณ์ในการทำงานของผู้สมัครรับเลือกตั้ง

อาจมีรูปถ่ายของผู้สมัครรับเลือกตั้ง หรือรูปถ่ายของผู้สมัครรับเลือกตั้งกับบุคคลที่เกี่ยวข้องได้เพื่อประโยชน์ในการแนะนำตัวผู้สมัครรับเลือกตั้ง ภายในเอกสารอาจมีหมายเลขประจำตัวผู้สมัครรับเลือกตั้งก็ได้

จากพระราชบัญญัติและข้อกำหนดต่างๆ ที่ถูกนำมาใช้เป็นครั้งแรกในการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภานั้น ไม่ว่าจะเป็นการแนะนำตัวทั้งโดยหน่วยงานของรัฐหรือการแนะนำตัวโดยตัวผู้สมัครรับเลือกตั้งเอง ต่างก็มีจุดมุ่งหมายเดียวกันนั่นก็คือ เป็นการนำข้อมูลในด้านต่างๆ ของตัวผู้สมัครไปให้ประชาชนได้รับทราบ โดยที่กฎหมายนั้นได้วางกรอบการแนะนำตัวผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภาไว้ซึ่งประเด็นที่สำคัญที่สุดก็คือ การห้ามผู้สมัครทำการหาเสียงทั้งโดยทางตรงและทางอ้อม กฎหมายการเลือกตั้งได้ให้นิยามการหาเสียงไว้ดังนี้คือ การหาเสียง หมายถึง การแสวงหาคะแนนเสียงโดยการจูงใจให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งลงคะแนนเลือกตั้งให้แก่ผู้สมัครคนหนึ่งคนใด การจูงใจได้แก่การสัญญาว่าจะให้ด้วยวิธีการต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการให้ทรัพย์สิน หรือผลประโยชน์อื่นๆ ทั้งโดยทางตรงและโดยอ้อม กฎหมายและระเบียบข้อบังคับต่างๆ ที่ทางคณะกรรมการการเลือกตั้งได้กำหนดไว้ จึงเป็นสิ่งสำคัญที่ส่งผลถึงรูปแบบการนำเสนอในเอกสารแนะนำตัวผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภา ทั้งในส่วนของการถ่ายภาพและการให้ข้อความส่วนตัวของผู้สมัคร

เมื่อนำพระราชบัญญัติและกฎหมายที่ใช้ในการแนะนำตัวผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภา มาวิเคราะห์ร่วมกับเอกสารแนะนำตัวที่ปรากฏอยู่ ได้แสดงให้เห็นถึงการขาดความชัดเจนในการกำหนดขอบเขตของคำว่าแนะนำตัวว่าคืออะไร ผู้สมัครสามารถทำอะไรได้บ้างโดยไม่ถือว่าเป็น

การทำผิดกฎหมาย เช่น เรื่องเครื่องแต่งกายที่ผู้สมัครเลือกนำมาสวมใส่ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง อนุญาตให้ผู้สมัครแต่งเครื่องแบบของสถาบันที่ตนปฏิบัติงานอยู่ได้โดยไม่ผิดกฎหมาย เช่น เครื่องแบบข้าราชการทหาร ตำรวจ ชุดสูทของสถาบันต่างๆ แต่ในทางปฏิบัติปรากฏว่าเครื่องแบบของบางสถาบันเข้าข่ายการโฆษณาไม่ใช้การแนะนำตัว เช่น เครื่องแต่งกายของคุณจอน อึ้งภากรณ์ ผู้สมัครหมายเลข 118 ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์คุณจอนเกี่ยวกับเรื่องที่เกิดขึ้นดังกล่าว

“ผมได้รับผลกระทบจากความไม่แน่นอนของการแนะนำตัว เพราะเอกสารชุดแรกที่ผมพิมพ์ออกมานั้น ผมใส่เสื้อยืดที่เข้ตีสีเหลืองปักอักษรตัว อ สีดำ คือสัญลักษณ์ของกลุ่มเข้าถึงเอตส์ พอพิมพ์ออกมาแล้วทางคณะกรรมการการเลือกตั้งไม่อนุญาตให้ผมใส่เสื้อยืดตัว อ เพราะเขาให้เหตุผลว่ามันเป็นการโฆษณาไม่ใช้การแนะนำตัว แต่ทำไมคุณกลับอนุญาตให้คนอื่นใส่ชุดราชการ ชุดทหาร ตำรวจได้ ซึ่งทางคณะกรรมการการเลือกตั้งบอกว่าชุดเหล่านั้นมันเป็นเครื่องแบบ ผมก็บอกว่าเสื้อยืดปักตัว อ ก็คือชุดเครื่องแบบในการทำงานของผมเหมือนกัน แต่ในที่สุดผมก็ต้องเปลี่ยนชุดแล้วพิมพ์เอกสารแนะนำตัวออกมาใหม่” (คุณจอน อึ้งภากรณ์ , สัมภาษณ์ , 18 กุมภาพันธ์ 2545)

จากเอกสารแนะนำตัวที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาพบว่า ถ้าหากการนำเอาชื่อสถาบันมาประกอบในเอกสารแนะนำตัวถือเป็นการโฆษณาอย่างเช่นกรณีของคุณจอนแล้ว เหตุใดจึงปรากฏว่ามีการนำเอาชื่อหน่วยงานต่างๆ มาตีพิมพ์ในส่วนขอข้อความ ได้แก่ ชื่อสำนักงานกฎหมาย ชื่อบริษัทต่างๆ ได้โดยไม่ผิดพระราชบัญญัติและกฎหมายการเลือกตั้งแต่อย่างใด ดังนั้นจึงควรมีการกำหนดรายละเอียดของการแนะนำตัวให้ชัดเจนกว่าที่เป็นอยู่ว่าสิ่งใดถือเป็นการแนะนำตัว สิ่งใดเป็นการหาเสียงหรือการโฆษณา เพื่อให้เกิดความเท่าเทียมในการแนะนำตัวกับผู้สมัครทุกคน

นอกเหนือจากข้อกฎหมาย ประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้งและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการแนะนำตัว ที่มีผลต่อการออกแบบเอกสารแนะนำตัวของผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาแล้ว อีกสิ่งหนึ่งที่ส่งผลกระทบต่อในการนำเสนอในส่วนของภาพถ่ายและข้อความก็คือ อำนาจหน้าที่ของวุฒิสภา ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

4.3 อำนาจหน้าที่ของวุฒิสภา

วุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันมีสมาชิกจำนวน 200 คน ที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชนตามเขตจังหวัด วุฒิสภาชุดแรกที่มาจากการเลือกตั้งมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ 6 ปีนับแต่วันเลือกตั้งและให้มีอำนาจหน้าที่เพิ่มขึ้น โดยจากเดิมวุฒิสภามีบทบาทและอำนาจหน้าที่ในการกลั่นกรองกฎหมาย ซึ่งกระบวนการในการตรากฎหมายต้องดำเนินการเสนอ

และพิจารณาในชั้นสภาผู้แทนราษฎรก่อนแล้วจึงมาสู่ขั้นตอนการดำเนินการของวุฒิสภา เช่น ร่างพระราชบัญญัติ ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ เป็นต้น นอกจากนั้นแล้ววุฒิสภายังต้องควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน หมายถึง การควบคุม ดูแลหรือตรวจสอบการปฏิบัติงานของคณะรัฐมนตรีหรือฝ่ายบริหาร ว่าได้บริหารประเทศด้วยความเรียบร้อยหรือบกพร่องอย่างไรบ้าง รัฐมนตรีมีความสามารถ ความซื่อสัตย์สุจริตและเหมาะสมอื่นๆ เพียงใด นโยบายของรัฐบาลได้ผลหรือไม่เพียงใด สำหรับอำนาจของวุฒิสภาในการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินตามรัฐธรรมนูญ ได้แก่ การตั้งกระทู้ถาม การเปิดอภิปรายทั่วไปในวุฒิสภาและการตั้งคณะกรรมการ

อำนาจหน้าที่อีกประการหนึ่งก็คือ วุฒิสภา เป็นองค์กรหนึ่งของรัฐสภาย่อมมีส่วนร่วมในอำนาจหน้าที่ในการให้ความเห็นชอบในกรณีที่มีความสำคัญ เช่น กรณีที่ต้องทำหน้าที่รัฐสภาในการแต่งตั้งผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ การรับทราบหรือให้ความเห็นชอบในการสืบราชสมบัติ การประกาศสงคราม และการให้ความเห็นชอบให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่คณะรัฐมนตรีระบุไว้ในนโยบายว่าจำเป็นต่อการบริหารราชการแผ่นดิน หรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญใดที่สภาผู้แทนราษฎรมิมติไม่ให้ความเห็นชอบ

ที่กล่าวมาข้างต้นล้วนเป็นอำนาจหน้าที่เดิมที่วุฒิสภาจะต้องปฏิบัติอยู่แล้ว แต่ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2540 ได้บัญญัติให้วุฒิสภาที่มาจากกาเลือกตั้งมีอำนาจหน้าที่ที่สำคัญเพิ่มเติมจากเดิมดังนี้คือ

การเลือก แต่งตั้ง แนะนำ หรือเห็นชอบให้บุคคลดำรงตำแหน่ง เช่น คณะกรรมการการเลือกตั้ง ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา คณะกรรมการป.ป.ช. คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน และอำนาจหน้าที่ใหม่อีกประการหนึ่งก็คือ การถอดถอนบุคคลออกจากตำแหน่ง ซึ่งเป็นมาตรการสำคัญในการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐและการตรวจสอบผู้ดำรงตำแหน่งที่สำคัญต่างๆ ได้แก่ นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ประธานศาลฎีกา ฯ

อำนาจหน้าที่ของวุฒิสภาในรัฐธรรมนูญฉบับใหม่นี้ เป็นสภาสูงที่นอกจากจะทำหน้าที่กลั่นกรองกฎหมายที่ผ่านสภาผู้แทนราษฎรเหมือนรัฐธรรมนูญหลายๆ ฉบับที่ผ่านมาแล้ว ยังมีอำนาจหน้าที่เพิ่มเติมขึ้นอย่างมาก โดยเป็นสภาตรวจสอบที่มีอำนาจทั้งในการแต่งตั้งองค์การตรวจสอบทั้งหลาย และมีอำนาจในการถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองออกจากตำแหน่งอีกด้วย วุฒิสภาจึงเป็นตำแหน่งที่สำคัญยิ่งในการตรวจสอบการทำงานของรัฐบาล ซึ่งจากคู่มือการแนะนำตัวผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภา 2543 ได้มีใจความตอนหนึ่งที่กล่าวไว้ว่า “สมาชิกวุฒิสภา คือ ผู้ทรง

คุณวุฒิและคุณธรรม จึงไม่ควรกระทำการใดให้เสื่อมเสียเกียรติตั้งแต่ยังเป็นผู้สมัคร” ผู้ที่ทรงคุณวุฒิและคุณธรรมจึงกลายเป็นคุณสมบัติที่สำคัญของผู้ที่ดำรงตำแหน่งวุฒิสมาชิก ดังนั้นโปสเตอร์ที่ใช้ในการแนะนำตัวของผู้สมัครจึงนำเสนอเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับคุณวุฒิ และคุณธรรม โดยที่ผู้สมัครได้นำเสนอเนื้อหาผ่านทางภาพถ่ายและข้อความ ให้ทำหน้าที่เป็นผู้บอกกล่าวเรื่องราวทั้งหมด โดยอยู่ในข้อบังคับตามที่กฎหมายได้ระบุไว้ว่า ห้ามตัวผู้สมัครทำการหาเสียงทั้งโดยทางตรงและทางอ้อม

จากข้อกำหนดต่าง ๆ ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการแนะนำตัวรวมทั้งอำนาจหน้าที่ของวุฒิสภาสองสิ่งนี้จึงนับเป็นบริบทส่วนหนึ่งที่สำคัญ ในการกำหนดลักษณะของภาพถ่ายและข้อความของบรรดาผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภา สำหรับในส่วนต่อไปผู้วิจัยได้ทำการศึกษาถึงเรื่องการสื่อความหมายของภาพถ่ายบุคคลและข้อความต่าง ๆ ที่ปรากฏในเอกสารแนะนำตัว โดยผู้วิจัยได้ทำการแบ่งลักษณะภาพถ่ายและข้อความออกเป็นประเภทต่างๆ เพื่อความชัดเจนในการวิเคราะห์ดังรายละเอียดต่อไปนี้

การสื่อความหมายด้วยภาพถ่ายและข้อความ

ในโปสเตอร์แนะนำตัวผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา เขตกรุงเทพมหานคร

การประกอบสร้างความหมายภายในโปสเตอร์แนะนำตัวสมาชิกวุฒิสภานั้น ความหมายที่เกิดขึ้นถูกประกอบสร้างขึ้นจาก 2 ส่วน คือ 1.ภาพถ่าย และ 2.ข้อความ และในการผลิตโปสเตอร์ที่ใช้สำหรับการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภานั้น มีจุดมุ่งหมายสำคัญอยู่ที่การแนะนำตัวผู้สมัครให้ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งได้รู้จัก ดังนั้นภาพถ่ายและข้อความจึงร่วมกันเพื่อที่จะประกอบสร้างความหมายในเรื่องการแนะนำตัว จากพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ.2541 แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 3 พ.ศ.2543 มาตรา 91 ได้กล่าวไว้ว่า การแนะนำตัวผู้สมัครหมายความว่า การแสดงข้อมูลส่วนตัวเกี่ยวกับประวัติส่วนตัว ประวัติการศึกษาและประวัติการทำงานหรือประสบการณ์ในการทำงาน อาจมีรูปถ่ายของผู้สมัครรับเลือกตั้งหรือรูปถ่ายของผู้สมัครรับเลือกตั้งกับบุคคลที่เกี่ยวข้องได้ เพื่อประโยชน์ในการแนะนำตัวผู้สมัครรับเลือกตั้ง ภายในเอกสารดังกล่าวอาจมีหมายเลขประจำตัวผู้สมัครรับเลือกตั้งก็ได้

เมื่อพิจารณาความหมายของการแนะนำตัวในมาตรา 91 แล้ว จะเห็นได้ว่าไม่ได้มีการกำหนดขอบเขตเป็นลายลักษณ์อักษรว่า ภาพถ่ายที่นำมาใช้จะต้องเป็นภาพถ่ายในลักษณะใดและภาพถ่ายในลักษณะไหนที่ผิดต่อพระราชบัญญัติดังกล่าว รวมทั้งไม่ได้มีการกำหนดรูปแบบการนำเสนอข้อความที่เกี่ยวกับประวัติส่วนตัวของผู้สมัครทั้ง 3 ด้านไว้อย่างชัดเจน ดังนั้นการแนะนำตัวผู้สมัครดังกล่าว จึงเท่ากับเป็นการเปิดช่องว่างให้ผู้สมัครสามารถเลือกใช้ภาพถ่ายและข้อความได้หลากหลายรูปแบบ ซึ่งแต่ละรูปแบบก็สื่อความหมายแตกต่างกันออกไป เมื่อนำภาพถ่ายและข้อความในเอกสารแนะนำตัวทั้ง 150 แผ่นมาพิจารณาถึงเรื่องลักษณะการแนะนำตัวผู้สมัครที่อยู่ภายใต้กรอบข้อกำหนดเดียวกัน จะพบว่าลักษณะของโปสเตอร์ที่ใช้ในการเลือกตั้งผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภามีอยู่ 3 ลักษณะด้วยกันคือ

1. โปสเตอร์ประเภทที่ 1 เป็นโปสเตอร์ที่ประกอบด้วยภาพถ่าย ชื่อ สกุล หมายเลข และข้อความที่บ่งบอกคุณสมบัติในด้านต่างๆ ของผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภา ได้แก่ ประวัติส่วนตัว ประวัติการศึกษา และประวัติการทำงาน
2. โปสเตอร์ประเภทที่ 2 เป็นโปสเตอร์ที่ไม่มีข้อความบ่งบอกคุณสมบัติในด้านต่างๆ ดังนั้นโปสเตอร์จึงประกอบด้วย ภาพถ่าย หมายเลข และ ชื่อ สกุล
3. โปสเตอร์ประเภทที่ 3 เป็นโปสเตอร์ที่ไม่มีข้อความบ่งบอกคุณสมบัติในด้านต่างๆ ดังนั้นโปสเตอร์จึงประกอบด้วย ภาพถ่าย และ หมายเลข

ในลำดับต่อไป ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์การสื่อความหมายด้วยภาพถ่ายและข้อความในโปสเตอร์ทั้ง 3 ประเภท ดังต่อไปนี้

1. โปสเตอร์ประเภทที่ 1 เป็นโปสเตอร์ที่ประกอบด้วยภาพถ่าย ชื่อ สกุล หมายเลข และข้อความที่บ่งบอกคุณสมบัติในด้านต่างๆ ของผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภา ได้แก่ ประวัติส่วนตัว ประวัติการศึกษา และประวัติการทำงาน

โปสเตอร์แนะนำตัวที่จัดอยู่ในประเภทที่ 1 นี้ มีจำนวนทั้งสิ้น 70 แผ่น ในขั้นตอนแรกผู้วิจัยจะขอเสนอภาพโปสเตอร์ทั้งหมดเพื่อให้เห็นถึงภาพรวม หลังจากนั้นจึงจะนำมาแยกประเภทอีกครั้งตามลักษณะการสื่อความหมายในภาพถ่ายและข้อความ โปสเตอร์แนะนำตัวผู้สมัครประเภทที่ 1 มีดังต่อไปนี้

โปสเตอร์ประเภทที่ 1
ภาพถ่าย ชื่อ สกุล หมายเลข
ข้อความด้านประวัติส่วนตัว ประวัติการศึกษา ประวัติการทำงาน

 <p>ยศ. ร้อยตรี ชื่อนามสกุล ชื่อนามสกุล</p>	 <p>จ.น.ตรี ตรัยเลิศวิเชียร TANUD TRILERTVICHEN 陈定德</p> <p>๑๐๘ 108</p>	 <p>ยศ. ร้อยตรี ทองเกษม ผู้บังคับกองร้อยตำรวจภูธร ภาค ๓</p> <p>หมายเลข ๑๑๓</p>
 <p>๑๓๕ รศ.ธนู บุณยพัทธ์</p>	 <p>ยศ. ร้อยตรี นันทพงษ์ ผู้บังคับกองร้อยตำรวจภูธร (ค.ร.) ผู้บังคับกองร้อย</p> <p>๑๔๕ 149</p>	 <p>๑๖๓</p>
 <p>ผู้บังคับกองร้อยตำรวจภูธรภาค ๓ กรุงเทพมหานคร</p> <p>หมายเลข 168</p> <p>ร.ต. ดร. สมบัติ ทิมทวัชย์</p>	 <p>ยศ. ร้อยตรี สมบัติ</p>	 <p>พ.ต.ต. ประทีป สวัสดิ์ประภ ผู้บังคับกองร้อยตำรวจภูธรภาค ๓</p> <p>หมายเลข ๑๗๖</p>
 <p>ยศ. ร้อยตรี สดเสวณ</p> <p>๑๓๙</p>	 <p>ยศ. ร้อยตรี สดเสวณ ผู้บังคับกองร้อยตำรวจภูธรภาค ๓</p> <p>๑๘๙</p>	 <p>๑๙๘</p> <p>ยศ. ร้อยตรี สมศักดิ์ ผู้บังคับกองร้อยตำรวจภูธรภาค ๓</p>

โปสเตอร์ประเภทที่ 1
 ภาพถ่าย ชื่อ สกุล หมายเลข
 ข้อความด้านประวัติส่วนตัว ประวัติการศึกษา ประวัติการทำงาน

 <p>นายสมพงษ์ คุ้มการวอ ๒๑๐ 210</p>	 <p>๒๗ นายสุวิทย์ คุ้มการวอ</p>	 <p>บรรจง อภินิฏกุล ๒๙ 29</p>
 <p>๓๖ 36</p>	 <p>เบอร์ 43 คุณหญิงสนธิ์ ถิ่นธมวาท</p>	 <p>๕๖ 56</p>
 <p>๖๙ 69 พล.ร.ต. นพ. พุทธเจริญ ทอง</p>	 <p>๘๑ ๘๑ บุญเทียม คุ้มการวอ</p>	 <p>๘๔ ๘๔ ชัยรัตน์ คำนวก</p>
 <p>๘๗ 87 สว. สมบัติ วิริงสุธร</p>	 <p>๙๐ ๙๐ นายธีรเทพ ทองชนิดย์</p>	 <p>๑๓๗ ๑๓๗ เบอร์ ๑๓๗</p>

โปสเตอร์ประเภทที่ 1

ภาพถ่าย ชื่อ สกุล หมายเลข

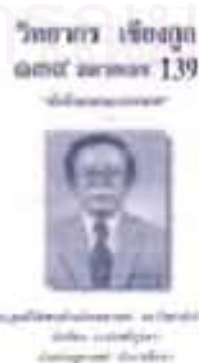
ข้อความด้านประวัติส่วนตัว ประวัติการศึกษา ประวัติการทำงาน

 <p>นายพิชิต ชนมทงพงษ์ สมัคร ส.ส. กรุงเทพมหานคร - สสช. อดีต รัฐมนตรีว่าการ กระทรวงมหาด ไทย</p> <p>๒๕๒ วันเสาร์ที่ ๙ มีนาคม ๒๕๖๓</p>	 <p>สหภาพนิสิต ผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภา กทม.</p> <p>นายแพทย์สุเมธ อัครกรกิจ หมายเลข 248 วุฒิสภาการศึกษา ปริญญาเอก</p> <p>วันเสาร์ที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๖๓ เวลา ๑๖.๐๐-๑๗.๐๐ น. ที่ห้อง ๒๐๓ อาคาร ๒ ชั้น</p>	 <p>สภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ประทีป วีระโรจนกมล เบอร์ ๔๙๗ 47</p> <p>วันเสาร์ที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๖๓ เวลา ๑๖.๐๐-๑๗.๐๐ น. ที่ห้องประชุมสภา</p>
 <p>สมาชิกวุฒิสภา เขตจังหวัดกรุงเทพมหานคร-ธนบุรี หมายเลข ๑๐๐ 100 สมัคร ส.ส. กรุงเทพมหานคร - สสช. อดีตรัฐมนตรีช่วยว่าการ กระทรวงมหาดไทย</p> <p>๑๐๐ 100 (สุรโชติ ไชยศิริพันธุ์) สารวัตร แรมมู</p>	 <p>ถนัดถนัด - สิบตรี พลเอก สุรเชษฐ์ ชัยวงศ์ อดีตรัฐมนตรีช่วยว่าการ กระทรวงมหาดไทย</p> <p>๑๒๒ 122</p>	 <p>ถนัดถนัด - สิบตรี พลเอก สุรเชษฐ์ ชัยวงศ์ อดีตรัฐมนตรีช่วยว่าการ กระทรวงมหาดไทย</p> <p>๑๒๒ 122</p>
 <p>ผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา จังหวัดกรุงเทพมหานคร</p> <p>พลเอก วิชิต บุนนาค หมายเลข ๑๓๓ 133 อดีตรองประธานสภาผู้แทนราษฎร อดีตรองประธานวุฒิสภา อดีตรองอธิบดีกรมการศึกษานานาชาติ อดีตรองอธิบดีกรมการศึกษานานาชาติ</p>	 <p>ถนัดถนัด - สิบตรี พลเอก สุรเชษฐ์ ชัยวงศ์ อดีตรัฐมนตรีช่วยว่าการ กระทรวงมหาดไทย</p> <p>๑๒๒ 122</p>	 <p>ดวลีย์ รุยาพร หมายเลข 10</p>
 <p>พ.ส.ช. บวรชบ สุทธิ สมัคร ส.ส. กรุงเทพมหานคร - สสช. อดีตรัฐมนตรีช่วยว่าการ กระทรวงมหาดไทย</p> <p>๑๐๐ 10๐ ผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา จังหวัดกรุงเทพมหานคร</p>	 <p>อดิพันธ์ แซงศิริ สมัคร ส.ส. กรุงเทพมหานคร - สสช. อดีตรัฐมนตรีช่วยว่าการ กระทรวงมหาดไทย</p> <p>๑๒๙ 129</p>	 <p>สภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา พิชิต ชนมทงพงษ์ เบอร์ ๑๕๘</p>

โปสเตอร์ประเภทที่ 1
ภาพถ่าย ชื่อ สกุล หมายเลข
ข้อความด้านประวัติส่วนตัว ประวัติการศึกษา ประวัติการทำงาน

 <p>หมายเลข 156</p> <p>นายจรินทร์ จีรปุระไพฑูริ</p> <p>นายแพทย์สาขาวิชาโรคไต ภาควิชาโรคไตวิทยา โรงพยาบาล ภูมิปัญญามหาวิทยาลัยขอนแก่น</p>	<p>ผลงานนำคุณธรรมมาปฏิวัติวงการ การพัฒนาคน</p> <p>ไพศาล พิชมงคล ผอ., ม.พ., 1962-2002 สมาชิกวุฒิสภา 2538-2542</p> <p>หมายเลขประจำตัวผู้สมัคร</p> <p>๑๕๘ 158</p>	<p>ประธานสภา ผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภา (ส.ว.) กรุงเทพมหานคร</p> <p>หมายเลข ๑๑๗</p> <p>นายป้อมมูล ศิริภูมิล ๑๙๕๓ (๖๖ ปี)</p>
<p>ผลงานนำคุณธรรมมาปฏิวัติวงการ การพัฒนาคน</p> <p>นายวิชาญ ภูมิธนากร ภาควิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ</p> <p>ดร.ประเสริฐ ภูมิประเสริฐ ศึกษานิเทศก์ ๑๙๗๖-๒๐๐๒</p> <p>๒๒๘</p>	<p>ผลงานนำคุณธรรมมาปฏิวัติวงการ การพัฒนาคน</p> <p>นายเสน่ห์ สุวรรณกาญจน์ ศึกษานิเทศก์ ๒๕๒๖-๒๕๓๖ ศึกษานิเทศก์ ๒๕๓๖-๒๕๔๒ ศึกษานิเทศก์ ๒๕๔๒-๒๕๕๒ ศึกษานิเทศก์ ๒๕๕๒-๒๕๕๘</p> <p>๓๐</p>	<p>ประเสริฐ เสงวนวิชัย</p> <p>ผู้อำนวยการ ศึกษานิเทศก์</p> <p>๔๐</p>
<p>๒๕ เมษายน ๒๕๕๓ (วันเสาร์ ส.ว. กุญแจทอง)</p> <p>๗๕</p> <p>อรุณ แพทย์งกุล กรรมการสภาภคานายความ ประธานสภากรุงเทพฯ ส.ก.เขตสวนหลวง</p>	<p>“ครูประทีป” นางประทีป อึ้งทรงธรรม พุทธจริยนิเทศกรรมาธิการ (ส.ว.) กรุงเทพมหานคร</p> <p>๑๓๔ 134</p>	<p>๑๗๕</p> <p>๑๗๕ ชตชัย โสภณพรนิช</p>
 <p>๒๒๗ 227</p>	<p>กิระณา สุมานต์ สมาชิกวุฒิสภา รองประธานกรรมการบริหาร วิทยาลัย มหาวิทยาลัย และผู้ช่วยคณบดี</p> <p>๖๕ 65</p>	<p>ศาสตราจารย์ ดร. กัญญา นาคสกุล ผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภา</p> <p>๗๙ ๗๙</p> <p>ภาษาไทยวันละคำ ภาษาไทย-ภาษาธรรม ภาษาไทยวันนี้</p>

โปสเตอร์ประเภทที่ 1
ภาพถ่าย ชื่อ สกุล หมายเลข
ข้อความด้านประวัติส่วนตัว ประวัติการศึกษา ประวัติการทำงาน

โปสเตอร์ประเภทที่ 1
 ภาพถ่าย ชื่อ สกุล หมายเลข
 ข้อความด้านประวัติส่วนตัว ประวัติการศึกษา ประวัติการทำงาน

 <p>พ.ต.อ. ประทีป สัตถิประภ สดุดชัยทหารการ ๑๒ ๑๗๖</p>	 <p>อรพินธ์ ภาทิมาขอมภ ๑๗๗ 177</p>	 <p>อนันท์ ภูมิรัตน ๑๗๗ ๑๘๒</p>
 <p>ศ.ดร. อมริ รักษาสัตย์ ๑๙๖</p>	 <p>หมายเลข 208 โสภณ สุภาพงษ์ ๒๐๘</p>	 <p>209 ดร.สมพร ชरणศรีเมือง ๒๐๙</p>
 <p>อนันต์ อินสุ ๒๓๘</p>	 <p>นายนุวัฒน์ นมภูพจน์ ๓๓๓</p>	 <p>๔๑ 41 สุธสัท จันทิมา ๔๑</p>
 <p>๔๙ ๔๙ ๔๙</p>		

ตารางที่ 2 (ต่อ) โปสเตอร์ประเภทที่ 1

จากตารางที่ 2 จะเห็นได้ว่าโปสเตอร์ประเภทที่ 1 ซึ่งเป็นโปสเตอร์ที่ประกอบด้วยภาพถ่าย ชื่อ สกุล หมายเลข และข้อความที่บ่งบอกคุณสมบัติในด้านต่างๆ ของผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภา ได้แก่ ประวัติส่วนตัว ประวัติการศึกษา และประวัติการทำงาน เป็นโปสเตอร์ที่มีการใช้ภาพถ่าย และข้อความ ร่วมกันอยู่ในหลายลักษณะ ผู้วิจัยจึงได้ทำการจัดกลุ่มโปสเตอร์ประเภทที่ 1 เป็น 5 กลุ่มด้วยกัน เพื่อให้ผลการวิเคราะห์การสื่อความหมายด้วยภาพถ่ายและข้อความมีความชัดเจน

ในโปสเตอร์ประเภทที่ 1 ประกอบไปด้วยโปสเตอร์ที่มีภาพถ่าย หมายเลขและข้อความในลักษณะต่างๆ ดังนี้

- 1.1 ภาพถ่าย ชื่อ สกุล หมายเลข และข้อความในด้านประวัติส่วนตัว ประวัติการศึกษา และประวัติการทำงาน
- 1.2 ภาพถ่าย ชื่อ สกุล หมายเลข และข้อความในด้านประวัติการศึกษา และประวัติการทำงาน
- 1.3 ภาพถ่าย ชื่อ สกุล หมายเลข และข้อความด้านประวัติการทำงาน
- 1.4 ภาพถ่าย ชื่อ สกุล หมายเลข และข้อความด้านประวัติการศึกษา
- 1.5 ภาพถ่าย ชื่อ สกุล หมายเลข และข้อความด้านประวัติส่วนตัว

จะเห็นได้ว่าโปสเตอร์ประเภทที่ 1 นี้เป็นโปสเตอร์ที่มีการให้ข้อมูลในด้านต่างๆ กับประชาชนผ่านทางภาพถ่ายและข้อความ โดยดำเนินไปภายใต้กรอบของข้อกำหนดที่อนุญาตให้ผู้สมัครให้ข้อมูลได้ 3 ด้านเกี่ยวกับประวัติส่วนตัว ประวัติการศึกษาและประวัติการทำงานหรือประสบการณ์ในการทำงาน โปสเตอร์ทั้ง 5 ลักษณะมีการสื่อความหมายดังต่อไปนี้

1.1 ภาพถ่าย ชื่อ สกุล หมายเลข และข้อความในด้านประวัติส่วนตัว ประวัติการศึกษาและประวัติการทำงาน

โปสเตอร์แนะนำตัวที่ประกอบไปด้วยข้อมูลครบทั้ง 3 ด้าน คือด้านประวัติส่วนตัว ประวัติการศึกษาและประวัติการทำงานนั้น มีอยู่จำนวน 1 แผ่นเท่านั้น เป็นโปสเตอร์ของผู้สมัครหมายเลข 184 นางสุชาดา อยู่ยอด พัวช่วย ภาพถ่ายที่ผู้สมัครเลือกนำมาใช้ในโปสเตอร์มีทั้งหมด 2 ภาพด้วยกัน ภาพแรก เป็นภาพของผู้สมัครในชุดเสื้อครุยระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ส่วนอีกภาพหนึ่งนั้นเป็นภาพของผู้สมัครถ่ายร่วมกับสามีคือ นายจรัส พัวช่วย ในส่วนของข้อความนั้นผู้สมัครได้ให้ข้อมูลประวัติส่วนตัวเกี่ยวกับบิดา มารดา และสามี และประวัติการศึกษา ในระดับประถมศึกษาตอนต้น ระดับมัธยมศึกษา และระดับอุดมศึกษา ส่วนประวัติ

การทำงานนั้น เริ่มตั้งแต่รับราชการในตำแหน่งนักวิทยาศาสตร์ 5 กองวิเคราะห์ดิน กรมพัฒนาที่ดิน นักวิทยาศาสตร์ 5 ช่วยราชการสำนักงานเลขานุการรัฐมนตรี กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และเจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน 6 กองแผน กรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปัจจุบัน ประกอบธุรกิจส่วนตัว ร้านถ่ายรูปและธุรกิจที่ดิน นอกจากนั้นแล้วยังให้ข้อมูลเกี่ยวกับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ได้รับในชั้นทวีติยาภรณ์ช้างเผือก

ภาพที่ 3 : นางสาวชดา อู่ยอด พิวช่วย

ผู้สมัครได้แนะนำตนเองให้กับประชาชนได้รู้จักโดยให้ข้อมูลครบถ้วน ตามที่ข้อกำหนดมาได้กำหนดไว้ โดยผู้สมัครเลือกวางตำแหน่งของภาพถ่ายที่สวมชุดครุยไว้ในส่วนบนสุดร่วมกับหมายเลข ๑๔๔ ดังนั้นผู้สมัครจึงต้องการสื่อความหมายว่าตนเองเป็นผู้ที่มีการศึกษา ส่วนการใช้เลขไทยนั้นแสดงให้เห็นว่าผู้สมัครมีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย และการใช้ตัวเลขสีแดงขนาดใหญ่ที่วางอยู่บนพื้นหลังสีดำ ก็เพื่อให้หมายเลขมีความโดดเด่นกว่าข้อมูลส่วนอื่นๆ สำหรับในส่วนขอประวัติส่วนตัวนั้น นอกจากจะให้ข้อมูลว่าบิดาและมารดาของตนเป็นใคร อายุเท่าไรแล้ว ผู้สมัครยังให้ความสำคัญกับประวัติของสามีเป็นอย่างมาก โดยให้ข้อมูลการทำงานของสามีในตำแหน่งข้าราชการการเมืองอย่างละเอียด

นายจรัส พิวช่วย (ส.ส จังหวัดเพชรบูรณ์)

อดีตรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการต่างประเทศ ปี 2533-2534

อดีตรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม (แท็กซี่มิเตอร์) ปี 2535-2537

อดีตรองประธานสภาผู้แทนราษฎร ปี 2537-2538

อดีตรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ปี 2538-2539

อดีตรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการต่างประเทศ ปี 2539 (รัฐมนตรีสองฝั่งโขง)

นอกจากการให้ข้อมูลการทำงานทางการเมืองของสามีแล้ว ผู้สมัครยังนำภาพถ่ายของผู้สมัครกับสามีมาประกอบอยู่ในโปสเตอร์ด้วย เป็นภาพที่แสดงให้เห็นถึงความรักความสนิทสนมระหว่างสามีและภรรยา โดยดูจากท่าทางการแสดงออกและรอยยิ้มบนใบหน้าของทั้ง 2 ท่าน

จะเห็นได้ว่าจากการให้ข้อมูลอย่างละเอียดของสามีและการนำภาพถ่ายของผู้สมัครกับสามีมาประกอบอยู่ในโปสเตอร์แนะนำตัว ก็เพราะสามีนั้นเป็นผู้ที่มีชื่อเสียงประชาชนรู้จักในฐานะของนักการเมืองและรัฐมนตรี ดังนั้นการแสดงตนให้ประชาชนทราบว่าตนเองเป็นภรรยาของอดีตรัฐมนตรีจึงเป็นการเพิ่มความน่าเชื่อถือให้กับตนเอง ความน่าเชื่อถือของผู้สมัครจึงเกิดจากการอ้างอิงชื่อเสียงของบุคคลอื่นเนื่องจากตนเองไม่ได้เป็นที่รู้จักของประชาชนโดยทั่วไปเหมือนสามี

สำหรับภาพถ่ายของผู้สมัครสวมชุดครุยวิทยฐานะของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ สื่อความหมายให้เห็นว่าผู้สมัครเป็นบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษามาจากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มีความหมายแฝงถึงการเป็นผู้ที่มีความรู้มีการศึกษา และมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ก็เป็นสถาบันที่สังคมให้การยอมรับในด้านวิชาการ ภาพถ่ายจึงสอดคล้องกับข้อมูลทางด้านประวัติการศึกษา โดยข้อความได้เข้ามาทำหน้าที่อธิบายให้ประชาชนทราบว่า ผู้สมัครนั้นมีความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์การอาหารและสำเร็จการศึกษามาจากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ รุ่นที่ 29 ถ้าหากดูจากการสื่อความหมายภายในภาพถ่ายอย่างเดียวประชาชนก็คงไม่ทราบถึงความรู้ความเชี่ยวชาญที่ผู้สมัครสำเร็จการศึกษามาได้ เพราะชุดครุยปริญญาเป็นสัญลักษณ์ที่เข้าใจกันเฉพาะกลุ่มสมาชิกก็คือผู้ที่อยู่ในกลุ่มสังคมของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และการให้ข้อมูลสถาบันและลำดับที่ของรุ่นคือรุ่นที่ 29 นั้น เป็นการสร้างความเป็นพวกพ้องร่วมสถาบันร่วมรุ่นให้เกิดขึ้น เช่นเดียวกับข้อมูลการศึกษาในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาที่ระบุสถาบัน ผู้สมัครจึงอาจจะได้รับคะแนนจากพี่น้องร่วมสถาบันได้อีกทางหนึ่ง

ในส่วน of ข้อมูลด้านประวัติการทำงานที่เป็นการระบุตำแหน่งต่างๆ ทั้งการเป็นนักวิทยาศาสตร์ การเป็นเจ้าของที่วิเคราะห์นโยบายและแผน และการทำธุรกิจด้านร้านอาหารรูปและที่ดิน ก็เพื่อต้องการสื่อความหมายให้เห็นถึงความสามารถที่หลากหลายของผู้สมัครทั้งในด้านวิทยาศาสตร์และการประกอบธุรกิจ สำหรับข้อมูลเครื่องราชอิสริยาภรณ์ทวีติยาภรณ์ช้างเผือกนั้น เป็นเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่มอบให้กับผู้ที่กระทำความดีความชอบเป็นประโยชน์แก่ราชการ หรือสาธารณชน เครื่องราชอิสริยาภรณ์จึงเป็นเครื่องหมายของเกียรติยศ และความดีของผู้ที่ได้รับ

การให้ข้อมูลที่ครบทั้ง 3 ด้านคือประวัติส่วนตัว ประวัติการศึกษาและประวัติการทำงานของผู้สมัครประกอบกับภาพถ่ายทั้ง 2 ภาพ ที่เป็นภาพที่สื่อความหมายถึงผู้ที่มีการศึกษาและภาพถ่ายของของผู้สมัครกับสามี ซึ่งเป็นภาพที่นำมาประกอบเพื่อให้ตนเองมีความน่าเชื่อถือและเป็นที่รู้จักเพิ่มขึ้น โดยการสื่อความหมายดังกล่าวเกิดจากการอ้างอิงบุคคลซึ่งเป็นที่รู้จักในสังคม การใช้โปสเตอร์แนะนำตัวที่ให้ข้อมูลครบทุกด้านนี้ ก็เพื่อต้องการให้ประชาชนได้รับทราบข้อมูลส่วนตัว ของผู้สมัครในทุกๆ ด้าน และแสดงให้เห็นถึงความสามารถทางด้านการศึกษาและการทำงานที่ผ่านมาเนื่องจากผู้สมัครไม่ได้เป็นบุคคลที่มีชื่อเสียงในสังคมการให้ข้อมูลในด้านต่างๆ จึงเป็นประโยชน์ต่อตัวผู้สมัครเพราะข้อมูลต่างๆ นอกจากจะสนับสนุนการสื่อความหมายของภาพถ่ายแล้ว ยังเพิ่มเติมการสื่อความหมายที่ภาพถ่ายไม่อาจสื่อสารได้ ดังนั้นการสื่อความหมายที่เกิดขึ้นจึงเป็นการแสดงให้เห็นถึงความสามารถของผู้สมัคร

จากการวิเคราะห์โปสเตอร์ของผู้สมัครที่ให้ข้อมูลสมบูรณ์ทั้ง 3 ด้าน ทำให้พบว่ามีการใช้จุดสนใจในเรื่องความสามารถจากประวัติการศึกษา และประวัติการทำงาน และจุดสนใจในเรื่องความมีชื่อเสียงที่เกิดจากการนำบุคคลในครอบครัวที่เป็นที่รู้จักในสังคมมาอ้างอิง จุดสนใจทั้ง 2 ประการจึงเป็นสิ่งที่โปสเตอร์แผ่นนี้นำมาใช้โน้มน้าวใจประชาชน

1.2 ภาพถ่าย ชื่อ สกุล หมายเลข และข้อความในด้านประวัติการศึกษา และประวัติการทำงาน

การสื่อความหมายในโปสเตอร์ที่จะทำการศึกษาในลำดับต่อไปนี้เป็นโปสเตอร์ที่มีรูปแบบการใช้ภาพถ่ายในหลายลักษณะร่วมกับข้อความด้านประวัติการศึกษา และประวัติการทำงาน ดังตารางภาพโปสเตอร์ต่อไปนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากข้อมูลภาพโปสเตอร์ประเภทที่ 1.2 ที่ประกอบไปด้วย ภาพถ่าย ชื่อ สกุล หมายเลข ประวัติด้านการศึกษาและการทำงาน มีการเลือกใช้ภาพถ่ายและข้อความที่มาประกอบกันในหลายลักษณะ ดังนั้นผู้วิจัยจึงแบ่งโปสเตอร์ออกเป็นกลุ่มย่อยๆ เพื่อความชัดเจนในการวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

1.2.1 ภาพถ่ายที่สื่อความหมายในด้านการทำงาน ร่วมกับ ข้อความด้านการศึกษาและการทำงาน

1.2.2 ภาพถ่ายที่สื่อความหมายในด้านการศึกษา ร่วมกับ ข้อความด้านการศึกษาและการทำงาน

1.2.3 ภาพถ่ายที่สื่อความหมายด้านครอบครัว ร่วมกับ ข้อความด้านการศึกษาและการทำงาน

1.2.4 ภาพถ่ายที่ไม่ระบุการทำงานและการศึกษา ร่วมกับ ข้อความด้านการการศึกษาและการทำงาน

ในลำดับต่อไป จะเป็นผลการวิเคราะห์ลักษณะการสื่อความหมายด้วยภาพถ่ายและข้อความในโปสเตอร์ประเภทที่ 1.2 โดยผู้วิจัยจะนำเสนอผลการศึกษการสื่อความหมายที่ได้เรียงตามลักษณะของโปสเตอร์ในกลุ่มที่ 1.2.1 จนถึง 1.2.4 พร้อมด้วยภาพโปสเตอร์ ดังต่อไปนี้

1.2.1 ภาพถ่ายที่สื่อความหมายในด้านการทำงาน ร่วมกับ ข้อความด้านการศึกษาและการทำงาน

โปสเตอร์ที่แนะนำตัวที่ใช้ภาพถ่ายที่สื่อความหมายในด้านการทำงาน ร่วมกับ ข้อความด้านการศึกษาและการทำงาน ดังตารางภาพโปสเตอร์ต่อไปนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

โปสเตอร์ประเภทที่ 1.2.1
ภาพถ่ายที่สื่อความหมายด้านการทำงาน ชื่อ สกุล หมายเลข ร่วมกับ
ข้อความด้านประวัติการศึกษาและประวัติการทำงาน

 <p>ดร. จีรภัฏ ทองเกษม ผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา กรุงเทพมหานคร หมายเลข ๑๓๗</p> <p>ประวัติศึกษา</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ ศศ.ม. (ภาษาไทย) วิทยาลัยการศึกษาระดับชาตินิยม ▶ พ.ศ.ม. (การศึกษาบริหาร) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ▶ M. Ed. (Ed. Adm. & Sup.) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ▶ Ph. D. มหาวิทยาลัยบูรพา ประเทศอินเดีย ▶ ธรรมศาสตร์ <p>ประสบการณ์</p> <ul style="list-style-type: none"> - ผู้บริหารงานส่วนกลาง กรมการศาสนา - ผู้จัดการแผนกแผนกบริหารงานโสต-ภาษา - ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมการเรียนการสอน - ผู้อำนวยการ "โครงการนักเรียนพิเศษ" - ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการเรียนการสอน - ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการเรียนการสอน - ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการเรียนการสอน - ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการเรียนการสอน 	 <p>๑๓๕ รศ. รัตนา บุณยรัตพันธุ์</p>	 <p>ผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา กรุงเทพมหานคร หมายเลข 168 รศ. ดร. สมบัติ ทีฆทรัพย์</p> <p>การศึกษา • ปริญญาตรี B.S.M.E. • ปริญญาโท M.S.M.E. • ปริญญาเอก D-Eng. (Energy) วิศวกรรม ประชุม อีเอ็มภา จุฬาฯ ศึกษาศาสตร์งาน วิศวกรรม และการบริหาร ค่า 23 ประเภท</p>
 <p>ชัยรัตน์ ค่านวณ หมายเลข ๑๘๕</p> <p>• ศึกษาศาสตร์บัณฑิต ๓ ประเภทงานใช้บังคับ ๓ สาขาวิชาเฉพาะกลุ่ม ชั้นที่ 1</p> <p>๓ ประเภทงานใช้บังคับ ๓ สาขาวิชาเฉพาะกลุ่ม ชั้นที่ 1</p> <p>๓ ประเภทงานใช้บังคับ ๓ สาขาวิชาเฉพาะกลุ่ม ชั้นที่ 1</p>	 <p>๑๗๒ ๑๗๒ ศาสตราจารย์ ธรรมบุญ สังขมณี</p>	 <p>พลตำรวจเอก อธิติศักดิ์ ศณะเจริญ หมายเลข 189</p> <p>ผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา กทม.</p>
 <p>นายสมพงษ์ สุตทอรรณ หมายเลข ๒๑๐ ๒๑๐</p>	 <p>๖๙ ๖๙ รศ.ดร.เดช พุทธเจริญทอง</p>	 <p>๙๐ ๙๐ นายธีรเทพ ทองสถิตย์</p>
 <p>๒๒๗ ๒๒๗ รศ. จีรพรรณ คุตธาน</p>		

ตารางที่ 4 โปสเตอร์ประเภทที่ 1.2.1

จากภาพโปสเตอร์แนะนำตัวที่เลือกใช้ภาพถ่ายที่สื่อความหมายด้านการทำงานนั้น ผู้วิจัยพบว่า วิธีการในการสื่อความหมายด้านการทำงานที่ปรากฏอยู่ในภาพถ่าย ได้แก่ การใช้เครื่องแต่งกายที่สื่อความหมายถึงหน้าที่การทำงานของผู้สมัคร จากข้อมูลพบว่ามีเครื่องแต่งกายอยู่ 3 แบบ ได้แก่ เครื่องแบบปกติขาว เครื่องแบบเต็มยศ และชุดเสื้อกาวน์

ภาพที่ 4 เครื่องแบบปกติขาว

ผู้สมัครสวมเครื่องแบบปกติขาว สื่อความหมายให้เห็นถึงการทำงานรับราชการ

ภาพที่ 5 เครื่องแบบเต็มยศ

ผู้สมัครสวมเครื่องแบบเต็มยศ สายสะพายชั้นประทวนกรณีข้างเผือก สื่อความหมายให้เห็นถึงการทำงานรับราชการ และสายสะพายที่เห็นนี้ สื่อความหมายในเรื่องระดับขั้นของข้าราชการ ซึ่งข้าราชการในระดับ 9 ขึ้นไปจึงจะได้รับสายสะพาย แสดงถึงการเป็นข้าราชการชั้นผู้ใหญ่

ภาพที่ 6 ชุดเสื้อกาวน์

ผู้สมัครสวมเสื้อกาวน์สีขาว สื่อความหมายถึงการทำงานเป็นแพทย์ แม้ว่าจะไม่แนะนำตัวด้วยคำว่าแพทย์หญิง ก็สามารถสื่อถึงความเป็นแพทย์ได้ เพราะเสื้อกาวน์เป็นสัญลักษณ์ที่แสดงถึงความเป็นแพทย์ได้

จะเห็นได้ว่าการสื่อความหมายด้านการทำงานผ่านทางเครื่องแต่งกายที่ผู้สมัครเลือกนำมาสวมใส่นั้น เป็นเครื่องแต่งกายที่เป็นเครื่องแบบเฉพาะในแต่ละสาขาอาชีพ ได้แก่ เครื่องแบบปกติขาว เครื่องแบบเต็มยศ เป็นของข้าราชการ และชุดเสื้อกาวน์เป็นของแพทย์

สำหรับการเลือกใช้นาฬิกาที่นำมาใช้ในโปสเตอร์แนะนำตัวนั้น ผู้วิจัยพบว่าเครื่องแต่งกายได้เข้ามามีส่วนในการกำหนดขนาดของภาพ สำหรับภาพถ่ายของผู้สมัครในเครื่องแบบปกติขาวและเครื่องแบบเต็มยศนั้นจะเลือกใช้ภาพขนาดครึ่งตัวเพราะขนาดภาพนี้ สามารถถ่ายทอดลักษณะของเครื่องแต่งกายที่เพียบพร้อมไปด้วยเครื่องหมายต่างๆ ได้มากกว่าภาพขนาดศีรษะและช่วงไหล่ และยังเห็นใบหน้าของผู้สมัครได้อย่างชัดเจนด้วย ดังภาพประกอบที่ 7 และภาพที่ 8

ภาพที่ 7
ภาพขนาดครึ่งตัว

ภาพที่ 8
ภาพขนาดครึ่งตัว

ภาพขนาดครึ่งตัวนี้จึงช่วยทำให้การสื่อความหมายในเรื่องเกียรติยศต่างๆ ที่ผู้สมัครได้รับมาจากการปรนนิบัติราชการมาด้วยดีทำได้ครบถ้วนมากยิ่งขึ้น และพื้นที่ภายในของภาพสัมพันธ์กับลักษณะของเครื่องแบบเต็มยศ นอกจากนี้แล้วผู้วิจัยพบว่าทางเลือกใช้นาฬิกาหลังก็ได้เข้ามามีส่วนในการเลือกใช้นาฬิกาของภาพเช่นเดียวกัน ดังภาพที่ 9 โปสเตอร์ของผู้สมัครหมายเลข 172 ศาสตราจารย์ธรรมนุญ ลัดพลี

ภาพที่ 9 : ศาสตราจารย์ธรรมนุญ ลัดพลี

ภาพถ่ายของศาสตราจารย์ธรรมนุญ ลัดพลี เป็นภาพขนาดใหญ่ ที่เห็นผู้สมัครเกือบเต็มตัว และเห็นรายละเอียดในส่วนของฉากหลัง ที่เป็นภาพพระบรมฉายาลักษณ์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว การเลือกใช้ภาพขนาดใหญ่ก็เพื่อต้องการสื่อความหมายในส่วนที่เป็นฉากหลัง ภาพนี้แสดงให้เห็นถึงความจงรักภักดีที่ผู้สมัครมีต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่ชาวไทยทุกคนให้ความเคารพเทิดทูน ภาพนี้จึงสามารถนำมาใช้สร้างความรู้สึกร่วมกันระหว่างผู้สมัครกับประชาชนในเรื่องของความจงรักภักดี ดังนั้น การเลือกใช้ขนาดภาพที่เหมาะสมจึงเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างหนึ่งที่ช่วยให้การสื่อความหมายในเรื่องต่างๆ เป็นไปอย่างชัดเจนยิ่งขึ้น

สำหรับการสื่อความหมายทางด้านการงานและการศึกษานั้น ข้อมูลที่ผู้สมัครแต่ละท่านนำมาเสนอนั้น ในส่วนของข้อมูลด้านการงานจะมีความสอดคล้องกับภาพถ่ายที่เลือกนำมาเสนอเช่นเดียวกัน ส่วนข้อมูลด้านการศึกษานั้นทำหน้าที่อธิบายความหมายที่ภาพถ่ายไม่ได้สื่อความหมายไว้ ดังภาพโปสเตอร์ต่อไปนี้

ภาพที่ 10 : ดร.จรัล ทองเกษม

ภาพที่ 10 เป็นเอกสารแนะนำตัวของ ดร.จรัล ทองเกษม เลือกใช้ภาพถ่ายที่สื่อความหมายในด้านการงานเป็นข้าราชการ โดยการแต่งเครื่องปกปิดขาว ในส่วนของข้อมูลข้อมูลที่นำมาสื่อความหมายในด้านการงานนั้นเป็นการระบุถึงตำแหน่งต่างๆ ของผู้สมัครในขณะที่รับราชการภาพถ่ายและข้อความในส่วนนี้จึงสนับสนุนความหมายร่วมกัน ผู้ลงสมัครได้ให้รายละเอียดในตำแหน่งต่างๆ ที่แสดงให้เห็นถึงความเป็นผู้เชี่ยวชาญในงานด้านวัฒนธรรม เพราะทุกตำแหน่งที่ยกมาทั้งหมดล้วนมีความเกี่ยวข้องกับงานวัฒนธรรม นอกจากนั้นแล้วผู้ลงสมัครยังแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของตำแหน่ง “หัวหน้าสำนักผู้ตรวจราชการกรม สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ” ซึ่งเป็นข้อมูลด้านการงานที่มีขนาดของตัวอักษรที่ใหญ่และหนามากที่สุด และตำแหน่งนี้เป็นตำแหน่งที่สูงที่สุดในชีวิตการทำงานราชการของผู้ลงสมัคร ข้อมูลด้านการงานจึงแสดงถึงความสามารถที่สื่อสารผ่านทางตำแหน่งต่างๆ ที่แสดงให้เห็นว่าผู้ลงสมัครเป็นผู้ที่

มีความรู้ความเชี่ยวชาญในงานด้านวัฒนธรรม และมีการอ้างอิงสถาบันมาเป็นตัวประกันให้ความสามารถชัดเจนยิ่งขึ้น ความหมายที่เกิดขึ้นจึงเป็นภาพของข้าราชการที่เพียบพร้อมไปด้วยความรู้และความสามารถในการทำงาน

ส่วนการนำเสนอข้อมูลด้านการศึกษาจากวุฒิการศึกษาชั้นปริญญาตรี ไปจนถึงระดับปริญญาเอก ทำให้เห็นถึงพัฒนาการด้านการศึกษาของผู้สมัครในด้านที่ตีแสดงถึงความรู้ที่ผู้สมัครมีเพิ่มมากขึ้น และการให้รายละเอียดเกี่ยวกับวุฒิการศึกษาไม่ว่าจะเป็น กศ.บ (ภาษาไทย) , นศ.ม. (การสื่อสารมวลชน) , M.Ed. (Edl.Adm. & Sup.) ความหมายแฝงก็คือข้อมูลต่างๆ เหล่านี้ได้ทำให้ผู้สมัครกลายเป็นบุคคลที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในศาสตร์ต่างๆ ตามที่ผู้สมัครได้ทำการศึกษาเล่าเรียนมา

ส่วนข้อมูลสถาบันการศึกษาคือ **วิทยาลัยการศึกษาประสานมิตร และจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย** เมื่อทำการวิเคราะห์ความหมายแฝงต้องทำการวิเคราะห์ควบคู่ไปกับอุดมการณ์ทางสังคมที่มีต่อเรื่องสถาบันการศึกษาว่า สังคมไทยจะยกย่องบุคคลที่สามารถสอบเข้าศึกษาต่อในสถาบันการศึกษาของรัฐได้ว่าเป็นคนเก่ง เพราะต้องทำการสอบแข่งขันกับผู้อื่นมากมาย ดังนั้นการที่จะทำให้ตนเองผ่านการคัดเลือกก็คือการทำคะแนนสอบให้ได้สูงที่สุด เมื่อเป็นเช่นนี้ผู้ที่สามารถสอบได้จึงเป็นผู้ที่มีความรู้มากกว่าคนอื่นอีกจำนวนหนึ่งที่สอบไม่ติด สถาบันการศึกษาจึงเปรียบเสมือนตราสินค้าที่รับประกันคุณภาพของสินค้า (บัณฑิต) ที่สำเร็จการศึกษาออกมายังถ้าสถาบันดังกล่าวเป็นที่ยอมรับของสังคมมากเท่าไรคุณภาพของสินค้า (บัณฑิต) ก็ยังมีมากขึ้นเท่านั้นดังนั้นจึงเป็นการนำเอาสถาบันมาอ้างอิง เพื่อสร้างความสำเร็จในด้านการศึกษาให้เกิดขึ้นกับตน

สำหรับการศึกษาชั้นปริญญาโทและปริญญาเอกจากประเทศอินเดีย ซึ่งเป็นการศึกษาต่อในต่างประเทศ ความหมายแฝงก็คือ การศึกษาต่อในประเทศอื่นๆ ผู้ที่ทำการศึกษาจะต้องมีความรู้ทางด้านภาษาต่างประเทศ ดังนั้นผู้ที่ศึกษาต้องใช้ความรู้ความสามารถมากกว่าการศึกษาในประเทศ ผู้ที่สำเร็จการศึกษาจากต่างประเทศจึงถูกมองว่าเป็นบุคคลที่มีความสามารถและสังคมให้การยกย่องความหมายต่างๆ ที่แฝงอยู่ในภาพถ่ายและข้อความทั้งหมดได้แสดงให้เห็นว่าผู้สมัครเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถอย่างดีทั้งในเรื่องการศึกษาและการทำงาน

จุดจูงใจที่ผู้สมัครนำมาใช้ก็คือเรื่องความสำเร็จทางด้านการศึกษา และความสามารถทางด้านการทำงาน นอกจากนั้นแล้วยังใช้จุดจูงใจในเรื่องการปฏิบัติราชการมาด้วยจึงได้รับพระราช

ทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ซึ่งเป็นเครื่องหมายแห่งเกียรติยศ ที่เป็นบำเหน็จให้ข้าราชการที่ปฏิบัติงานมาด้วยความซื่อสัตย์และเป็นประโยชน์แก่ประเทศชาติ

ภาพที่ 11 : รศ.ดร.เดช พุทธเจริญทอง

ภาพที่ 11 เป็นภาพของ รศ.ดร.เดช พุทธเจริญทอง ผู้สมัครได้ให้ความสำคัญกับหมายเลขประจำตัวเป็นอย่างมาก โดยดูจากสีที่เลือกใช้คือสีแดงเพื่อสร้างความแตกต่างจากข้อมูลส่วนอื่นๆ และขนาดของตัวเลขที่ใหญ่ที่สุดในโปสเตอร์ รวมไปถึงการออกแบบหมายเลขให้มีความสอดคล้องกับช่องลงคะแนนในบัตรเลือกตั้ง ที่มีตัวเลขอารบิกและตัวเลขไทยอยู่ในช่องสี่เหลี่ยมและตรงกลางระหว่างตัวเลขทั้งสองจะเป็นช่องสี่เหลี่ยม ซึ่งมีไว้ให้ประชาชนทำเครื่องหมายกากบาท การเขียนแบบนี้จึงเป็นการสื่อความหมายถึงบัตรเลือกตั้งทำให้ประชาชนเกิดความคุ้นเคยและจดจำ

ข้อความ **อดีตคณบดีคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี** แสดงให้เห็นถึงการทำงานในสายการศึกษา เป็นอาจารย์ที่ทำการสอนในวิชาวิศวกรรมศาสตร์แสดงว่าผู้สมัครเป็นผู้ที่มีความรู้ทางด้านวิศวกรรมเป็นอย่างดี และเมื่อวิเคราะห์ข้อความทางการศึกษาแล้ว ความหมายแฝงที่เกิดขึ้นคือผู้สมัครเป็นผู้ที่ผ่านการเรียนทางด้านวิศวกรรมศาสตร์ตั้งแต่ในระดับปริญญาตรี ถึง ปริญญาเอก แสดงถึงการเป็นผู้ที่มีความเชี่ยวชาญในด้านวิศวกรรมศาสตร์

ปริญญาเอกวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเพนซิลวาเนีย สหรัฐอเมริกา ข้อความนี้ไม่ได้มีความหมายเป็นแค่รายละเอียดของการศึกษาและเป็นชื่อของมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งที่ตั้งอยู่ในประเทศสหรัฐอเมริกาเท่านั้น แต่ยังมีความหมายแฝงถึงการเป็นมหาวิทยาลัยในต่างประเทศ และตั้งอยู่ในประเทศที่เจริญแล้วอย่างสหรัฐอเมริกา ที่ผู้เรียนต้องใช้ภาษาอังกฤษได้เป็นอย่างดีเพราะเป็นภาษาที่ใช้ในการเรียนการสอน โดยไม่ต้องมีข้อความที่อธิบายว่าผู้สมัครมีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ ผู้ที่สำเร็จการศึกษาออกมาได้จึงต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถมากกว่าบุคคลทั่วไป “สหรัฐอเมริกา” จึงเป็นคำที่ใช้บรรยายแทนถึงความหมายต่างๆ เหล่านี้ได้ ความหมายที่เกิดขึ้นจึงเกิดจากสถานภาพทางการศึกษาและการทำงานที่ได้มาด้วยความสามารถ

ดังนั้นการโน้มน้าวใจที่เกิดขึ้นจึงมาจากจุดมุ่งใจในเรื่องความสำเร็จทางการศึกษา ซึ่งจบการศึกษาในระดับปริญญาเอก และความสำเร็จทางการทำงานจนได้รับตำแหน่งคณบดีคณะวิศวกรรมศาสตร์ จึงเป็นผู้สมัครที่มีความสมบูรณ์พร้อมทั้งด้านการศึกษาและการทำงาน

ภาพที่ 12 : นายธีรเทพ ทองสถิตย์

ภาพที่ 12 เป็นภาพของ นายธีรเทพ ทองสถิตย์ ผู้สมัครให้ความสำคัญกับหมายเลขประจำตัว โดยเลือกใช้สีแดงที่ตัดกับโทนสีเขียวของโปสเตอร์ และเป็นข้อมูลที่มีขนาดใหญ่ที่สุด เมื่อพิจารณาภาพถ่ายและข้อความร่วมกันแล้ว ทำให้ทราบว่าผู้สมัครรับราชการดังนั้นซุกปกปิดขบวนการนี้จึงสื่อความหมายถึงอาชีพของผู้สมัครได้ เครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ผู้สมัครได้รับมาแสดงให้เห็นถึงการปฏิบัติราชการมาด้วยดี จึงสื่อให้เห็นว่าผู้สมัครเป็นข้าราชการที่ปฏิบัติตนอยู่ในระเบียบวินัยของการเป็นข้าราชการที่ดี

ในส่วนของคุณภาพแนะนำคุณวุฒิทางการศึกษาและการทำงาน ผู้สมัครนำเสนอเป็นตัวอักษรย่อ ผู้ที่จะเข้าใจในความหมายจึงเป็นเพียงคนบางกลุ่มเท่านั้น ประชาชนในระดับล่างอาจจะไม่เข้าใจว่า ตัวย่อเหล่านี้สื่อความหมายให้เห็นว่าผู้สมัครสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทสาขาครุศาสตรมหาบัณฑิต (ก.ม.) การศึกษามัธยมศึกษา (กศ.บ.) วิทยาศาสตร์บัณฑิต (วท.บ.) และรับราชการในตำแหน่งข้าราชการครู (กศน.) กรมการศึกษานอกโรงเรียน (สปช.) สำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ (สน.) ศึกษานิเทศน์

จุดมุ่งใจที่นำมาใช้แสดงให้เห็นถึงเรื่องของการศึกษาเป็นผู้ที่มีความรู้จบปริญญาโท และการทำงานที่แสดงให้เห็นถึงความเป็นผู้เชี่ยวชาญในงานทางการศึกษา เพราะจากตำแหน่งที่ผู้สมัครนำมาเสนอล้วนเป็นการทำงานด้านการศึกษาทั้งสิ้น

ภาพที่ 13 : รศ.ดร.สมบัติ ทีฆทรัพย์

ภาพที่ 13 เป็นภาพของ รศ.ดร.สมบัติ ทีฆทรัพย์ ข้อมูลหมายเลขประจำตัวผู้สมัครจัดเป็นข้อมูลส่วนที่สำคัญในโปสเตอร์ เพราะเป็นตัวเลขขนาดใหญ่ และใช้สีแดงที่โดดเด่นออกมาจากข้อมูลส่วนอื่นๆ เพราะต้องการให้ประชาชนมองเห็นได้ชัดเจน ในส่วนของข้อมูลแนะนำประวัติด้านการศึกษาเป็นส่วนขยายความคำว่า รศ.ดร.สมบัติ ทีฆทรัพย์ ว่าจบการศึกษาต่อเอกเตอร์ในด้านใดมา ผู้สมัครให้ข้อมูลด้านการศึกษาในส่วนที่เป็นวุฒิการศึกษาเป็นภาษาไทยว่าจบปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอก วุฒิกการศึกษาสื่อความหมายแฝงถึงตัวผู้สมัครว่าเป็นบุคคลที่มีความรู้สูง และการศึกษาถึงระดับปริญญาเอกได้แสดงให้เห็นถึงความวิริยะในการศึกษาและระดับสติปัญญาที่ดีของผู้เรียน และการศึกษาในระดับปริญญาตรีจนถึงปริญญาเอกในสาขาวิชาเดียวกันมีความหมายแฝงถึงความเป็นผู้เชี่ยวชาญในศาสตร์ที่ทำการศึกษา ส่วนข้อมูลในส่วนที่เป็นตัวย่อภาษาอังกฤษของวุฒิการศึกษาและสาขาที่จบมาคือ BS.ME. , MS.ME. , Dr - Ing. (Energie) คำย่อเหล่านี้มาจากคำเต็มคือ

BS.ME. ย่อมาจาก Bachelor of Science – Mechanics

MS.ME. ย่อมาจาก Master of Science – Mechanics

Dr - Ing. (Energie) ย่อมาจาก Doctor art de l'ingenieur (ภาษาฝรั่งเศส)

ข้อมูลที่เป็นภาษาอังกฤษเหล่านี้เป็นคำย่อของวุฒิการศึกษาและสาขาวิชา ซึ่งเป็นคำเฉพาะซึ่งผู้ที่อยู่ในสังคมเดียวกันคือผู้ที่เรียนมาทางด้านวิศวกรรมเครื่องกลจึงจะเข้าใจในความหมาย คำย่อเหล่านี้จึงแสดงให้เห็นถึงการเป็นพวกพ้องเดียวกัน แต่การสื่อสารด้วยคำย่อนี้จะไม่สัมฤทธิ์ผลเลยหากผู้รับสารไม่มีความถนัดทางด้านภาษาอังกฤษ ดังนั้นการใช้คำย่อจึงเหมาะสำหรับการสื่อสารเฉพาะกลุ่มมากกว่าการสื่อสารกับมวลชน

ข้อมูล ฝึกอบรม ประชุม สัมมนา งาน ด้านพลังงานวิศวกรรมและการบริหาร กว่า 23 ประเทศ สื่อให้เห็นถึงความรู้ความสามารถที่ไม่ธรรมดาในด้านพลังงานวิศวกรรมและการบริหาร ที่ผู้สมัครได้รับการฝึกฝนโดยสถาบันต่างๆ จากนานาประเทศ

ความหมายที่เกิดขึ้นจากภาพถ่ายและข้อความของผู้สมัคร จึงเป็นภาพของผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในเรื่องวิศวกรรมพลังงาน ซึ่งเป็นศาสตร์ที่ผู้เรียนต้องใช้ความสามารถในการศึกษาเป็น อย่างสูง สิ่งนี้จึงเป็นจุดที่ผู้สมัครนำมาใช้จูงใจประชาชน

ภาพที่ 14 : นายสมพงษ์ สุตกอรอด

ภาพที่ 14 เป็นภาพของ นายสมพงษ์ สุตกอรอด คุณภาพการถ่ายทำที่ดีของภาพทำให้ภาพถ่ายของผู้สมัครท่านนี้ชวนมอง ใบหน้าและสายตามองตรงมายังกล้อง แสดงให้เห็นว่าผู้สมัครกำลังสบตากับประชาชนอยู่การไม่หลบตาแสดงให้เห็นถึงความเปิดเผยจริงใจ การยิ้มเล็กน้อยแสดงให้เห็นถึงความสุขและการเป็นมิตร เครื่องแบบและข้อความแสดงให้เห็นถึงการเป็นข้าราชการการเมือง ในส่วนของหมายเลขประจำตัวมีการออกแบบให้เหมือนกับช่องลงคะแนนในบัตรเลือกตั้ง

ผู้สมัครให้ข้อมูลการทำงาน “สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กรุงเทพมหานคร ปี 2535-2538” ตำแหน่งนี้แสดงให้เห็นถึงประสบการณ์การทำงานด้านการปกครองในระดับประเทศ ผู้สมัครจึงเป็นบุคคลที่เคยผ่านงานที่ต้องเกี่ยวข้องกับสมาชิกวุฒิสภามาแล้ว แสดงให้เห็นถึงการเป็นผู้หนึ่งที่มีความรู้ความเข้าใจในระบอบประชาธิปไตยเป็นอย่างดี ตำแหน่งดังกล่าวจึงแสดงถึงความสามารถในการทำงาน

ข้อมูลดังกล่าวเป็นการบอกการกระทำในอดีตของผู้สมัคร เมื่อทำการวิเคราะห์ความหมายแฝงของข้อมูลนี้แล้วทำให้เห็นถึงรหัสต่างๆ ซ้อนทับกันอยู่หลายรหัส คำว่า “ปี พ.ศ.2535 - 2538” แสดงให้เห็นถึงการกระทำในอดีต ที่สื่อความหมายถึงสิ่งที่ผ่านมาแล้วเป็นข้อความที่ยืนยันถึงความ เป็นจริงที่ได้เคยกระทำผ่านมาแล้วจริงๆ

ส่วนข้อมูลด้านการศึกษาได้แก่ “น.บ., น.บ.ท., ร.ม. (บริหารรัฐกิจ) ธรรมศาสตร์” ผู้สมัคร ได้เลือกสรรข้อมูลในด้านประวัติการศึกษาในระดับปริญญาตรีและโท โดยสาขาที่สำเร็จการศึกษามา นั้น ส่วนเชื่อมโยงกับอำนาจหน้าที่ของตำแหน่งสมาชิกวุฒิสภา ได้แก่ นิติศาสตร์บัณฑิตและนิติ บัณฑิตไทย ทั้ง 2 สาขาเป็นการศึกษาในด้านกฎหมาย รวมไปถึงการบริหารรัฐกิจซึ่งเป็นการศึกษา ด้านการบริหารปกครอง การศึกษาด้านกฎหมายและการปกครองจัดเป็นคุณวุฒิที่ตรงกับอำนาจหน้าที่ ของสมาชิกวุฒิสภา

สำหรับข้อมูลสุดท้ายเป็นประวัติการทำงาน “ทนายความชั้นหนึ่ง” เป็นตำแหน่งที่ต้องใช้ ความรู้ความสามารถทางด้านกฎหมาย ผู้สมัครได้ผ่านการสอบเพื่อเป็นทนายความจากเนติบัณฑิตย สภามาแล้ว ซึ่งจากการศึกษาและการทำงานของผู้สมัครนั้นสอดคล้องกับอำนาจหน้าที่ในการกลั่น กรองกฎหมายของวุฒิสมาชิก

การให้ข้อมูลว่าเป็นผู้ที่มีความรู้มีการศึกษาในระดับปริญญาโทและเป็นผู้ที่มีความสามารถ ทางด้านกฎหมาย ประกอบกับภาพของการเป็นข้าราชการ องค์กรประกอบเหล่านี้จึงเป็นจุดที่ผู้สมัคร นำมาใช้ในการโน้มน้าวใจประชาชนภาพที่ 15 เป็นภาพของ คุณจิราภรณ์ ทรัพย์นิช โปสเตอร์ของผู้ สมัครหมายเลข 227 เป็นโปสเตอร์ที่มีภาพถ่ายและข้อความสนับสนุนความหมายร่วมกัน โดยผู้ สมัครเลือกใช้ภาพถ่ายของตนในชุดเสื้อกาวน์แสดงถึงความเป็นแพทย์ และข้อมูลที่แนะนำตัวก็ได้

ภาพที่ 15 : จิราภรณ์ ทรัพย์นิช

รับพระราชทานปริญญาบัตรแพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์ รามาธิบดี
มหาวิทยาลัยมหิดล

รับการฝึกอบรมเฉพาะทางด้านสูตินรีเวช คณะแพทยศาสตร์ รามาธิบดี มหาวิทยาลัย
มหิดล

ข้อมูลด้านการศึกษาสื่อความหมายให้เห็นถึงความสามารถในการศึกษาของผู้สมัครเพราะ
การเรียนทางด้านแพทยนั้น ผู้เรียนต้องมีสติปัญญาที่ดี และ มีความขยันอดทน ส่วนข้อมูลด้านการ
ฝึกอบรมเฉพาะทาง สื่อความหมายถึงการเป็นแพทย์ผู้เชี่ยวชาญทางด้านสูตินรีเวช

ในส่วนข้อมูลด้านการทำงาน นอกจากจะบอกให้ประชาชนทราบว่าตนเองเป็นสูตินรี
แพทย์แล้ว ยังให้ข้อมูลการเป็น อาสาสมัครแพทย์ดูแลสุขภาพแม่และเด็ก บ้านพักฉุกเฉิน ท่งสี่กัน
บางเขน กรุงเทพฯ การเป็นอาสาสมัครนั้นสื่อความหมายให้เห็นว่าผู้สมัครเป็นบุคคลที่เสีย
สละทำงานช่วยเหลือสังคม โดยไม่ได้หวังผลประโยชน์ตอบแทน

ส่วนการออกแบบหมายเลขประจำตัวในโปสเตอร์นั้น ผู้สมัครตั้งใจให้มีลักษณะเหมือนกับ
ช่องลงคะแนนเสียงในบัตรเลือกตั้ง เพื่อสร้างความคุ้นเคยให้กับประชาชนเมื่อได้เห็นบัตรลง
คะแนนเสียงเลือกตั้งจริงๆ ก็จะทำให้นึกถึงหมายเลขของผู้สมัครที่ปรากฏอยู่ในโปสเตอร์ได้

สำหรับจุดสนใจที่นำมาใช้คืออาชีพของผู้สมัครที่เป็นแพทย์ เพราะอาชีพแพทย์เป็นอาชีพที่
สังคมให้การยกย่อง และผู้ที่เป็นแพทย์ได้นั้นเป็นผู้ที่มีสติปัญญาที่ดี มีคุณธรรมเพราะต้องทำงาน
ด้วยหลักจรรยาบรรณ ดังนั้นอาชีพของผู้สมัครจึงเป็นสิ่งที่โน้มน้าวใจประชาชน

ภาพที่ 16 : ชัยรัตน์ คำนวน

ภาพที่ 16 เป็นภาพของ คุณชัยรัตน์ คำนวน ภาพถ่ายขนาดค่อนข้างตัวถ่ายทอดให้เห็นถึง
ลักษณะการวางท่า และเครื่องแต่งกายอย่างชัดเจน จะเห็นได้ว่าผู้สมัครให้ความสำคัญกับเครื่องแต่ง
กายเป็นอย่างมาก เพราะต้องการให้ประชาชนเห็นถึงเครื่องราชอิสริยาภรณ์อย่างชัดเจน

แต่งกายด้วยชุดปกคิขาว เป็นเครื่องแบบสัญลักษณ์ที่แสดงให้เห็นถึงการเป็นบุคคลที่กระทำ ความดีความชอบ กรณีที่เป็นผลงานอันเป็นประโยชน์แก่ประเทศ ศาสนา และประชาชน หรือกระทำ ความดีความชอบกรณีที่เป็นการบริจาคทรัพย์สินเพื่อสาธารณประโยชน์ จึงเห็นได้ว่าผู้ที่สวมชุดขาว ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์นั้นเป็น เป็นผู้ทำงานเพื่อประโยชน์แก่ประเทศชาติ ประชาชน

นอกจากนั้นแล้วผู้สมัครได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ได้รับคือ **ประถมาภรณ์ ช้างเผือก** หมายถึงเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่มอบให้แก่

1. ผู้ปฏิบัติงานของประเทศชาติมาด้วยความอุทิศสาคะ ซื่อสัตย์สุจริต และเอาใจใส่ต่อหน้าที่เป็นนอยางดี
2. ผู้มีความสามารถปฏิบัติราชการเจริญก้าวหน้า
3. ผู้ที่กระทำความดีความชอบให้แก่ประเทศชาติ และประชาชน
4. เป็นผู้ประพฤติและปฏิบัติตามกฎหมาย

(สำนักเลขาธิการรัฐมนตรี, 62 : 2536)

สำหรับข้อความ **เหรียญกาชาดสมนาคุณ ชั้นที่ 1** หมายถึง เหรียญราชอิสริยาภรณ์ ซึ่ง สภากาชาดไทยได้มอบให้ผู้ประกอบคุณความดี โดยการช่วยด้านกำลังกาย กำลังปัญญา การบริจาค ทรัพย์สินและการบริจาคโลหิต (สำนักเลขาธิการรัฐมนตรี , 304 : 2536)

คุณสมบัติของผู้ที่จะได้รับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นต่างๆ ล้วนมีเหตุผลมากจากการกระทำ ความดี เสียสละกำลังทรัพย์ กำลังสติปัญญา เพื่อช่วยเหลือกิจการต่างๆ ของทางราชการ ดังนั้น เครื่องราชอิสริยาภรณ์ จึงเป็นเครื่องหมายของการทำความดี การให้ข้อมูลว่าตนเองได้รับเครื่องราช อิสริยาภรณ์ในชั้นใดมาบ้างจึงเป็นการแสดงให้เห็นว่า ตนเองเป็นบุคคลที่ดีเสียสละเพื่อกิจการบ้าน เมือง ซึ่งสอดคล้องกับคุณสมบัติของผู้ที่จะเป็นสมาชิกวุฒิสภาที่ต้องการคนดีมีคุณธรรมเช่นเดียวกัน นอกจากนั้นแล้วข้อมูลนี้ได้ช่วยอธิบายให้ประชาชนที่ไม่มีความรู้ในเรื่องเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ทราบว่าเหรียญตราที่ประดับอยู่บนตัวเสื้อนั้นมีความหมายว่าอะไร

สำหรับคุณวุฒิทางการศึกษา แสดงให้เห็นว่าผู้สมัครสำเร็จการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาโท ทางด้านการบัญชี และได้รับปริญญาคุณวุฒิบัณฑิตกิตติมศักดิ์ **ปริญญาเศรษฐศาสตรุษฎี บัณฑิตกิตติมศักดิ์ มหาวิทยาลัยฮานยาง ประเทศสาธารณรัฐเกาหลีใต้** แสดงให้เห็นว่าผู้สมัคร เป็นบุคคลที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญทางด้านเศรษฐศาสตร์เป็นอย่างดี

นอกจากการออกแบบหมายเลขให้มีขนาดใหญ่สีสันที่โดดเด่นแล้ว ผู้วิจัยยังพบว่ามีการออกแบบหมายเลขประจำตัวผู้สมัครในอีกรูปแบบหนึ่งเพื่อ โดยที่มีลักษณะคล้ายกับช่องลงคะแนนในบัตรเลือกตั้ง ดังภาพต่อไปนี้

ตารางที่ 6

การออกแบบหมายเลขประจำตัวผู้สมัครให้มีลักษณะคล้ายกับบัตรลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง

การออกแบบหมายเลขประจำตัวผู้สมัคร โดยการใช้สีที่โดดเด่น และการออกแบบให้มีลักษณะคล้ายกับบัตรลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ก็เป็นเพราะว่าต้องการสร้างความแตกต่างจากข้อมูลในส่วนอื่น และประโยชน์ของการออกแบบให้คล้ายกับบัตรลงคะแนนก็เพื่อทำให้ประชาชนคุ้นเคยเมื่อต้องลงคะแนนเสียงจริงๆ ประชาชนก็จะนึกถึงหมายเลขบนโปสเตอร์ได้

จากการศึกษาโปสเตอร์ในกลุ่มที่ใช้ภาพถ่ายการทำงานร่วมกับข้อความการศึกษาและการทำงาน พบว่ามีการใช้จุดจุดใจในเรื่องความสามารถในการทำงาน โดยโปสเตอร์ได้สื่อความหมาย

ให้เห็นถึงอาชีพของผู้สมัคร ทั้งข้าราชการระดับสูงและการเป็นแพทย์ ซึ่งตำแหน่งข้าราชการระดับสูงแสดงให้เห็นว่าผู้สมัครต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ และความรับผิดชอบปรนนิบัติราชการมาอย่างดี จึงทำให้ได้รับตำแหน่งในระดับสูง ส่วนการเป็นแพทย์นั้นสื่อความหมายในเรื่องความสามารถ การเป็นบุคคลที่มีคุณธรรมเพราะผู้ที่เป็นแพทย์ต้องเป็นผู้ที่มีจรรยาบรรณในการทำงาน รักษาผู้ป่วย และการใช้จุดมุ่งใจในเรื่องความสามารถทางด้านการศึกษา โดยให้ข้อมูลด้านการศึกษาในระดับปริญญาโท ปริญญาเอก การศึกษาต่อต่างประเทศ ข้อมูลด้านการศึกษาเหล่านี้ได้สร้างความหมายในเรื่องการเป็นผู้ที่มีความรู้ มีสติปัญญาที่ดีให้กับตัวผู้สมัคร ดังนั้นการสื่อความหมายที่เกิดขึ้น จึงมาจากการที่ภาพถ่ายและข้อความสนับสนุนการสื่อความหมายร่วมกันในเรื่องการทำงาน และข้อความเข้ามาอธิบายความหมายเพิ่มเติมให้กับตัวผู้สมัครซึ่งภาพถ่ายไม่ได้สื่อความหมายไว้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากประวัติการเกิดของชุดเสื้อครุยที่องค์พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 6 ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตั้งเนติบัณฑิตยสภาขึ้นและพระราชทานเสื้อครุยเป็นที่เชิดชูเกียรติยศแก่ผู้ที่สอบไล่วิชากฎหมายได้รับประกาศนียบัตรเป็นเนติบัณฑิต และได้มีพระบรมราชโองการดำรัสเหนือเกล้าฯ ให้ตราพระราชกำหนดเสื้อครุยเนติบัณฑิต เมื่อวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2457 โดยทรงพระราชปรารภว่าสมควรจะให้ผู้ที่พิพากษาทุกชั้นที่เป็นเนติบัณฑิต มีโอกาสใช้เสื้อครุยเป็นเกียรติยศให้ไพศาลยิ่งขึ้น ชุดเสื้อครุยเนติบัณฑิตจึงแสดงถึงเกียรติยศและความสามารถของผู้สวมใส่

เสื้อครุยเนติบัณฑิตที่เกิดขึ้นในสมัยรัชกาลที่ 6 แต่เดิมเป็นเสื้อครุยที่ตัดเย็บจากผ้าริ้วโปร่งสีขาวมีแถบดินทองขลิบบนพื้นแพรส่วนสีขาวติดที่ขอบรอบและที่ต้นแขนปลายแขน จนกระทั่งในปี พุทธศักราช 2479 ได้มีการกำหนดแบบขึ้นมาใหม่ซึ่งใช้กันมาจนถึงปัจจุบัน ใช้แพรหรือผ้าหรือเสิร์ทสีด้าเย็บเป็นเสื้อคลุมหลังจับ ความยาวเหนือข้อเท้าพอประมาณ มีแถบพื้นขาวเดินลายเส้นทองพาดบ่าซ้าย

เมื่อทำการวิเคราะห์ต่อไป พบว่าเสื้อครุยเนติบัณฑิตเป็นเครื่องแต่งกายที่มีความพิเศษเฉพาะด้าน เพราะเป็นสิ่งของพระราชทาน ที่มอบให้กับบุคคลที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะด้าน วิชากฎหมายเท่านั้น เสื้อครุยเนติบัณฑิตจึงใช้แสดงถึงประเภทของการศึกษาได้อย่างชัดเจนกว่าเสื้อครุยวิทยฐานะทั่วไป เสื้อครุยเนติบัณฑิตจึงเป็นชุดที่ใช้แสดงถึงวิทยฐานะได้เป็นอย่างดี และผู้ที่มีสิทธิในการสวมใส่ชุดนี้ จะต้องเป็นผู้ที่จบปริญญาตรีสาขานิติศาสตร์และสมัครเข้าศึกษาต่อที่เนติบัณฑิตยสภา หรือสมัครเข้าเป็นสมาชิกแห่งเนติบัณฑิตยสภาจึงจะสามารถสวมเครื่องแต่งกายชุดนี้ได้ และจะนำมาสวมใส่ก็ต่อเมื่อมีการนั่งบัลลังก์พิพากษาคดีและในขณะว่าความ

จากประวัติที่มาของชุดประกอบกับการศึกษาที่เป็นเรื่องเฉพาะทางด้านกฎหมาย ทำให้ชุดเสื้อครุยเนติบัณฑิตไม่ได้เป็นเพียงเครื่องแต่งกายธรรมดาชุดหนึ่งเท่านั้น ผู้วิจัยได้นำแนวคิดเรื่องสัญลักษณ์วิทยา มาวิเคราะห์ความหมายที่แฝงไว้ในชุดเสื้อครุยเนติบัณฑิต ทำให้ได้ความหมายในเรื่องต่างๆ ดังนี้

1. เป็นผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ในสาขานิติศาสตร์
2. เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถทางด้านกฎหมาย
3. เป็นผู้ที่มีความยุติธรรม

4. เป็นของสูง โดยพิจารณาจากประวัติการเกิดของชุดที่พระมหากษัตริย์รัชกาลที่ 6 เป็นผู้พระราชทานชุดนี้ให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษา (ต่อมาในภายหลัง งดพระราชทานในสมัยต้นรัชกาลที่ 7)
5. ความเหมาะสมกับตำแหน่งวุฒิสมาชิก เสื้อครุยเนติบัณฑิตนับเป็นชุดที่มีความสอดคล้องกับอำนาจหน้าที่ของวุฒิสภาเป็นอย่างมาก เพราะอำนาจหน้าที่หนึ่งของวุฒิสมาชิกก็คือการกั้นกรองกฎหมาย ซึ่งเป็นอำนาจหน้าที่หนึ่งที่มีมาแต่ดั้งเดิม
6. ความเป็นสถาบันเนติบัณฑิตยสภา ชุดเสื้อครุยเนติบัณฑิตเป็นชุดที่มีการนำสถาบันมาอ้างอิงเพื่อสร้างความน่าเชื่อถือให้เกิดขึ้นกับผู้สวมใส่ชุด เนื่องจากสถาบันนี้เป็นสถาบันที่มีชื่อเสียงทางด้านวิชากฎหมายของประเทศไทย
7. ความเป็นพวกพ้อง
8. ความสำเร็จในชีวิตทางการศึกษา

ชุดเสื้อครุยเนติบัณฑิตจึงไม่ได้เป็นเพียงแค่เครื่องแต่งกายชุดหนึ่งเท่านั้น แต่ยังเป็นชุดที่มีความหมายแฝงไว้ถึง 8 ประการ ดังนั้นเครื่องแต่งกายจึงมีอิทธิพลต่อบุคคลที่สวมใส่เพราะสามารถที่จะสื่อความหมายต่างๆ ไปยังประชาชนได้มากมาย

สำหรับขนาดภาพที่ปรากฏพบว่าเป็นภาพครึ่งตัว ผู้วิจัยพบว่าการเลือกใช้ภาพครึ่งตัวก็เป็นเพราะลักษณะของเครื่องแต่งกาย เนื่องจากว่าครุยเนติบัณฑิตนั้นมีมีแถบพื้นขาวเดินลายเส้นทองพาดอยู่ที่บ่าซ้าย ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของชุดครุยประเภทนี้ ดังนั้นการใช้ภาพขนาดครึ่งตัวจึงสามารถถ่ายทอดเอกลักษณ์ที่สำคัญของชุดดังกล่าวได้ชัดเจนกว่าภาพศีรษะและช่วงไหล่ และที่ไม่มีผู้สมัครท่านใดใช้ภาพขนาดค่อนตัวและเต็มตัว ก็เป็นเพราะว่าครุยเนติบัณฑิตเป็นชุดครุยสีดำที่ไม่มีรายละเอียดของชุดที่สื่อความหมายใดเป็นพิเศษ และไม่มีผู้สมัครท่านใดใช้ฉากหลังที่สื่อความหมายมีเพียงฉากหลังพื้นสีธรรมดาทั่วไปเท่านั้น การเลือกใช้ภาพขนาดค่อนตัวและเต็มตัวจึงไม่ได้ช่วยในเรื่องการสื่อความหมายความเป็นเนติบัณฑิตใดๆ ให้กับผู้สมัคร

ในส่วนของ การสื่อความหมายด้วยภาพถ่ายและข้อความนั้น พบว่าผู้สมัครมีการให้ข้อมูลที่แสดงให้เห็นว่าตนเองเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถทางด้านกฎหมายทั้งสิ้น จึงเป็นการสนับสนุนการสื่อความหมายร่วมกันระหว่างภาพถ่ายและข้อความ ดังโปสเตอร์ต่อไปนี้

ภาพที่ 17 : ดวลย์ รุยาพร

ภาพที่ 17 เป็นภาพของ คุณดวลย์ รุยาพร ได้ให้ข้อความระบุว่าผู้สมัครจบการศึกษาด้านกฎหมาย “ปริญญาตรี นิติศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง , เนติบัณฑิตไทย” ซึ่งสร้างความหมายในแนวทางเดียวกันกับภาพถ่าย นอกจากนั้นแล้วยังให้ข้อมูลว่าผู้สมัครสำเร็จการศึกษา “ปริญญาโทบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (M.B.A.) มหาวิทยาลัยสยาม” ข้อมูลทางการศึกษานี้แสดงให้เห็นถึงความสามารถทางการเรียนของผู้สมัคร ซึ่งการศึกษาในสาขาที่ต่างกันแสดงให้เห็นถึงการเป็นผู้ที่มีความรู้ที่หลากหลาย นอกจากนั้นแล้วการอ้างอิงถึงชื่อสถาบันยังเป็นการสร้างความหมายในเรื่องความเป็นพวกพ้องให้เกิดขึ้นได้อีกทางหนึ่งด้วย

สำหรับข้อมูลด้านประวัติการทำงาน กรรมการบริหารสหภาพนายความ , วิทยากรเผยแพร่กฎหมายรายการ ”เพื่อนคิดมิตรกฎหมาย” วิทยุเนชั่น F.M.90.5 ข้อมูลการทำงานทั้ง 2 ล้วนเป็นวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับทางด้านกฎหมาย ลักษณะงานของผู้สมัครจึงสื่อความหมายถึงการเป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถในด้านกฎหมายเป็นอย่างดี ซึ่งข้อมูลที่น่ามาประกอบนับว่ามีความสอดคล้องกับภาพถ่ายทำให้ภาพของนักกฎหมายชัดเจนมากยิ่งขึ้น และข้อมูลบางส่วนยังทำหน้าที่ขยายความที่ภาพถ่ายไม่สามารถสื่อสารได้อีกด้วย

ส่วนการออกแบบหมายเลขประจำตัวนั้น ผู้สมัครใช้เลขอารบิกที่อ่านได้ง่าย ประกอบกับสีม่วงของตัวเลขที่ตัดกับพื้นสีเหลือง และการให้ขนาดของตัวเลขใหญ่ที่สุดในโปสเตอร์ แสดงให้เห็นว่าผู้สมัครให้ความสำคัญกับหมายเลขประจำตัวเป็นอันดับแรก

ภาพที่ 18 : นายเสรี สุวรรณภานนท์

ภาพที่ 18 เป็นภาพของ นายเสรี สุวรรณภานนท์ สำหรับโปสเตอร์แผ่นนี้ผู้สมัครได้ให้ความสำคัญกับข้อมูลด้านการทำงานมากที่สุด โดยที่ตำแหน่งของข้อมูลอยู่ในบรรทัดแรกสุดถัดจากชื่อ สกุล และเลือกใช้ตัวอักษรขนาดใหญ่ “ สมาชิกสภากรุงเทพมหานคร , ทนายความประจำบ้านเลขที่ 5 โทรทัศน์ช่อง 5 ” ตำแหน่งสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร สื่อความหมายให้เห็นว่าผู้ลงสมัครเป็นบุคคลที่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการปกครองระบอบประชาธิปไตยเป็นอย่างดี เพราะผู้ที่จะมาเป็นสมาชิกสภากรุงเทพมหานครนั้นต้องเป็นผู้ที่ทรงคุณวุฒิและเป็นผู้เชี่ยวชาญในสาขาต่างๆ และได้รับการคัดเลือกเข้ามาโดยมีทั้งสิ้น 99 คน ทำหน้าที่ร่างรัฐธรรมนูญใหม่ทั้งฉบับภายในเวลา 250 วัน โดยคำนึงถึงความคิดเห็นของประชาชนเป็นสำคัญ ดังนั้นผู้สมัครจึงเป็นบุคคลที่มีความสามารถเพราะรัฐธรรมนูญคือกฎหมายสูงสุดที่ใช้ในการปกครองประเทศ ส่วนตำแหน่งทนายความนั้นแสดงให้เห็นว่าผู้สมัครเป็นผู้ที่มีความรู้ในด้านกฎหมาย

ข้อมูลในส่วนอื่นๆ ที่ผู้สมัครนำมาเสนอในเอกสารก็คือ ที่อยู่และเบอร์โทรศัพท์ของผู้สมัคร เป็นการแสดงให้เห็นถึงความเป็นกันเองและผู้สมัครยินดีที่จะให้ประชาชนเข้าพบได้

เครื่องราชอิสริยาภรณ์ **จตุตถดิเรกคุณาภรณ์** หมายถึง เครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่พระราชทานแก่ผู้กระทำความดีความชอบอันเป็นประโยชน์แก่ประเทศชาติและประชาชน

โล่เกียรตินิยม **คนดีของสังคม 2542** , **อาสาสมัครดีเด่น 2542** ทั้งเครื่องราชอิสริยาภรณ์และโล่เกียรตินิยม สื่อความหมายถึงการเป็นบุคคลที่เปี่ยมไปด้วยคุณธรรมและการเสียสละที่ผู้สมัครกระทำให้กับสังคมและประเทศชาติ จนได้รับการยอมรับจากสถาบันต่างๆ

ในด้านประวัติการศึกษา ผู้สมัครได้ให้ข้อมูลการสำเร็จการศึกษา **นิติศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง รุ่น 5 พ.ศ.2522 และเนติบัณฑิตไทย รุ่นที่ 33 พ.ศ. 2523** ซึ่งเป็นข้อมูลที่สนับสนุนการสื่อความหมายในภาพถ่ายให้ชัดเจนยิ่งขึ้นว่า ผู้สมัครเป็นผู้ที่มีความน่าเชื่อถือ มีความสามารถทางด้านกฎหมายอย่างแท้จริง การใช้ข้อความที่ระบุสถาบันและรุ่นที่เข้าศึกษา ข้อมูลในส่วนนี้นอกจากจะต้องการบอกถึงสาขาที่ตนแล้วเรียนมาแล้ว ชื่อสถาบันและเลขที่รุ่นยังใช้

สร้างความเป็นพวกพ้องร่วมสถาบันได้อีกด้วย ข้อมูลทั้งหมดนี้จึงเข้ามาทำหน้าที่รับช่วงสื่อความหมายต่อจากภาพด้วยการให้รายละเอียดต่างๆ ที่ผ่านมานในชีวิตของผู้สมัคร

ภาพที่ 19 : โปิศาล พิชมงคล

ภาพที่ 19 เป็นภาพของคุณโปิศาล พิชมงคล ได้ให้ข้อมูลด้านการศึกษาและการทำงาน ดังนี้ **นบ., นบท., วปอ.322** เป็นข้อความแนะนำตัวด้านการศึกษาที่เป็นอักษรย่อทั้งหมด โดย นบ. มีความหมายถึงนิติศาสตร์บัณฑิต นบท. มีความหมายถึงเนติบัณฑิตไทย ส่วนอักษรย่อ วปอ. 322 มีความหมายถึงวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ 322

นบ. และ นบท. เป็นอักษรย่อของวุฒิการศึกษาที่ผู้สมัครสำเร็จการศึกษา นบ. และ นบท. จัดเป็นข้อความสัญลักษณ์ที่คนในสังคมเรียนรู้และตกลงร่วมกันว่าหมายถึงนิติศาสตร์บัณฑิต และเนติบัณฑิตไทย อักษรย่อทั้ง 2 นอกจากจะมีความหมายแฝงถึงการเป็นผู้ที่มีความรู้ทางด้านวิชา กฎหมายแล้ว ยังสื่อความหมายถึงความเป็นผู้เชี่ยวชาญในด้านกฎหมายของผู้สมัครอีกด้วย เนื่อง มาจากการศึกษาเนติบัณฑิตนั้นเป็นการศึกษาวิชากฎหมายในชั้นสูง ผู้ที่จะทำการศึกษาต้องเป็นผู้ ที่จบทางด้านนิติศาสตร์มาก่อนเท่านั้นจึงจะมีสิทธิ์เข้าศึกษาต่อ ดังนั้นการศึกษาในศาสตร์ใด ศาสตร์หนึ่งเป็นการเฉพาะในชั้นที่สูงขึ้นไป ผู้ที่จบการศึกษามาจึงควรเป็นผู้ที่มีความรู้ในศาสตร์นั้น เป็นอย่างดี

วปอ.322 เป็นอักษรย่อของชื่อสถาบันวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร สถาบันวิชาการ ป้องกันประเทศ ที่ทำการเรียนการสอนเกี่ยวกับด้านการป้องกันราชอาณาจักร ผู้ที่จะมีสิทธิ์เข้า ศึกษาในสถาบันแห่งนี้ต้องเป็นบุคคลที่ดำรงตำแหน่งสำคัญของทางราชการ หรือบริหารงาน หรือ ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับความมั่นคงของชาติ และได้รับความไว้วางใจเข้าถึงชั้นความลับของทาง ราชการในระดับ “ลับที่สุด” หากเป็นนายทหารหรือนายตำรวจต้องดำรงตำแหน่งชั้นพันเอก (พิเศษ) ขึ้นไป ข้าราชการพลเรือนต้องระดับ 9 ขึ้นไป ผู้ที่เคยเข้ารับการศึกษานี้ใน วปอ. จึงสื่อความหมายถึง บุคคลที่มีความรู้ความสามารถและดำรงตำแหน่งสำคัญ ที่มีบทบาทในการรักษาความมั่นคงของ

ชาติ วปอ. ยังจัดเป็นสัญลักษณ์ที่สมาชิกในสถาบันรับรู้ในความหมายร่วมกันว่าหมายถึงสถาบันวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร **วปอ.** จึงเป็นคำที่ใช้แสดงถึงการเป็นสมาชิกร่วมสถาบันเดียวกัน และการระบุว่า 322 ยิ่งสื่อให้เห็นถึงความเป็นพวกพ้องระหว่างตัวผู้สมัครกับนักศึกษาร่วมรุ่นอย่างชัดเจน **วปอ.322** จึงมีความหมายแฝงถึงการอ้างอิงสถาบันการศึกษาและสร้างความเป็นพวกพ้องไปพร้อมๆ กัน

“**สมาชิกวุฒิสภา 2539 - 2543**” เป็นข้อมูลด้านประวัติการทำงานที่สำคัญที่ผู้สมัครเลือกมานำเสนอ เพราะเป็นการแสดงให้เห็นถึงประสบการณ์ในการทำงานตำแหน่งสมาชิกวุฒิสภา ดังนั้นตำแหน่งนี้จึงเป็นการการันตีถึงความสามารถของผู้สมัคร ในการดำรงตำแหน่งเป็นสมาชิกวุฒิสภา สมาชิกวุฒิสภาจึงเป็นข้อความที่ประกอบไปด้วยความสามารถและการอ้างอิง ส่วน 2539-2543 เป็นการบอกช่วงเวลาในการปฏิบัติงาน

ข้อมูลทั้งหมดถูกเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงความสามารถ โดยสื่อสารผ่านทางตำแหน่งสมาชิกวุฒิสภา และอักษรย่อทั้ง 3 **นบ., นบท., วปอ.322** ซึ่งความหมายที่เกิดขึ้นจากอักษรย่อทั้งหมดแสดงให้เห็นถึงความรู้ทางด้านกฎหมาย และด้านการป้องกันประเทศของผู้สมัคร โดยที่ความสามารถในข้อความถูกประกอบสร้างขึ้นจาก ข้อความที่เป็นสัญลักษณ์ คืออักษรย่อที่มีความหมายถึงวุฒิการศึกษา และชื่อสถาบันการศึกษา และการอ้างอิง เป็นการอ้างอิงชื่อสถาบันเพื่อเพิ่มความน่าเชื่อถือให้กับความรู้ความสามารถของตน และในขณะเดียวกันก็อ้างอิงถึงลำดับของรุ่นที่เข้าไปศึกษาเท่ากับเป็นการสร้างความเป็นพวกพ้อง

สำหรับหมายเลขประจำตัวที่ปรากฏในโปสเตอร์นั้น ผู้สมัครจงใจที่จะออกแบบให้มีลักษณะเหมือนกับช่องลงคะแนนในบัตรเลือกตั้ง เป็นการสร้างให้เกิดความคุ้นเคยเมื่อเห็นบัตรลงคะแนนก็จะทำให้นึกถึงหมายเลข 158 ได้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาพที่ 21 : นายประมวล ศิริกุล

ภาพที่ 21 เป็นภาพของนายประมวล ศิริกุล ได้ให้ข้อความแนะนำตนเองไว้ดังนี้ ข้อความ **นายประมวล ศิริกุล** เป็นข้อความแนะนำชื่อ สกุล และอาชีพผู้สมัคร คำว่านายมีความหมายแฝงไปถึงผู้ที่จบการศึกษาทางด้านนิติศาสตร์ และในการทำงานต้องเกี่ยวข้องกับตัวบทกฎหมาย นับว่ามีความสอดคล้องกับการทำงานในตำแหน่งวุฒิสมาชิกที่มีหน้าที่ในการกลั่นกรองกฎหมาย จากพระราชบัญญัตินายความ ปี พ.ศ.2528 ได้กล่าวไว้ว่า วิชาชีพนายความนั้น เป็นวิชาชีพที่มีเกียรติเป็นส่วนสำคัญในกระบวนการยุติธรรม เป็นที่พึ่งของประชาชนเป็นผู้ใช้กฎหมายที่อยู่เคียงข้างใกล้ชิดกับประชาชน และช่วยเหลือขจัดปัญหาให้แก่ประชาชนในส่วนที่เกี่ยวข้องกับข้อกฎหมาย ไม่ว่าจะเป็นในด้านการว่าต่างแก่ต่าง การดำเนินการต่างๆ อันเกี่ยวกับกระบวนการพิจารณาในศาล รวมไปถึงการให้คำปรึกษา คำแนะนำด้านกฎหมายทั้งปวง นายความจึงต้องเป็นผู้ปฏิบัติตนและปฏิบัติงานด้วยการยึดหลักคุณธรรม พร้อมกันนั้นจะต้องมีความรับผิดชอบอย่างสูง และมีจรรยาบรรณที่อันดีงาม เพื่อนำไปสู่ความเชื่อถือศรัทธาและไว้วางใจจากสังคม ดังนั้นนายความจึงไม่ได้เป็นเพียงแค่อาชีพที่ต้องใช้ความรู้ทางด้านกฎหมายเท่านั้น แต่ยังเป็นการทำงานที่ตั้งอยู่บนจรรยาบรรณอันดีงามอีกด้วย ผู้ที่เป็นนายความจึงต้องเป็นผู้ที่มีคุณธรรมและความสามารถทางด้านกฎหมายประกอบกัน

(ค.ม.ธ.ก. รุ่น 5) เป็นคำย่อของคำว่า เตรียมมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์และการเมือง รุ่น 5 ตัวย่อดังกล่าวจัดเป็นการอ้างอิงถึงสถาบันโดยใช้ข้อความที่เป็นสัญลักษณ์ของสถาบัน ค.ม.ธ.ก. จึงเป็นคำที่นักศึกษาระบบธรรมศาสตร์เข้าใจในความหมายร่วมกัน ดังนั้นจึงเป็นคำที่ใช้แสดงถึงการเป็นสมาชิกร่วมสถาบันเดียวกัน และการระบุว่า รุ่น 5 ยิ่งสื่อให้เห็นถึงความเป็นพวกพ้องระหว่างตัวผู้สมัครกับนักศึกษาที่ร่วมรุ่นอย่างชัดเจน (ค.ม.ธ.ก. รุ่น 5) จึงมีความหมายแฝงถึงการอ้างอิงสถาบัน การศึกษาและสร้างความเป็นพวกพ้องไปพร้อมๆ กันด้วย ความหมายที่เกิดขึ้นจึงเป็นภาพของเนติบัณฑิต เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถด้านกฎหมาย ซึ่งมาจากสถานภาพทางการศึกษาและการทำงาน

การออกแบบหมายเลขประจำตัวโดยใช้เลขไทย สื่อความหมายให้เห็นว่าผู้สมัครเป็นผู้ที่มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย และเป็นข้อมูลที่ผู้สมัครให้ความสำคัญเป็นอย่างมากเพราะเป็นข้อมูลเดียวที่เป็นสีแดง ส่วนข้อมูลอื่นๆ เป็นสีน้ำเงิน นอกจากนั้นแล้วยังมีขนาดของตัวเลขใกล้เคียงกับขนาดของชื่อ ดังนั้น **หมายเลข ๑๙๗** จึงโดดเด่นออกมาจากข้อมูลทั้งหมด เพราะต้องการให้ประชาชนเห็นและจดจำได้ง่าย

ภาพที่ 22 : ดร.ประเสริฐ ลิ้มประเสริฐ

ภาพที่ 22 เป็นภาพของ ดร.ประเสริฐ ลิ้มประเสริฐ เป็นโปสเตอร์ที่มีการใช้ภาพถ่ายถึง 2 ภาพ โดยภาพแรกเป็นภาพผู้สมัครสวมชุดครุยเนติบัณฑิต และมีภาพถ่ายที่อยู่ด้านบนมุมขวาเป็นภาพถ่ายผู้สมัครสวมชุดครุยปริญญาเอก ภาพถ่ายทั้ง 2 ภาพของผู้สมัครสื่อความหมายในเรื่องการศึกษา โดยในภาพแรกสื่อถึงผู้ที่มีความรอบรู้ทางด้านกฎหมาย และภาพสวมชุดครุยปริญญา สื่อถึงผู้ที่มีการศึกษาสูงถึงระดับปริญญาเอก ภาพถ่ายทั้ง 2 ภาพจึงบอกถึงคุณวุฒิการศึกษาของผู้สมัคร และเมื่อวิเคราะห์การสื่อความหมายของภาพถ่ายทั้ง 2 และข้อความร่วมกันทำให้ผู้สมัครเป็นผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญทางด้านกฎหมายเป็นอย่างยิ่ง

โปสเตอร์แนะนำตัวแผ่นนี้สามารถแบ่งเนื้อหาของข้อความออกได้เป็น 2 ส่วน คือการศึกษาและการทำงาน สำหรับการศึกษานั้นผู้สมัครได้ให้ความสำคัญโดยให้ข้อมูลประวัติด้านการศึกษา ซึ่งเป็นข้อมูลที่ติดอยู่กับส่วนที่เป็นชื่อและมีการใช้อักษรขนาดใหญ่กว่าข้อมูลส่วนอื่นๆ ประกอบกับผู้สมัครได้มีการใช้ภาพประกอบที่สวมชุดเสื้อครุยปริญญาในระดับปริญญาเอก โดยตำแหน่งของภาพวางอยู่ใกล้กับข้อมูลในส่วนที่เป็นการศึกษา ข้อมูล “**นิติศาสตรบัณฑิต , เนติบัณฑิตไทย , PHD.**” แสดงให้เห็นว่าผู้สมัครเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญทางด้านวิชากฎหมาย นอกจากนั้นแล้วการสำเร็จการศึกษา PHD. เป็นการสร้างความสำเร็จที่มาจากการศึกษาให้กับตัวผู้สมัคร เพราะเป็นการศึกษาระดับปริญญาเอกซึ่งเป็นวุฒิการศึกษาที่สูงสุด

สำหรับข้อมูลทางด้านการทำงานผู้สมัครได้เลือกเอาตำแหน่งต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับทางด้านกฎหมายมานำเสนอทั้งสิ้น ได้แก่

- อาจารย์สอนกฎหมายโรงเรียนนายร้อยตำรวจ
- อาจารย์สอนกฎหมายมหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต
- อาจารย์สอนกฎหมายมหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ
- กรรมการอำนวยการสำนักฝึกอบรมวิชาว่าความสหภาพนายความ ปี 2534
- อาจารย์สอนกฎหมายสถาบันราชภัฏ

ข้อมูลทั้งหมดแสดงให้เห็นว่าสถาบันการศึกษาต่างๆ ให้การยอมรับในความรู้ความสามารถทางด้านกฎหมายของผู้สมัคร จากข้อมูลเหล่านี้ได้ทำหน้าที่ขยายความสามารถของผู้สมัครจากภาพถ่ายให้ประจักษ์ชัดยิ่งขึ้น หากอาศัยเพียงภาพถ่ายอย่างเดียวประชาชนคงไม่อาจรับรู้ได้ว่าผู้สมัครมีความสามารถทางด้านวิชากฎหมายมากเพียงไร

ส่วนการเลือกใช้หมายเลขประจำตัวเป็นเลขไทยนั้น ก็เป็นการสื่อความหมายในเรื่องความภาคภูมิใจในความเป็นไทยของผู้สมัคร และการจัดวางตัวเลขไว้ในกรอบเดียวกับภาพถ่ายก็เพื่อต้องการให้มองเห็นภาพและมองเห็นหมายเลขต่อเนื่องกัน การเลือกใช้ตัวเลขสีแดงและมีขนาดใหญ่ก็เพื่อต้องการให้อ่านง่ายเห็นได้ชัดเจน

ผู้วิจัยพบว่า การเลือกใช้ภาพถ่ายที่สื่อความหมายให้เห็นว่าผู้สมัครสำเร็จการศึกษาด้านวิชากฎหมาย จากเนติบัณฑิตยสภา และการให้ข้อมูลด้านการศึกษาในสาขานิติศาสตร์บัณฑิตและเนติบัณฑิตไทย ประกอบกับข้อมูลการทำงานในวิชาชีพกฎหมาย ก็เพื่อต้องการสร้างความหมายในเรื่องความเหมาะสมกับตำแหน่งสมาชิกวุฒิสภาที่มีอำนาจหน้าที่ประการหนึ่งคือการถ่วงกรองกฎหมาย ดังนั้น ภาพถ่ายและข้อความทั้งหมดในกลุ่มนี้จึงเป็นการโน้มน้าวใจให้ประชาชนเห็นถึงความเหมาะสม โดยใช้จุดมุ่งใจในเรื่องความรู้ความสามารถทางด้านวิชากฎหมายที่มีอยู่ในตัวผู้สมัคร

1.2.3 ภาพถ่ายที่สื่อความหมายด้านครอบครัว ร่วมกับ ข้อความด้านการทำงานและการศึกษา

มีโปสเตอร์เพียง 1 แผ่นเท่านั้นที่จัดอยู่ในประเภทนี้ ได้แก่ โปสเตอร์ของผู้สมัครหมายเลข 150 คุณดำรง พุฒตาล เป็นภาพถ่ายขนาดกลาง คุณดำรงสวมเสื้อเชิ้ตแขนยาวถ่ายภาพร่วมกับบุตรสาวคนเล็ก ที่ยืนโอบคอพ่อจากทางด้านหลัง การแสดงออกทางสีหน้าของทั้ง 2 คนมีใบหน้าที่ยิ้มแย้ม สำหรับภาพนี้คุณดำรงได้แสดงบทบาทความเป็นพ่อ แสดงให้เห็นว่าเป็นผู้ที่รักครอบครัว ซึ่งการนำเอาลูกสาวมาถ่ายภาพร่วมด้วยทำให้เกิดความหมายในเรื่องครอบครัว ลักษณะการวางท่าแสดงให้เห็นถึงความผูกพันสัมพันธ์สนิทสนมระหว่างพ่อกับลูก การแสดงออกทางสีหน้าที่ยิ้มแย้มฉายให้เห็นถึงความสุขในครอบครัว

ภาพที่ 23 : ดำรง พุฒตาล

คุณดำรง พุฒตาลได้กล่าวถึงเหตุผลในการเลือกใช้ภาพถ่ายและข้อความในโปสเตอร์ไว้ดังนี้ คือ

ภาพที่ผู้สมัครถ่ายร่วมกับบุตรสาวคนเล็กนั้นผู้สมัครต้องการสื่อให้เห็นถึง ลักษณะนิสัยส่วนตัว “สำหรับภาพนี้ ผมต้องการสื่อให้เห็นถึงความเป็นครอบครัว ภาพนี้ผมถ่ายคู่กับลูกสาว มันแสดงให้เห็นว่าลูกรักเรา เราก็รักลูกซึ่งเป็นสิ่งที่ไม่ได้เสแสร้ง ตัวผมเองก็มักถูกล้อว่าเป็นคนเจ้าชู้มีแฟนเยอะ ผมก็ใช้รูปนี้แสดงให้เห็นว่าผมเป็นคนที่รักลูกรักภรรยานะ ปรากฏว่าแบบนี้คนชอบเยอะ ส่วนมากเป็นคนที่มิถูกโดยเฉพาะผู้หญิง อีกอย่างหนึ่งก็คือการใส่ความคิดสร้างสรรค์ เราเป็นนักประชาสัมพันธ์ อะไรที่มันทำให้ดูสะดุดตามันก็จะทำให้คนจำได้ สำหรับภาพนี้นิตยสาร

ขวัญเรือนถ่ายให้เอาไว้ประกอบบทสัมภาษณ์ของผม” (ดำรง พุฒตาล,สัมภาษณ์,29 กรกฎาคม 2545)

ภาพถ่ายครอบครัวจึงเป็นภาพที่นำเสนอถึงความอบอุ่น ความสมบูรณ์ ความสำเร็จ ซึ่งผู้นำครอบครัวคือผู้ที่มีบทบาทในการสร้างสิ่งต่างๆ เหล่านี้ สำหรับสังคมไทยผู้นำครอบครัวก็หมายถึงผู้ที่สวมบทบาทของสามีและพ่อนั่นเอง

ข้อความในโปสเตอร์แบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือ ประวัติการศึกษา และประวัติการทำงาน ซึ่งความหมายแฝงที่อยู่ในประวัติการศึกษา **“จบปริญญาตรี กศ.บ. วิชาเอกภาษาอังกฤษ (มศว.ประสานมิตร) , จบหลักสูตรการเมืองการปกครองผู้บริหารชั้นสูง (สถาบันพระปกเกล้า)”** ข้อมูลทั้ง 2 แสดงถึงความรู้ความสามารถที่หลากหลายในด้านการศึกษาของผู้สมัครที่แตกต่างกันระหว่างการศึกษาระดับบัณฑิต กับการเมืองการปกครอง และการอ้างอิงถึงชื่อสถาบันก็เป็นการสร้างความน่าเชื่อถือในความรู้ของผู้สมัคร ตลอดจนใช้ในการสร้างความเป็นพวกพ้องร่วมสถาบัน

ข้อความด้านการทำงานที่ผู้สมัครเลือกมาเสนอได้แก่ **“เป็นสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ.2539 ถึงปัจจุบัน เป็นกรรมการ-อนุกรรมการ-คณะกรรมการ และคณะทำงานมากกว่า 25 คณะในวุฒิสภาและสภาผู้แทนราษฎร”** ตำแหน่ง สมาชิกวุฒิสภา เป็นการแสดงให้เห็นถึงความสามารถของผู้สมัครในการทำงานเป็น ส.ว. และยังใช้เป็นที่รับประกันความพอใจให้กับประชาชนได้ว่าถ้าเลือกผู้สมัครท่านนี้แล้วจะไม่ผิดหวังเพราะเคยมีประสบการณ์การทำงานมาแล้ว ย่อมทำงานได้ดีกว่าผู้ที่ไม่เคยผ่านงานทางด้านนี้มาเลย ส่วนตำแหน่งย่อยๆ และจำนวนคณะทำงานกว่า 25 คณะ มีความหมายแฝงถึงการเป็นผู้ที่มีความสามารถในการทำงานจนได้รับการยอมรับและเป็นที่ต้องการของคณะทำงานกลุ่มต่างๆ

ในส่วนของหมายเลขประจำตัวนั้นผู้สมัครได้เลือกใช้เลขอารบิกตัวตรงหน้าสี่แดง วางอยู่บนพื้นหลังสีเหลืองจึงทำให้อ่านได้ง่าย ตำแหน่งของหมายเลขวางติดอยู่กับภาพเมื่อมองภาพแล้วก็จะมองเห็นหมายเลขผู้สมัครต่อเนื่องกัน

ภาพถ่ายและข้อความในโปสเตอร์แผ่นนี้ นับได้ว่าสื่อสารกันไปในแนวทางที่แตกต่างกัน ภาพถ่ายแสดงให้เห็นถึงความเป็นคนรักครอบครัว ส่วนข้อความสื่อความหมายในเรื่องการศึกษาและการทำงาน การสื่อความหมายในโปสเตอร์แผ่นนี้จึงมีทั้งเรื่องของบทบาทความเป็นพ่อ และสถานภาพที่หลากหลายของผู้สมัครในด้านการศึกษาและการทำงาน แม้ว่าจะสื่อความหมาย

หลายๆ ประเด็นในคราวเดียวกัน แต่เมื่อทำการพิจารณาถึงภูมิหลังของผู้สมัครแล้วจะทำให้เข้าใจถึงสิ่งที่เกิดจากการสื่อความหมายในภาพถ่ายว่าเป็นภาพของบุคคลที่ให้ความสำคัญกับครอบครัว เพราะผู้สมัครเคยจัดรายการคู่สร้างคู่สม และเป็นบรรณาธิการบริหารนิตยสารคู่สร้างคู่สม บทบาทในเรื่องครอบครัวของผู้สมัครจึงเด่นชัดและได้กลายเป็นภาพตายตัวของผู้สมัคร ส่วนข้อมูลนั้นทำหน้าที่สนับสนุนความหมายในเรื่องความรู้และความสามารถโดยเฉพาะในตำแหน่งสมาชิกวุฒิสภา

เรื่องความรักความห่วงใยในครอบครัวนั้นจัดเป็นสิ่งที่ละเอียดอ่อน เพราะเป็นเรื่องของความรู้สึก จึงเป็นการใช้จุดมุ่งใจในเรื่องอารมณ์มาโน้มน้าวใจประชาชน นอกจากนั้นแล้วผู้สมัครยังเป็นบุคคลที่มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักของประชาชนเป็นอย่างดี ดังนั้นจุดมุ่งใจอีกประการหนึ่งที่พบก็คือจุดมุ่งใจในเรื่องความน่าเชื่อถือของผู้สมัคร ซึ่งโน้มน้าวใจกลุ่มเป้าหมายที่เป็นแฟนของนิตยสารคู่สร้างคู่สม และประชาชนทั่วไปที่รู้จักและชื่นชอบในผลงานที่ผู้สมัครได้กระทำไว้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1.2.4 ภาพถ่ายที่ไม่ระบุการทำงานและการศึกษา ร่วมกับ ข้อความด้านการทำงานและการศึกษา

ลักษณะของภาพถ่ายที่นำมาใช้ในโปสเตอร์ไม่สามารถสื่อความหมายที่ชัดเจนในเรื่องการทำงาน หรือการศึกษาในด้านใดได้ ไม่ว่าจะมาจากการวางท่า ฉากหลัง อุปกรณ์ประกอบ หรือเครื่องแต่งกาย ดังภาพโปสเตอร์ต่อไปนี้

ตารางที่ 8 โปสเตอร์ประเภทที่ 1.2.4

โปสเตอร์ทั้ง 3 แผ่น มีรูปแบบของการถ่ายภาพที่หลากหลาย ตั้งแต่ภาพที่ถ่ายแบบ snapshot (ภาพที่ 24 สุขสันต์ จิรวรียาเวช) ซึ่งเป็นภาพที่ถ่ายเล่นเก็บไว้ดูเป็นการส่วนตัว ภาพถ่ายที่ได้ไม่มีความพิถีพิถันในการถ่ายทำ ไม่มีการจัดแสง จัดท่าทาง และจัดฉากใดๆ ภาพของผู้สมัครที่ได้จึงเป็นภาพที่ไม่เป็นทางการดูล้าลองเกินไป ในความเห็นของผู้วิจัยภาพนี้จึงไม่เหมาะสมที่จะนำมาใช้ในการทำเอกสารแนะนำตัวผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภา เพราะสมาชิกวุฒิสภานั้นต้องการบุคคลที่มีความรอบรู้ มีความเป็นผู้ นำ เป็นผู้ที่มีคุณวุฒิในด้านการทำงานและการศึกษาที่ดี ซึ่งภาพถ่ายภาพนี้ไม่สามารถสื่อความหมายดังกล่าวได้

ภาพที่ 24 : สุขสันต์ จิรจิริยาเวช

สำหรับภาพที่ 25 ของคุณวิสุทธิ เจตสันต์ เป็นภาพถ่ายแบบ passport shot ที่มีลักษณะเป็นภาพติดบัตรหน้าตรง และใช้เพียงแค่แสงแฟลชติดไว้ที่ตัวกล้องในการถ่ายทำเท่านั้น

ภาพที่ 25 : คุณวิสุทธิ เจตสันต์

ส่วนภาพของคุณกัระณา สุมาวงศ์ แม้ว่าจะเป็นภาพถ่ายหน้าตรงธรรมดา แต่ก็ เป็นภาพถ่ายบุคคลที่มีความพิถีพิถันในการถ่ายทำ ทั้งเรื่องของการจัดแสงที่เน้นแสงและเงา มีการใช้ไฟส่องฉากหลังเพื่อเพิ่มมิติให้กับภาพ แม้ว่าสีของฉากหลังและเครื่องแต่งกายจะอยู่ในโทนสีที่ใกล้เคียงกันก็ตาม การควบคุมโทนสีของภาพให้ออกมาโทนน้ำตาลแดงให้ความรู้สึกที่สุกนุ่ม และอบอุ่น และผู้สมัครได้เลือกสวมใส่ชุดที่ตัดเย็บจากผ้าไทย เป็นเครื่องแต่งกายที่เรียบร้อยเหมาะสมกับความเป็นผู้หญิงไทย สื่อให้เห็นถึงความภาคภูมิใจในวัฒนธรรมไทย ภาพถ่ายที่มีคุณภาพการถ่ายทำที่ดีจึงทำให้ชวนมอง

ภาพที่ 26 : กิระณา สุมาวงศ์

แม้ว่าภาพถ่ายทั้ง 3 ภาพจะมีลักษณะการถ่ายภาพที่แตกต่างกัน ให้อารมณ์ความรู้สึกที่ต่างกัน แต่หน้าที่หลักของภาพทั้ง 3 ต่างเหมือนกันก็คือทำหน้าที่ในการถ่ายทอดลักษณะรูปร่างหน้าตาของผู้สมัครให้ประชาชนได้รู้จัก แต่ไม่ได้ทำการสื่อความหมายในเรื่องคุณสมบัติที่สมาชิกวุฒิสภาควรมีคือคุณวุฒิและคุณธรรม ดังนั้นโปสเตอร์ในกลุ่มนี้จึงใช้ข้อความเป็นหลักในการสื่อความหมายที่เกี่ยวกับความรู้ความสามารถของผู้สมัคร ดังผลการวิเคราะห์ต่อไปนี้

ภาพที่ 27 : สุขสันต์ จิรจิริยาเวช

ภาพที่ 27 เป็นภาพของคุณสุขสันต์ จิรจิริยาเวช ซึ่งมีข้อความที่ปรากฏในเอกสารที่แนะนำประวัติการศึกษาและประวัติการทำงานของผู้สมัคร โดยที่ข้อมูลต่างๆ ได้ทำหน้าที่อธิบายคุณวุฒิในด้านต่างๆ ของผู้สมัครซึ่งภาพถ่ายไม่สามารถสื่อความหมายในคุณวุฒิด้านการศึกษาและการทำงานได้เลย แต่เมื่อได้อ่านข้อมูลแล้วถึงได้ทราบว่าผู้สมัครเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถทางด้านกฎหมาย

วุฒิ **นิติศาสตร์บัณฑิต (มธ.)** มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์เป็นสถาบันการศึกษาที่มีชื่อเสียงและสังคมให้การยอมรับ ชื่อสถาบันจึงเป็นสิ่งที่การันตีคุณภาพของนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาออกมา และอาชีพ **ผอ.สำนักกฎหมายจิรธรรม** และ **ตำแหน่งกรรมการและเลขานุการ มูลนิธิ**

ศาสตราจารย์สัญญา ธรรมศักดิ์ และ มุลินินิตินิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
 กรรมการมรยาท สภานายความ ทั้งวุฒิการศึกษาและตำแหน่งต่างๆ ล้วนสื่อความหมายใน
 เรื่องเดียวกันนั่นก็คือ การเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถทางด้านวิชากฎหมาย ซึ่งสอดคล้องกับ
 อำนาจหน้าที่ในการกลั่นกรองกฎหมายของตำแหน่งสมาชิกวุฒิสภา

ภาพที่ 28 : คุณวิรุทธิ์ เจตสันต์

ภาพที่ 28 เป็นภาพถ่ายของคุณวิรุทธิ์ เจตสันต์ ภาพถ่ายของผู้สมัครแสดงให้เห็นถึง
 ความเป็นประชาชนธรรมดา แต่ในส่วนของข้อความผู้สมัครนำเสนอประวัติด้านการศึกษา **วศ.บ.
 (จุฬาฯ) รุ่น 2506** ข้อมูลดังกล่าวเป็นตัวย่อของ วิศวกรรมศาสตรบัณฑิต จุฬาลงกรณ์
 มหาวิทยาลัย สื่อให้เห็นถึงความสามารถทางการศึกษาและระดับสติปัญญาที่ดี และจุฬาลง
 กรณ์มหาวิทยาลัย ยังเป็นสถาบันที่สังคมให้การยอมรับในคุณภาพทางการศึกษา ชื่อสถาบันและ
 ชื่อรุ่น ถูกนำมาใช้ในการสร้างความเป็นพวกพ้องพี่น้องร่วมสถาบันได้ซึ่งมีผลในการสร้างกลุ่ม
 คະแนนเสียงได้

สำหรับคุณวุฒิด้านการทำงาน **สายอาชีพวิศวกร Engineer ผ่านงานระดับผู้จัดการ
 อินเตอร์ 13 ประเทศ 14 ปี ที่ต้องใช้ ความคิดริเริ่ม ตรวจสอบ ควบคุมงานขนาดใหญ่** ผู้
 สมัครมีความภาคภูมิใจในความเป็นวิศวกรเป็นอย่างมาก เพราะมีการล้อมกรอบคำว่าวิศวกร และ
 ยังนำคำว่า **Engineer** ซึ่งก็แปลว่าวิศวกรอีกเช่นกัน การนำเสนอคำที่มีความหมายเดียวกันหลายๆ
 ครั้งเป็นการตอกย้ำความหมายที่ผู้สมัครต้องการจะให้ประชาชนจดจำ นั่นก็คือผู้สมัครเบอร์ 126
 เป็นวิศวกร นอกจากนี้ยังมีข้อความอธิบายถึงลักษณะการทำงานของผู้สมัครด้วยว่าผ่านการ
 ทำงานในระดับนานาชาติมาแล้วมากมาย เป็นการสื่อให้เห็นว่าผู้สมัครเป็นผู้มีความสามารถและ
 เป็นที่ยอมรับของนานาชาติ

ภาพที่ 29 : กิระณา สุมาวงศ์

ภาพที่ 29 เป็นภาพของ คุณกิระณา สุมาวงศ์ ผู้สมัครได้ให้ความสำคัญกับข้อความโดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน

ข้อมูลส่วนแรก : **สมาชิกรัฐสภา รองประธานกรรมาธิการ กิจการสตรี เยาวชน และผู้สูงอายุของรัฐสภา** ข้อมูลในส่วนแรกนี้ผู้สมัครให้ความสำคัญเป็นอันดับแรก โดยใช้ขนาดตัวอักษรที่ใหญ่และวางอยู่ได้ ชื่อ สกุล ผู้สมัคร และตำแหน่งสมาชิกรัฐสภานี้ ถูกนำมาสื่อความหมายในเรื่องประสบการณ์ของผู้สมัคร มีความหมายแฝงถึงความเป็นผู้เชี่ยวชาญเนื่องจากเคยปฏิบัติงานในตำแหน่งนี้มาแล้วซึ่งสอดคล้องกับการเลือกตั้งสมาชิกรัฐสภาเหมาะที่จะเลือกเข้าไปปฏิบัติหน้าที่นี้อีกครั้ง เพราะรู้ถึงลักษณะของการทำงานมาแล้วเป็นอย่างดี

ข้อมูลส่วนที่ 2 : เป็นข้อมูลด้านการศึกษาของผู้สมัคร **นิติศาสตร์บัณฑิต , เนติบัณฑิตอังกฤษ , สถาบันพระปกเกล้า รุ่น 2 , วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร ปรอ. รุ่น 11**

ข้อมูลด้านการศึกษา แสดงให้เห็นถึงศาสตร์ความรู้ที่ผู้สมัครเชี่ยวชาญคือด้านกฎหมาย โดยจบเนติบัณฑิตมาจากประเทศอังกฤษ และมีการอ้างอิงสถาบันการศึกษาที่มีชื่อทางด้านการปกครอง ซึ่งเป็นการบอกว่าผู้สมัครมีความรู้ในด้านอื่นๆ ด้วย ที่นอกเหนือจากทางด้านกฎหมาย

“อาจารย์ถ่ายภาพนี้เพื่อการนำมาใช้ในโปสเตอร์ เป็นภาพที่สื่อความเป็นตัวเราได้คือเราเป็นอาจารย์ เป็นนักวิชาการ จากภาพก็ดูเป็นผู้คงแก่เรียนดีเป็นคนจริงจังไม่ใช่คนเหลวไหลและเราอยากให้คนมองว่าผู้หญิงมีความสามารถที่จะเข้าไปทำงานเพื่อบ้านเมืองได้ ก็เลยต้องให้ข้อมูลว่าเราเคยเป็น ส.ว. มาก่อนมันเหมือนการการันตีคุณภาพ ส่วนข้อมูลด้านการศึกษา ก็บอกไป

ตามความเป็นจริงว่าเราเรียนจบอะไรมาบ้าง คนที่ได้อ่านจะได้รู้จักตัวเราเพิ่มขึ้น” (กัระณา สุมาวงศ์ , สัมภาษณ์ , 14 กันยายน 2546)

ความหมายที่ผู้สมัครต้องการนำเสนอคือความเป็นสมาชิกวุฒิสภา ซึ่งเป็นข้อความแนะนำคุณวุฒิที่สำคัญที่สุดในโปสเตอร์ ส่วนข้อมูลด้านการศึกษาเป็นข้อมูลสนับสนุนความสามารถของผู้สมัคร ที่ช่วยทำให้ภาพของความเป็นสมาชิกวุฒิสภาที่ผู้สมัครเคยดำรงตำแหน่งมีความเหมาะสมยิ่งขึ้น แม้ว่าภาพถ่ายของผู้สมัครจะมีลักษณะเป็นภาพตายตัวของผู้หญิงไทย ด้วยการแสดงออกทางสีหน้าที่ดูยิ้มแย้ม มีการแต่งหน้าเพื่อความสวยงาม และแต่งกายด้วยชุดที่ตัดเย็บด้วยผ้าไทย สื่อให้เห็นว่าเป็นผู้ที่รักษาวัฒนธรรมไทย แต่เมื่อนำภาพถ่ายและข้อความมาวิเคราะห์ร่วมกันแล้ว ความหมายที่เกิดขึ้นได้บอกให้ประชาชนทราบว่า ผู้สมัครไม่ได้เป็นเพียงผู้หญิงธรรมดาคนหนึ่งเท่านั้นแต่เป็นผู้หญิงที่มีความรู้ความสามารถเป็นถึงสมาชิกวุฒิสภา และสำเร็จการศึกษาเนติบัณฑิตมาจากประเทศอังกฤษ ซึ่งเป็นต้นแบบของเนติบัณฑิตยสภาของไทย

จุดสนใจของโปสเตอร์ในกลุ่มนี้จึงมาจากเรื่องความรู้ความสามารถของผู้สมัครอย่างแท้จริง เพราะภาพถ่ายไม่สามารถนำเสนอจุดสนใจได้ ดังนั้นข้อความที่เป็นการศึกษา ได้แก่ เนติบัณฑิตจากอังกฤษ วิศวกรรมศาสตรบัณฑิต จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย นิติศาสตร์บัณฑิต (มธ.) และข้อความการทำงาน ได้แก่ สมาชิกวุฒิสภา , วิศวกร ที่ผ่านงานในระดับอินเตอร์ 13 ประเทศ , ผอ.สำนักกฎหมายจิรธรรม ดังนั้น ข้อมูลที่แสดงถึงความสามารถของผู้สมัครเหล่านี้จึงเป็นส่วนที่สร้างจุดสนใจให้เกิดขึ้น และนำไปสู่การโน้มน้าวใจในภายหลัง

1.3 ภาพถ่าย ชื่อ สกุล หมายเลข และข้อความด้านประวัติการทำงาน

การสื่อความหมายในโปสเตอร์ที่จะทำการศึกษาในลำดับต่อไปนี้เป็นโปสเตอร์ที่มีรูปแบบการใช้ภาพถ่ายในหลายลักษณะร่วมกับข้อความด้านประวัติการทำงาน โปสเตอร์ที่จัดอยู่ในประเภทนี้มีจำนวน 38 แผ่น ดังภาพต่อไปนี้

โปสเตอร์ประเภทที่ 1.3		
ภาพถ่าย ชื่อ สกุล หมายเลข ร่วมกับข้อความด้านประวัติการทำงาน		
 <p>เอกสารแนะนำตัวผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภา สมบัด วิังศูธร SOMBUD WI-ANGSUTHORN ผู้บังคับผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ด้านการจราจรและประธาณมาสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ลงประธานกรรมการที่ปรึกษาด้านการป้องกันอาชัฒม กทม. เบอร์ ๘๗ 87 สว. วันเสาร์ที่ ๒๑ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕3 12:01 8.00-16.00 น.</p>	 <p>納呂隆·勒巴里育陸軍上將 特級皇宮御林軍御官 佛曆2543年3月4日上議會議員候選人 122</p>	 <p>พลเอกฤๅล คุะประดีฎุฑฑ์ ราชองครๅมพิเศษ ผู้สมัครใบเลือกตั้งปๅนสมาชิกวุฒิสภา 4 มีนาคม ๒๕๕3 ๑๒๒ 122</p>
 <p>เอกสารแนะนำตัวผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภา สมาชิกวุฒิสภา เขตจังหวัดกรุงเทพมหานคร-ธนบุรี ไม่ประสงค์ใบเลือกตั้ง 4 มีนาคม 25๕3 ๙.๐๐-๑๖.๐๐ น. ๑๐๐ 100 สมัครพรรค (สุรเชๅต วิเศษจักรพันธ์) สรวิชๅน แรมบๅ</p>	 <p>ผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา จังหวัดกรุงเทพมหานคร พลเอก ยุทธนา คำดี ผู้บัญชาการทหารอากาศ ๑๑๑ 111</p>	 <p>ผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา จังหวัดกรุงเทพมหานคร พลเอก วิฑิต บุณยะวิฑฒน์ ทหารเอก ๑๓๓ 133 อดีตของประธานสภาในวิฑิตวุฒิสภา อดีตของประธานวุฒิสภา กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิสภาการป้องกันพระปกเกล้า นายทหารอากาศกรๅงบินๅน</p>
 <p>แนะนำตัวผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา กรุงเทพมหานคร กิรินฑ์ ชีๅววงษ์ สมาชิกวุฒิสภา กรรมการบริหารพรรคและการปฏิรูตรวม หมายเลข ๑๔๔</p>	 <p>หมายเลข 156 นายวฑิฑ์ สริๅมูหะ หนๅวศๅวและอธิๅบดีๅนภาๅนวุฒิสภา ผู้สมัครรับเลือกตั้งปๅนสมาชิกวุฒิสภา กทม.</p>	 <p>ขอแนะนำผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภา กรุงเทพมหานคร ไพฑศๅล ฑิฑมงคๅล น.ม., น.พ.ก., ร.บๅ.๒๒๒ สมาชิกวุฒิสภา ๒๕๓๐-๒๕๕๓ หมายเลขประจำตัวผู้สมัคร ๑๕๕ 158</p>
 <p>“ครูประทีๅป” นางประทีๅป อีๅงทรๅงธรรม ผู้มีเกียรติรับเลือกตั้งปๅนสมาชิกวุฒิสภา (ส.ว.) กรุงเทพมหานคร ๑๓๔ 134</p>	 <p>ผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา จังหวัดกรุงเทพมหานคร ชๅตๅชัย สๅกขๅน คุณหญิง 185</p>	 <p>ประพๅต เสนริๅช ผู้ชๅนรๅวชๅว สๅนๅนิกๅนวุฒิสภา ปๅนเลือกตั้งๅนวุฒิสภา หมายเลข 40 เป็นผู้ประๅสๅนๅนวุฒิสภา จังหวัดๅนๅงๅน สมาชิกวุฒิสภา กรุงเทพมหานคร</p>

โปสเตอร์ประเภทที่ 1.3		
ภาพถ่าย ชื่อ สกุล หมายเลข ร่วมกับข้อความด้านประวัติการทำงาน		
<p>29 เมวอน 2543 ผู้สมัคร ส.ว. กรุงเทพฯ</p> <p>๗๕</p> <p>อรุณ แพทย์กุล กรรมการสภาทนายความ อธิบดีประธานสภากรุงเทพฯ ๗๕ ส.ก.เขตสวนหลวง</p>	<p>ศาสตราจารย์ ดร. กาญจนา นาคสกุล ผู้สมัครส.ว.เขตกรุงเทพฯ สมาชิกวุฒิสภา</p> <p>๗๙</p> <p>คุณสมภพมาศ พนมยศ ผู้สมัครส.ว.เขตกรุงเทพฯ</p> <p>ภาษาไทยวันละคำ ภาษาไทย-ภาษาธรรม ภาษาไทยวันนี้</p>	<p>ผู้สมัคร ส.ว. เขตกรุงเทพฯ</p> <p>จอห์น อิงภากรณ์ หมายเลข ๑๑๘</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ ทำงานทางสังคม เป็นเวลากว่า 20 ปี โดยเน้นการส่งเสริมสิทธิและคุณภาพชีวิตของกลุ่มผู้ด้อยโอกาสในสังคม ▶ ปัจจุบันให้บริการช่วยเหลือและตั้งผู้เพื่อสิทธิของผู้มีเชื้อเอชไอวีและครอบครัว <p>ติดต่อ : มือถือ 01-665-6320 มูลนิธิเข้าถึงเอดส์ 372-2113-4</p>
<p>๒๕</p> <p>๒๕</p> <p>๒๕</p>	<p>อาจารย์ แก้วสรร อติโพธิ ผู้สมัครส.ว.เขตกรุงเทพฯ</p> <p>๓๕</p>	<p>แก้วสรร อติโพธิ ผู้สมัครส.ว.เขตกรุงเทพฯ</p> <p>หมายเลข ๓๕</p> <p>๓๕</p>
<p>๑๑๗</p> <p>เพชรรัตน์ เตชวัชร</p> <p>หมายเลข ๑๑๗</p>	<p>วิทยากร เชียงกูล ๑๓๙ หมายเลข 139</p> <p>"ดัชนีการรวมความ"</p> <p>๑๓๙</p> <p>ดร.คุณวิวัฒน์ พงศ์วิเศษ นักเขียน (รางวัลศรีบูรพา) นักสวนทุเรียน นักรักศึกษา</p>	<p>พล.ต.อ. ประทีป สันติประภพ อดีตรัฐมนตรีว่าการ สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา หมายเลข ๑๓๖</p>
<p>๑๗๗</p> <p>๑๗๗</p> <p>๑๗๗</p>	<p>๑๗๖</p> <p>๑๗๖</p> <p>๑๗๖</p>	<p>๒๐๘</p> <p>๒๐๘</p> <p>๒๐๘</p>

ตารางที่ 9 (ต่อ) โปสเตอร์ประเภทที่ 1.3

โปสเตอร์ประเภทที่ 1.3

ภาพถ่าย ชื่อ สกุล หมายเลข ร่วมกับ ข้อความด้านประวัติการทำงาน

 <p>นายพิระพงศ์ อนอมพงษ์พันธ์ อดีต ส.ส. กรุงเทพฯ ๓ สมัย อดีต รัฐมนตรีช่วยว่าการ กระทรวงคมนาคม หมายเลข ๒๔๒ วันเสาร์ที่ ๘ มีนาคม ๒๕๕๓</p>	 <p>สภาสารและนำ ผู้สมัครเลือกตั้งเป็น สมาชิกวุฒิสภา ประทีป วัชรโชคเกษม เบอร์ ๔๗ 47 ส.ส.เขตสระบุรี ปี 2528-33 073,146 0808111 กรุงเทพฯ ๒๕๕๒</p>	 <p>แนะนำตัวผู้สมัครวุฒิสภา ครูประทีป อังทองธรรม ๑๓๔ 134 ปีเลขทาง ครูจางวัลแมกไข่ไข่ อดีตที่ปรึกษาฝ่ายบริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ (2530-2533)</p>
--	--	---

ตารางที่ 9 (ต่อ) โปสเตอร์ประเภทที่ 1.3

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การสื่อความหมายในโปสเตอร์ประเภทที่ 1.3 นี้ เป็นโปสเตอร์ที่มีรูปแบบการใช้ภาพถ่าย ในหลายลักษณะร่วมกับข้อความด้านประวัติการทำงาน ผู้วิจัยจึงแบ่งโปสเตอร์ออกเป็นกลุ่มย่อยๆ เพื่อความชัดเจนในการวิเคราะห์ ดังต่อไปนี้

1.3.1 ภาพถ่ายที่สื่อความหมายในด้านการทำงาน ร่วมกับ ข้อความด้านการทำงาน

1.3.2 ภาพถ่ายที่สื่อความหมายในด้านการศึกษา ร่วมกับ ข้อความด้านการทำงาน

1.3.3 ภาพถ่ายที่ไม่ระบุการทำงานและการศึกษา ร่วมกับ ข้อความด้านการทำงาน

ลักษณะการสื่อความหมายของภาพถ่ายร่วมกับข้อความด้านประวัติการทำงานนั้น มีทั้งที่สนับสนุนความหมายร่วมกัน และเพิ่มเติมความหมายให้แก่กัน ดังผลการศึกษาต่อไปนี้

1.3.1 ภาพถ่ายที่สื่อความหมายในด้านการทำงาน ร่วมกับ ข้อความด้านการทำงาน

การสื่อความหมายในด้านการทำงานผ่านทางภาพถ่ายนั้นมีวิธีการสร้างความหมายดังกล่าวอยู่หลายวิธีด้วยกัน ได้แก่ การใช้เครื่องแต่งกาย ลักษณะการวางท่าร่วมกับการใช้อุปกรณ์ประกอบฉาก และสุดท้ายคือการใช้ภาพประกอบ ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

การใช้เครื่องแต่งกาย

การใช้เครื่องแต่งกายเพื่อสื่อความหมายในด้านการทำงานที่ปรากฏในโปสเตอร์แนะนำตัวได้แก่

- เครื่องแบบปกติขาว และเครื่องแบบเต็มยศ
- เครื่องแบบข้าราชการทหาร ตำรวจ
- เสื้อของหน่วยงาน

เครื่องแบบปกติขาว และเครื่องแบบเต็มยศ

เครื่องแต่งกายประเภทปกติขาวและเครื่องแบบเต็มยศ นับเป็นเครื่องแบบที่จะสวมใส่เมื่อมีการเข้าเฝ้าในพระราชพิธี รัฐพิธีและในโอกาสต่างๆ เป็นเครื่องแบบของผู้ที่รับราชการทั้งข้าราชการพลเรือน , ครู ตำรวจและทหาร รวมไปถึงบุคคลทั่วไปที่ได้มีโอกาสเข้าเฝ้าในโอกาสต่างๆ โดยที่ทางราชการจะกำหนดให้แต่งกายด้วยเครื่องแบบพิธีการ ดังนั้นเครื่องแบบปกติขาวและเครื่องแบบเต็มยศ จึงไม่ใช่ชุดที่จะนำมาสวมใส่เป็นปกติในชีวิตประจำวันแต่เป็นชุดที่สวมใส่เมื่อมีโอกาสพิเศษเท่านั้น และสิ่งสำคัญที่ประกอบกับเครื่องแบบปกติขาวก็คือการประดับเครื่องหมายต่างๆ ความแตกต่างของเครื่องแบบปกติขาวและเครื่องแบบเต็มยศนั้น ต่างกันตรงที่ชุดเต็มยศ

เป็นชุดสำหรับผู้ที่ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตั้งแต่ชั้นประถมาภรณ์มงกุฎไทยขึ้นไป ซึ่งเป็นชั้นที่ได้รับสายสะพายด้วย เป็นเครื่องราชอิสริยาภรณ์ของข้าราชการระดับ 9 ขึ้นไป ดังภาพในตารางที่ 10

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

โปสเตอร์ประเภทที่ 1.3.1 ภาพถ่ายด้านการทำงาน ชื่อ สกุล หมายเลข ร่วมกับ ข้อความด้านประวัติการทำงาน		
 <p>เอกอัครราชทูต ผู้แทนราชวงศ์กัมพูชาประจำประเทศไทย (ค.ร.) กรุงเทพมหานคร</p> <p>นายเฉลิม อ่างทอง ผู้พิพากษา ในศาลฎีกาชั้นต้น พิธีรับมอบรางวัล กระทรวงมหาดไทย</p> <p>หมายเลขประจำตัว: ๑๕๙ 149</p>	 <p>อดินันต์ ตรีเลิศวิเชียร TANUD TRILERTVICHIEH 陳楚強 泰國駐聯總會顧問</p> <p>อดีตรองอธิบดีกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ ผู้อำนวยการบริหาร บริษัท ออโต้ไทยแลนด์ จำกัด บริษัท ออโต้ไทยแลนด์ จำกัด บริษัท ออโต้ไทยแลนด์ จำกัด</p> <p>๑๐๘ 108</p> <p>1874 กรุงเทพฯ โทร. ๒๕๕๓-๖๖๖-๖๖๖ ๖๖๖-๖๖๖-๖๖๖ FAX : ๒๕๕๓-๖๖๖-๖๖๖ โทร. ๐๑-๒๓๓๐๐๐๘ หอการค้าไทย-จีน (ประเทศไทย) กรุงเทพฯ</p>	 <p>นายเชษฐา วัฒนใจ อดีตรองอธิบดีกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ</p> <p>๑๖๓</p>
 <p>พล.ต.อ. ประทีป สันติประภพ อดีตรองอธิบดีกรมตำรวจ สภามหาวิทยาลัยรามคำแหง กรุงเทพมหานคร</p> <p>หมายเลข ๑๗๖</p>	 <p>๒๗</p> <p>เอกอัครราชทูต พ.ต.ท. พงษ์ศักดิ์ วัฒนใจ อธิบดีกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ</p>	 <p>๘๑ บุญเทียม 81</p> <p>ประธาน ขวาม ร่วมใจไทยคู่ชาติ</p>
 <p>เอกอัครราชทูต เบอร 43 คุณหญิงสมศรี กันธมาลา (อดีต) อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์</p> <p>๒๙ 29</p>	 <p>บรรจง อภินิหาร อดีตรองอธิบดีกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ ผู้อำนวยการบริหาร บริษัท ไทยพาณิชย์ จำกัด ผู้อำนวยการบริหาร บริษัท ไทยพาณิชย์ จำกัด ผู้อำนวยการบริหาร บริษัท ไทยพาณิชย์ จำกัด</p> <p>เอกสารแนะนำตัวผู้สมัคร ส.ว. กรม.</p> <p>๒๙ 29</p>	 <p>ดร.อนุสรณ์ มงคลฤทธิ อดีตรองอธิบดีกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ อดีตรองอธิบดีกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ</p> <p>36</p> <p>โทร. 2๐๐-3๐4๗, ๕41-1๐๗4, ๐1-4๕3-73๒๗</p>
 <p>เอกสารแนะนำตัวผู้สมัครในสังกัดกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ กรุงเทพมหานคร</p> <p>รศ.นงลักษณ์ สุทธิวัฒน์พันธ์</p> <ul style="list-style-type: none"> • ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ ฝ่ายสุขภาพอนามัยภาคสตรีแห่งชาติ • ที่ปรึกษาคณะกรรมการบริหารโครงการส่งเสริมวิชาการสำนักงานตำรวจแห่งชาติ • ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาการบริหาร-วิชาการ • อาจารย์ประจำ/อาจารย์พิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี • วิทยากรพิเศษให้กับหน่วยงานราชการ/รัฐวิสาหกิจ ธุรกิจเอกชน และองค์กรต่างๆ <p>56</p> <p>๒๕๖๓ โทร. ๒๕๕-๒๕๕ โทร. ๒๕๕-๒๕๕, ๐1-๒๕๕-๒๕๕</p>		

ตารางที่ 10 เครื่องแบบปกติขาว และ เครื่องแบบเต็มยศ

ภาพที่ 30 เครื่องแบบเต็มยศ

เครื่องแบบเต็มยศ สายสะพายชั้นประถมาภรณ์มงกุฎไทย สายสะพายชั้นที่ 1 สีน้ำเงิน สะพายจากบ่าขวาเฉียงลงมาที่ลำตัวด้านซ้าย

ภาพที่ 31 เครื่องแบบเต็มยศ

เครื่องแบบเต็มยศ สายสะพายชั้นประถมาภรณ์ช้างเผือก สายสะพายชั้นที่ 2 สีแดง สะพายจากบ่าขวาเฉียงลงมาที่ลำตัวด้านซ้าย

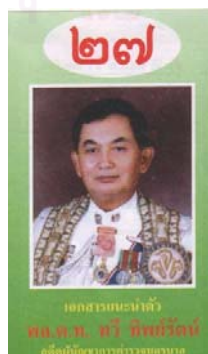
ภาพที่ 32 เครื่องแบบเต็มยศ

เครื่องแบบเต็มยศ สายสะพายชั้นประถมาภรณ์ช้างเผือก สายสะพายชั้นที่ 2 สีแดง สะพายจากบ่าขวาเฉียงลงมาที่ลำตัวด้านซ้าย

ภาพที่ 33 เครื่องแบบเต็มยศ

เครื่องแบบเต็มยศ สายสะพายชั้นมหาวชิรมงกุฎ สายสะพายชั้นที่ 3 สีน้ำเงิน สะพายจากบ่าซ้ายเฉียงลงมาที่ลำตัวด้านขวา

ภาพที่ 34 เครื่องแบบเต็มยศ

เครื่องแบบเต็มยศ สายสะพายชั้นมหาวชิรมงกุฎ สายสะพายชั้นที่ 3 สีน้ำเงิน สะพายจากบ่าซ้ายเฉียงลงมาที่ลำตัวด้านขวา

สำหรับผู้สมัครที่แต่งกายด้วยชุดปกคิขวานั้นมีอยู่ 2 ท่าน ดังนี้

ภาพที่ 35 และ ภาพที่ 36 ผู้สมัครที่แต่งกายด้วยชุดปกคิขวา

ความแตกต่างของชุดเครื่องแบบปกคิขวาและเครื่องแบบเต็มยศนั้น นอกจากจะสังเกตได้จากลักษณะเครื่องแต่งกายแล้ว การสื่อความหมายของเครื่องแบบทั้ง 2 ก็แตกต่างกันด้วย เพราะผู้สมัครที่แต่งกายด้วยเครื่องแบบเต็มยศล้วนแล้วแต่เป็นผู้ที่ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่มีลำดับเกียรติชั้นสูงกว่าผู้สมัครที่แต่งเครื่องแบบปกคิขวา ลำดับเกียรติของเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ได้รับมานั้น จึงสื่อความหมายถึงการเป็นผู้ที่กระทำความดีความชอบอันเป็นประโยชน์แก่ประเทศชาติที่แตกต่างกัน

การแต่งเครื่องแบบปกคิขวาและเครื่องแบบเต็มยศ มีความสัมพันธ์กับการเลือกใช้ขนาดของภาพ โดยที่ผู้แต่งเครื่องแบบปกคิขวาวจะเลือกใช้ภาพศีรษะและช่วงไหล่ ส่วนผู้ที่แต่งเครื่องแบบเต็มยศจะเลือกใช้ภาพครึ่งตัว นั่นก็เป็นเพราะว่าการประดับเครื่องหมายของเครื่องแบบเต็มยศนั้นจะมีการติดตราในบริเวณได้หน้าอก พื้นที่ของภาพขนาดครึ่งตัวจึงเหมาะสมกับรูปแบบของเครื่องแต่งกายเพราะสามารถถ่ายทอดเครื่องหมายต่างๆ ได้ สำหรับเครื่องแบบปกคิขวาวจะมีการประดับเครื่องหมายในส่วนบ่าและเหนือกระเป๋าเสื้อด้านบนเท่านั้น ภาพศีรษะและช่วงไหล่จึงเป็นขนาดภาพที่เหมาะสมและยังทำให้เห็นใบหน้าของผู้สมัครได้ชัดเจนด้วย

เครื่องแบบปกคิขวาและเครื่องแบบเต็มยศล้วนแล้วแต่เป็นเครื่องแบบพิธีการของข้าราชการประจำ ดังนั้น ความหมายที่เกิดขึ้นจากเครื่องแบบดังกล่าวจึงสื่อให้เห็นถึงการทำงานเป็นข้าราชการและเป็นข้าราชการที่มีเกียรติทำคุณประโยชน์ให้แก่ประเทศชาติและประชาชน โดยมีเครื่องราช

อิสริยาภรณ์ต่างๆ ที่ประดับอยู่บนตัวเสื้อเป็นเครื่องหมายรับประกันคุณความดีที่มีอยู่ในตัวผู้สมัคร การนำเสนอว่าตนเองเป็นข้าราชการที่ดี จึงเป็นจุดจูงใจอย่างหนึ่งที่ผู้สมัครนำมาใช้โน้มน้าวใจประชาชน

สำหรับข้อความด้านการทำงานที่ประกอบอยู่กับภาพถ่ายผู้สมัครในเครื่องแบบปกติและเครื่องแบบเต็มยศนั้น ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาข้อมูลทั้งหมดแล้วทำให้เห็นถึงลักษณะการใช้ข้อความดังต่อไปนี้

ผู้สมัครเลือกให้ข้อมูลด้านการงานด้วยตำแหน่งที่สูงที่สุดในการรับราชการเพียงตำแหน่งเดียว ได้แก่

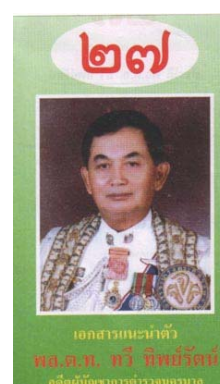
ภาพที่ 37

ภาพที่ 38

ภาพที่ 39

ภาพที่ 40

(ภาพที่ 37 - ภาพที่ 40 : ให้ข้อมูลด้านการงานด้วยตำแหน่งที่สูงที่สุดในการรับราชการ)

อดีตอธิบดีกรมตำรวจ (ภาพที่ 37)

อดีตอธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ (ภาพที่ 38)

อดีตผู้ว่าการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ภาพที่ 39)

อดีตผู้บัญชาการตำรวจนครบาล (ภาพที่ 40)

จะเห็นได้ว่าการให้ข้อมูลด้านการงานเพียงแค่ตำแหน่งเดียวนั้น ย่อมแสดงให้เห็นว่าผู้สมัครมีความมั่นใจว่าตำแหน่งดังกล่าวเป็นตำแหน่งสำคัญที่ประชาชนรู้จัก จากข้อมูลจะพบว่าตำแหน่งทั้งหมดล้วนเป็นตำแหน่งที่ใหญ่ที่สุดในหน่วยงาน ดังนั้นจึงสื่อความหมายให้เห็นว่าผู้สมัครเป็นผู้ที่มีความสามารถในการทำงานเป็นอย่างสูง จนได้รับความเชื่อมั่นให้ดำรงตำแหน่งที่สำคัญที่สุดของหน่วยงาน

นอกจากนั้นแล้วยังมีผู้สมัครอีก 4 ท่านเลือกให้ข้อมูลด้านการทำงานโดยแนะนำตำแหน่งต่างๆ ที่ผู้สมัครปฏิบัติงานอยู่ ดังไปสเตอร์ต่อไปนี้

ภาพที่ 41 : บรรจง อภิรติกุล

ข้อมูลด้านการทำงานของผู้สมัครหมายเลข 29 เป็นตำแหน่งทางด้านสายการศึกษา ไล่ลำดับจากตำแหน่งอาจารย์และผู้อำนวยการวิทยาลัยเกษตรพณิชยการพระนคร ผู้อำนวยการวิทยาลัยเกษตรพณิชยการ → ผู้อำนวยการสถาบันวิทยบริการ สถาบันราชวมงคล → รองอธิการบดีสถาบันเทคโนโลยีราชวมงคล

ลักษณะการบอกข้อมูลที่เป็นตำแหน่งการทำงานของผู้สมัคร เริ่มจากตำแหน่งอาจารย์ แล้วขยับขึ้นไปเป็นตำแหน่งผู้อำนวยการ แล้วจึงสิ้นสุดที่ตำแหน่งรองอธิการบดี การเขียนไล่ลำดับแบบนี้สื่อความหมายให้เห็นถึงพัฒนาการและความสำเร็จที่สูงขึ้นของผู้สมัครในด้านประสบการณ์การทำงาน แสดงให้เห็นถึงความสามารถของผู้สมัครกับการทำงานด้านการศึกษา รายชื่อสถาบันทั้งหมดเป็นวิทยาลัยเกษตรที่อยู่ในสถาบันเทคโนโลยีราชวมงคลทั้งหมด นอกจากจะเป็นการอ้างอิงถึงสถาบันแล้ว ยังใช้แสดงถึงความเป็นพวกพ้องได้ด้วยเช่นเดียวกัน

สำหรับการออกแบบหมายเลขประจำตัวผู้สมัคร เป็นการลอกเลียนแบบช่องลงคะแนนในบัตรเลือกตั้ง ผู้สมัครได้ให้ความสำคัญกับหมายเลขเป็นอย่างมากเพราะเป็นข้อมูลที่ใหญ่ที่สุดในไปสเตอร์ เพื่อให้ประชาชนมองเห็นและอ่านได้ง่าย

ภาพที่ 42 : รศ.นงลักษณ์ สุทธิวัฒน์พันธ์

รศ.นงลักษณ์ สุทธิวัฒน์พันธ์ ได้ให้ข้อมูลที่บ่งบอกถึงตำแหน่งต่างๆ ในการทำงาน ตำแหน่งที่ปรึกษาความถึงบุคคลที่มีความรู้ความสามารถมากกว่าบุคคลทั่วไป เพราะตำแหน่งนี้ต้องเป็นผู้ที่สามารถให้คำปรึกษาและหาทางออกที่เหมาะสมให้กับปัญหาต่างๆ ได้ , ตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักพัฒนาการบริหาร-วิชาการ , อาจารย์ประจำ , อาจารย์พิเศษ มหาวิทยาลัยระดับปริญญาโท วิทยากรพิเศษให้กับหน่วยงานต่างๆ เป็นตำแหน่งที่แสดงให้เห็นว่าเป็นผู้มีความรู้และความสามารถทางด้านวิชาการ นอกจากนั้นแล้วผู้สมัครได้ให้ความสำคัญกับหมายเลขประจำตัว โดยออกแบบให้ตัวเลขวางอยู่บนแถบสีเพื่อสร้างความแตกต่างและสะดวกแก่การอ่าน

ภาพที่ 43 : ถนัด ตรีเลิศวิเชียร

คุณถนัด ตรีเลิศวิเชียร ได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมในส่วน ชื่อสกุล เป็นภาษาจีน เป็นการสร้างความเป็นพวกพ้องให้เกิดขึ้นเพราะผู้สมัครเป็นชาวไทยเชื้อสายจีน ดังนั้นการใช้ข้อความภาษาจีนก็เพื่อต้องการแสดงให้กลุ่มเป้าหมายที่เป็นชาวไทยเชื้อสายจีน เห็นว่าตนเองก็เป็นพวกพ้องเดียวกัน ส่วนข้อความภาษาอังกฤษนั้นแสดงให้เห็นถึงความเป็นสากล

นอกจากนั้นแล้วผู้สมัครยังให้ความสำคัญกับตำแหน่ง **อดีตผู้พิพากษาสมทบศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง** โดยมีการแปลตำแหน่งดังกล่าวเป็นภาษาจีนกำกับอยู่ด้วย เป็นตำแหน่งที่ผู้สมัครต้องการเน้นให้กับกลุ่มเป้าหมายที่เป็นชาวไทยเชื้อสายจีนทราบ เพราะตำแหน่งดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าเป็นผู้ที่มีความยุติธรรม และมีคุณธรรม

ภาพที่ 44 นายเฉลิม อ่างทอง

ภาพที่ 44 แสดงให้เห็นถึงการให้ข้อมูลการทำงานตำแหน่ง **ผู้พิพากษา** แสดงว่าผู้สมัครมีความรู้ความสามารถทางด้านวิชากฎหมาย ซึ่งสอดคล้องกับตำแหน่งสมาชิกวุฒิสภาที่ทำหน้าที่เป็นผู้กลั่นกรองกฎหมาย และตำแหน่งที่ปรึกษาแรงงาน แสดงถึงความรู้ความสามารถที่ผู้สมัครมีเหนือกว่าบุคคลอื่นๆ จึงได้รับหน้าที่ให้เป็นถึงที่ปรึกษา ความหมายที่เกิดขึ้นจึงเป็นภาพของข้าราชการที่มีความรู้ความสามารถทั้งในด้านกฎหมายและด้านแรงงาน

จากผลการวิจัยพบว่า โปสเตอร์ที่ใช้ภาพถ่ายที่สื่อความหมายด้านการทำงานราชการ ร่วมกับ ข้อความด้านการทำงาน ผู้สมัครได้ใช้จุดสนใจในเรื่องการปรนนิบัติราชการมาด้วยดี โดยมีเครื่องราชอิสริยาภรณ์ และตำแหน่งการทำงานมาเป็นสิ่งที่สร้างความน่าเชื่อถือให้เกิดขึ้นกับตัวผู้สมัคร

เครื่องแบบข้าราชการทหาร ตำรวจ

ภาพถ่ายที่สื่อความหมายด้านการทำงาน ที่เกิดจากการแต่งกายของผู้สมัครลำดับต่อมา ได้แก่ การแต่งเครื่องแบบข้าราชการทหาร ตำรวจ โดยเครื่องแบบข้าราชการทหารที่ปรากฏอยู่ในโปสเตอร์ล้วนเป็นชุดที่เรียกว่า เครื่องแบบเต็มยศรักษาพระองค์ ดังภาพต่อไปนี้

ภาพที่ 45 เครื่องแบบเต็มยศรักษาพระองค์

เครื่องแบบเต็มยศรักษาพระองค์ (พลเอก)

ชุดสีแดง สื่อความหมายถึงทหารประจำกองทหารปืนใหญ่

ภาพที่ 46 เครื่องแบบเต็มยศรักษาพระองค์

เครื่องแบบเต็มยศรักษาพระองค์ (พลเอก)

ชุดสีแดง สื่อความหมายถึงทหารประจำกองทหารปืนใหญ่

ภาพที่ 47 เครื่องแบบเต็มยศรักษาพระองค์

เครื่องแบบเต็มยศรักษาพระองค์ (พลเอก)

ชุดสีเหลือง สื่อความหมายถึงทหารประจำกองทหารราบ

เครื่องแบบเต็มยศรักษาพระองค์ดังกล่าวเป็นชุดที่สื่อความหมายถึงตำแหน่งหน้าที่ของผู้สวมใส่ได้ เครื่องแบบเต็มยศรักษาพระองค์เป็นชุดของนายทหารราชองครักษ์พิเศษ ซึ่งเป็นตำแหน่งที่ถวายงานรับใช้องค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวด้วยความจงรักภักดี

สำหรับชุดเครื่องแบบของข้าราชการตำรวจที่ปรากฏในโปสเตอร์แนะนำตัวเป็นชุดที่มีชื่อว่า เครื่องแบบสีกากีคอแบะ

ภาพที่ 48 : เครื่องแบบสีกากีคอแบะ

เป็นเครื่องแบบที่แต่งในราชการที่ถวายอารักขาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และพระบรมราชวงศ์

ทั้งเครื่องแบบเต็มยศรักษาพระองค์ของข้าราชการทหาร และเครื่องแบบสีกากีคอแบะของข้าราชการตำรวจ ล้วนเป็นชุดที่สื่อความหมายถึงการถวายงานรับใช้องค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และพระบรมราชวงศ์ ดังนั้นเครื่องแบบเหล่านี้จึงไม่ได้บอกให้ทราบเพียงแค่ตำแหน่งหน้าที่เท่านั้น แต่ยังสื่อความหมายไปถึงความจงรักภักดีที่ผู้สมัครแต่ละท่านมีต่อองค์พระมหากษัตริย์และประเทศชาติอีกด้วย

ผู้วิจัยพบว่า เครื่องแต่งกายมีความสัมพันธ์กับขนาดของภาพเป็นอย่างมาก ผู้สมัครเลือกใช้ภาพครึ่งตัวซึ่งเป็นขนาดภาพที่เห็นตั้งแต่เอวขึ้นไป ขนาดภาพนี้สามารถถ่ายทอดเครื่องหมายต่างๆ ที่ประดับอยู่บนตัวเสื้อได้ครบ เพราะเหรียญตราต่างๆ นี้เป็นเครื่องหมายสำคัญที่แสดงถึงยศถาบรรดาศักดิ์ที่ผู้สมัครได้รับพระราชทานมาจากการทำความดีความชอบในการปฏิบัติราชการ ถึงแม้ว่าประชาชนที่พบเห็นจะไม่ทราบว่ามีความหมายถึงอะไร แต่อย่างน้อยก็สร้างความรู้สึกได้ว่าผู้สมัครไม่ได้เป็นเพียงแค่ประชาชนเดินดินธรรมดา

สำหรับการสื่อความหมายของภาพถ่ายและข้อความ พบว่าทั้ง 2 ส่วนมีทั้งการสนับสนุนความหมายร่วมกัน และเพิ่มเติมความหมายให้แก่กันและกัน ดังผลการศึกษาต่อไปนี้

โปสเตอร์ของผู้สมัครหมายเลข 100 และหมายเลข 122 แนะนำตัวด้วยข้อความที่สอดคล้องกับการสื่อความหมายในภาพถ่ายเป็นอย่างมาก

ภาพที่ 49 : พันตำรวจโทสุรโชค วิเศษจักรพันธ์

ภาพที่ 49 ผู้สมัครเลือกใช้ข้อความที่เป็น “ลายเซ็น” และ “สารวัตรแรมโบ้” ซึ่งข้อความทั้งสองเป็นสัญลักษณ์ที่สื่อถึง พันตำรวจโท สุรโชค วิเศษจักรพันธ์ เพราะลายเซ็นต้นนั้นจัดเป็นข้อมูลส่วนตัวของใครของมันที่ไม่ซ้ำกัน ดังนั้นลายเซ็นจึงเป็นตัวแทนของบุคคลเจ้าของลายเซ็นดี

ส่วน “สารวัตรแรมโบ้” คือข้อความประเภทหนึ่งที่เป็นสมญานามส่วนตัว นอกจากจะจัดเป็นสัญลักษณ์แล้วยังเป็นการอ้างอิงถึงตัวละครแรมโบ้ในภาพยนตร์เรื่องแรมโบ้ที่แสดงโดยดาราฮอลลีวูด ซิลเวสเตอร์ สตอลโลน แรมโบ้เป็นสัญลักษณ์ของผู้ชายที่มีพลังกำลังเข้มแข็งรูปร่างบึกบึนถือปืนพร้อมที่จะสู้ไม่ถอย ความหมายเหล่านี้จึงกลายเป็นภาพของพันตำรวจโทสุรโชค วิเศษจักรพันธ์ ผู้ที่ใช้สมญานามนี้ด้วยเช่นกัน การเลือกใช้ข้อความที่เป็นสัญลักษณ์มาสื่อความหมายเพื่อให้ประชาชนเห็นถึงความเป็นตัวตนของผู้สมัคร ถ้าสัญลักษณ์ดังกล่าวเป็นที่รู้จักกันอย่างดีย่อมช่วยให้การสื่อสารเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ แต่ถ้าหากสัญลักษณ์ดังกล่าวไม่เป็นที่รู้จักกันโดยทั่วไปแล้วการสื่อสารที่เกิดขึ้นย่อมไม่สัมฤทธิ์ผล

ภาพที่ 50 : พลเอกนฤตล เดชประดิยุทธ

ภาพที่ 50 เป็นภาพของพลเอกนฤตล เดชประดิยุทธ ผู้สมัครเลือกนำเสนอตำแหน่ง **ราชองครักษ์พิเศษ** ให้กับประชาชนได้รู้จัก ตำแหน่งนี้เป็นการอธิบายภาพถ่ายเพราะเครื่องแบบที่ผู้สมัครสวมคือเครื่องแต่งกายของราชองครักษ์พิเศษของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทำให้ประชาชนทราบความหมายที่ภาพถ่ายต้องการจะสื่อได้ชัดเจนยิ่งขึ้น และตำแหน่งนี้จัดเป็นการอ้างอิง แม้ว่าจะไม่มีข้อความที่ระบุถึงบุคคลหรือสถาบันแต่ประชาชนก็ทราบว่าผู้สมัครทำงานเกี่ยวกับอะไร เนื่องจากตำแหน่งนี้เป็นตำแหน่งเฉพาะที่ทำงานถวายให้กับพระบรมวงศานุวงศ์เท่านั้น จึงเป็นการอ้างอิงถึงสถาบันพระมหากษัตริย์โดยที่ไม่ต้องมีคำๆ นี้ปรากฏอยู่ และการทำงานรับใช้ได้เบื้องยุคลบาทเป็นความหมายแฝงของความจงรักภักดี ทำงานเพื่อประเทศชาติด้วยความจงรักภักดี แสดงให้เห็นถึงการเป็นบุคคลที่ซื่อสัตย์ ซึ่งความซื่อสัตย์จัดเป็นคุณธรรมข้อหนึ่งของผู้ที่จะดำรงตำแหน่งวุฒิสมาชิก

ภาพที่ 51 : พลเอกนฤตล เดชประดิยุทธ

ผู้สมัครได้พิมพ์โปสเตอร์แนะนำตัวที่มีภาพถ่ายและเนื้อหาเดียวกันแต่เป็นภาษาจีน เป็นโปสเตอร์ที่ใช้กับกลุ่มเป้าหมายที่เป็นชาวไทยเชื้อสายจีน เป็นการแสดงให้เห็นถึงการเป็นพวกพ้องเดียวกันระหว่างผู้สมัครกับกลุ่มเป้าหมาย

สำหรับการสื่อความหมายของภาพถ่ายและข้อความ ที่เพิ่มเติมความหมายให้แก่กันและกันนั้น เป็นโปสเตอร์ของผู้สมัครหมายเลข 18 และ 133 ดังผลการศึกษาต่อไปนี้

ภาพที่ 52 : พลเอกยุทธนา คำดี

ภาพที่ 52 พลเอกยุทธนา คำดี ข้อความ **พลเอก** ที่นำหน้าชื่อนี้แสดงให้เห็นถึงระดับชั้นยศที่สูงสุดของกองทัพบก พลเอกจึงเป็นคำที่บอกระดับของผู้สมัครว่าเป็นนายทหารระดับสูง และข้อมูล (อดีต) **ผู้อำนวยการสถานีวิจัยโทรทัศนศาสตร์กองทัพบก ชอง 5** โดยที่ตำแหน่งผู้อำนวยการสถานีวิจัยโทรทัศนศาสตร์กองทัพบกชอง 5 เป็นตำแหน่งบริหารที่สูงที่สุดของทางสถานี ดังนั้นจึงเป็นตำแหน่งที่สำคัญที่สุดเช่นเดียวกัน ผู้ที่ดำรงตำแหน่งนี้จึงต้องเป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถในการที่จะบริหารสถานีให้ดำเนินงานไปได้ด้วยดี จึงแสดงให้เห็นถึงความสำเร็จในการทำงาน และการวงเล็บคำว่าอดีตเป็นการบอกถึงช่วงเวลาและการกระทำ ที่สื่อความหมายถึงสิ่งที่ผ่านมาแล้ว เป็นข้อความที่ยืนยันถึงความเป็นจริงที่ได้เคยกระทำผ่านมาแล้วจริง ๆ นอกจากนั้นแล้วการกล่าวถึงสถานีวิจัยโทรทัศนศาสตร์กองทัพบกชอง 5 ก็เป็นการใช้การอ้างอิง โดยอาศัยชื่อเสียงของหน่วยงานที่ประชาชนรู้จักกันเป็นอย่างดี มาเป็นตัวสะท้อนให้ประชาชนเห็นถึงความสำเร็จในชีวิตการทำงานของผู้สมัคร ผลการวิเคราะห์ตำแหน่งดังกล่าวทำให้ทราบถึงความหมายที่แฝงอยู่ภายใต้ข้อความสั้นๆ เพียงข้อความเดียว นั่นคือเรื่องความสำเร็จในการทำงาน

ภาพที่ 53 : พลเอกวิชิต บุญยะวัฒน์

ภาพที่ 53 พลเอกวิชิต บุญยะวัฒน์ ข้อมูลในด้านการทำงานของพลเอกวิชิต สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 กลุ่มคือ 1.การทำงานทางด้านรัฐสภา ได้แก่ **อดีตรองประธานสภานิติบัญญัติ** , **อดีตรองประธานวุฒิสภา** , **กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิสภาสถาบันพระปกเกล้า** และ 2. การทำงานด้านการทหาร คือ **นายทหารราชองครักษ์พิเศษ** การให้ข้อมูลการทำงานที่ต่างประเภทกัน สื่อความหมายถึงความรู้ความสามารถที่หลากหลายของผู้สมัคร

การทำงานในด้านรัฐสภาเป็นการทำงานที่เกี่ยวกับการบริหารประเทศ ที่ปกครองด้วยระบอบประชาธิปไตยโดยมีองค์พระมหากษัตริย์เป็นประมุข เป็นการทำงานที่สอดคล้องกับวุฒิสภาที่เป็นสภาสูง นอกจากนั้นแล้วตำแหน่ง**อดีตรองประธานวุฒิสภา**จัดเป็นข้อมูลสำคัญที่สื่อความหมายถึงว่าพลเอกวิชิต เคยดำรงตำแหน่งวุฒิสมาชิกมาแล้ว ดังนั้นจึงเป็นการการันตีได้ถึงคุณวุฒิและคุณธรรมที่มีอยู่ในตัวผู้สมัครได้เป็นอย่างดี และผู้สมัครได้ใช้คำที่แสดงช่วงเวลาและการกระทำในข้อมูลที่เป็นตำแหน่ง ได้แก่ การใช้คำว่าอดีต แสดงให้เห็นถึงการกระทำที่ผ่านมาแล้ว

ส่วนชื่อตำแหน่งเป็นการแสดงให้เห็นถึงความสามารถในด้านต่างๆ ของผู้สมัคร **กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิสภาสถาบันพระปกเกล้า** สถาบันพระปกเกล้าเป็นหน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นเพื่อรับผิดชอบการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับประชาธิปไตยโดยเฉพาะ ดังนั้น ผู้ที่ดำรงตำแหน่งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิสภาสถาบันพระปกเกล้า ซึ่งเป็นตำแหน่งที่มีอำนาจหน้าที่ควบคุมดูแลการปฏิบัติงานของสถาบันและโครงการต่างๆ ที่สภาสถาบันให้ความเห็นชอบหรือมอบหมาย ตำแหน่งจึงสื่อความหมายให้เห็นว่า ผู้สมัครต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในเรื่องประชาธิปไตยเป็นอย่างดี

สำหรับตำแหน่งนายทหารราชองครักษ์พิเศษนั้น เป็นตำแหน่งที่ถวายอารักขาให้พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและพระบรมวงศานุวงศ์ จึงแสดงให้เห็นถึงความจงรักภักดีที่ผู้สมัครมีต่อ

สถาบันพระมหากษัตริย์ และเป็นเสมือนคำอธิบายภาพให้ประชาชนได้เข้าใจว่าเครื่องแต่งกายของผู้สมัครเป็นเครื่องแบบประจำตำแหน่งใด ข้อความจึงสอดคล้องกับการสื่อความหมายภายในภาพถ่ายที่แต่งเครื่องแบบในตำแหน่งนี้เช่นกัน

จากการศึกษาพบว่า โปสเตอร์ที่สื่อความหมายด้านการทำงานผ่านทางเครื่องแบบชุดทหาร ตำรวจ ร่วมกับข้อความด้านการทำงาน มีการใช้จุดสนใจในเรื่องความจงรักภักดีที่ผู้สมัครแต่ละท่านมีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ โดยสื่อสารผ่านทางเครื่องแบบเต็มยศรักษาพระองค์ และการให้ข้อมูลการทำงานที่แสดงให้เห็นถึงความรู้ความสามารถผ่านทางตำแหน่งต่างๆ ทั้งนายทหารราชองครักษ์พิเศษ อธิบดีรองประธานวุฒิสภา เป็นต้น

เสื้อของหน่วยงาน

โปสเตอร์ของผู้สมัครหมายเลข 25 นายธวัชชัย เทียนจวง แต่งกายในชุดเสื้อเชิ้ตผูกเนคไท และสวมเสื้อคลุมที่หน้าอกด้านซ้ายปักสัญลักษณ์เครื่องหมายของกลุ่มมดงาน

ภาพที่ 54 : นายธวัชชัย เทียนจวง

“เสื้อคลุมตัวนี้เป็นเสื้อของสมาชิกกลุ่มมดงานซึ่งผมเคยเป็นสมาชิกอยู่ และในสมัยนั้นผู้นำมดงานคืออดีตผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร คุณพิจิตร รัตตกุล ซึ่งตอนนั้นผมว่าเขาฮือตมาก ประชาชนเขตกรุงเทพมหานครก็ยังมีศรัทธากับกลุ่มมดงาน เพราะกำลังทำงานให้ประชาชนอยู่ คิดว่าน่าจะได้รับคะแนนเสียงจากการแนะนำตัวแบบนี้เพราะเราก็เปรียบเสมือนมดงานตัวหนึ่ง” (ธวัชชัย เทียนจวง , สัมภาษณ์ , 26 กุมภาพันธ์ 2546)

จากแนวความคิดดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าสื่อคลุมของสมาชิกกลุ่มมดงาน ที่ผู้สมัครเลือกนำมาสวมใส่ นั้น ทำให้เกิดการสื่อความหมายโดยอ้างอิงสถาบันซึ่งก็คือกลุ่มมดงาน และอ้างอิงบุคคลคือคุณพิจิตร รัตกุล ตำแหน่งหัวหน้ากลุ่มมดงานโดยที่ไม่ต้องมีภาพของคุณพิจิตร รัตกุลแต่อย่างใด สัญลักษณ์มดงานจึงถูกนำมาใช้เพื่อแสดงถึงความเป็นสมาชิกพวกพ้องที่สังกัดกลุ่มเดียวกัน และสัญลักษณ์ของมดนั้นยังมีความหมายแฝงถึงความขยันหมั่นเพียร หนักเอาเบาสู้และความสามัคคีอีกด้วย

การแต่งกายด้วยชุดเครื่องแบบประจำสถาบัน นอกจากจะเป็นการนำเสนอว่าตนเองเป็นสมาชิกของสถาบันแล้ว ยังมีผลต่อการสร้างกลุ่มคะแนนเสียงซึ่งจะมาจากสมาชิกของสถาบันเดียวกับที่ผู้สมัครนำมาอ้างอิงรวมไปถึงผู้ที่ชื่นชอบศรัทธาในสถาบันนั้นๆ ด้วย

“การเลือกนำเสนอตัวเอง ผมบอกได้เลยว่าองค์ประกอบภายนอกมีบทบาทกับผมมาก แม้ว่าตัวเราจะมีความรู้ความคิดแล้วแต่สิ่งแวดล้อมต่างๆ มีผลกระทบทั้งหมด สิ่งที่เราแคร์คือคะแนนเสียง เพราะฉะนั้นจะทำยังไงให้ได้คะแนน เราก็ต้องดูว่ากลุ่มคะแนนเสียงของเราจะมาจากไหน อย่างของผมใส่เสื้อมดงานให้ข้อมูลว่าเคยเป็นสมาชิกสภาเขตจอมทอง ก็เพราะหวังว่าจะได้คะแนนเสียงจากชาวจอมทองหรือผู้ที่ชื่นชอบในกลุ่มมดงานบ้าง สถาบันต่างๆ แล้วก็ประชาชนมีความสำคัญทั้งนั้นครับ ภาพเดี่ยวของตัวเองจึงเป็นภาพที่สำคัญมาก มีผลสำคัญว่าเรามุ่งหวังกลุ่มเป้าหมายอย่างไรให้เขามองเราว่าอย่างไร” (วัชชัย เทียนจวง , สัมภาษณ์ , 26 กุมภาพันธ์ 2546)

นอกจากภาพถ่ายเดี่ยวของผู้สมัครแล้ว ยังมีภาพประกอบจำนวน 4 ภาพ เรียงลำดับจากบนลงล่าง ภาพแรกเป็นภาพถ่ายอนุเสาวรีย์สมเด็จพระเจ้าตากสิน ซึ่งโดยส่วนตัวผู้สมัครให้ความเคารพนับถือสมเด็จพระเจ้าตากสิน และยังเป็นທີ່เคารพของชาวฝั่งธนบุรี การนำภาพนี้มาประกอบก็เพื่อสร้างความรู้สึกร่วมกันระหว่างตัวผู้สมัครและชาวฝั่งธนบุรี สำหรับภาพที่ 2 ถึง ภาพที่ 4 เป็นภาพถ่ายขณะที่ผู้สมัครทำกิจกรรมทางสังคมร่วมกับประชาชน ภาพประกอบทั้ง 3 ภาพเป็นเสมือนหลักฐานที่ยืนยันว่าผู้สมัครเป็นบุคคลที่ทุ่มเทการทำงานเพื่อประชาชนจริงๆ ในสมัยที่ตนเป็นสมาชิกสภาเขตจอมทอง

ในส่วน of ข้อความผู้สมัครให้ความสำคัญกับข้อความ “สมาชิกสภาเขตดีเด่น 2541 - 2542” เป็นข้อความที่แสดงให้เห็นถึงชัยชนะเพราะการได้รับคัดเลือกนี้ผู้สมัครจะต้องแข่งขันกับสมาชิกสภาเขตท่านอื่นๆ ของกรุงเทพฯ รางวัลที่ได้รับจึงเป็นการยืนยันในคุณภาพการทำงานของผู้

สมัคร และข้อความ **เหรียญสนองเสรีชน** หมายถึงเหรียญที่ระลึกเชิดชูเกียรติเป็นการตอบแทนคุณความดีและเป็นเกียรติแก่วงศ์ตระกูล เพื่อมอบให้แก่ผู้สนับสนุนช่วยเหลือในการปฏิบัติการป้องกัน หรือปราบปรามผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ ดังนั้นผู้ที่ได้รับเหรียญนี้จึงเป็นบุคคลที่ช่วยปกป้องประเทศชาติแสดงให้เห็นถึงความเสียสละ สำหรับข้อความที่ประกอบอยู่ได้ภาพทำให้เข้าใจถึงกิจกรรมต่างๆ ที่ผู้สมัครได้กระทำไว้ สื่อความหมายในด้านการทำงานที่ประสบความสำเร็จ

ส่วนการออกแบบหมายเลขประจำตัว มีลักษณะคล้ายกับโปสเตอร์ของผู้สมัครหลายท่านๆ นั่นก็คือการออกแบบช่องลงคะแนนเสียงในบัตรเลือกตั้ง และผู้สมัครได้ให้ความสำคัญกับข้อมูลในส่วนนี้เพราะตัวเลขมีขนาดใหญ่พอๆ กับชื่อ สกุล เพื่อให้อ่านง่าย

ภาพของผู้สมัครคือการเป็นสมาชิกกลุ่มมดงาน ที่ทำงานเพื่อชาวกรุงเทพฯ และสมาชิกสภาเขตจอมทอง โดยสื่อความหมายผ่านทางเครื่องแต่งกายภาพประกอบและข้อความได้ภาพ ดังกล่าวได้แสดงให้เห็นว่าผู้สมัครเป็นบุคคลที่ทำงานเพื่อชาวกรุงเทพฯ มานานแล้ว ซึ่งเหมาะสมที่จะเลือกเขาเป็นตัวแทนสมาชิกวุฒิสภาของชาวกรุงเทพฯ

ภาพที่ 55 : จอห์น อิงภากรณ์

ภาพที่ 55 เห็นถึงลักษณะภาพถ่ายของคุณจอห์น อิงภากรณ์ นั้นเป็นภาพถ่ายธรรมดา หน้าตรงไม่สวมหมวก หน้าตายิ้มแย้ม สวมเสื้อยืดดอกกลมสีเหลืองซึ่งเป็นสีของกลุ่มตัว อ (กลุ่มคนที่ทำงานด้านช่วยเหลือผู้มีเชื้อเอชไอวี) ไม่มีพิธีตรองใดๆ แสดงให้เห็นถึงการเป็นประชาชนธรรมดาคนหนึ่ง เมื่อนำภาพถ่ายและข้อความมาทำการวิเคราะห์เรื่องการสื่อความหมายร่วมกัน สื่อให้เห็นถึงการที่ผู้สมัครไม่เป็นผู้ที่ยึดติดกับยศถาบรรดาศักดิ์ หรือสถาบันใดๆ แต่กลับให้ความสำคัญกับสิ่งที่ทำมากกว่า ซึ่งเป็นงานที่เกี่ยวกับการช่วยเหลือกลุ่มผู้ด้อยโอกาสและผู้มีเชื้อเอชไอวีในสังคม

“ความจริงแล้วสำหรับตัวผมเอง ผมไม่ได้ให้ความสำคัญกับภาพเท่าไร ส่วนที่ผมเห็นว่าสำคัญคือเรื่องของข้อความ ซึ่งอยากให้ประชาชนได้รับรู้ถึงความคิดถึงการทำงานที่แท้จริงของผม ซึ่งภาพถ่ายบอกได้เพียงบางส่วน จุดที่เน้นหนักก็คือ ผมพยายามบอกว่าเราทำงานด้านการพัฒนาสังคมมาตลอด 20 ปี อันนี้เป็นจุดที่เน้นในโปสเตอร์แล้วก็สติ๊กเกอร์ อีกส่วนหนึ่งก็คือบอกว่าเราทำงานเรื่องเอดส์”

จากการสัมภาษณ์และการศึกษาข้อมูลจากเอกสารแนะนำตัวผู้สมัคร พบว่าข้อความที่มีการนำมาใช้เป็นไปในเรื่องสถานภาพการทำงานเป็นสำคัญ ลักษณะการใช้ข้อความแสดงให้เห็นถึงการเป็นบุคคลที่มีความมุ่งมั่นในการทำงานอย่างสูง จากข้อความ “ทำงานทางสังคม เป็นเวลากว่า 20 ปี...” การระบุตัวเลขเป็นการแสดงถึงช่วงเวลาอย่างหนึ่งที่ใช้เป็นสิ่งยืนยันถึงความสนใจ ความมุ่งมั่นตลอดระยะเวลา 20 ปี นอกจากนั้นแล้วข้อความยังสนับสนุนการสื่อความหมายในภาพถ่ายบุคคลให้ชัดเจนขึ้น โดยที่ภาพกับเนื้อหาในส่วนที่เป็นข้อความมีความสอดคล้องไปในทางเดียวกัน ภาพถ่ายที่คุณจอห์นนำมาใช้มีการนำสัญลักษณ์คือเสื้อสีเหลืองซึ่งเป็นสัญลักษณ์ในการรณรงค์แก้ไขปัญหาเรื่องโรคเอดส์ของกลุ่มตัว อ ข้อความก็มีการให้ข้อมูลว่าการทำงานเกี่ยวกับโรคเอดส์เช่นเดียวกัน แต่เนื่องจากว่าโปสเตอร์พิมพ์เป็นขาวดำจึงไม่สามารถถ่ายทอดความหมายนี้ได้

ข้อความอีกส่วนหนึ่งที่ปรากฏอยู่ในด้านล่างของเอกสารแนะนำตัวก็คือ หมายเลขโทรศัพท์ติดตามตัวและหมายเลขโทรศัพท์ที่ทำงาน เป็นการสื่อความหมายถึงความเสียสละในการปฏิบัติงานและการเข้าถึงตัวบุคคลได้ตลอดเวลา ยินดีให้ความช่วยเหลือประชาชนทุกเมื่อ

จากการศึกษาโปสเตอร์แนะนำตัวของคุณจอห์น ทำให้ทราบว่า การทำงานของคุณจอห์นคือเป็นผู้ให้บริการช่วยเหลือและต่อสู้เพื่อสิทธิของผู้มีเชื้อเอดส์และครอบครัว ลักษณะงานที่อยู่ในความรับผิดชอบจึงเป็นการทำงานเพื่อประชาชนในระดับล่างที่ส่วนใหญ่ยากจน ดังนั้นเครื่องแต่งกายเสื้อยืดคอกกลม จึงเป็นสัญลักษณ์ที่แสดงถึงในเรื่องการทำงานและสร้างความกลมกลืนกับกลุ่มคนที่คุณจอห์นร่วมงานอยู่ด้วย ส่วนการแสดงออกที่ดูยิ้มแย้มสื่อความหมายถึงความเป็นมิตรพร้อมที่จะให้คำแนะนำช่วยเหลือ และดูเป็นบุคคลธรรมดาเหมือนประชาชนทั่วไป ภาพถ่ายและข้อความจึงสื่อความหมายให้เห็นถึงบุคลิกภาพและชีวิตการทำงานของผู้สมัคร

ความหมายจากภาพถ่ายและข้อความในโปสเตอร์ของคุณจอห์นจึงเป็นจุดจูงใจในเรื่องความเสียสละช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาสในสังคมโดยเฉพาะในด้านผู้ป่วยเอดส์

ลักษณะการวางท่าร่วมกับการใช้อุปกรณ์ประกอบฉาก

สำหรับภาพถ่ายที่สื่อความหมายด้านการทำงานในกลุ่มที่สองได้แก่ ภาพถ่ายที่ใช้การวางท่าและอุปกรณ์ประกอบฉากมาเป็นตัวสร้างความหมายในการทำงานให้เกิดขึ้น ซึ่งมีเอกสารแนะนำตัวอยู่ 4 แผ่น ได้แก่ ผู้สมัครหมายเลข 35 , 196 และ 134

ผู้สมัครหมายเลข 35 อาจารย์แก้วสรร อติโพธิ มีโปสเตอร์ที่ใช้ในการแนะนำตัวอยู่ 2 แบบ แต่ภาพถ่ายที่ใช้เป็นภาพถ่ายเดียวกัน ลักษณะการวางท่าของอาจารย์แก้วสรรนั้นเป็นภาพที่แสดงให้เห็นถึงท่าทางในการสอนหนังสือโดยมีอุปกรณ์ประกอบคือ ไมโครโฟน ปากกา แว่นตา และสมุดจด การสื่อความหมายของตัวผู้สมัครเกิดจากการวางท่าที่ผู้สมัครตั้งใจจำลองภาพของตนเองในขณะที่กำลังสวมบทบาทการเป็นอาจารย์ ด้วยท่าทางที่ดูเอาจริงเอาจังจากสายตาที่มุ่งมั่นมองตรงมายังผู้ดู และแสดงภาพของการเป็นนักวิชาการจากลักษณะที่ดูเหมือนว่ากำลังจดบันทึกอะไรบางอย่างประกอบกับแว่นสายตาที่วางอยู่บนสมุด ภาพถ่ายภาพนี้จึงแสดงให้เห็นบทบาทที่สังคมคาดหวังจากผู้ที่เป็นอาจารย์ และในขณะเดียวกันก็แสดงสถานภาพสัมฤทธิ์ทางด้านอาชีพของผู้สมัครด้วย

ภาพที่ 56 อาจารย์แก้วสรร อติโพธิ   ภาพที่ 57 อาจารย์แก้วสรร อติโพธิ

“...ในชีวิตการทำงานผมก็แต่งตัวอย่างนี้อยู่แล้ว ใส่เสื้อเชิ้ตพับแขนแบบนี้ ที่คุณถามผมว่าผมเป็นข้าราชการทำไมถึงไม่เลือกที่จะใส่พวกชุดขาวติดเหรียญตรา คุณต้องรู้ว่าผู้แทนมันแทนจากชาวบ้านมันก็ต้องเป็นส่วนหนึ่งกับชาวบ้าน ขึ้นต้นด้วยสายสะพายมันก็บ้าแล้วสำหรับผม ไร้สาระไม่ได้เกลียดสายสะพายนะแต่มันไม่ใช้งานไม่ใช่ตัวผม การเป็นอาจารย์ที่กล้าพูด ทำงานมาหนักในแนวคิดนี้ให้ผมใส่สายสะพายอะไรก็ได้ ให้ใส่ก็ไม่ยอมใส่ ผู้แทนมันไม่ใช่ขุนนาง”

“การแสดงเอกลักษณ์มันก็ขึ้นอยู่กับว่าแต่ละคนมี character อะไร ก็ต้องแสดงมันออกมา ผ่านสื่อให้ตรงกับจุดขายที่มีอยู่แล้วยังไง ต้องรู้เป้าหมายของคนที่จะเลือกคุณมันอยู่ตรงไหน คนพวกนี้เขาน่าจะ percept คุณยังไง แล้วคุณจะทำแบบให้ตรงกับเป้าหมายนั้นยังไง อย่างของผม? รู้เป้าหมายของผมเป็นระดับชนชั้นกลางเป็นหลัก ประชาชนเขามีภาพว่าผมเป็นอาจารย์มันเป็นชื่อ คนติดเราในภาพนี้ คนเขา percept เราแบบนี้ เราก็ต้องเสนอแบบนี้ซึ่งผมก็เป็นอย่างนั้นจริงๆ ก็เอาโจทย์มาตีไซน์มันก็ออกมาเป็นอย่างนี้” (แก้วสรร อติโพธิ , สัมภาษณ์ , 28 มกราคม 2545)

การวางท่าของอาจารย์แก้วสรร จึงไม่ใช่เพียงภาพถ่ายเพื่อการแนะนำตัวเท่านั้นแต่ยังใช้ประโยชน์จากภาพถ่ายเพื่อแนะนำคุณวุฒิในด้านการทำงานในอาชีพอาจารย์ด้วย และสิ่งสำคัญอีกประการหนึ่งก็คือผู้สมัครเลือกที่จะนำเสนอภาพของตัวเองให้มีความสอดคล้องกับภาพในใจของประชาชนกลุ่มเป้าหมายที่จะมาลงคะแนนเสียงให้กับตัวอาจารย์อีกด้วย

ภาพถ่ายของผู้สมัครสื่อความหมายถึงความเป็นอาจารย์และนักวิชาการ ส่วนข้อความที่ปรากฏผู้สมัครได้ให้ความสำคัญกับข้อมูล “**อาจารย์แก้วสรร อติโพธิ**” และ ‘**จารย์แก้ว**’ เป็นข้อความที่ตอกย้ำบทบาทและสถานภาพของผู้สมัครที่ถ่ายทอดผ่านทางภาพไม่ให้เกิดหลุดลอยไปไหน และการใช้รูปแบบของตัวอักษรที่แตกต่างจากข้อความอื่นๆ แสดงถึงความสำคัญที่ต้องการให้ประชาชนสะดุดตากับข้อความดังกล่าวจึงต้องสร้างความแตกต่างให้เกิดขึ้น เป็นการใช้สัญลักษณ์ “**จารย์แก้ว**” จึงสื่อความหมายถึง “**อาจารย์แก้วสรร อติโพธิ**”

“...ผมเป็นคนธรรมดาพิสุจน์ตัวเองมามากด้วยผลงาน ซึ่งผลงานในที่นี้ก็คืองานที่ใช้วิชาความรู้ มันก็ต้องมาในนามของอาจารย์ ก่อนหน้านั้นผมก็ปรากฏตัวเองอยู่ในสังคมมานานแล้ว สำหรับ “จารย์แก้ว” ผมไม่ได้เขียนเองเป็นลายมือคนอื่น ลักษณะลายมือเขียนมันให้ความรู้สึกเป็นกันเองไม่เป็นทางการ แล้วคำนี้มันก็บ่งบอกสิ่งที่ผมเป็นอยู่” (แก้วสรร อติโพธิ, สัมภาษณ์ , 28 มกราคม 2545)

สำหรับไปสเตอร์แวนอน ให้ข้อมูลในด้านการทำงานที่หลากหลาย โดยแบ่งเป็นด้านต่างๆ ได้ดังนี้

- **อาจารย์ธรรมศาสตร์ , รองอธิการบดี 2 สมัย**

เป็นการทำงานในสายการศึกษาและวิชาการ ในสถาบันการศึกษาที่มีชื่อเสียงของประเทศ

- สสร. สายวิชาการ (สสร. = สมาชิกสภาข้าราชการ) , นักวิเคราะห์วิจารณ์
การบ้าน การเมือง

เป็นการทำงานในสายการปกครอง การบริหารประเทศ เป็นส่วนหนึ่งของผู้ที่ร่างรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน แสดงให้เห็นถึงประสบการณ์ในการทำงานที่เกี่ยวข้องกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ซึ่งการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาครั้งแรกนี้ก็เป็นส่วนหนึ่งที่เกิดจากรัฐธรรมนูญฉบับใหม่นี้ ดังนั้นจึงสื่อให้เห็นว่าผู้สมัครเป็นบุคคลหนึ่งที่มีความรู้ความเข้าใจในระบบการบริหารปกครองของประเทศไทยเหมาะสมที่จะเข้าไปทำงานในสภาสูง

- “คนทำงาน” ในเอเชียเกมส์

เป็นการทำงานที่แสดงให้เห็นถึงการเป็นนักกิจกรรม คำว่า “คนทำงาน” มีความหมายที่ดูจริงจังกับงานที่ทำและดูเป็นบุคคลธรรมดาคนหนึ่ง ที่ไม่ยึดติดกับตำแหน่งใดๆ และการได้ร่วมเป็นส่วนหนึ่งในทีมงานเอเชียเกมส์ก็แสดงให้เห็นถึงความสามารถเพราะเป็นการทำงานในระดับเอเชีย

ข้อความจึงทำหน้าที่อธิบายถึงความสามารถทำงานในบทบาทต่างๆ ที่หลากหลายของผู้สมัคร ทั้งด้านวิชาการ การเมือง และกิจกรรมทางสังคม

สำหรับการออกแบบหมายเลขประจำตัว ๓๕ การเลือกใช้เลขไทยนอกจากจะสื่อความหมายถึงว่าผู้สมัครเป็นผู้ที่มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทยแล้ว เลขไทยเกิดจากลักษณะของเส้นที่โค้งไปมาจึงให้ความรู้สึกที่เคลื่อนไหว อ่อนโยน ซึ่งในทางการออกแบบตัวเลขได้ช่วยลดความแข็งของโปสเตอร์ที่เกิดจากการใช้สีขาวตัดกับสีดำ และการใช้กรอบสี่เหลี่ยม โปสเตอร์จึงไม่ดูแข็งจนเกินไป ส่วนของโปสเตอร์แนวนอนที่มีการใช้กรอบสี่เหลี่ยมล้อมใบหน้าผู้สมัครกับล้อมรอบตัวเลข เป็นการสร้างความเชื่อมโยงให้เกิดขึ้นว่าอาจารย์แก้วสรรต้องหมายเลข ๓๕

การโน้มน้ำหนักที่เกิดขึ้นจากโปสเตอร์แผ่นนี้ เกิดจากจุดจุดใจเรื่องความสามารถทางด้านการงาน และจุดจุดใจในเรื่องความน่าเชื่อถือซึ่งเกิดจากผลงานต่างๆ ที่อาจารย์ได้ทำไว้ก่อนหน้านี้ นานแล้วจนมีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักในสังคม

ภาพที่ 58 ผู้สมัครหมายเลข 196 ศ.ดร.อมร รักษาสัตย์ ภาพถ่ายของผู้สมัครท่านนี้มีความแตกต่างจากผู้สมัครท่านอื่นตรงที่ เป็นภาพถ่ายในลักษณะภาพถ่ายที่เผลอ (candid) ซึ่งเป็นการถ่ายภาพที่ผู้เป็นแบบไม่รู้ตัว จึงเป็นภาพที่ดูเป็นธรรมชาติเนื่องจากไม่ได้มีการจัดท่าให้กับผู้ที่ถูกถ่าย

ภาพที่ 58 ศ.ดร.อมร รักษาสัตย์

สำหรับภาพถ่ายของ ศ.ดร.อมร นั้นเป็นการบันทึกภาพในขณะที่ ศ.ดร.อมร กำลังพูดคุยอยู่กับกลุ่มคนฟัง แม้ว่าเราจะไม่เห็นกลุ่มผู้ฟังอยู่ในภาพแต่เราก็สามารถเข้าใจได้เนื่องจากเป็นการพูดผ่านไมโครโฟน ซึ่งไมโครโฟนเป็นอุปกรณ์ในการขยายเสียงให้มีความดังเพื่อที่จะส่งเสียงให้ผู้ฟังจำนวนมากได้ยินอย่างทั่วถึง ประกอบกับการทำงานของตัวผู้สมัครที่เป็นผู้นำทางความคิดที่สำคัญท่านหนึ่งของสังคมไทย การวางท่าในลักษณะนี้จึงสะท้อนให้เห็นถึงบุคลิกส่วนตัวว่าเป็นผู้ที่กล้าแสดงความคิดเห็นและสามารถเป็นตัวแทนให้กับประชาชนได้

สำหรับโปสเตอร์แผ่นนี้ผู้สมัครออกแบบโดยใช้หลักความสมดุลเทียบ โปสเตอร์แบ่งออกเป็นส่วนของภาพถ่ายและข้อความอย่างชัดเจน ชื่อ สกุล และหมายเลขคือข้อความที่สำคัญที่สุดในโปสเตอร์ ทำหน้าที่กำกับความหมายของภาพว่าบุคคลผู้นี้มีชื่อว่า **ศ.ดร.อมร รักษาสัตย์** เป็นผู้สมัครหมายเลข 196 ซึ่งจากข้อมูลที่เป็นคำนำหน้าชื่อ ได้แสดงให้เห็นถึงความสำเร็จในด้านการวิชาการ คือตำแหน่ง**ศาสตราจารย์** และความสำเร็จในการศึกษาคือ **ด็อกเตอร์** ดังนั้น **ศ.ดร.** จึงเป็นอักษรย่อที่แสดงถึงความสำเร็จที่ผู้สมัครกระทำมาอย่างชัดเจน ส่วนข้อมูลด้านประวัติการทำงานถูกจัดวางอยู่ในตำแหน่งด้านล่างสุดและมีตัวอักษรขนาดเล็กซึ่งต้องอาศัยความตั้งใจในการอ่านจึงจะสามารถเก็บเกี่ยวเนื้อหาสาระไปได้ ซึ่งการทำงานในตำแหน่งต่างๆ ที่นำมาเสนอล้วนเป็นตำแหน่งสำคัญที่เกี่ยวกับการบริหารปกครองประเทศทั้งสิ้นไม่ว่าจะเป็น **สมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ** ซึ่งเป็นตำแหน่งที่ต้องผ่านการคัดเลือกเข้ามาเพราะจะต้องเป็นผู้ที่ร่างรัฐธรรมนูญ ซึ่งเป็นกฎหมายสูงสุดที่ใช้ในการปกครองประเทศ ราชบัณฑิตสภาข้าราชการ นายกษัตริย์ธรรมนูญ

เพื่อประชาชน , ประธานคณะกรรมการรับฟังความคิดเห็นและประชาพิจารณ์ แต่ละตำแหน่ง ล้วนแสดงให้เห็นถึงความเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญทางด้านการบริหารปกครองในระบบอบ ประชาธิปไตยเป็นอย่างดี โปสเตอร์แผ่นนี้จึงแสดงให้เห็นถึงความมั่นใจในการเป็นที่รู้จักของผู้ สม่ครในฐานะนักคิดนักวิชาการที่สำคัญคนหนึ่งของสังคมไทย ดังนั้นลักษณะของภาพถ่ายจึงเป็น การแสดงให้เห็นถึงบุคลิกการทำงานที่แท้จริงของผู้สมัคร

ภาพของ ดร.อมร รักษาสัตย์ จึงเป็นภาพของนักคิดนักวิชาการ โดยมีพื้นฐานมาจากผล งานที่อาจารย์ได้สร้างไว้โดยเฉพาะในเรื่องของเหตุบ้านการเมือง ซึ่งอาจารย์ได้แสดงทัศนะไว้ใน หลายๆ โอกาส ทำให้เป็นที่รู้จักกันในสังคม ดังนั้นลักษณะของภาพถ่ายจึงเป็นการแสดงให้เห็นถึง บุคลิกการทำงานที่แท้จริง ซึ่งภาพของผู้สมัครที่เกิดขึ้นนี้นับว่ามีความสอดคล้องกับภาพของ ตำแหน่งสมาชิกวุฒิสภาเป็นอย่างยิ่ง เนื่องมาจากตำแหน่งนี้เป็นตำแหน่งที่มีอำนาจหน้าที่ในเรื่อง การตรวจสอบการทำงานของรัฐบาล ซึ่งสมาชิกวุฒิสภาควรเป็นผู้ที่มีความรู้ในด้านการบริหารปก ครองบ้านเมืองจึงจะสามารถไปทำการตรวจสอบรัฐบาลได้

ดังนั้น ความหมายที่เกิดขึ้นจากภาพถ่ายและข้อความทั้งหมด ทั้งในเรื่องความรู้ความ สามารถ และความน่าเชื่อถือของตัวผู้สมัครเองที่เกิดจากการทำงานและการเป็นที่รู้จักในสังคม ได้ กลายเป็นจุดจูงใจที่ใช้โน้มน้าวใจประชาชนให้ตัดสินใจเลือกผู้สมัครท่านนี้

ภาพที่ 59

โปสเตอร์ของครูประทีป อึ้งทรงธรรม ผู้สมัครหมายเลข 134 เป็นภาพของผู้สมัครที่ถ่ายร่วมกับ เด็กๆ อารมณ์ของภาพแสดงถึงความสุขทุกคนในภาพมีใบหน้ายิ้มแย้ม จากลักษณะการวางท่า ที่ครูประทีปโอบกอดเด็กๆ ลักษณะการโอบกอดมีความหมายแฝงถึงความรัก ความห่วงใย การ ปกป้องคุ้มครอง ของตัวครูประทีปที่มีต่อเด็กๆ ที่เป็นศิษย์ เป็นภาพถ่ายที่แสดงให้เห็นถึงลักษณะนิสัยใจคอ เป็นการแสดงบทบาทของความเป็นครูที่มีความเอื้ออาทรต่อศิษย์ และข้อความที่เด่นที่

สุดท้ายในโปสเตอร์ ยังสื่อความหมายถึงหน้าที่การงานของผู้สมัครโดยใช้คำเฉพาะว่า “ครูประทับใจ” ซึ่งเป็นคำเรียกตัวผู้สมัครที่สังคมทั่วไปรู้จักกันเป็นอย่างดีว่าเป็นครูผู้หนึ่งคนที่ต่อสู้เพื่อให้ได้กฯ ในชุมชนแออัดได้มีโอกาสเรียนหนังสือ

ดังนั้น ความหมายของความเป็นครูของผู้สมัคร จึงมาจากคำว่าครูประทับใจและภาพถ่ายของครูประทับใจที่ถ่ายร่วมกับเด็ก ๆ จึงร่วมกันสื่อความหมายถึงบทบาทของความเป็นครูอย่างชัดเจน และคำว่าครูประทับใจยังเป็นสิ่งที่แสดงถึงสถานภาพของตัวผู้สมัคร ซึ่งการที่สังคมรู้จักตัวครูประทับใจเป็นอย่างดีก็เพราะเกิดจากความสามารถจากสิ่งที่ตัวครูทำจนผลงานเป็นที่ประจักษ์ และยอมรับ นอกจากนั้นแล้วลักษณะการออกแบบของส่วนที่เป็นหมายเลขผู้สมัครเป็นการเลียนแบบลักษณะช่องลงคะแนนในบัตรลงคะแนนเสียงเลือกตั้งอีกด้วย โปสเตอร์แผ่นนี้จึงสื่อความหมายทั้งในเรื่องบทบาทและสถานภาพที่เกิดจากการสื่อความหมายของภาพถ่ายและข้อความร่วมกัน

ผู้วิจัยพบว่า จุดสนใจในโปสเตอร์แผ่นนี้คือความน่าเชื่อถือของครูประทับใจ และรองลงมาคือจุดสนใจในเรื่องอารมณ์ เพราะครูประทับใจเป็นบุคคลที่มีชื่อเสียงประชาชนรู้จักกันเป็นอย่างดี ดังนั้นจึงไม่ต้องให้ข้อมูลมากมายประชาชนก็รู้ว่าผู้สมัครท่านนี้เป็นใครทำอะไรมาบ้าง และผลงานที่ผู้สมัครสร้างไว้ก็เป็นสิ่งที่ทำให้ประชาชนเชื่อถือและศรัทธาในตัวครูประทับใจ ส่วนจุดสนใจในเรื่องอารมณ์นั้นเกิดจากภาพถ่ายที่แสดงความรัก ความสุข ระหว่างตัวครูประทับใจกับเด็ก ๆ สื่อความหมายให้เห็นว่าความสุขของครูประทับใจเกิดจากการที่ได้ทำให้ได้กฯ ที่อยู่ในชุมชนแออัดมีความสุข

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การใช้ภาพประกอบ

ภาพถ่ายที่สื่อความหมายด้านการทำงานในกลุ่มสุดท้ายนี้ นอกจากภาพของผู้สมัครแล้ว ยังมีการนำภาพอื่นๆ เข้ามาประกอบเพื่อให้ความหมายด้านการทำงานเกิดขึ้นอย่างชัดเจน

ภาพที่ 60 ผู้สมัครหมายเลข 185 คุณหญิงชดช้อย โสภณพนิช เป็นผู้ก่อตั้งสมาคมสร้างสรรค์ไทยที่ทรงพลังในเรื่องการรักษาสุขภาพแวดล้อมของบ้านเมือง ดังนั้นผู้สมัครจึงได้นำเอาสัญลักษณ์ของโครงการดาวพิเศษที่ประชาชนรู้จักกันเป็นอย่างดีมาแสดงไว้ในโปสเตอร์

สัญลักษณ์ดาวพิเศษ

ภาพที่ 60 : คุณหญิง ชดช้อย โสภณพนิช

ภาพถ่ายของผู้สมัครเป็นไปตามภาพตายตัวของความเป็นผู้หญิงไทย ที่ดูสวยงามอ่อนหวานภายใต้รอยยิ้ม เครื่องแต่งกายของผู้สมัครไม่สามารถสื่อความหมายในเรื่องการทำงานได้ ดังนั้นผู้สมัครจึงเลือกใช้ฉากหลังสีเขียวเป็นตัวสื่อความหมายถึงงานที่ทำ คุณหญิงชดช้อย โสภณพนิช เป็นผู้ก่อตั้งสมาคมสร้างสรรค์ไทยที่ทรงพลังในเรื่องการรักษาสุขภาพแวดล้อมของบ้านเมือง ซึ่งมีสัญลักษณ์ที่รู้จักกันดีคือดาวพิเศษ เป็น mascot ที่มีสีเขียว และสีเขียวคือสีประจำสมาคมสร้างสรรค์ไทย การเลือกใช้ฉากหลังสีเขียวในการถ่ายภาพบุคคลของคุณหญิงชดช้อย จึงเป็นการใช้ประโยชน์จากฉากหลังทำให้ผู้ดูนึกไปถึงงานที่รับผิดชอบซึ่งสร้างชื่อเสียงที่ดีให้กับตัวคุณหญิงชดช้อย นั่นคืองานในสมาคมสร้างสรรค์ไทย การใช้ฉากเล่าเรื่องด้วยสีแบบนี้ผู้เลือกใช้ต้องแน่ใจว่าสีนั้นๆ เป็นสัญลักษณ์ที่สามารถทำให้ประชาชนนึกไปถึงเรื่องราวที่ต้องการนำเสนอได้อย่างแท้จริง

ข้อความ “ผลงาน ผู้ริเริ่มโครงการ ตาวิเศษ” ความหมายแฝงของการใช้คำว่า ผู้ริเริ่มโครงการ ในข้อความนี้ สื่อให้เห็นว่าผู้สมัครเป็นบุคคลแรกที่ทำโครงการตาวิเศษขึ้นมา เมื่อคิดในทางกลับกันก็คือเพราะมีผู้สมัครจึงมีโครงการตาวิเศษเกิดขึ้น ส่วนการใช้สัญลักษณ์ตาวิเศษมาประกอบนั้นช่วยทำให้ประชาชนเข้าใจในงานที่ผู้สมัครทำได้ง่ายขึ้น เพราะโครงการตาวิเศษจัดเป็นโครงการที่ประชาชนทั่วไปรู้จักกันเป็นอย่างดี ทั้งสัญลักษณ์ของโครงการตาวิเศษและข้อความแสดงให้เห็นถึงสถานภาพสัมฤทธิ์ของผู้สมัคร ที่เกิดจากการทำงานและมีผลงานเป็นที่ยอมรับของสังคม และการจัดวางองค์ประกอบต่างๆ ล้อมรอบตัวผู้สมัครทำให้การสื่อความหมายในเรื่องการทำงานมีความชัดเจน

โปสเตอร์ของผู้สมัครหมายเลข 185 จึงมีการใช้จุดจูงใจในเรื่องความสำเร็จ ซึ่งเกิดจากผลงานที่ผู้สมัครได้สร้างไว้จากโครงการตาวิเศษซึ่งเป็นโครงการที่ทำเพื่อสังคม แสดงให้เห็นถึงความสามารถ ความเสียสละ ความตั้งใจที่จะพัฒนาสภาพแวดล้อมของสังคมให้ดีขึ้น

ภาพการ์ตูน พ่อ แม่ ลูก
อุ้มกระจาดผัก

ภาพที่ 61 : โสภณ สุภาพงษ์

ภาพที่ 61 เป็นภาพของ คุณโสภณ สุภาพงษ์ ผู้สมัครหมายเลข 208 ได้เลือกใช้ภาพประกอบเป็นภาพการ์ตูนลายเส้นสีเขียวพ่อแม่ลูกเดินถือกระจาดผัก ซึ่งในทางจิตวิทยาของสีแล้วสีเขียวจะให้ความรู้สึกร่มเย็นมีชีวิตชีวา ความอุดมสมบูรณ์และสีเขียวยังเป็นสีที่สื่อถึงเรื่องการเกษตร ซึ่งคุณโสภณ สุภาพงษ์เป็นผู้ที่สนับสนุนให้ชาวบ้านพึ่งพาตนเองได้โดยส่งเสริมให้ในชุมชนมีการผลิตสินค้าขึ้นมาจำหน่าย โดยเลือกใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในแต่ละท้องถิ่น ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นผลผลิตที่ได้จากการเกษตรนั่นเอง

ดังนั้นเมื่อวิเคราะห์ประวัติการทำงานของคุณโสภณที่เป็นเรื่องเกี่ยวกับชุมชนท้องถิ่น เรื่องเศรษฐกิจพอเพียงแล้ว ภาพการ์ตูนดังกล่าวจึงสอดคล้องกับภูมิหลังของผู้สมัคร ภาพประกอบจึงถูกนำมาใช้เพื่อสื่อความหมายถึงการทำงานของผู้สมัคร

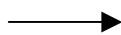
การบอกประวัติหรือประสบการณ์ในการทำงานนั้น นอกเหนือจากการให้ข้อมูลว่าเคยผ่านงานในตำแหน่งใดมาบ้างแล้ว การให้ข้อมูลในด้านเกียรติคุณต่างๆ ที่ได้รับมาในชีวิตก็สามารถสื่อความหมายในเรื่องดังกล่าวได้ด้วยเช่นกัน ดังเช่น โปสเตอร์ของผู้สมัครหมายเลข 208 ที่ให้ข้อมูลเป็นรายชื่อรางวัลต่างๆ คือ รางวัลแมกไซไซ 2541 (สาขาบริการสาธารณะ) เปรียบได้กับรางวัลโนเบลของเอเชีย , บุคคลดีเด่นแห่งชาติ 2539 , นักรัฐประศาสนศาสตร์ดีเด่น 2538 , วิศวกรดีเด่น 2539 รางวัลต่างๆ สื่อความหมายให้เห็นว่าผลงานต่างๆ ที่ผู้สมัครกระทำมานั้น เป็นที่ยอมรับของสถาบันต่างๆ ข้อมูลทั้งหมดนี้ได้สร้างความหมายในเรื่องความสำเร็จในการทำงานของผู้สมัครให้เป็นที่ประจักษ์แก่สังคม เป็นข้อมูลที่แสดงให้เห็นถึงสถานภาพสัมฤทธิ์ที่ได้มาด้วยความสามารถของผู้สมัคร

“ผู้ที่เข้ามาเป็นวุฒิสมาชิกนั้นต้องพิสูจน์ตนเองด้วยผลงานที่ทำมาที่แท้จริง ไม่จำเป็นต้องโฆษณาตนเอง ไม่ต้องไปรับปากใครว่าจะทำอะไรเค้าถ้าได้มาเป็น แบบนั้นเป็นเรื่องของ ส.ส ไม่ใช่ ส.ว เพราะ ส.ว ต้องทำงานด้วยความมีคุณธรรมไม่เห็นแก่พวกพ้อง แต่เห็นกับความถูกต้องเพื่อประโยชน์ของประเทศของประชาชน ข้อมูลต่างๆ ที่ปรากฏก็เป็นการบอกให้ทราบตามความเป็นจริงว่าเราได้ทำอะไรมาบ้าง ส่วนภาพถ่ายของผมก็เป็นภาพธรรมดาไม่ได้ปรุงแต่งอะไร เพราะเราเป็นเพียงมนุษย์คนหนึ่งเหมือนกับคนอื่น ๆ คนจะรู้จักเราจะเลือกเราหรือไม่ก็มาจากสิ่งที่เราได้ทำมา” (โสภณ สุภาพงษ์ , สัมภาษณ์ , 14 กันยายน 2546)

ผู้วิจัยเห็นว่าผู้สมัครได้ใช้เรื่องการออกแบบโปสเตอร์ การเลือกใช้สี ตลอดจนการใช้ภาพประกอบมาสร้างความหมายที่แสดงให้เห็นถึงเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งเป็นนโยบายของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ทรงแนะนำในการพัฒนาบริหารประเทศ นอกจากนั้นแล้วข้อความยังช่วยอธิบายถึงคุณวุฒิในด้านต่างๆ ของผู้สมัครเป็นการขยายความให้เห็นถึงความสามารถที่หลากหลายซึ่งภาพถ่ายไม่อาจสื่อสารออกมาได้

จากการศึกษาการสื่อความหมายในโปสเตอร์แผ่นนี้พบว่า จุดมุ่งใจที่เกิดขึ้นคือความน่าเชื่อถือของผู้สมัคร ซึ่งเกิดจากความสามารถและความตั้งใจในการทำงาน ที่ช่วยเหลือพี่น้องเกษตรกรในชนบทให้มีรายได้จากการพึ่งพาตนเองโดยอาศัยพื้นฐานจากการทำเกษตรกรรม

ภาพแผ่น floppy disk

ภาพที่ 62 : ดร.สมพร อรรถเศรณีวงศ์

สำหรับภาพที่ 62 ของ ดร.สมพร อรรถเศรณีวงศ์ ผู้สมัครหมายเลข 209 เป็นภาพที่ถ่ายทำภายในห้องทำงาน โดยที่ดร.สมพรและเพื่อนๆ ช่วยกันถ่ายทำในห้องทำงานที่มหาวิทยาลัย ไม่ได้ใช้ช่างภาพมืออาชีพ ลักษณะของภาพจึงเป็นเพียงภาพที่ถ่ายทอดให้เห็นว่าผู้สมัครมีบุคลิกหน้าตาเป็นอย่างไร สำหรับการแต่งกายด้วยชุดสูทก็เพื่อให้ดูสุภาพเรียบร้อยเท่านั้น ส่วนการนำภาพแผ่น floppy disk มาวางไว้ได้ภาพ เนื่องมาจากว่าดร.สมพร เป็นอาจารย์ผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญในงานวิศวกรรมโครงสร้าง และได้พัฒนาโปรแกรมระบบคอมพิวเตอร์เพื่อใช้ในการงานวิศวกรรมจนได้รับรางวัลวิจัยสิ่งประดิษฐ์จากสภาวิจัยแห่งชาติ

ภาพแผ่น floppy disk จึงเป็นเสมือนตัวแทนของ ดร.สมพรในด้านการทำงานที่สื่อให้เห็นถึงความเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ ในการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์เพื่องานวิศวกรรม ภาพประกอบจึงถูกนำมาใช้เพื่อสื่อความหมายในเรื่องการแนะนำคุณวุฒิของผู้สมัคร ที่เกิดจากความสามารถในการทำงาน นอกจากนั้นแล้วแผ่น floppy disk ยังเป็น index ที่เชื่อมโยงไปถึงเรื่องคอมพิวเตอร์ซึ่งเป็นเทคโนโลยีสมัยใหม่ ดังนั้นจึงเป็นการสร้างภาพความเป็นคนสมัยใหม่ให้กับผู้สมัครเพราะปัจจุบันนี้โลกของเราเป็นยุคไอที

สำหรับข้อมูลของผู้สมัครนั้น ตั้งแต่ในส่วนที่เป็นชื่อสกุล ดร.สมพร อรรถเศรณีวงศ์ คำนำหน้าชื่อสื่อความหมายถึงความสำเร็จในด้านการศึกษา ซึ่งเป็นวุฒิการศึกษาในระดับที่สูงที่สุดในส่วนข้อมูล **“รางวัลวิจัยสิ่งประดิษฐ์ จากสภาวิจัยแห่งชาติ การพัฒนาโปรแกรม MICROFEAP-II ในงานวิศวกรรมโครงสร้าง”** เป็นข้อมูลที่แสดงให้เห็นถึงความเชี่ยวชาญในเรื่องโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่ใช้ในงานวิศวกรรมโครงสร้าง ซึ่งสอดคล้องกับภาพประกอบแผ่น floppy disk

ดร.สมพร ได้แสดงความคิดเห็นในเรื่องโปสเตอร์ของตนไว้ว่า “ผมเลือกให้ความสำคัญกับหมายเลขผู้สมัคร 209 เพราะว่าอยากให้เห็นชัดเจนและจำได้ เพราะเราต้องรู้ตัวเราเองว่าเราไม่ใช่คนดังในสังคม แต่เราเป็นที่รู้จักกันในเฉพาะกลุ่มวงการวิศวกรรม ข้อมูลรางวัลการวิจัยที่ผมได้รับมาก็เป็นการแสดงให้เห็นถึงผลงานทางด้านวิชาการ เพราะโดยอาชีพตัวเราก็เป็นอาจารย์ที่สอนทางด้านวิศวกรรมอยู่แล้ว แม้ว่าประชาชนทั่วไปเขาจะไม่ว่ามันคืออะไรแต่ก็ไม่ใช่ เพราะผมคิดว่าคะแนนเสียงที่จะได้มา ส่วนใหญ่คงจะมาจากลูกศิษย์และพวกวิศวกรด้วยกันมากกว่า” (ดร.สมพร อรรถเศรษฐีวงศ์ , สัมภาษณ์ , 27 สิงหาคม 2546)

ผู้วิจัยเห็นว่าการสื่อความหมายด้วยภาพถ่ายและข้อความ ในแผ่นโปสเตอร์ของผู้สมัครหมายเลข 209 นี้ ได้สร้างภาพความเป็นนักวิชาการด้านวิศวกรรมให้เกิดขึ้น โดยที่ข้อความและภาพประกอบเข้ามามีส่วนในการสร้างความหมายเป็นอย่างมาก เพราะถ้าทำการวิเคราะห์การสื่อความหมายในภาพถ่ายบุคคลของผู้สมัครแล้ว จะไม่สามารถระบุถึงคุณวุฒิในด้านใดๆ เป็นการเฉพาะเจาะจงลงไปได้ เพราะเครื่องแต่งกายตลอดจนการวางท่าและฉากหลังไม่ได้สื่อความหมายในเรื่องใดเป็นพิเศษ การแสดงภาพของผู้สมัครที่เป็นนักวิชาการด้านวิศวกรรมนั้น มีสาเหตุมาจากกลุ่มเป้าหมายที่ผู้สมัครคาดหวังว่าจะมาลงคะแนนเสียงเลือกตั้งให้กับตน

จากคำสัมภาษณ์ของผู้สมัครและการสื่อความหมายในโปสเตอร์ ได้แสดงให้เห็นถึงจุดมุ่งใจที่นำมาใช้คือเรื่องความสามารถในการทำงาน เพราะทั้งภาพประกอบและข้อความที่ให้ความละเอียดความสำเร็จในการทำงาน จนได้รับรางวัลจึงเป็นสิ่งที่ยืนยันในความสามารถทางด้านการศึกษาโปรแกรมคอมพิวเตอร์ทางด้านวิศวกรรมของผู้สมัครได้เป็นอย่างดี

ผู้วิจัยพบว่า จุดประสงค์ในการใช้ภาพประกอบของผู้สมัครแต่ละท่านก็คือ ภาพประกอบถูกนำมาใช้เป็นที่มีความเกี่ยวข้องกับงานที่ผู้สมัครปฏิบัติอยู่ ได้แก่ ภาพแผ่น Floppy disk ก็หมายถึงคอมพิวเตอร์ ภาพการ์ตูนพ่อแม่ลูกเดินถือกระดาษฝากหมายถึงชีวิตชนบท เศรษฐกิจพอเพียง ภาพวาดดวงตาก็เป็นเครื่องหมายของโครงการตาวิเศษ ซึ่งล้วนแล้วแต่เป็นสิ่งที่มีความหมายมาจากประสบการณ์ในการทำงาน

1.3.2 ภาพถ่ายที่สื่อความหมายในด้านการศึกษา ร่วมกับ ข้อความด้านการทำงาน

การสื่อความหมายในด้านการศึกษาผ่านทางภาพถ่ายนั้น มีวิธีการสร้างความหมาย โดยการใช้เครื่องแต่งกาย ได้แก่ การสวมชุดครุยเนติบัณฑิต และการสวมชุดครุยปริญญาของสถาบันการศึกษา ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

โปสเตอร์ประเภทที่ 1.3 .2 ภาพถ่าย ชื่อ สกุล หมายเลข ร่วมกับข้อความด้านประวัติการทำงาน		
 <p>แบบจำลองผู้สมัครเลือกสมาชิกวุฒิสภา กรุงเทพมหานคร</p> <p>กิ้นนทร์ ชัยวรวงศ์ สมาชิกวุฒิสภา กรรมการบริหารและกรรมาธิการ หมายเลข ๑๔๘</p>	 <p>หมายเลข 156</p> <p>นายวาทสิทธิ์ ศรีสุทธิกร นายสงวนและที่ปรึกษาคุณนาย ผู้สมัครรับเลือกตั้งในสมาชิกวุฒิสภา กทม.</p>	 <p>ขอแนะนำผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภา กรุงเทพมหานคร</p> <p>ไพศาล พืชมงคล ณ. พจน., ๗๖๐.๖๖๖ สมาชิกวุฒิสภา ๒๕๖๑-๒๕๖๓ หมายเลขประจำตัวผู้สมัคร ๑๕๘ 158</p>
 <p>ประวัฒน์ เสนววิชัย</p> <p>ผู้อำนวยการ สำนักกฎหมาย ประติสัมพันธ์ทาง หมายเลข 40</p> <p>เป็นผู้ประสงค์ศึกษา จึงสมัครตั้งเป็น สมาชิกวุฒิสภา กรุงเทพมหานคร</p>	 <p>29 เมษายน 2543 ผู้สมัคร ส.ว. กรุงเทพฯ</p> <p>๗๕</p> <p>อรรถ แพทย์ยังกุล กรรมการสภาทนายความ ประธานสภากรุงเทพฯ อดีต ส.ก.เขตสวนหลวง</p>	 <p>นายพิระพงศ์ ฉนวนพงษ์พันธ์</p> <p>อดีต ส.ส. กรุงเทพฯ ๓ สมัย อดีต รัฐมนตรีช่วยว่าการ กระทรวงคมนาคม หมายเลข ๒๔๒ วันเสาร์ที่ ๔ มีนาคม ๒๕๖๓</p>
 <p>เอกสารแนะนำ ผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็น สมาชิกวุฒิสภา</p> <p>ประทีป วัชรโชคเกษม เบอร์ ๔๗ 47</p> <p>ส.ก.เขตสวนหลวง ๒๕๖๑-๖๒ ๑๗,๑๔๖ ถนนสุขุมวิท กรุงเทพฯ</p>		

ตารางที่ 11 โปสเตอร์ประเภทที่ 1.3 .2

ภาพถ่ายของผู้สมัครในชุดครุยวิทยฐานะเป็นภาพถ่ายแบบครึ่งตัวที่เห็นตั้งแต่ระดับเอวขึ้นไปจากการศึกษาภาพถ่ายทำให้พบความสัมพันธ์ของขนาดภาพกับเครื่องแต่งกายชุดครุยวิทยฐานะ เนื่องจากชุดครุยของเนติบัณฑิตยสภาจะมีแถบพื้นขาวเดินลายเส้นทองพาดอยู่ที่บ่าซ้าย มีความยาวประมาณเหนือเอว ส่วนชุดครุยปริญญา นั้นจะมีการประดับเข็มซึ่งเป็นเครื่องหมายประจำสถาบันในบริเวณหน้าอก ดังนั้นการใช้ภาพศีรษะและช่วงไหล่จะทำให้ไม่สามารถถ่ายทอดเครื่องหมายที่ติดอยู่ในระดับหน้าอกได้ ทำให้การสื่อความหมายในเรื่องสถาบันไม่สามารถทำได้

ภาพที่ 63

ภาพครึ่งตัว ในชุดครุยเนติบัณฑิต

ภาพที่ 64

ภาพครึ่งตัว ในชุดครุยปริญญาสถาบันอุดมศึกษา เห็นถึงเครื่องหมายประจำสถาบันที่ประดับอยู่บนชุดครุย

ภาพที่ 65

ในส่วนของการจัดแสงและการวางท่า นั้น พบว่ามีลักษณะเหมือนภาพถ่ายติดบัตรทั่วไป การวางท่าในแบบหน้าตรงเป็นทางการ ทำให้ประชาชนเห็นถึงหน้าตาและเครื่องแต่งกายของผู้สมัครได้ชัดเจน

สำหรับการสื่อความหมายด้วยภาพถ่ายและข้อความในโปสเตอร์ที่ใช้ภาพการศึกษา และข้อความการทำงานนั้น ผู้วิจัยพบว่าภาพของผู้สมัครที่แต่งกายด้วยชุดเสื้อครุยเนติบัณฑิต จะให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการทำงานที่ต้องใช้วิชาความรู้ทางด้านกฎหมาย ซึ่งนับว่าภาพถ่ายและข้อความสนับสนุนความหมายร่วมกัน ส่วนภาพของผู้สมัครที่แต่งกายด้วยชุดเสื้อครุยปริญญา นั้นจะให้ข้อมูลแนะนำการทำงานที่ไม่เกี่ยวข้องใดๆ กับการศึกษาที่ผู้สมัครนำมาใช้ในภาพถ่าย ภาพถ่ายและข้อความจึงเพิ่มเติมความหมายให้แก่กันและกัน ดังภาพโปสเตอร์ต่อไปนี้

ภาพที่ 66 : ประหยัด เสนวิรัช

ภาพที่ 66 เป็นภาพของคุณประหยัด เสนวิรัช ผู้สมัครแนะนำตัวด้วยข้อความด้านการทำงาน **ผู้อำนวยการสำนักกฎหมายประหยัดทนายความ** ข้อความดังกล่าวเป็นการบอกให้ทราบถึงความสำเร็จในการทำงานของผู้สมัคร ความหมายถูกสร้างขึ้นจากการระบุตำแหน่งว่าเป็น ผู้อำนวยการสำนักกฎหมายประหยัดทนายความ ตำแหน่งดังกล่าวเป็นตำแหน่งที่สูงที่สุดของหน่วยงานนี้ และชื่อสำนักกฎหมายประหยัดทนายความ ก็แสดงให้เห็นถึงการเป็นเจ้าของกิจการของผู้สมัคร ดังนั้นการได้ดำรงตำแหน่งที่สำคัญที่สุดของหน่วยงานและการได้เป็นเจ้าของสำนักกฎหมาย ย่อมแสดงให้เห็นถึงความสำเร็จในหน้าที่การงานของผู้สมัครได้เป็นอย่างดี จากตำแหน่งดังกล่าวนอกจากจะสื่อถึงความสำเร็จแล้วยังสื่อความหมายถึงการเป็นผู้เชี่ยวชาญในเรื่องกฎหมายอีกด้วย

“...ที่ผมเลือกใส่ชุดครุยเนติบัณฑิตก็เพราะจะบอกว่าเราเรียนมาทางด้านกฎหมายทำให้น่าเชื่อถือดี และวุฒิสมาชิกก็มีอำนาจหน้าที่ในการกลั่นกรองกฎหมายซึ่งเป็นหน้าที่ที่ประชาชนทั่วไปทราบกันดี นอกจากนั้นแล้วผมก็ยังให้ข้อมูลว่าผมเป็นผู้อำนวยการสำนักกฎหมายประหยัดซึ่งผมเป็นเจ้าของเองด้วย มันก็ทำให้ดูสอดคล้องกับบทบาทของวุฒิสมาชิก” (นายประหยัด เสนวิรัช , สัมภาษณ์ , 25 พฤศจิกายน 2544)

ความหมายที่เกิดขึ้นของผู้ที่สวมใส่ชุดเสื้อครุยเนติบัณฑิตจึงเป็นภาพของเนติบัณฑิต เป็นผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญทางด้านกฎหมายและยังเป็นผู้ที่ทรงความยุติธรรมด้วย ดังนั้น จุดมุ่งใจที่ใช้คือความสามารถที่เกิดจากความเชี่ยวชาญทางด้านกฎหมาย ที่นับว่ามีความสอดคล้องโดยตรงกับอำนาจหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา

ภาพที่ 67 : อรรถ แพทย์ยังกุล

ภาพที่ 67 เป็นภาพของ คุณอรรถ แพทย์ยังกุล ผู้สมัครแนะนำตัวเองด้วยข้อมูลการทำงาน **กรรมการสภาทนายความ** แสดงถึงตำแหน่งในระดับบริหารของสภาทนายความ ผู้สมัครจึงเป็นผู้ที่นอกจากจะมีความรู้ความสามารถในด้านกฎหมายแล้ว ยังได้รับการยอมรับจากสมาชิกสภาทนายความไว้วางใจเลือกให้ผู้สมัครดำรงตำแหน่งดังกล่าว

อดีตประธานสภากรุงเทพมหานคร , อดีต ส.ก.เขตสวนหลวง ประวัติการทำงาน ทั้ง 2 ตำแหน่งนี้ เกี่ยวข้องกับการทำงานในสภาแสดงให้เห็นว่าเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการเมื่องการปกครอง ซึ่งสมาชิกวุฒิสภาก็เป็นตำแหน่งที่เกี่ยวกับการบริหารปกครองประเทศเช่นเดียวกัน

จะเห็นได้ว่าตำแหน่งทั้ง 3 มีจุดร่วมกันอยู่ประการหนึ่งนั่นก็คือการอ้างอิงถึงสิ่งอื่น ในที่นี้ก็คือหน่วยงานที่ผู้สมัครเคยเข้าไปปฏิบัติงาน ได้แก่ สภาทนายความ , สภากรุงเทพฯ , เขตสวนหลวง การอ้างอิงถึงสถาบันต่างๆ เหล่านี้ก็เพื่อต้องการสร้างความเป็นพวกพ้องให้เกิดขึ้นซึ่งเป็นที่มาของกลุ่มคะแนนเสียงนั่นเอง

โปสเตอร์ของผู้สมัครหมายเลข 75 เลือกใช้ตัวเลขเป็นข้อความที่เด่นที่สุดโดยดูจากขนาดและสีที่ใช้ จึงสื่อให้เห็นว่าผู้สมัครมีความต้องการให้ประชาชนจดจำหมายเลขประจำตัวผู้สมัครได้เป็นอันดับแรก เป็นการใช้เลข 75 มาเป็นตัวดึงดูดให้ผู้อ่านสนใจในโปสเตอร์และเกิดการอ่านข้อความที่อยู่ด้านล่าง สำหรับการเลือกใช้สีตัวอักษรคือสีแดงสลับกับสีน้ำเงินบนพื้นสีขาว ทำให้เกิดเป็นแถบสีขึ้น เป็นการเลียนแบบลักษณะของธงชาติไทย ความหมายที่เกิดขึ้นจึงแสดงให้เห็นถึงความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ของผู้สมัคร เป็นการแสดงความจงรักภักดีที่มีอยู่ในตัวผู้สมัคร

จุดจูงใจที่นำมาใช้ในโปสเตอร์ คือความสามารถในการทำงานทางด้านวิชากฎหมายและด้านการเมืองท้องถิ่นของจังหวัดกรุงเทพมหานคร ประสบการณ์ในการทำงานเพื่อชาวกรุงเทพฯ ที่ผ่านมา ได้จูงใจให้ประชาชนเห็นว่าผู้สมัครคือผู้ที่มีคุณสมบัติเหมาะสมจะเป็นตัวแทนของชาวกรุงเทพฯ ในการเข้าไปทำงานในสภาได้

ภาพที่ 68 : กสิรินทร์ ชัชวาลวงศ์

ภาพที่ 68 เป็นภาพของ คุณกสิรินทร์ ชัชวาลวงศ์ ผู้สมัครได้เลือกแนะนำตัวด้วยข้อมูลในตำแหน่ง **สมาชิกวุฒิสภา กรรมการบริหารและการยุติธรรม** การให้ข้อมูลแนะนำประสบการณ์ในการทำงานของผู้สมัครท่านนี้ เป็นการนำเสนอว่าตนเองเป็นสมาชิกวุฒิสภา กรรมการบริหารและการยุติธรรม ข้อมูลด้านการทำงานถูกโยงเข้ากับตำแหน่งสมาชิกวุฒิสภา และด้านกฎหมาย สื่อความหมายว่าผู้สมัครเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งนี้เป็นอย่างดี มีความหมายแฝงถึงความเป็นผู้เชี่ยวชาญเนื่องจากเคยปฏิบัติงานในตำแหน่งนี้มาแล้ว ซึ่งสอดคล้องกับการเลือกตั้งตำแหน่งสมาชิกวุฒิสภาประชาชนอาจจะเลือกผู้สมัครท่านนี้เข้าไปปฏิบัติหน้าที่นี้อีกครั้ง เพราะรู้ถึงลักษณะของการทำงานมาแล้วเป็นอย่างดี ข้อมูลนี้จึงเป็นเสมือนการกำนันตีคุณภาพบุคคลที่อยู่ในภาพถ่ายว่าเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติเหมาะสมที่ประชาชนจะเลือกเข้าไปทำงานในสภาสูง ความหมายแฝงที่เกิดขึ้นกับตัวผู้สมัครจึงมาจากการอ้างอิงตำแหน่งสมาชิกวุฒิสภา

การคัดเลือกตำแหน่งนี้มานำเสนอแทนที่จะคัดเลือกตำแหน่งหน้าที่ทางด้านอื่นๆ ก็เนื่องมาจากว่า โปสเตอร์แนะนำตัวชิ้นนี้ผลิตขึ้นมาเพื่อใช้ในการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภานั้นเอง ดังนั้นการบอกให้ประชาชนทราบว่าตนเองเคยมีประสบการณ์ในตำแหน่งนี้มาก่อน ย่อมสร้างความน่าเชื่อถือให้กับตัวผู้สมัครมากยิ่งขึ้น และอำนาจหน้าที่อย่างหนึ่งของวุฒิสมาชิกก็คือการกลั่นกรองกฎหมาย ซึ่งผู้ที่มีความรู้ทางด้านวิชากฎหมายจะได้เปรียบกว่าผู้ที่จบการศึกษาทางด้านอื่นๆ ภาพถ่ายผู้สมัครแต่งชุดครุยเนติบัณฑิตร่วมกับข้อความที่ปรากฏ จึงสื่อความหมายการเป็นวุฒิสมาชิกได้อย่างชัดเจน

จุดสนใจในโปสเตอร์ที่เกิดขึ้นจากการความหมายด้วยภาพถ่ายและข้อความของผู้สมัคร คือ ตำแหน่งอดีตสมาชิกวุฒิสภาของผู้สมัคร เพราะเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงประสบการณ์ ความเหมาะสม และความรู้ทางด้านกฎหมาย

ภาพที่ 69 : ประทีป วัชรโชคเกษม

ภาพที่ 69 เป็นภาพของคุณประทีป วัชรโชคเกษม ภาพถ่ายของผู้สมัครที่สวมชุดครุยของสถาบันราชภัฏ สื่อความหมายให้เห็นว่าผู้สมัครเป็นผู้ที่มีการศึกษามีความรู้ และยังสร้างความเป็นพวกพ้องให้เกิดขึ้นเพื่อหวังคะแนนเสียงจากพี่น้องร่วมสถาบัน และในส่วนของข้อความได้แนะนำคุณวุฒิด้านการทำงานโดยเลือกตำแหน่ง **ส.ก. เขตพระโขนง ปี 2528–32 (37,146 คะแนน)** มานำเสนอ ข้อความดังกล่าวเป็นการให้ข้อมูลด้านประวัติการทำงานในอดีตของผู้สมัคร ซึ่งการคัดเลือกตำแหน่ง ส.ก.เขตพระโขนง มานำเสนอให้กับประชาชนก็เพื่อต้องการสื่อถึงประสบการณ์ในการทำงานที่เกี่ยวข้องกับการเมืองการปกครองที่สัมพันธ์กับการทำงานในรัฐสภา นอกจากนั้นแล้วการระบุว่า เป็น **ส.ก.เขตพระโขนง** ก็เป็นการอ้างอิงเขตพระโขนง เป็นการสร้างความเป็นพวกพ้องให้เกิดขึ้น โดยหวังว่าจะได้รับคะแนนเสียงจากประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตดังกล่าว ส่วน **ปี 2528 – 32** เป็นการระบุช่วงเวลาและการกระทำเป็นการยืนยันว่าผู้สมัครได้ทำมาจริง และสำหรับจำนวนคะแนนเสียงที่ได้รับ **37,146 คะแนน** เป็นจำนวนที่แสดงให้เห็นถึงความนิยมและความไว้วางใจของประชาชนในเขตพระโขนงที่มีต่อตัวผู้ลงสมัคร

ในส่วนของหมายเลขประจำตัว ผู้สมัครได้ออกแบบให้มีความคล้ายคลึงกับบัตรลงคะแนนเลือกตั้ง เพื่อให้ประชาชนเกิดความคุ้นเคยเมื่อได้เห็นบัตรลงคะแนนจริงๆ ก็จะทำให้นึกถึงหมายเลขในโปสเตอร์แนะนำตัว

สำหรับจุดจุดใจได้แก่เรื่องความสามารถทางการศึกษาและการทำงานของผู้สมัคร ที่สื่อความหมายด้วยชุดครุยปริญญาและตำแหน่ง ส.ก. เขตพระโขนง

ภาพที่ 70 : นายพีระพงศ์ ถานอมพงษ์พันธ์

ภาพที่ 70 เป็นภาพของ นายพีระพงศ์ ถานอมพงษ์พันธ์ ภาพถ่ายของผู้สมัครสื่อความหมายในเรื่องการศึกษาโดยชุดเสื้อครุยที่สวมนั้น แสดงให้เห็นว่าผู้สมัครสำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาโท จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย แสดงให้เห็นว่าผู้สมัครเป็นผู้ที่มีการศึกษา จากสถาบันการศึกษาที่สังคมให้การยอมรับ ในส่วนของข้อความนั้น **อดีต ส.ส. กรุงเทพฯ ๓ สมัย , อดีต รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม** ข้อมูลทั้งสองนำเสนอประวัติการทำงานในอดีตของผู้สมัคร โดยที่ตำแหน่งทั้ง 2 นี้เป็นการทำงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารปกครองประเทศในระบอบประชาธิปไตย จึงแสดงให้เห็นว่าผู้สมัครเป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องเหล่านี้เป็นอย่างดี และตำแหน่ง ส.ส. กับ รัฐมนตรี ก็เป็นตำแหน่งที่ประชาชนทั่วไปให้ความนับถือ การระบุว่าเคยเป็น ส.ส. กรุงเทพฯ ถึง ๓ สมัย เป็นการแสดงจำนวนเพื่อสร้างความหมายในเรื่องความสามารถในการทำงาน และความไว้วางใจจากประชาชนชาวกรุงเทพฯ ดังนั้น ตำแหน่งดังกล่าวจึงนำมาใช้ถ่ายทอดความหมายในเรื่องความไว้วางใจ โดยหวังว่าจะได้รับความไว้วางใจจากประชาชนชาวกรุงเทพฯ ในการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาอีกครั้งหนึ่ง

จากการสื่อความหมายด้วยภาพถ่ายและข้อความ พบว่าจุดจุดใจที่นำมาใช้คือเรื่องของการศึกษา และความสามารถในการทำงานซึ่งตำแหน่งที่ผู้สมัครเลือกมาแนะนำนั้นล้วนเป็นตำแหน่งทางการเมืองจึงแสดงให้เห็นถึงประสบการณ์การทำงานในรัฐสภาได้เป็นอย่างดี

1.3.3 ภาพถ่ายที่ไม่ระบุการทำงานและการศึกษา ร่วมกับ ข้อความด้านการทำงาน

สำหรับภาพถ่ายประเภทสุดท้ายที่นำมาใช้ร่วมกับข้อความด้านการทำงาน เป็นภาพถ่ายที่ผู้วิจัยเห็นว่าไม่สามารถที่จะสื่อความหมายในด้านการศึกษาและการทำงานได้ แต่ผู้สมัครที่อยู่ในกลุ่มนี้ล้วนแล้วแต่เป็นบุคคลที่มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักในสังคม ดังนั้นภาพถ่ายที่นำมาใช้จึงต้องการให้ประชาชนทราบว่าบุคคลเหล่านี้ลงสมัครรับเลือกตั้ง แต่ผู้สมัครก็ไม่ได้ละเลยที่จะให้ประชาชนได้รู้จักกับความสามารถต่างๆ ของผู้สมัคร ดังนั้นในส่วนนี้จึงตกเป็นหน้าที่ของข้อความในการเพิ่มเติมความหมายให้กับภาพถ่าย ดังโปสเตอร์ต่อไปนี้

ตารางที่ 12 โปสเตอร์ประเภทที่ 1.3.3

ผู้วิจัยพบว่า การเป็นที่รู้จักและมีชื่อเสียงของผู้สมัครมีผลต่อการเลือกใช้ภาพถ่าย แม้ว่าจะเป็นภาพถ่ายในลักษณะภาพติดบัตรแต่จากต้นเหตุทางสังคมที่ผู้สมัครแต่ละท่านได้สะสมไว้ ทำให้ประชาชนนึกถึงผลงานที่แต่ละท่านได้กระทำไว้ และเกิดเป็นการสื่อความหมายในเรื่องคุณวุฒิทางด้านการทำงานขึ้นมาได้ ประกอบกับการเลือกใช้ข้อความที่เป็นผลงานที่ประชาชนรู้จัก ได้สร้างความหมายในเรื่องความสามารถทางด้านการทำงานให้เกิดขึ้น ดังผลการวิเคราะห์ต่อไปนี้

ภาพที่ 71 : ครูประทีป อึ้งทรงธรรม

ภาพถ่ายของครูประทีป อึ้งทรงธรรม เป็นภาพถ่ายที่ไม่สามารถแนะนำคุณวุฒิในด้าน การศึกษาและการทำงานได้ แต่เนื่องจากว่าด้วยตัวของครูประทีปเองมีความน่าเชื่อถือซึ่งเกิดจาก การทำงานเป็นครูที่ต่อสู้เพื่อโอกาสทางการศึกษาของเด็กๆ ในชุมชนแออัด มาอย่างยาวนาน และต่อเนื่อง ดังนั้นประชาชนจึงรู้จักภาพของครูประทีปว่าเป็นครูผู้เสียสละ จากผลงานที่ครูทำมา ตลอดช่วงชีวิต ผู้วิจัยพบว่าโปสเตอร์แนะนำตัวของครูประทีปเป็นโปสเตอร์ที่สื่อความหมายภาพ ความเป็นครูผ่านการออกแบบ โดยออกแบบโปสเตอร์ให้เหมือนกับกระดานดำ และรูปแบบ ของข้อความคล้ายมือเด็กที่เขียนด้วยชอล์ก ซึ่งต่างก็เป็นสัญลักษณ์ที่เกี่ยวกับการเล่าเรียนและ ครูกับนักเรียน

ข้อความในโปสเตอร์แผ่นนี้นอกจากจะสร้างความหมายผ่านทางเนื้อหาแล้ว รูปแบบของ ตัวอักษรก็เป็นส่วนหนึ่งที่สามารถสร้างความหมายได้ ครูประทีป อึ้งทรงธรรม เป็นข้อมูลที่บอก ให้ทราบถึงชื่อ สกุลของผู้สมัคร นอกจากนั้นแล้วคำนำหน้าชื่อ “ครู” ยังสื่อความหมายถึงอาชีพของ ผู้สมัครซึ่งอาชีพครูเป็นอาชีพที่สังคมยกย่องเพราะครูคือแม่พิมพ์ของชาติ เป็นผู้อบรมสั่งสอนเด็กที่ เป็นอนาคตของชาติให้เติบโตใหญ่เป็นคนที่มีความรู้ การใช้คำว่าครูนำหน้าชื่อ สกุล เป็นการ สะท้อนให้เห็นถึงความภาคภูมิใจของผู้สมัครที่มีต่ออาชีพนี้

ประสบการณ์ ครูรางวัลแมกไซไซ

ข้อความที่บอกประสบการณ์ในการทำงานของผู้สมัคร เป็นการบอกถึงลักษณะการทำงาน โดยผ่านทางรางวัลที่ได้รับ คือ แมกไซไซ ซึ่งเปรียบเป็นรางวัลโนเบลของทวีปเอเชีย เป็นรางวัลที่มอบให้เป็นเกียรติแก่บุคคลที่เสียสละและทำคุณงามความดีต่อสังคมในทวีปเอเชีย รางวัลแบ่งออกเป็น 5 ประเภทดังนี้

1. การปฏิบัติราชการ
2. การบริการสาธารณะ
3. การเป็นผู้นำชุมชนในระดับท้องถิ่น หรือระดับชาติ หรือระดับนานาชาติ เพื่อให้ประชาชนมีโอกาสก้าวหน้าและมีชีวิตที่ดีขึ้น
4. การเสนอข่าวหรือวรรณกรรม มีผลงานเขียนที่ให้ประโยชน์แก่ประชาชน
5. การส่งเสริมความเข้าใจระหว่างประเทศ

ครูประทีปได้รับรางวัลแมกไซไซ ในสาขาการเป็นผู้นำชุมชนในระดับท้องถิ่น หรือระดับชาติ หรือระดับนานาชาติ เพื่อให้ประชาชนมีโอกาสก้าวหน้าและมีชีวิตที่ดีขึ้น รางวัลแมกไซไซในสาขานี้จึงมีความหมายแฝงถึงการเป็นบุคคลที่ทำงานเพื่อประโยชน์ของประชาชนเป็นสำคัญ ซึ่งนับว่าสอดคล้องกับผู้ที่จะมาดำรงตำแหน่งสมาชิกวุฒิสภา เพราะเป็นการทำงานเพื่อประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชน สมาชิกวุฒิสภาต้องไม่ปฏิบัติหน้าที่เพื่อผลประโยชน์ของตนหรือพวกพ้อง คุณสมบัติของครูประทีปจึงเป็นคุณสมบัติของสมาชิกวุฒิสภาด้วยเช่นเดียวกัน

ความหมายแฝงอีกประการหนึ่งของผู้ที่ได้รับรางวัลแมกไซไซก็คือ การเป็นบุคคลที่มีผลงานจนเป็นที่ยอมรับของนานาชาติ รางวัลจึงเป็นเสมือนการการันตีคุณภาพของครูประทีป รางวัลแมกไซไซจึงเป็นการให้ข้อมูลสถานภาพสัมฤทธิ์ของผู้สมัครที่ได้มาด้วยความสามารถ โดยไม่ต้องมีการอธิบายถึงลักษณะงานที่ทำ รางวัลแมกไซไซจึงเป็นข้อความที่แสดงถึงความสำเร็จในการทำงาน จนได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติจากสถาบันที่มีชื่อเสียง ดังนั้นการให้ข้อมูลประสบการณ์ในการทำงานโดยบอกเล่าผ่านทางรางวัลที่ผู้สมัครได้รับ จึงเป็นการสื่อความหมายด้านคุณวุฒิของผู้สมัครได้เป็นอย่างดี แต่ต้องแน่ใจว่ารางวัลดังกล่าวเป็นที่ยอมรับและเป็นที่ยอมรับของสังคมเป็นอย่างดี ไม่เช่นนั้นแล้วการสื่อความหมายก็จะไม่เกิดขึ้น

อดีตที่ปรึกษานายกรัฐมนตรีเรื่องที่อยู่อาศัย (2530 - 2533)

ข้อมูลดังกล่าวเป็นการบอกการกระทำในอดีตของผู้สมัคร คำว่า “อดีต” แสดงให้เห็นถึงช่วงเวลาและการกระทำ ที่สื่อความหมายถึงสิ่งที่ผ่านมาแล้วเป็นข้อความที่ยืนยันถึงความเป็นจริงที่ได้เคยกระทำผ่านมาแล้วจริงๆ

ส่วนตำแหน่งที่ปรึกษานายกรัฐมนตรีเรื่องที่อยู่อาศัย (2530 - 2533) เป็นข้อความที่แสดงถึงความสามารถ เพราะผู้ที่จะเป็นที่ปรึกษานั้นจะต้องเป็นผู้ที่มีความรอบรู้มากกว่าบุคคลธรรมดา มีความสามารถในการวิเคราะห์และแนะนำปัญหาต่างๆ ได้ การกล่าวถึงนายกรัฐมนตรีนับเป็นการอ้างอิง เพราะเป็นการใช้ตำแหน่งของผู้อื่นมาสร้างความน่าเชื่อถือให้กับตัวเอง สำหรับ (พ.ศ.2530-2533) เป็นช่วงเวลาที่บอกถึงจุดเริ่มต้นและจุดสิ้นสุดของเหตุการณ์ สื่อความหมายถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นว่ามีระยะเวลายาวนานเท่าใด และระหว่างปี 2530 – 2533 ผู้ที่ดำรงตำแหน่งเป็นนายกรัฐมนตรีได้แก่นายชวน หลีกภัย พ.ศ.2530 – 2533 จึงมีความหมายแฝงถึงผู้ที่เป็นนายกรัฐมนตรีในสมัยนั้นโดยไม่ต้องมีการกล่าวถึงชื่อแต่อย่างใด แต่ผู้รับสารก็สามารถทราบได้ ดังนั้นคุณวุฒิของผู้สมัครหมายเลข 134 ในด้านการทำงาน จึงเกิดจากความหมายที่แฝงอยู่ในรางวัลแมกไซไซ และการอ้างอิงถึงงานที่ทำในฐานะที่ปรึกษานายกรัฐมนตรี

นอกจากข้อมูลที่ปรากฏแล้ว รูปแบบของตัวอักษรก็ทำหน้าที่สร้างความหมายให้กับตัวผู้สมัครด้วย การนำเสนอข้อมูลทั้งหมดที่เป็นตัวอักษรโย้เย้สื่อความหมายถึงลายมือของเด็ก ที่เขียนด้วยชอล์ก ลงบนกระดานดำ ทั้งหมดนี้เป็นสัญลักษณ์ที่เกี่ยวข้องกับอาชีพครู โปสเตอร์แผ่นนี้จึงตอกย้ำความเป็นครูให้กับตัวผู้สมัคร

ครูประทีป ได้เล่าถึงแนวคิดในการจัดทำโปสเตอร์แผ่นนี้ให้ผู้วิจัยฟังว่า “ที่เราแนะนำตัวเองว่าเป็นครูประทีป ก็เพราะว่าใครๆ ก็เรียกเราแบบนี้ เราก็เลยคิดว่าน่าจะใช้คำว่าครูประทีปเพราะคนทั่วไปรู้จักเราแบบนี้ เสร็จแล้วในทีมก็มีการคุยกันว่าพอพูดถึงครูก็นึกถึงกระดานดำเพราะว่ามันเป็นของคู่กันแล้วก็ใช้ลายมือแบบเด็กๆ เขียนเอาแต่ เขียนโดยผู้ใหญ่ นะคะ เพราะว่านักเรียนที่เราสอนก็เป็นเด็กๆ ส่วนข้อความอื่นๆ ก็เลือกจากสิ่งที่เขาชอบรับภาพอันนั้นของเรา เช่น เป็นครู ได้รับรางวัลแมกไซไซ คนรู้จักเราในลักษณะนี้ ส่วนที่เป็นอดีตที่ปรึกษานายก ก็ตอกย้ำไปว่าเราก็ไม่ใช่ไม่มีอะไรเลย ก็เคยทำงานในหน้าที่ที่สำคัญมาก่อน เพื่อจะเป็นการให้ความมั่นใจกับคนที่เลือกเราว่าเรามีประสบการณ์มาด้วยเหมือนกัน” (ประทีป อึ้งทรงธรรม ฮาตะ, สัมภาษณ์ , 30 มกราคม 2545)

โปสเตอร์ของครูประทีปนับเป็นเอกสารแนะนำตัวที่ในส่วนของภาพถ่าย และข้อความมีความสัมพันธ์เป็นหนึ่งเดียวกันอย่างกลมกลืน ภาพถ่ายขนาดใกล้ของครูประทีป อยู่บนกระดานดำที่มีข้อความแนะนำตัวต่างๆ ซึ่งเขียนเป็นลักษณะลายมือของเด็ก ลักษณะการออกแบบในส่วนข้อความ ช่วยประกอบสร้างความหมายของความเป็นคุณครูให้เกิดขึ้นกับตัวครูประทีปให้เด่นชัดยิ่งขึ้น ซึ่งหากเราดูจากเพียงแค่ภาพถ่ายภาพเดียวแล้วมันไม่สามารถที่จะสะท้อนความเป็นครูออกมาจากตัวครูประทีปได้ ในกรณีที่ครูประทีปไม่ใช่บุคคลสาธารณะที่ประชาชนรู้จักกันเป็นอย่างดี สำหรับความหมายในโปสเตอร์แผ่นนี้ไม่ได้เกิดจากภาพถ่ายและข้อความเท่านั้น แต่เกิดจากผลงานที่ครูนำมา ประกอบกับการสื่อความหมายผ่านทางารออกแบบโปสเตอร์และข้อความที่นำมาใช้

โปสเตอร์แผ่นนี้จึงใช้จุดสนใจในเรื่องความน่าเชื่อถือของผู้สมัคร ที่เกิดมาจากการทำงานเสียสละอุทิศตนต่อสู้เพื่อให้ได้กฯ ในชุมชนแออัดได้มีโอกาสศึกษาเล่าเรียน จนเป็นที่ประจักษ์ในสังคมจนได้รับรางวัลแมกไซไซ

ภาพที่ 72 : วิทยากร เชียงกุล

ภาพที่ 72 เป็นภาพของคุณวิทยากร เชียงกุล ภาพถ่ายของผู้สมัครแสดงให้เห็นถึงความเป็นนักวิชาการ ลักษณะการถ่ายทำ การจัดแสง การใช้ฉากหลังสีเทา การวางท่าหน้าตรงธรรมดา การแสดงออกทางสีหน้าที่ดูเรียบเฉย และการแต่งกายด้วยสูทสีเทา ประกอบกับเป็นภาพถ่ายขาวดำ ทำให้อารมณ์ของภาพดูเคร่งขรึม จริงจัง และเมื่อทำการพิจารณาภาพถ่ายร่วมกับข้อความยิ่งทำให้ภาพความเป็นนักวิชาการของผู้สมัครยิ่งชัดเจนขึ้น

ผู้สมัครให้ข้อมูลด้านการทำงาน ผอ.ศูนย์วิจัยทางด้านสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต, นักเขียน (รางวัลศรีบูรพา), นักเศรษฐศาสตร์, นักการศึกษา ข้อมูลทั้งหมดที่นำมาเสนอแสดงให้เห็นถึงความสามารถหลากหลายแขนง ซึ่งจากบุคลิกของผู้สมัครในภาพถ่ายมีลักษณะเป็นนักวิชาการที่ไม่ได้สื่อความหมายให้เห็นถึงความสามารถด้านอื่นๆ ข้อความจึงเข้ามาอธิบายความสามารถด้านต่างๆ ของผู้สมัคร

ผอ.ศุภนิยวิชัยทางด้านสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต ผู้อำนวยการเป็นตำแหน่งที่สื่อความหมายในเรื่องความสามารถ และระดับเพราะผู้อำนวยการจัดอยู่ในประเภทผู้บริหารระดับสูง นักเขียน (รางวัลศรีบูรพา) ข้อความในวงเล็บเป็นสิ่งที่สร้างความหมายในเรื่องความสำเร็จในการเป็นนักเขียนให้กับผู้สมัคร เพราะรางวัลศรีบูรพาเป็นรางวัลที่แวดวงวรรณกรรมให้การยอมรับ ดังนั้นผู้ที่ได้รับรางวัลนี้จึงเป็นผู้ที่มีผลงานการเขียนที่มีคุณภาพจนได้รับการยกย่องให้เป็นนักเขียนรางวัลศรีบูรพา

ส่วนข้อความ “ฉันจึงมาหาความหมาย” ที่เป็นคำโปรยไว้ด้านบนนั้น เป็นชื่อหนังสือที่ผู้สมัครได้แต่งขึ้นและได้สร้างชื่อเสียงให้กับผู้สมัคร มีเนื้อหาเกี่ยวกับการมองมหาวิทยาลัยและสังคมในยุคหนึ่งและกระตุ้นให้นักศึกษาตั้งคำถามต่อชีวิต เป็นการจุดประกายที่มีส่วนนำไปสู่การเรียกร้องประชาธิปไตย ในเหตุการณ์ 14 ตุลาคม 2516 จึงสื่อความหมายให้เห็นถึงการเป็นบุคคลที่มีความสนใจในเรื่องการเมืองการต่อสู้เรียกร้องประชาธิปไตย เป็นการทำงานเพื่อส่วนรวมเพื่อประชาชน “ฉันจึงมาหาความหมาย” จัดเป็นข้อความสัญลักษณ์ ที่ใช้สื่อความหมายถึงตัวอาจารย์วิทยากร เชียงกูล ซึ่งผู้ที่เคยอ่านหนังสือเล่มนี้จะเข้าใจถึงความคิดและการกระทำของผู้แต่งที่มีต่อระบบการศึกษาและสังคมไทย

จากการวิเคราะห์การสื่อความหมายของคุณวิทยากร เชียงกูล ปรากฏว่ามี 2 ความหมายที่เกิดจากข้อความ นั่นก็คือ นักต่อสู้เพื่อประชาธิปไตย และ นักวิชาการ แต่เมื่อได้ทำการวิเคราะห์เรื่องการสื่อความหมายและการวางตำแหน่งของข้อความแล้ว ผู้วิจัยพบว่าความหมายที่ผู้สมัครต้องการเน้นคือภาพของนักต่อสู้เพื่อประชาธิปไตย เพราะผู้สมัครได้ให้ความสำคัญกับข้อความ “ฉันจึงมาหาความหมาย” และตำแหน่งการวางข้อความที่อยู่ติดกับชื่อ สกุล และหมายเลข รวมไปถึงขนาดของตัวอักษรที่ใหญ่กว่าข้อความที่แนะนำผลงานด้านวิชาการ

การสื่อความหมายด้วยภาพถ่ายและข้อความของคุณวิทยากร ได้ใช้จุดสนใจในเรื่องความสามารถที่หลากหลาย ทั้งด้านวิชาการและการเป็นนักเขียน ร่วมกับจุดสนใจในเรื่องความน่าเชื่อถือของผู้สมัครซึ่งเกิดจากผลงานการเขียนหนังสือที่ผู้สมัครได้สร้างสรรค์ไว้ จนเป็นนักเขียนที่มีชื่อเสียงประชาชนรู้จัก

ภาพที่ 73 : ศ.ดร.กาญจนา นาคสกุล

ภาพที่ 73 เป็นภาพของ ศ.ดร.กาญจนา นาคสกุล โปสเตอร์แผ่นนี้เลือกใช้ภาพถ่ายครึ่งตัว ผู้สมัครสวมชุดไทยประดับสายสร้อย โบหน้ายิ้มแย้มอ่อนหวาน จากภาพถ่ายของผู้สมัครแสดงให้เห็นถึงภาพตายตัวของความเป็นหญิงไทยอย่างชัดเจน เริ่มตั้งแต่เครื่องแต่งกายที่เป็นชุดไทย เรียบร้อยมิดชิด สวมสายสร้อยเพื่อความสวยงามและแสดงถึงการเป็นผู้ที่มีฐานะเพราะสร้อยเพชร นั้นเป็นสิ่งที่มีความ การแสดงออกทางสีหน้าที่ดูอ่อนหวาน บุคลิกลักษณะของศาสตราจารย์ ดร. กาญจนา จึงแสดงให้เห็นถึงความเป็นผู้หญิงไทย ซึ่งเป็นวัฒนธรรมไทยที่ดีงาม ซึ่งสอดคล้องกับการทำงานที่ผู้สมัครเลือกมานำเสนอนั้นก็คือการจัดทำรายการเกี่ยวกับภาษาไทย และภาษาไทยก็เป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงความเป็นวัฒนธรรมไทยเช่นเดียวกัน

ผู้สมัครหมายเลข 79 ศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา นาคสกุล ได้ให้ข้อมูลในด้านการงาน : **ผู้จัดและพิธีกรรายการโทรทัศน์ ภาษาไทยวันละคำ ภาษาไทย-ภาษาธรรม ภาษาไทยวันนี้** โดยให้ความสำคัญกับรายการ ภาษาไทยวันละคำ มากที่สุด เพราะเป็นรายการแรกที่สร้างชื่อเสียงให้กับผู้สมัคร โดยเลือกใช้ตัวอักษรขนาดใหญ่และวางอยู่ในลำดับแรก จากรายการทั้ง 3 ที่ผู้สมัครเป็นผู้จัดนั้น ล้วนเป็นรายการที่มีสาระประโยชน์กับผู้ชม มันจึงสะท้อนกลับไปถึงตัวผู้จัดว่าเป็นบุคคลที่มีความคิดที่ดีสร้างสรรค์สังคมเช่นกัน รายการโทรทัศน์ทั้ง 3 รายการแสดงให้เห็นถึงความสามารถทางด้านภาษาไทยของผู้สมัคร

ภาพถ่ายและข้อความที่ผู้สมัครนำเสนอมีความเหมือนกันตรงที่เสนอเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความเป็นไทย โดยผู้สมัครเลือกแต่งกายด้วยชุดไทย และประสบการณ์ในการทำงานก็เกี่ยวข้องกับภาษาไทย ความหมายแฝงที่อยู่ในข้อความจึงเป็นเรื่องของความสามารถ ที่แสดงให้เห็นถึงความเป็นนักวิชาการทางด้านภาษาไทย และการนำชื่อรายการโทรทัศน์ทั้ง 3 รายการการมาเอ่ยถึง นับเป็นการอ้างอิง อย่างหนึ่งเพราะประชาชนจะรู้จักผู้สมัครจากการเป็นพิธีกรรายการโทรทัศน์ มากกว่าจะรู้จักกับบทบาทความเป็นอาจารย์ภาควิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์

มหาวิทยาลัย ความหมายที่เกิดขึ้นจึงเป็นภาพของนักวิชาการทางด้านภาษาไทย ซึ่งเป็นภาพที่เกิดจากการเป็นพิธีกรรายการโทรทัศน์ภาษาไทยวันละคำ

โปสเตอร์แผ่นนี้จึงใช้จุดมุ่งใจในเรื่องความน่าเชื่อถือ ซึ่งตัวอาจารย์เองเป็นบุคคลที่มีชื่อเสียงจากการจัดรายการโทรทัศน์ที่มีประโยชน์ต่อสังคมจนได้รับรางวัลจากสถาบันต่างๆ ทั้งรางวัลเมขลา รางวัลโทรทัศน์ทองคำ และอื่นๆ อีกมากมาย

ภาพที่ 74 : เพชรรัตน์ เตชวีชรา

ภาพที่ 74 เป็นภาพของคุณเพชรรัตน์ เตชวีชรา เป็นภาพถ่ายบุคคลขนาดศีรษะและช่วงไหล่ ผู้สมัครสวมแว่นตาดำ ซึ่งการสวมแว่นตาดำของผู้สมัครเป็นสัญลักษณ์ที่แสดงให้เห็นว่าผู้สมัครเป็นผู้พิการทางสายตา ลักษณะใบหน้าที่ยิ้มแย้มสื่อความหมายถึงความสุข ความเป็นมิตร แม้ว่าสายตาจะพิการแต่ผู้สมัครก็ได้คิดว่าเป็นปมด้อย และกล้าที่จะออกมาแสดงให้เห็นถึงความสามารถด้วยการเสนอตัวลงสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภา การแต่งกายด้วยชุดสูทผูกเนคไทเรียบร้อยเป็นการแสดงให้เห็นถึงความเป็นสากล เพราะชุดสูทเป็นชุดที่ไทยเรารับอิทธิพลมาจากชาติตะวันตก และชุดสูทก็ไม่ได้เป็นชุดที่คนไทยใช้ในชีวิตประจำวันแต่เป็นชุดที่สวมใส่เมื่อต้องการความเป็นทางการ แม้ว่าชุดสูทจะไม่สามารถระบุถึงคุณวุฒิทางการศึกษาหรือการทำงานได้ แต่ชุดสูทเป็นสิ่งที่แสดงถึงคุณวุฒิทางสังคมของผู้สมัครได้

ข้อความ **อดีต** นายกสมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย ๓ สมัย เป็นข้อความที่แสดงให้เห็นถึงประสบการณ์ในการทำงานที่ผ่านมาของผู้สมัคร การดำรงตำแหน่งถึง 3 สมัยติดต่อกันหมายความว่ามีความถึงการยอมรับในความสามารถของผู้สมัคร **ปัจจุบัน** ประธานมูลนิธิส่งเสริมอาชีพคนตาบอด , ประธานสมาพันธ์คนตาบอดไทย การทำงานในปัจจุบันของผู้สมัครที่ดำรง

ตำแหน่งเป็นถึงประธานมูลนิธิและประธานสมาพันธ์ ประกอบกับตำแหน่งในอดีต แสดงให้เห็นถึงความสำเร็จที่ผู้สมัครได้รับจากการทำงาน นั่นก็คือได้ดำรงตำแหน่งที่สูงที่สุดของหน่วยงานต่างๆ ดังนั้นตำแหน่งต่างๆ ที่ผู้สมัครนำมาเสนอนี้จึงเป็นการสื่อความหมายถึงความสามารถของผู้สมัคร ซึ่งความพิการทางสายตาไม่ได้เป็นอุปสรรคในการทำงานแต่อย่างใด

คุณเพชรรัตน์ ได้แสดงความคิดเห็นในการนำเสนอภาพของตนเองว่า “เราต้องยอมรับตัวเราเองก่อนว่าเราคือผู้พิการทางสายตา ดังนั้นคนที่จะมาเลือกเราก็คงเป็นคนกลุ่มเดียวกับเรา เราก็ต้องแสดงให้เห็นว่าเราสามารถทำอะไรเพื่อพวกเขาได้บ้าง ก็เป็นการบอกความสามารถที่เป็นจริงของเราออกมา แสดงให้เห็นว่าเราเป็นคนที่ทำงานเพื่อผู้พิการทางสายตามานานและทำอย่างจริงจังจริงๆ พวกตำแหน่งต่างๆ ก็คงพอทำให้คนอ่านประจักษ์ในความสามารถของเราได้ ” (เพชรรัตน์ เตชวัชรา , สัมภาษณ์ , 18 กันยายน 2546)

ข้อความจึงเป็นสิ่งสำคัญที่เข้ามาสร้างความหมายให้ประชาชนเห็นถึงความสามารถในการทำงานของผู้สมัคร และทำให้เข้าใจถึงลักษณะการแสดงออกในภาพถ่ายได้อย่างชัดเจนยิ่งขึ้นว่า ผู้สมัครเป็นผู้พิการทางสายตาที่มีความสามารถ จุดจูงใจที่เกิดขึ้นจึงมาจากเรื่องความสามารถในการทำงานของผู้สมัคร ที่แม้ว่าจะเป็นผู้พิการทางสายตาแต่ก็ไม่เคยยอมแพ้ กลับพยายามทำงานเพื่อพัฒนาสังคมของผู้พิการทางสายตาให้ดียิ่งขึ้น

การสื่อความหมายด้านการทำงานที่ปรากฏในข้อความแนะนำตัวผู้สมัครนั้น มีลักษณะการนำเสนอโดยเลือกใช้ตำแหน่งหน้าที่การทำงานที่แสดงให้เห็นถึงความสำเร็จ และความสามารถ หรือเป็นผลงานที่ประชาชนรู้จักที่สร้างชื่อเสียงให้กับตัวผู้สมัคร และการให้ข้อมูลที่เป็นรางวัลที่ได้รับจากสถาบันต่างๆ เพื่อแสดงให้เห็นถึงการยอมรับในความสามารถด้านการทำงานที่ผู้สมัครได้สร้างสรรค์ไว้ ส่วนการเลือกใช้ภาพถ่ายนั้นสื่อความหมายด้านการทำงานโดยสื่อความหมายผ่านทาง เครื่องแต่งกาย การวางท่า และการใช้ภาพประกอบ

1.4 ภาพถ่าย ชื่อ สกุล หมายเลข และข้อความประวัติด้านการศึกษา

โปสเตอร์แนะนำตัวที่ใช้ภาพถ่ายผู้สมัครร่วมกับข้อความด้านการศึกษามีลักษณะการสื่อความหมายดังต่อไปนี้

โปสเตอร์ประเภทที่ 1.4 ภาพถ่าย ชื่อ สกุล หมายเลข ข้อความด้าน ประวัติการศึกษา		
 <p>นายสุรวัดน์ ชมภูพงษ์</p> <ul style="list-style-type: none"> • อดีตรองเลขาธิการมหาวิทยาลัยราชภัฏ • อดีตรองอธิบดีกรม (ขุนนาง) • เนติบัณฑิตไทย • ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (M.A.) • บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (MBA) <p>ผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภา กรุงเทพมหานคร หมายเลข ๓๓</p>	 <p>หมายเลข ๔๙</p> <p>นายสุวัฒน์ (ส.ว.) กองสิง</p> <p>สังคมวิทยา มหาวิทยาลัยรามคำแหง</p> <p>สlogan: "ซื่อสัตย์ใน คำว่า นานาชาติ"</p>	 <p>ผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภา (ส.ว.) กทม.</p> <p>หมายเลข ๑๓๗</p> <p>ชนะพงษ์ แจ้งกระจ่าง</p> <p>วุฒิปริญญาโท รัฐศาสตร์ (B.A./M.S.)</p> <p>เลือกตั้ง วันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๖๒</p>
 <p>ชอนมบูน วุฒิสภา กทม.</p> <p>ชอนมบูน 182</p> <p>ผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภา กรุงเทพมหานคร</p>	 <p>นาย สูดสวน</p> <p>เบอร์ ๑๓๘</p> <p>ปริญญาโท รัฐศาสตร์ (ส.ว.)</p> <p>ปริญญาโท รัฐศาสตร์ (ส.ว.)</p> <p>ปริญญาโท รัฐศาสตร์ (ส.ว.)</p> <p>ปริญญาโท รัฐศาสตร์ (ส.ว.)</p> <p>ปริญญาโท รัฐศาสตร์ (ส.ว.)</p> <p>ปริญญาโท รัฐศาสตร์ (ส.ว.)</p> <p>ปริญญาโท รัฐศาสตร์ (ส.ว.)</p> <p>ปริญญาโท รัฐศาสตร์ (ส.ว.)</p> <p>ปริญญาโท รัฐศาสตร์ (ส.ว.)</p>	 <p>เลขที่แนะนำตัว</p> <p>ผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภา กทม.</p> <p>นายแพทย์สุเมธ อัครกรกิจ</p> <p>หมายเลข 248</p> <p>วุฒิปริญญาตรี บริหารงาน</p> <p>ผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภา กรุงเทพมหานคร</p>

ตารางที่ 13 โปสเตอร์ประเภทที่ 1.4

โปสเตอร์แนะนำตัวที่จัดอยู่ในประเภทนี้ มีการใช้ภาพถ่ายและข้อความที่สื่อความหมายทางด้านการศึกษา อยู่ 2 ลักษณะคือ

1.4.1 ภาพถ่ายที่สื่อความหมายด้านการศึกษา ร่วมกับ ข้อความด้านการศึกษา

1.4.2 ภาพถ่ายที่ไม่ระบุการทำงานและการศึกษา ร่วมกับ ข้อความด้านการศึกษา

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์การสื่อความหมายของโปสเตอร์ทั้ง 2 กลุ่ม ได้ผลการวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

1.4.1 ภาพถ่ายที่สื่อความหมายด้านการศึกษาร่วมกับ ข้อความด้านการศึกษา

ภาพถ่ายที่สื่อความหมายด้านการศึกษานั้น ผู้สมัครจะเลือกนำเสนอตนเองใน เครื่องแต่งกายชุดครุยวิทยะฐานะ และมีการเลือกใช้อุปกรณ์ประกอบฉากร่วมกับฉากหลังที่มี ลักษณะเหมือนกับห้องสมุดมาเป็นสิ่งที่ทำให้เห็นความหมายด้านการศึกษาขึ้น และในส่วนของ ประวัติด้านการศึกษานั้นผู้สมัครได้ให้ข้อมูลแนะนำตัวที่บอกถึงวิชาความรู้ที่ผู้สมัครศึกษามา ดัง ภาพโปสเตอร์ต่อไปนี้

ภาพที่ 75 : แนบ สูดสงวน

ภาพที่ 75 เป็นภาพของคุณแนบ สูดสงวนภาพถ่ายของผู้สมัครแสดงให้เห็นถึงภาพของผู้ ที่มีการศึกษา ซึ่งเป็นชุดเสื้อครุยปริญญาโท ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เสื้อครุยจัดเป็น สัญลักษณ์ประเภทหนึ่งที่มีความหมายถึงสถาบัน และคณะที่สำเร็จการศึกษา ซึ่งผู้ที่รู้ความ หมายต้องผ่านการเรียนรู้ ดังนั้นข้อความจึงเข้ามาทำหน้าที่อธิบายให้กับประชาชนทราบถึงความ หมายที่อยู่บนเสื้อครุย

ปริญญาตรีนิติศาสตรบัณฑิต (น.บ.)

ปริญญาโทนิติศาสตรมหาบัณฑิต (น.ม.) จุฬา ฯ (สาขากฎหมายมหาชน)

ข้อมูลทั้ง 2 เป็นวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาตรีและปริญญาโท ทางด้านนิติศาสตร์ ข้อมูลดังกล่าว จึงมีความหมายแฝงถึงความเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญทางด้านวิชากฎหมาย เพราะเป็นการศึกษาต่อเนื่องในสาขาวิชาเดียวกัน นอกจากนั้นแล้วผู้สมัครยังให้ข้อมูลสถาบันที่ สำเร็จการศึกษาคือ จุฬาฯ ซึ่งเป็นสถาบันการศึกษาที่สังคมให้การยอมรับดังนั้นความหมายแฝงที่ เกิดขึ้นคือสังคมให้การยอมรับในความรู้ความสามารถของผู้สมัครเช่นกัน จึงเป็นการอ้างอิงถึง สถาบันเพื่อสร้างความน่าเชื่อถือให้เกิดขึ้นกับตัวผู้สมัคร

สำหรับข้อมูลที่เหลือได้แก่รายชื่อประกาศนียบัตรที่ได้รับจากการฝึกอบรมโครงการต่างๆ ซึ่งมีทั้งวิชากฎหมายและวิชาการบริหาร ความหมายแฝงของรายชื่อประกาศนียบัตรหลักสูตรต่างๆ ก็คือเป็นการแสดงให้เห็นถึงความสามารถอันหลากหลายของผู้สมัครที่นอกเหนือจากความรู้ทางด้านกฎหมาย นอกจากนั้นแล้วผู้สมัครยังให้ข้อมูลสถาบัน และรุ่นที่ผ่านการอบรมด้วย จึงเป็นการอ้างอิงถึงสถาบันเพื่อสร้างความน่าเชื่อถือในความรู้ที่ผู้สมัครได้ผ่านการอบรมมา และสร้างความเป็นพวกพ้อง

“การแนะนำตัวในเอกสารของผมนั้น ในด้านหน้าที่เป็นรูปของผมนับกับข้อมูลด้านการศึกษา ส่วนด้านหลังบอกประสบการณ์การทำงาน ผมได้ปฏิบัติตามที่กฎหมายกำหนดทุกอย่าง ที่อนุญาตให้บอกได้แค่ประวัติส่วนตัว ประวัติการศึกษา และ ประสบการณ์การทำงาน ผมก็บอกไปเท่าที่เขาอนุญาตเพราะเราก็ไม่อยากจะผิดกฎหมายเพราะเรารู้อะไรกฎหมายดี สิ่งที่ยืดความต่างๆ นำเสนอก็คือเป็นการให้ข้อมูลว่าเราศึกษาอะไรมาบ้าง มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับอะไรมาบ้าง เพราะวุฒิสมาชิกควรอย่างยิ่งที่จะต้องเป็นบุคคลที่มีความรู้เพราะงานที่ต้องรับผิดชอบ มันเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับบ้านเมืองซึ่งเกี่ยวข้องกับประชาชนทุกคน เมื่อประชาชนได้อ่านก็คงพิจารณาในความรู้ความสามารถที่เราเล่าเรียนมาได้” (แนบ สูดสงวน , สัมภาษณ์ , 18 กุมภาพันธ์ 2546)

ผู้สมัครได้ให้ข้อมูลด้านการศึกษาในระดับปริญญาตรีและปริญญาโท และการฝึกอบรมหลักสูตรต่างๆ ข้อมูลเหล่านี้สื่อความหมายถึงการเป็นผู้ที่มีความสามารถหลากหลายทั้งในเรื่องของกฎหมายและเรื่องการบริหาร ผู้สมัครเลือกเสนอภาพตนเองด้วยชุดเสื้อครุยระดับปริญญาโท ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูล โดยที่ข้อมูลทำหน้าที่อธิบายรายละเอียดที่ชุดนั้นแสดงไว้คือคณะที่ศึกษาระดับวุฒิมหาวิทยาลัย และสถาบันการศึกษา

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาพที่ 76 : นายแพทย์สุเมธ อัครวรกิจ

ภาพที่ 76 เป็นภาพของ นายแพทย์สุเมธ อัครวรกิจ เป็นภาพถ่ายขนาดสี่รชและช่วงใหญ่ ผู้สมัครสวมชุดเสื้อครุยระดับปริญญาเอก ของมหาวิทยาลัยมหิดล ชุดครุยนั้นเป็นสัญลักษณ์ที่ต้องผ่านการเรียนรู้จึงจะเข้าใจในความหมายได้ การแต่งชุดครุยวิทยะฐานะของผู้สมัครจึงมีการให้ข้อมูลประกอบเพื่อให้ประชาชนทราบในรายละเอียดด้านการศึกษาที่ผู้สมัครมี

ผู้สมัครให้ข้อมูลด้านการศึกษา ดังนี้ : นายแพทย์สุเมธ อัครวรกิจ ,วุฒิการศึกษาปริญญาเอก ข้อมูลและภาพถ่ายที่ปรากฏในเอกสารสื่อความหมายไปในทิศทางเดียวกันในเรื่องของการศึกษา โดยเริ่มตั้งแต่คำนำหน้าชื่อของผู้สมัคร “นายแพทย์” สื่อความหมายถึงวิชาที่ศึกษาและอาชีพได้ในขณะเดียวกัน สำหรับวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอกนั้นเป็นการศึกษาขั้นสูงสุดของผู้สมัคร ดังนั้นในการเลือกนำเสนอข้อมูลผู้สมัครจะเลือกข้อมูลที่แสดงถึงความสามารถในด้านใดด้านหนึ่งที่ดีที่สุดของตนออกมาบอกกับประชาชน สำหรับผู้สมัครท่านนี้ต้องการบอกเรื่องการศึกษาและภาพถ่ายที่ใช้ก็เป็นชุดครุยปริญญาเอกเช่นเดียวกัน ความหมายที่เกิดขึ้นจึงเป็นภาพของผู้ที่มีการศึกษา

จากที่กล่าวมาแล้วว่าเสื้อครุยจัดเป็นสัญลักษณ์ที่เข้าใจกันเฉพาะกลุ่ม ดังนั้นชุดครุยของผู้สมัครท่านนี้เมื่อเห็นแล้วก็ไม่สามารถที่จะทราบได้ว่า ผู้สมัครสำเร็จการศึกษาถึงระดับปริญญาเอก การให้ข้อมูลประกอบจึงช่วยให้เกิดความเข้าใจในสิ่งที่ภาพถ่ายสื่อความหมายได้มากขึ้น

ภาพที่ 77 : ยอดมนู ภมรมนตรี

ภาพที่ 77 เป็นภาพของคุณยอดมนู ภมรมนตรี ผู้สมัครสวมชุดสูงทผูกเนคไท สวมแวน สายตา โบกหน้ายิ้มแย้ม ยืนอยู่หน้าตู้หนังสือ มีลูกโลก วางอยู่ทางด้านขวามือของผู้สมัคร ผู้สมัครเลือกใช้ฉากหลังที่มีลักษณะเหมือนห้องสมุด ที่สื่อความหมายถึงแหล่งรวบรวมสรรพวิทยา และเป็นสถานที่สำหรับผู้ที่ใฝ่หาความรู้ ดังนั้นห้องสมุดจึงเป็นสิ่งที่สะท้อนให้เห็นถึงภาพของบุคคลที่มาใช้ห้องสมุดว่า เป็นผู้ที่มีการศึกษา มีความรอบรู้และพัฒนาความรู้ของตนเองอยู่เสมอ ประกอบกับอุปกรณ์ที่นำมาเข้าฉากเป็นลูกโลกที่สื่อความหมายถึงความเป็นนานาชาติ ฉากหลังห้องสมุดนี้จึงสื่อความหมายในด้านที่ดีให้กับผู้ที่เป็นแบบ และสำหรับเอกสารชิ้นนี้ผู้สมัครเลือกที่จะนำข้อมูลด้านการศึกษาของตนมาประกอบอยู่ในหน้าเดียวกันกับภาพถ่าย “รัฐศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง” ภาพถ่ายและข้อความจึงสื่อความหมายในเรื่องเดียวกันได้แก่การเป็นผู้ที่มีการศึกษา โดยที่ผู้สมัครไม่ต้องแต่งกายด้วยชุดเสื้อครุยปริญญาแต่อย่างใดรายการบ้านเลขที่ 5 เพราะฉะนั้นในภาพนี้มันน่าจะสื่ออะไรบางอย่างได้ ฉากห้องสมุดก็คงไม่ได้สื่อถึงเรื่องเกิดเหิงหรือว่าบ้านเหิงจนเกินไป” (ยอดมนู ภมรมนตรี , สัมภาษณ์ , 18 กุมภาพันธ์ 2545)

ในความเป็นจริงแล้วภาพของคุณยอดมนู ภมรมนตรี คือภาพของนักแสดงและพิธีกร แต่ผู้สมัครกลับไม่นำเสนอภาพนั้น เมื่อทำการวิเคราะห์ลักษณะของโปรสเตอร์ประกอบกับการสัมภาษณ์แล้วทำให้ค้นพบว่า ผู้สมัครคิดว่าภาพของความเป็นนักแสดงไม่เหมาะสมกับความเป็นสมาชิกวุฒิสภา ผู้สมัครจึงต้องสร้างภาพของตัวเองขึ้นมาใหม่โดยใช้เรื่องความรู้เป็นหลักในการสื่อความหมาย โดยสื่อความหมายผ่านการเลือกใช้ฉากหลังห้องสมุด และข้อความที่ระบุผลการศึกษา

ผู้วิจัยพบว่าการสื่อความหมายด้านการศึกษา นอกจากจะสื่อสารผ่านทางเครื่องแต่งกายที่เป็นเสื้อครุยวิทยฐานะแล้ว ยังสามารถสื่อสารผ่านทางกรเลื้อกใช้ฉากหลังที่เป็นห้องสมุดที่มีความหมายแฝงถึงการเป็นผู้ที่มีการศึกษาใฝ่หาวิชาความรู้ นอกจากนั้นแล้วการใช้ฉากหลังที่เป็นห้องสมุดยังสร้างความโดดเด่นให้กับโปสเตอร์ด้วย เพราะส่วนมากแล้วฉากหลังที่นำมาใช้คือฉากพื้นสีธรรมชาติ

1.4.2 ภาพถ่ายที่ไม่ระบุการทำงานและการศึกษา ร่วมกับ ข้อมูลด้านการศึกษา

ภาพถ่ายที่นำมาใช้ได้แก่ภาพของผู้สมัครในเครื่องแต่งกายชุดสูท ซึ่งจัดเป็นชุดที่ไม่สามารถจะระบุถึงการศึกษและการทำงานที่ชัดเจนได้ ดังนั้นการที่ผู้สมัครจะนำเสนอถึงการศึกษของตนแล้วการอธิบายโดยใช้ข้อความประกอบจะทำให้ประชาชนเห็นภาพการเป็นผู้ที่มีความรู้ของผู้สมัครได้อย่างชัดเจน

ภาพที่ 78 : นายสุวัฒน์ ชมภูพงษ์

ภาพที่ 78 เป็นภาพของคุณสุวัฒน์ ชมภูพงษ์การสื่อความหมายด้านการศึกษาที่ปรากฏในโปสเตอร์แผ่นนี้สื่อความหมายผ่านทางข้อความอย่างชัดเจน เนื่องจากภาพถ่ายของผู้สมัครไม่สามารถจะระบุถึงการศึกษของผู้สมัคร ดังนั้นได้ข้อความในโปสเตอร์จึงทำหน้าที่สื่อสารในเรื่องคุณวุฒิด้านการศึกษา โดยให้ข้อมูลตั้งแต่ระดับมัธยมปลาย ร.ร.สวนกุหลาบวิทยาลัย ปริญญาตรี นิติศาสตรบัณฑิต (จุฬาฯ) เนติบัณฑิตไทย ปริญญาโท ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต และ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต ความหมายแฝงที่เกิดขึ้นจากการให้ข้อมูลการศึกษาแบบนี้สะท้อนถึงความรู้ความสามารถในด้านการศึกษาที่หลากหลายของผู้สมัคร ทั้งทางด้านกฎหมายและด้านการบริหาร และผู้สมัครเลือกที่จะบอกสถาบันการศึกษา จุฬาฯ ก็เพราะสถาบันแห่งนี้เป็นสถาบันการศึกษาที่สังคมให้การยอมรับ ชื่อสถาบันถูกใช้เป็นเครื่องการันตีคุณภาพของนิสิตที่สำเร็จการศึกษาออกไป การเป็นบุคคลที่ประสบความสำเร็จทางด้านการศึกษา นอกจากจะ

สื่อความหมายให้เห็นว่าผู้ นั้นเป็นผู้ที่มีสติปัญญาดีแล้ว ยังแสดงให้เห็นถึงลักษณะนิสัย เป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบ มีความขยันหมั่นเพียร อดทน อีกด้วย ภาพตายตัวของผู้สมัครที่เกิดขึ้นจึงเป็นภาพของผู้ที่มีการศึกษา มีสติปัญญาดี นับเป็นคุณสมบัติที่สำคัญประการหนึ่งของตำแหน่งสมาชิกวุฒิสภา

ภาพที่ 79 : สุวัฒน์ ทองเพ็ญ

ภาพที่ 79 เป็นภาพของ คุณสุวัฒน์ ทองเพ็ญ ภาพถ่ายของผู้สมัครในชุดสูท แสดงให้เห็นถึงความเป็นสากลที่บ่งบอกกระดัดทางสังคม แต่ชุดสูทไม่สามารถแสดงให้เห็นถึงเรื่องการศึกษาได้ ดังนั้นข้อความ **สังคมมานุษยวิทยามหัศจรรย์** จึงเป็นสิ่งที่ทำให้ภาพของผู้สมัครที่เป็นผู้มีการศึกษาชัดเจน คุณสมบัติการศึกษาดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าผู้สมัครสำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาโท สำหรับคติในการทำงาน... **“อยู่ตรงไหน ทำตรงนั้นให้ดีที่สุด”** เป็นวิธีการสื่อสารที่บอกเป็นนัยให้ประชาชนรู้ว่าถ้าผู้สมัครได้รับการเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภา ผู้สมัครจะทำงานในตำแหน่งนั้นให้ดีที่สุด นับเป็นข้อความที่เข้าข่ายการหาเสียงซึ่งกฎหมายได้ห้ามไว้ เพราะถือว่าผู้สมัครใช้ข้อความที่เป็นการให้คำมั่นสัญญาแก่ประชาชน ข้อความที่เป็นคติในการทำงานมีนัยยะถึง ผมจะทำงานในตำแหน่งสมาชิกวุฒิสภาให้ดีที่สุด ซึ่งหากใช้ข้อความดังกล่าวจริงๆ จะผิดกฎหมายทันทีเพราะถือว่าการหาเสียงไม่ใช่การแนะนำตัว

จากการศึกษาการสื่อความหมายในโปสเตอร์ประเภทนี้ พบว่าจุดมุ่งใจที่ผู้สมัครนำมาใช้ก็คือเรื่องความสำเร็จและทางด้านการศึกษา แสดงให้เห็นถึงความสามารถความรู้ที่ผู้สมัครได้เล่าเรียนมา เพื่อแสดงให้เห็นประชาชนเห็นว่าผู้สมัครเป็นผู้ที่มีความรู้สามารถเข้าไปทำงานในตำแหน่งสมาชิกวุฒิสภาได้

1.5 ภาพถ่าย ชี้อ สกุด และข้อความด้านประวัติส่วนตัว

สำหรับโปสเตอร์ที่จัดอยู่ในประเภทนี้นั้นมีอยู่เพียง 1 แผ่น เป็นโปสเตอร์ของ คุณดำรง พุฒตาล ผู้สมัครหมายเลข 150 โดยภาพถ่ายและข้อความที่นำมาใช้ร่วมกันสนับสนุนความหมายในสิ่งที่ผู้สมัครต้องการจะนำเสนอคือเรื่องครอบครัวและศาสนา

ภาพที่ 80 : อัยยิดำรง พุฒตาล

ภาพที่ 80 เป็นภาพคุณดำรงถ่ายภาพร่วมกับบิดา ลักษณะของภาพเหมือนการถ่ายภาพแบบที่เผลอ (candid) ซึ่งผู้ถูกถ่ายไม่รู้ตัว ทั้ง 2 ท่านสวมชุด”ใต้ป”ซึ่งเป็นชุดของศาสนาอิสลาม ใช้สวมใส่ในเวลาเข้าพิธีทางศาสนาอิสลาม ภาพถ่ายนี้แสดงให้เห็นถึงบทบาทของคุณดำรง คือบทบาทการเป็นลูกและเป็นมุสลิมที่ดี ปฏิบัติตนตามหลักคำสอนของศาสนาอิสลามทั้งในเรื่องของการแต่งกายและการที่ได้เคยไปร่วมพิธีฮัจจ์ ที่นครเมกกะ ประเทศซาอุดีอาระเบีย ซึ่งผู้ที่นับถือศาสนาอิสลามที่ผ่านพิธีฮัจจ์จะเป็นอิสลามิกชนที่สมบูรณ์ ภาพตายตัวของผู้สมัครจึงเกิดจากการนำเอาศาสนาอิสลามมาอ้างอิงเพื่อแสดงให้เห็นถึงความเป็นชาวมุสลิม

คุณดำรง พุฒตาล ได้กล่าวถึงเหตุผลในการเลือกใช้ภาพถ่ายและข้อความในโปสเตอร์ไว้ดังนี้

“แบบนี้ใช้เฉพาะกลุ่มคือเอาไว้แจกในเขตมีนบุรี เขตหนองจอก แจกในเขตที่เป็นชาวมุสลิมเป็นภาพผมใส่หมวกที่แสดงถึงการเป็นคนนับถือศาสนาอิสลามถ่ายคู่กับคุณพ่อ เพราะมันแสดงถึงความเป็นครอบครัว ความกตัญญู คุณพ่อของผมเป็นชาวมุสลิมที่คนทั่วไปเขาเคารพนับถือเป็นคนดีเคร่งศาสนา ภาพนี้ถ่ายตอนที่น้องชายผมแต่งงานก็เป็นภาพเก่าที่มีอยู่แล้วเราก็เลือกขึ้นมาใช้”

ความหมายที่เกิดขึ้นจากข้อความที่ว่า **ฮัจยีดำรงค์ พุดตาล และฮัจยีเจลิยว พุดตาล (บิดา)** คือความเป็นครอบครัวที่แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลทั้งสอง การวงเล็บคำว่าบิดา เป็นการอธิบายภาพให้กับประชาชนได้ทราบว่าชายสูงอายุในภาพเป็นใครและมีความเกี่ยวข้องกับผู้สมัครอย่างไร จึงเป็นการกำหนดตำแหน่งให้กับผู้ที่อยู่ในภาพถ่าย

สำหรับคำว่า **ฮัจยี** มีความหมายแฝงถึงผู้นับถือศาสนาอิสลาม ที่ได้ผ่านพิธีฮัจด์ ณ นครเมกกะ ประเทศซาอุดีอาระเบียมาแล้ว จึงเป็นมุสลิมที่สมบูรณ์เพราะถือว่าได้เข้าไปรับใช้พระเจ้าเป็นเจ้าแล้ว สื่อให้เห็นถึงความเป็นคนที่ยึดมั่นและปฏิบัติตนตามคำสั่งสอนของพระเจ้าเป็นเจ้า คือ พระอัลเลาะห์ เพราะไม่ใช่ว่ามุสลิมทุกคนจะมีโอกาสได้ไปประกอบพิธีฮัจด์ ฮัจยีจึงเป็นคำที่แสดงให้เห็นถึงความศรัทธาที่มีต่อพระเจ้าของศาสนาอิสลาม ข้อความดังกล่าวได้สร้างความหมายให้กับผู้สมัคร ใน 2 เรื่องคือความเป็นครอบครัวและศาสนาอิสลาม

ความหมายที่เกิดขึ้นในภาพถ่ายและข้อความ แสดงให้เห็นถึงเรื่องศาสนาอิสลาม เนื่องจากกลุ่มเป้าหมายของเอกสารชิ้นนี้คือผู้นับถือศาสนาอิสลาม ดังนั้นการทำตัวเองให้สอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมาย จึงเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้เอกสารแนะนำตัวผู้สมัครออกมาเป็นเช่นนี้ และคำว่า “ฮัจยี” เป็นข้อความที่รับรู้เฉพาะในกลุ่มสังคมเดียวกันจึงกลายเป็นสัญลักษณ์ที่ต้องอาศัยการเรียนรู้จึงจะทราบความหมายที่แท้จริง

วิธีการสื่อความหมายในเรื่องความเป็นครอบครัวนั้น เกิดขึ้นจากการอ้างอิงบุคคลอื่น ซึ่งได้แก่การนำบุคคลในครอบครัวมาถ่ายภาพร่วมกับผู้สมัคร ส่วนการสื่อความหมายในเรื่องศาสนา นั้น ผู้สมัครได้สื่อสารผ่านทางเครื่องแต่งกายที่เรียกว่าชุด“ไตป์”เป็นชุดที่สวมใส่ในการประกอบพิธีทางศาสนา และการใช้คำศัพท์เฉพาะที่แสดงถึงผู้นับถือศาสนาอิสลาม

การสื่อความหมายที่เกิดจากลักษณะของภาพถ่าย และข้อความที่สนับสนุนซึ่งกันและกันในประเด็นเรื่องการทำงาน การศึกษา ครอบครัวและศาสนา นั้น ทั้งภาพถ่ายและข้อความต่างก็ร่วมกันสื่อความหมายในประเด็นเดียวกันในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ซึ่งมีผลทำให้การสื่อความหมายที่ผู้สมัครต้องการจะนำเสนอให้กับประชาชนเป็นภาพที่มีความชัดเจน จากการวิเคราะห์โปสเตอร์ที่มีลักษณะของภาพถ่ายและข้อความที่สนับสนุนซึ่งกันและกัน ผู้วิจัยพบว่าภาพถ่ายได้ทำหน้าที่สร้างความหมายในเรื่องการทำงาน การศึกษา ศาสนาและครอบครัว ส่วนข้อความนั้นมีหน้าที่สนับสนุนการสื่อความหมายในภาพถ่ายให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

แม้ว่าการสื่อความหมายในโปสเตอร์แผ่นนี้จะใช้จุดจูงใจในเรื่องศาสนาและครอบครัว ซึ่งเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับความรู้สึกความศรัทธา แต่จุดจูงใจที่เด่นชัดอีกประการหนึ่งก็คือเรื่องความน่าเชื่อถือของตัวผู้สมัคร ซึ่งมาจากการทำงานจนสร้างชื่อเสียง ประชาชนรู้จักกันเป็นอย่างดี จุดจูงใจทั้ง 2 ประการ จึงเข้ามาช่วยโน้มน้าวใจประชาชนร่วมกัน โดยเฉพาะประชาชนที่นับถือศาสนาอิสลาม

สำหรับการสื่อความหมายในโปสเตอร์ที่มีภาพถ่าย ชื่อ สกุล หมายเลข และข้อความที่ให้ข้อมูลในส่วนต่างๆ คือประวัติส่วนตัว ประวัติการศึกษา และประวัติการทำงาน จากการศึกษาโปสเตอร์ในประเภทที่ 1 ทำให้พบว่า ผู้สมัครมีความตั้งใจในการนำเสนอข้อมูลในด้านต่างๆ ให้ประชาชนได้พิจารณา ในเรื่องความรู้ ความสามารถ ความสำเร็จทางด้านการทำงาน และความน่าเชื่อถือของผู้สมัคร ผู้วิจัยพบว่าการที่ผู้สมัครให้ข้อมูลประวัติในด้านต่างๆ แก่ประชาชนก็เพื่อนำเสนอให้เห็นว่าตนเองเป็นผู้ที่มีความสมบูรณ์เพียงพอพร้อมทั้งในด้านชีวิตครอบครัว ด้านการศึกษา และด้านการทำงาน เพราะประวัติเหล่านี้เป็นคุณสมบัติของผู้ที่จะมาดำรงตำแหน่งสมาชิกวุฒิสภาที่ต้องการผู้ที่มีคุณวุฒิและคุณธรรม โดยใช้การสื่อความหมายที่เกิดขึ้นจากภาพถ่ายและข้อความซึ่งพบว่าภาพถ่ายและข้อความในโปสเตอร์แนะนำตัวผู้สมัครมีรูปแบบการทำงานใน 2 ลักษณะ คือ

- ภาพถ่ายและข้อความสนับสนุนการสื่อความหมายร่วมกัน

การทำงานร่วมกันในลักษณะนี้ เกิดจากการที่ภาพถ่ายและข้อความต่างก็กำลังทำการสื่อสารในประเด็นเดียวกัน ทำให้การสื่อความหมายมีความชัดเจนไม่สับสน เพราะต่างก็มุ่งตรงไปยังจุดหมายเดียวกัน

- ภาพถ่ายและข้อความเพิ่มเติมความหมายให้แก่กันและกัน

สำหรับการทำงานร่วมกันระหว่างภาพถ่ายและข้อความที่เพิ่มเติมความหมายให้แก่กันและกันนั้น ในกรณีของการสื่อความหมายในโปสเตอร์แนะนำตัวก็คือ การที่ภาพถ่ายและข้อความสื่อความหมายกันคนละประเด็น แต่เมื่อภาพถ่ายและข้อความทำงานร่วมกันแล้วผลลัพธ์ที่ได้ก็คือภาพถ่ายและข้อความต่างทำหน้าที่เพิ่มเติมความหมายให้แก่กันและกัน

สำหรับหมายเลขประจำตัวนั้น จัดเป็นข้อมูลที่ผู้สมัครทุกท่านให้ความสำคัญ เพราะสุดท้ายแล้วสิ่งที่ประชาชนจะจดจำข้อมูลเกี่ยวกับผู้สมัครเมื่อเข้าไปในคูหาก็คือหมายเลขประจำตัวผู้สมัคร เพราะในบัตรลงคะแนนเลือกตั้งมีการให้ข้อมูลเฉพาะหมายเลขประจำตัวผู้สมัครเท่านั้น ดังนั้นจึงมีการออกแบบที่ให้ตัวเลขมีความน่าสนใจกว่าข้อมูลในส่วนอื่นๆ ทั้งขนาดที่ใหญ่กว่าและสีเส้นที่เด่นสะดุดตา เพื่อต้องการให้ประชาชนมองเห็นได้ง่าย นอกจากนั้นแล้ว ยังมีการออกแบบตัวเลขให้มีลักษณะเหมือนบัตรลงคะแนนเสียงเลือกตั้งด้วย เป็นการเลียนแบบเพื่อให้ประชาชนเกิดความคุ้นเคยเมื่อต้องลงคะแนนก็จะทำให้นึกถึงหมายเลขบนโปสเตอร์ได้

2. โปสเตอร์ประเภทที่ 2 เป็นโปสเตอร์ที่ไม่มีข้อความบ่งบอกคุณสมบัติในด้านต่างๆ ดังนั้นโปสเตอร์จึงประกอบด้วย ภาพถ่าย หมายเลข และ ชื่อ สกุล

โปสเตอร์ประเภทที่ 2 นี้มีจำนวนทั้งสิ้น 79 แผ่น ในส่วนแรกผู้วิจัยขอนำเสนอภาพโปสเตอร์ทั้งหมดเพื่อให้เห็นถึงภาพรวมของลักษณะการสื่อความหมายที่มีเพียงภาพถ่าย ร่วมกับหมายเลข และชื่อ สกุล เท่านั้น ดังตารางภาพต่อไปนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

โปสเตอร์ประเภทที่ 2
ภาพถ่าย ชื่อ สกุล หมายเลข

 <p>104 สายสม วงศ์สุลักษณ์</p>	 <p>สมาชิกวุฒิสภา กรุงเทพมหานคร คร. อากอง นงสพ น. อยศยา ๑๑๐ 110</p>	 <p>ตรีอวิทย์ ตรีณัฐ หมายเลข ๑๑๓ 113</p>
 <p>นายพิศพล ไชยชาดู ผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา หมายเลข ๑๒๕ 125 เลขที่ 10 วรวิกรมสามัคคี 32 สุขุมวิท 101/1 แขวงบางนา เขตบางนา กรุงเทพฯ 10260 โทร. 399-0375 แฟกซ์ 749-6244</p>	 <p>เอกอัครราชทูต ผู้สมัครวุฒิสภา กทม. นายพิชชาติ ฤทธิพิชิต หมายเลข ๑๒๗ กรุงเทพมหานคร</p>	 <p>ผ่อง เสง้อ ผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภา (ส.ว.) กรุงเทพฯ หมายเลข ๑๓๐ 130 วันเลือกตั้ง : 4 มิถุนายน 2565 384 ซ.ถ. ๑ พหลโยธิน บางเขน กทม. 10220 โทร. 02-012-0307, 021-1434, 01-945-4541</p>
 <p>เรือเอกตรี นิดา ต. วงศ์ทอง เลข ๑๔๕</p>	 <p>พล.จ.จ. วีระ กิจจาท สมัครรับเลือกตั้ง สมาชิกวุฒิสภา หมายเลข ๑๔๖</p>	 <p>นายสมพร เทพสิทธิ์ธา หมายเลข 147</p>
 <p>นายสีปกร อรรณโสโร หมายเลข ๑๕</p>	 <p>หมายเลข ๑๕๑ 151 นายปานพิมพ์ ไนกันต</p>	 <p>พลอากาศเอก วีระชุต สวัสดิ์พามา ผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา (ส.ว.) กรุงเทพฯ หมายเลข ๑๖๕ วันเลือกตั้ง : 4 มิถุนายน 2565 เลขที่ 101 ซ.สุขุมวิท ๑ แขวงจตุจักร เขตจตุจักร กทม. ๑๐๓๐๐ โทร. ๐๒-๒๖๖๒-๖๖๖๖, ๐๒-๒๖๖๒-๖๖๖๗</p>

โปสเตอร์ประเภทที่ 2 ภาพถ่าย ชื่อ สกุล หมายเลข		
 <p>สมาชิกวุฒิสภา หมายเลข 169 พรรคภูมิใจไทย คร. สิงห์โต ช่างตระกูล</p>	 <p>พลตรีมงคล พนมทรัพย์ ๑๘๖ ■ 186</p>	 <p>หมายเลข ๑๘๐ จ่าณรงค์ ทองประเสริฐ ผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา กรุงเทพมหานคร</p>
 <p>คร.ขวัญไทย วัลฑาคม ผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๖๖ กรุงเทพมหานคร เบอร์ ๒๑</p>	 <p>ประเสริฐ ภักดีพนมพรม 23</p>	 <p>รศ. ประสาร พลเยี่ยม 234</p>
 <p>ประกาศ จดทะเบียนพรรค ประภาส จดสยเทพกุล 249</p>	 <p>สนั่น เพชรบันฑูร เบอร์ 254</p>	 <p>แนะนำผู้สมัครรับเลือกตั้ง สมาชิกวุฒิสภา นายแพทย์ยุทธ โทธาราณิก หมายเลข ๒๖</p>
 <p>ประยุทธ มหากิจศิริ ๒๘</p>	 <p>มานะศักดิ์ อังกรกมลายุทธ โปสเตอร์ เลือกตั้ง ส.ว. ๕ ■ ๕ ผู้สมัครรับเลือกตั้ง สมาชิกวุฒิสภา กรุงเทพมหานคร</p>	 <p>ศ.นพ. สุคนธ์ศิลป์ ศรีสมบูรณ์ ๕๑</p>

โปสเตอร์ประเภทที่ 2 ภาพถ่าย ชื่อ สกุล หมายเลข		
 <p>อ. ชชาติ ไชยมะโน</p>	 <p>อาจารย์ ชชาติ ไชยมะโน เบอร์ ๕๕ สมัครงานเชิงรุกสมัครงาน</p>	 <p>บุษพล ศิลปอาษา เบอร์ ๕</p>
 <p>ประยูรศักดิ์ ชลาชนเดชะ เบอร์ ๖๑ X 61</p>	 <p>พ. พร. สุมารอน บะสุติม เบอร์ ๗๒</p>	 <p>สมาชิกวุฒิสภา กทม. เสรี พัฒนพันธ์ชัย 黄耀仁 เบอร์ ๗๘ 78 ๔ มีนาคม ๒๕๕๓</p>
 <p>ชวลิต ชูบงคลัง เบอร์ ๘๐</p>	 <p>เดโช สวานนท์ เบอร์ ๘๕ ๘๘๓ สุวินทูล ๘๘ เชียงใหม่ กทม. ๐11๐ โทร. ๒๕๖-๑๕๖4 ๐๑-๘๓4-๘๕๖๑ แฟกซ์ ๒๕๖-๑๕๖4</p>	 <p>เบอร์ ๙๒ หมายเลข ๙๒ 92 สมัครรับเบอร์ที่ 4 มีนาคม 2543</p>
 <p>นายอัครังค์ แสงสุริยจันทร์ ผู้อำนวยการโรงเรียนศึกษานารี กรุงเทพมหานคร หมายเลข ๙๓ โทร ๒๗๓๐๔๐ โทรสาร ๒๒๒๐๑๕๐-๕ โทรสาร ๐๑-๕๕๑-๐๙๓๗</p>	 <p>ผู้สมัคร ส.ว. เบอร์ ๑ ศอ.นพ. วิจิตร ชวาลินทร</p>	 <p>สมัคร ส.ว. กทพ. บรรจง โฆษิมนณี เบอร์ ๑๐๕</p>

โปสเตอร์ประเภทที่ 2 ภาพถ่าย ชื่อ สกุล หมายเลข		
 <p>ดร.เดลิมรัฐ ชัมพานนท์ หมายเลข ๑๖๑</p>	 <p>เบอร์ ๑๓๘ แนบ สุตสงวน</p>	 <p>เลขประจำตัว 183 นาย กมล วัฒนกุล</p>
 <p>林旭倫 นายนพดล เกลิมชัยชาญ MR. NOPPADOL CHALERMCHAICHAN ผู้สมัคร สมาชิกวุฒิสภา (ส.ว.) กรุงเทพมหานคร หมายเลข ๒๐๐ 200</p>	 <p>เอกสารแนบบัตร ผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภา ในเขตเลือกตั้งกรุงเทพมหานคร มหตล ชาตีสूरณ เบอร์ ๗๗</p>	<p>เบอร์ 24</p> <p>นายชวน ชูจันทร์ ผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา กรุงเทพฯ</p>
 <p>นายสงแสง หมายเลข ๒</p>	<p>ผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภา กรุงเทพมหานคร</p> <p>แพทย์หญิงเจียง จันทกรมล หมายเลขประจำตัวผู้สมัคร ๖ ชื่อตำแหน่ง หมายเลขประจำตัวผู้สมัคร 6</p>	 <p>พลเอก สุราร ธีรวิบูลย์ สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภา กรุงเทพมหานคร หมายเลข 9 สำนักงาน : 573-0566, 573-0930 มือถือ : 01-625-7227, 8207227</p>
 <p>สงแสง ผู้สมัคร สมาชิกวุฒิสภา (ส.ว.) กรุงเทพมหานคร เบอร์ ๑๓๐ 130 วันเลือกตั้ง ๙ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ โทร ๙๒๒ ๕๓๓๒๖, ๙๒๓ ๖๒๒ ๒๒๒ โทรสาร ๖๒๒๒๒๒, ๖๒๒ ๖๒๒ ๖๒๒ ๖๒ ๒๒ ๖๒๒</p>	 <p>พลเรือโท ชาญ วีระประจักษ์ สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา กรุงเทพมหานคร หมายเลข ๑๘๗ วันเลือกตั้ง ๙ ธันวาคม ๒๕๖๓</p>	 <p>พลเอกนพอด บุนโยชัยภูมิ ผู้สมัคร ส.ว. เบอร์ ๓๔ กรุงเทพมหานคร</p>

โปสเตอร์ประเภทที่ 2 ภาพถ่าย ชื่อ สกุล หมายเลข		
 <p>พลอากาศเอก สามารถ ไสตลิตตย ๓๙</p>	 <p>ผู้สมัครรับเลือกตั้ง สมาชิกวุฒิสภา เขตกรุงเทพมหานคร พลอากาศเอก สามารถ ไสตลิตตย ๓๙</p>	 <p>พลเอก ถังกัณท์ สัตติบุษชถการ หมายเลข 64</p>
 <p>พลเรือโท สมบูรณ์ สุขพันธ์ เบอร์ ๗๑</p>	 <p>แนะนำตัวผู้สมัคร สมาชิกวุฒิสภา (ส.ว.) กรุงเทพมหานคร นายปราโมทย์ ผลาภิรมย์ หมายเลข 66 วันที่ 4 ธันวาคม 2563</p>	 <p>สิ๊ก กอแสงเรือง ผู้สมัครสมาชิกสภา หมายเลข 102</p>
 <p>เอกสารแนะนำตัว หมายเลข ๑๐๓ นาย อนุภิน ฒ นคร ผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภา จังหวัดกรุงเทพมหานคร นาย อนุภิน ฒ นคร เบอร์ ๑๐๓</p>	 <p>เอกสารแนะนำตัว ผู้สมัครรับเลือกตั้ง นายปราโมทย์ ผลาภิรมย์ ๕๙ ผู้สมัครรับเลือกตั้ง สมาชิกสภา กรุงเทพมหานคร</p>	 <p>ศุภประทีป อังทวงธรรม ๑๓๔ 134</p>
 <p>ดร.สายสุรี จุติกุล ๑๓๘</p>	 <p>ดร.มุตสิ ตามไท ๑๔๑</p>	 <p>แนะนำตัวผู้สมัครรับเลือกตั้ง สมาชิกวุฒิสภา กรุงเทพมหานคร นางภาสินี ฒ นคร หมายเลข ๑๖๗</p>

<p>โปสเตอร์ประเภทที่ 2</p> <p>ภาพถ่าย ชื่อ สกุล หมายเลข</p>		
 <p>จิตติพร (ติม บินไทย) อภิบาลกุลนารถ</p>	 <p>เอกสารแนะนำตัว ผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภา จังหวัดกรุงเทพมหานคร หมายเลข 184 สุชาดา อู๋ยูด</p>	 <p>ผู้สมัครรับเลือกตั้ง สมาชิกวุฒิสภา (ส.ว.) กรุงเทพมหานคร รสนา ไทสิทธิ์กุล ๑๙๙ 199</p>
 <p>เอกสารแนะนำตัว ผู้สมัครรับเลือกตั้ง สมาชิกวุฒิสภา กรุงเทพมหานคร น.พ.อุดม กองบริสุทธิ์ หมายเลข 241</p>	 <p>เอกสารแนะนำตัว สมาชิกวุฒิสภาเขตเลือกตั้งกรุงเทพมหานคร นายพรสันต์ จิตต์แจ้ง หมายเลข 131</p>	 <p>แนะนำผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภา ชัชวาลย์ ตังอุดม ๑๖๒ 162</p>
 <p>นายไพโรจน์ ช่างเจริญ ผู้สมัครหมายเลข ๑๙๕</p>	 <p>ผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภา ๒๑๒ 212 มีชัย วิระไวทยะ</p>	 <p>นายประมุต สุตะบุตร ผู้สมัครรับเลือกตั้ง สมาชิกวุฒิสภา หมายเลข ๒ ๑ ๓</p>
 <p>เอกสารแนะนำตัว ผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา กรุงเทพมหานคร นายชัชชัย ชามสุวานาน หมายเลข ๙๖ 96</p>	 <p>เอกสารแนะนำตัว ผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภา ณรงค์ ปภิวติสรักษา หมายเลข ๗๓</p>	 <p>เอกสารแนะนำตัว ผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา กรุงเทพมหานคร นายจุฑาธิ์ บุนนาค เบอร์ ๒๔๕</p>

โปสเตอร์ประเภทที่ 2 ภาพถ่าย ชื่อ สกุล หมายเลข		
 <p>หมายเลข ๒๕๒ นาย สมยศ ตงตงค์เดช ผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภา จังหวัดสุพรรณบุรี</p> <p>นาย สมยศ ตงตงค์เดช หมายเลข 252</p>	 <p>สาธิต เกษสกุล ผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภาหมายเลข</p> <p>๒๕๕</p>	 <p>鄭偉昌 261</p>
 <p>ดร. เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง ผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภา กรุงเทพมหานคร</p> <p>๑๕๕</p> <p>4 มีนาคม เข้าสู่อายุ ๖๖ ปีแล้ว</p>	 <p>วิเชียร เตชะไพบูลย์</p> <p>๒๖๑ 261</p>	 <p>ผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภา กทม. ร้อยตำรวจโท ณรงค์ เทวกุลย์</p> <p>๓๗</p>
 <p>สมาชิกวุฒิสภา กรุงเทพมหานคร กรุงเทพมหานคร</p> <p>สุขสันต์ จิรจรรยาเวช</p> <p>๔๑ 41</p>		

จากการศึกษาข้อมูลในโปสเตอร์ประเภทที่ 2 ผู้วิจัยพบว่าภาพถ่าย หมายเลขประจำผู้สมัครและชื่อ สกุล ได้ร่วมกันสื่อความหมายโดยแบ่งออกได้เป็น 4 ประเด็นคือ

- 2.1 การสื่อความหมายด้านการทำงาน ร่วมกับ ด้านการศึกษา
- 2.2 การสื่อความหมายด้านการทำงาน
- 2.3 การสื่อความหมายด้านการศึกษา
- 2.4 การสื่อความหมายด้านครอบครัว

โดยการสื่อความหมายดังกล่าว เกิดจากภาพถ่าย และภาพถ่ายร่วมกับชื่อสกุล และหมายเลขประจำตัวผู้สมัคร ในลักษณะต่างๆ กันไป ซึ่งผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์การสื่อความหมายในประเด็นทั้ง 4 ดังนี้

2.1 การสื่อความหมายด้านการทำงาน ร่วมกับ ด้านการศึกษา

ลักษณะการสื่อความหมายด้านการทำงาน ร่วมกับ ด้านการศึกษา ในโปสเตอร์ประเภทที่ 2 นี้ แบ่งออกได้เป็น 2 ลักษณะ ดังนี้

- 2.1.1 ภาพถ่ายสื่อความหมายด้านการทำงาน ร่วมกับ ชื่อ สกุล สื่อความหมายด้านการศึกษา
- 2.1.2 ภาพถ่ายสื่อความหมายด้านการศึกษา ร่วมกับ ชื่อ สกุล สื่อความหมายด้านการทำงาน

โปสเตอร์ทั้ง 2 กลุ่ม มีลักษณะการสื่อความหมายร่วมกันดังนี้

- 2.1.1 ภาพถ่ายสื่อความหมายด้านการทำงาน ร่วมกับ ชื่อ สกุล สื่อความหมายด้านการศึกษา

จากการศึกษาข้อมูลพบว่าภาพถ่ายที่สื่อความหมายด้านการทำงานนั้น มีวิธีการนำเสนอโดยผู้สมัครแนะนำตนเองในเครื่องแต่งกายที่บ่งบอกถึงอาชีพของตน ส่วนข้อความในส่วนชื่อสกุลนั้น มีการใช้คำนำหน้าชื่อเพื่อบ่งบอกถึงระดับการศึกษา ดังภาพโปสเตอร์ต่อไปนี้

ตารางที่ 15 โปสเตอร์ประเภทที่ 2.1.1

จากตารางที่ 15 แสดงให้เห็นถึงการสื่อความหมายด้านการทำงานผ่านทางภาพถ่ายและข้อความสื่อความหมายด้านการศึกษา ผู้วิจัยพบว่าการทำงานที่ผู้สมัครสื่อความหมายออกมาได้แก่การทำงานรับราชการโดยใช้เครื่องแต่งกายมาเป็นตัวสื่อความหมาย ส่วนข้อความนั้นเป็นคำนำหน้าชื่อที่สื่อความหมายถึงระดับการศึกษาปริญญาเอก แต่ละโปสเตอร์มีรายละเอียดดังนี้

ภาพที่ 81 ดร.ขวัญไทย วังอุดม
ภาพถ่ายของผู้สมัครในเครื่องแบบเต็มยศสื่อความหมายด้านการทำงานเป็นข้าราชการ ส่วนข้อความแนะนำด้านการศึกษาผ่านทางชื่อสกุล ดร.ขวัญไทย วังอุดม (ดีออกเตอร์ ขวัญไทย วังอุดม)

ภาพที่ 82 ศ.ดร.อิมรอน มะลูลีม

ภาพถ่ายของผู้สมัครในเครื่องแบบเต็มยศสื่อความหมาย
ด้านการทำงานเป็นข้าราชการ ส่วนข้อความแนะนำด้าน
การศึกษาผ่านทางชื่อสกุล ศ.ดร.อิมรอน มะลูลีม
(ศาสตราจารย์ ด็อกเตอร์ อิมรอน มะลูลีม)

ภาพที่ 83 ดร.อาจอง ชุมสาย ณ อยุธยา

ภาพถ่ายของผู้สมัครในเครื่องแบบเต็มยศสื่อความหมาย
ด้านการทำงานเป็นข้าราชการ ส่วนข้อความแนะนำด้าน
การศึกษาผ่านทางชื่อสกุล ดร.อาจอง ชุมสาย ณ อยุธยา
(ด็อกเตอร์ อาจอง ชุมสาย ณ อยุธยา)

ภาพที่ 84 ดร.สิงห์โต จ่างตระกูล

ภาพถ่ายของผู้สมัครในเครื่องแบบเต็มยศสื่อความหมาย
ด้านการทำงานเป็นข้าราชการ ส่วนข้อความแนะนำด้าน
การศึกษาผ่านทางชื่อสกุล ดร.สิงห์โต จ่างตระกูล
(ด็อกเตอร์ สิงห์โต จ่างตระกูล)

จะเห็นได้ว่าภาพถ่ายของผู้สมัครได้สื่อความหมายในเรื่องการทำงาน โดยสื่อการผ่านทาง
เครื่องแต่งกายที่เรียกว่าเครื่องแบบเต็มยศซึ่งเป็นเครื่องแบบพิธีการของข้าราชการ ที่ได้ในงานพระ
ราชพิธี งานสโมสรสันนิบาต เป็นต้น เครื่องแบบเต็มยศที่ผู้สมัครแต่งอยู่นี้ไม่ได้บอกให้ทราบเพียง
แค่ว่าผู้สมัครทำงานเป็นข้าราชการเท่านั้น แต่เครื่องหมายต่างๆ ที่ประดับอยู่บนตัวเสื้อของแต่ละ
ท่านยังสื่อความหมายในเรื่องเกียรติยศ คุณงามความดีของผู้สมัครอีกด้วย โดยสื่อสารผ่านทาง
เครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ประดับอยู่ ซึ่งผู้สมัครแต่ละท่านนั้นได้รับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่แตกต่าง
กันดังนี้คือ

ผู้สมัครหมายเลข 21 ได้รับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ทวีติยาภรณ์ช้างเผือก

ผู้สมัครหมายเลข 72 ได้รับเครื่องสายสะพายประดมาภรณ์มงกุฎไทย เป็นสายสะพายชั้น

ที่ 1

ผู้สมัครหมายเลข 110 ได้รับสายสะพายประดมาภรณ์ช้างเผือก เป็นสายสะพายชั้นที่ 2

ผู้สมัครหมายเลข 169 ได้รับเครื่องสายสะพายมหาปรมาภรณ์ช้างเผือก เป็นสายสะพายชั้นที่ 4

เครื่องราชอิสริยาภรณ์นั้นเป็นเครื่องหมาย ที่แสดงให้เห็นถึงคุณงามความดีที่ผู้สมัครได้กระทำไว้ให้แก่ประเทศชาติและประชาชน นอกจากนั้นแล้วสายสะพายยังสื่อความหมายให้เห็นว่า ผู้ที่ได้รับสายสะพายคือข้าราชการระดับ 9 ขึ้นไป เทียบเท่ากับตำแหน่งรองอธิบดี ซึ่งเป็นตำแหน่งข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ ดังนั้นการสื่อความหมายด้วยภาพถ่ายในโปสเตอร์แนะนำตัวผู้สมัครจึงไม่ได้สื่อให้เห็นเพียงแค่ด้านการทำงานเท่านั้น แต่ยังรวมไปถึงเกียรติยศ ความดี สมกับเป็นข้าแผ่นดินที่ปรนนิบัติราชการมาด้วยดี

สำหรับในส่วนของข้อความนั้น ผู้สมัครได้แนะนำตนเองพร้อมๆ กับสื่อความหมายด้านการศึกษาไปด้วย โดยการใช้นำหน้าชื่อที่เป็นคำเฉพาะที่บ่งบอกถึงวุฒิการศึกษาของตน คำว่า ด็อกเตอร์ (ดร.) ที่ผู้สมัครแต่ละท่านนำมาใช้ร่วมกับชื่อนั้น นอกจากจะแสดงให้เห็นว่าผู้สมัครจบการศึกษาในระดับปริญญาเอกแล้ว ยังสื่อความหมายในเรื่องระดับสติปัญญาที่ดี ความเฉลียวฉลาด ความขยัน และความรับผิดชอบ

ดังนั้น การสื่อความหมายที่เกิดขึ้นในโปสเตอร์แนะนำตัวผู้สมัครประเภทนี้ จึงเป็นการนำเสนอเรื่องความสมบูรณ์เพียงพร้อมทั้งในเรื่องการทำงานและการศึกษา จุดมุ่งใจที่นำมาใช้จึงเป็นเรื่องความสำเร็จในชีวิตของผู้สมัครทั้งในด้านการศึกษาและการทำงาน

2.1.2 ภาพถ่ายสื่อความหมายด้านการศึกษา ร่วมกับ ชื่อ สกุล สื่อความหมายด้านการทำงาน

ผู้สมัครเลือกใช้ภาพถ่ายที่สื่อความหมายด้านการศึกษา โดยการใช้เครื่องแต่งในชุดเสื้อครุยวิทยฐานะ ส่วนข้อความที่สื่อความหมายด้านการงานได้แก่การใช้นำหน้าชื่อที่บ่งบอกถึงอาชีพ ดังภาพโปสเตอร์ต่อไปนี้

ภาพที่ 85 ผู้สมัครในชุดครุยปริญญาเอก

ภาพถ่ายของผู้สมัครในชุดครุยปริญญาเอก แพทย์ศาสตร์ดุขฎิบัณฑิต
สื่อความหมายด้านการศึกษา ร่วมกับข้อความด้านการทำงาน ศจ.
นพ.วิจิตร (ศาสตราจารย์ นายแพทย์ วิจิตร)

ภาพที่ 86 ผู้สมัครในชุดครุยปริญญาโท

ภาพถ่ายของผู้สมัครในชุดครุยปริญญาโท จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
สื่อความหมายด้านการศึกษา ร่วมกับข้อความด้านการทำงาน
แพทย์หญิงเจริง จันทรมล

การที่ผู้สมัครสื่อความหมายด้านการศึกษาโดยเลือกใช้เครื่องแต่งกายในชุดครุยวิทยฐานะนั้น นอกจากจะเป็นการบอกให้ทราบว่าตนเองเป็นผู้ที่มีการศึกษา มีความรู้แล้ว ชุดครุยยังเป็นชุดที่มีความหมายถึงเรื่องสาขาที่ศึกษา วุฒิการศึกษา และสถาบันด้วย แต่การอ่านความหมายดังกล่าวจากชุดเสื้อครุยวิทยฐานะนั้นต้องเป็นผู้ที่รู้ความหมายจึงจะอ่านได้ เพราะชุดครุยจัดเป็นสัญลักษณ์ที่ต้องผ่านการเรียนรู้จึงจะเข้าใจในความหมายนั้นๆ ได้ นอกจากนั้นแล้วชุดเสื้อครุยยังสร้างความเป็นพวกพ้องร่วมสถาบันให้เกิดขึ้นอีกด้วย เหมือนคำกล่าวที่ว่าพี่น้องร่วมสถาบัน ดังนั้นชุดครุยจึงเป็นชุดที่ใช้สื่อความหมายด้านถึงผู้ที่มีการศึกษาแล้ว ยังใช้สื่อสารกับกลุ่มเป้าหมายที่มาจากสถาบันการศึกษาเดียวกันได้อีกด้วย

ในส่วนของการใช้คำนำหน้าชื่อที่สามารถสื่อความหมายในเรื่องการทำงานได้นั้น ผู้วิจัยพบว่ามีอาชีพเพียงไม่กี่อาชีพที่จะมีการใช้คำนำหน้าเพื่อบ่งบอกถึงสถานภาพการทำงาน จึงนับเป็นข้อได้เปรียบของผู้สมัครแต่ละท่าน แม้ว่าจะไม่มีการให้ประวัติข้อมูลด้านการงานแต่จากคำนำหน้าชื่อที่เป็นคำเฉพาะนี้ก็ยังสามารถสื่อความหมายในเรื่องการทำงานของผู้สมัครได้เช่นเดียวกัน

สำหรับคำนำหน้าชื่อที่ผู้สมัครทั้ง 2 ท่านนำมาใช้ ต่างก็เป็นคำที่หมายถึงอาชีพแพทย์ คือ ผู้สมัครหมายเลข 1 ศจ.นพ. วิจิตร (ศาสตราจารย์ นายแพทย์ วิจิตร) คำว่าศาสตราจารย์ที่ผู้สมัครได้รับมานั้น แสดงให้เห็นว่าผู้สมัครเป็นผู้ที่ได้ทำผลงานทางด้านวิชาการการแพทย์ ซึ่งผลงานนั้นเป็นประโยชน์ต่อวงการวิชาชีพจนได้รับการพิจารณาแต่งตั้งให้เป็นศาสตราจารย์ และ ผู้สมัครหมายเลข 6 แพทย์หญิง เจริญ จันทกรมล คำว่าแพทย์ นอกจากจะเป็นการให้ข้อมูลด้านการทำงานแล้ว แพทย์ยังสื่อความหมายให้เห็นถึงความเฉลียวฉลาด สติปัญญาที่ดี และความรับผิดชอบของผู้สมัครอีกด้วย นอกจากนั้นแล้วแพทย์ยังหมายถึงผู้ที่มีคุณธรรมเพราะอาชีพแพทย์เป็นการทำงานที่ต้องตั้งมั่นอยู่ในจรรยาบรรณในการรักษาผู้ป่วย และแพทย์ยังเป็นผู้ที่สังคมให้การยกย่องนับถืออีกด้วย ดังนั้นการแนะนำตัวผู้สมัครในโปสเตอร์จึงใช้จุดจูงใจในเรื่องการทำงาน และการศึกษา เป็นการแสดงให้เห็นว่าตนเองเป็นผู้ที่มีความเพียบพร้อมทั้งด้านความรู้ ความเชี่ยวชาญในการทำงานเป็นอย่างดี

2.2 การสื่อความหมายด้านการทำงาน

ลักษณะการสื่อความหมายด้านการทำงาน ในโปสเตอร์ประเภทที่ 2 นี้ แบ่งออกได้เป็น 3 ลักษณะ ดังนี้

2.2.1 ภาพถ่ายสื่อความหมายด้านการทำงาน ร่วมกับ ชื่อ สกุล สื่อความหมายด้านการทำงาน ประเภทเดียวกัน

2.2.2 ภาพถ่ายสื่อความหมายด้านการทำงาน ร่วมกับ ชื่อ สกุล สื่อความหมายด้านการทำงาน ต่างประเภทกัน

2.2.3 ภาพถ่ายสื่อความหมายด้านการทำงาน ร่วมกับ ชื่อ สกุล

โปสเตอร์ทั้ง 3 กลุ่ม มีลักษณะการสื่อความหมายร่วมกันดังนี้

2.2.1 ภาพถ่ายสื่อความหมายด้านการทำงาน ร่วมกับ ชื่อ สกุล สื่อความหมายด้านการทำงาน ประเภทเดียวกัน

จากการศึกษาพบว่าโปสเตอร์ที่มีภาพถ่ายและชื่อสกุลที่สื่อความหมายในงานประเภทเดียวกัน ล้วนแล้วแต่เป็นผู้สมัครที่เป็นข้าราชการทหารทั้งสิ้น ผู้สมัครแนะนำตนเองด้วยการทำงานเป็นข้าราชการทหารโดยสื่อสารผ่านทางเครื่องแบบทหาร ประกอบกับข้อมูลในส่วนที่เป็นชื่อสกุลของผู้สมัครที่มีการระบุชั้นยศ ภาพถ่ายและข้อความจึงสนับสนุนความหมายซึ่งกันและกัน ดังภาพโปสเตอร์ต่อไปนี้

โปสเตอร์ประเภทที่ 2.2.1		
ภาพถ่าย ชื่อ สกุล สื่อความหมายด้านการทำงานเดียวกัน และ หมายเลข		
 <p>พล.จ.จ. วีระ กิจจาทร์ สมัครรับเลือกตั้ง สมาชิกวุฒิสภา หมายเลข ๑๔๖</p>	 <p>พลอากาศเอก วีระบุษ โละนารามะ สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา (ส.ว.) กรุงเทพฯ หมายเลข ๑๖๕ วันเลือกตั้ง : ๕ มิถุนายน ๒๕๖๓ ณ ศาลากลาง กรุงเทพมหานคร</p>	 <p>พลตรีมงคล พนมทรัพย์ หมายเลข ๑๘๖ 186</p>
 <p>สมัครรับเลือกตั้ง สมาชิกวุฒิสภา เขตกรุงเทพมหานคร พลอากาศเอก สามารถ โสคติสุข หมายเลข ๓๙</p>	 <p>สมัครรับเลือกตั้ง สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา พลอากาศเอก สามารถ โสคติสุข หมายเลข ๓๙</p>	 <p>พลเอก สุรกร หิรัญญิติ สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา กรุงเทพมหานคร หมายเลข 9 สำนักงาน : 573-0566, 573-0930 มือถือ : 01-625-7227, 8207227</p>
 <p>พลเอก สันติ อดิทยากร หมายเลข 64</p>	 <p>พลเรือโท สมบูรณ์ สุขพันธ์ เบอร์ ๗๑</p>	 <p>พลเอกนพล บุญโขษภูมิ ผู้สมัคร ส.ว. เบอร์ ๓๔ กรุงเทพมหานคร</p>
 <p>พลเรือโท ชาญ วีระประจักษ์ สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา กรุงเทพมหานคร หมายเลข ๑๘๗ วันเลือกตั้ง : ๕ มิถุนายน ๒๕๖๓</p>		

ตารางที่ 16 โปสเตอร์ประเภทที่ 2.2.1

การสื่อความหมายด้านการทำงานร่วมกันของภาพถ่ายและข้อความ ในโปสเตอร์ประเภท
ที่ 2.1.1 มีรายละเอียดของภาพถ่ายและข้อความดังนี้

ภาพที่ 87 ผู้สมัครในเครื่องแบบเต็มยศรักษาพระองค์
ภาพถ่ายนำเสนอผู้สมัครในเครื่องแบบเต็มยศรักษาพระองค์ทหารเรือ
ร่วมกับ ข้อความ พลเรือโท สมบูรณ์ สุขพันธ์
สื่อความหมายถึงการเป็นข้าราชการทหารเรือ

ภาพที่ 88 ผู้สมัครในเครื่องแบบเต็มยศทหารอากาศ
ภาพถ่ายนำเสนอผู้สมัครในเครื่องแบบเต็มยศทหารอากาศ คลุมทับ
ด้วยเสื้อครุยจุลจอมเกล้า ร่วมกับ ข้อความ พล.อ.อ. วีระ กิจจาทร
(พลอากาศเอก วีระ กิจจาทร)
สื่อความหมายถึงการเป็นข้าราชการทหารอากาศ

ภาพที่ 89 ผู้สมัครในเครื่องแบบเต็มยศทหารอากาศ
ภาพถ่ายนำเสนอผู้สมัครในเครื่องแบบเต็มยศทหารอากาศ ร่วมกับ
ข้อความ พลอากาศเอก วีระวุธ ลวะเปารยะ
สื่อความหมายถึงการเป็นข้าราชการทหารอากาศ

ภาพที่ 90 ผู้สมัครในเครื่องแบบเต็มยศทหารบก
ภาพถ่ายนำเสนอผู้สมัครในเครื่องแบบเต็มยศทหารบก ร่วมกับ
ข้อความ พลตรี มงคล พุ่มหิรัญ
สื่อความหมายถึงการเป็นข้าราชการทหารบก

ภาพที่ 91 ผู้สมัครในเครื่องแบบเต็มยศรักษาพระองค์
ภาพถ่ายนำเสนอผู้สมัครในเครื่องแบบเต็มยศรักษาพระองค์ทหารบก
ร่วมกับ ชื่อความ พลเอก ธนพล บุญโยบิษฎัมภ์
สื่อความหมายการทำงานเป็นข้าราชการทหารบก

ภาพที่ 92 ผู้สมัครในเครื่องแบบเต็มยศรักษาพระองค์
ภาพถ่ายนำเสนอผู้สมัครในเครื่องแบบเต็มยศรักษาพระองค์ทหารบก
ร่วมกับ ชื่อความ พลเอก สกัณฑ์ สถิตยยุทธการ
สื่อความหมายการทำงานเป็นข้าราชการทหารบก

ภาพที่ 93 ผู้สมัครในเครื่องแบบเต็มยศรักษาพระองค์
ภาพถ่ายนำเสนอผู้สมัครในเครื่องแบบเต็มยศรักษาพระองค์
ทหารบก ร่วมกับ ชื่อความ พลเอก สุพร หิรัญติ
สื่อความหมายการทำงานเป็นข้าราชการทหารบก

ภาพที่ 94 ผู้สมัครในเครื่องแบบเต็มยศรักษาพระองค์
ภาพถ่ายนำเสนอผู้สมัครในเครื่องแบบเต็มยศรักษาพระองค์
ทหารอากาศ ร่วมกับ ชื่อความ พลอากาศเอก สามารถ
โสคติศัย และภาพประกอบ เครื่องบินรุ่น เอฟ 16 , เครื่อง
หมายปีก , พระที่นั่งอนันตสมาคม , ท้องทะเล
สื่อความหมายการทำงานเป็นข้าราชการทหารอากาศ

ภาพที่ 95 ผู้สมัครในเครื่องแบบเต็มยศรักษาพระองค์
 ภาพถ่ายนำเสนอผู้สมัคร ในเครื่องแบบเต็มยศรักษา
 พระองค์ทหารอากาศ ร่วมกับ ชื่อความ พลาอากาศเอก
 สามารถ โสคติศย์ และภาพประกอบ พานรัฐธรรมนูญ
 , ตึกกองบัญชาการกองทัพอากาศ ล ท้องฟ้า
 สื่อความหมายการทำงานเป็นข้าราชการทหารบก

จากโปสเตอร์ทั้งหมดในกลุ่มนี้แสดงได้ให้เห็นว่า การสื่อความหมายด้านการทำงานของผู้สมัคร เกิดจากการใช้เครื่องแต่งกายที่เป็นเครื่องแบบทหาร ซึ่งแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภทคือ เครื่องแบบเต็มยศทหารบก ทหารเรือ ทหารอากาศ และเครื่องแบบเต็มยศรักษาพระองค์ ซึ่งเครื่องแบบเต็มยศของทหารทั้ง 3 เหล่าทัพ จะสวมใส่ในงานพระราชพิธีที่สำคัญ

สำหรับผู้สมัครหมายเลข 146 ที่แต่งเครื่องแบบเต็มยศทหารอากาศคลุมทับด้วยเสื้อครุยจุลจอมเกล้า เป็นเครื่องแต่งกายที่แสดงให้เห็นว่าผู้สมัครเป็นผู้ที่ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตติยจุลจอมเกล้าวิเศษ ซึ่งเป็นเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่มีเกียรติคุณไพศาล สำหรับเป็นบำเหน็จความชอบแก่ผู้ปฏิบัติราชการด้วยความซื่อสัตย์ต่อแผ่นดิน และต่อพระบรมราชวงศ์อย่างแท้จริง และการพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ในตระกูลจุลจอมเกล้านี้จะอยู่ในพระราชวินิจฉัยของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ดังนั้น เครื่องแบบเต็มยศทหารอากาศคลุมทับด้วยเสื้อครุยจุลจอมเกล้า จึงสื่อความหมายถึงการปฏิบัติงานด้วยความจงรักภักดีเป็นอย่างยิ่ง

ส่วนเครื่องแต่งกายอีกกลุ่มหนึ่งได้แก่ เครื่องแบบเต็มยศรักษาพระองค์ซึ่งเป็นเครื่องแบบของผู้ที่ปฏิบัติงานในตำแหน่งนายทหารราชองครักษ์ เป็นตำแหน่งที่ได้รับการคัดเลือกขึ้นมาเพื่อปฏิบัติหน้าที่ในการอารักขาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและพระบรมวงศานุวงศ์ จึงเป็นเครื่องแต่งกายที่สื่อความหมายถึงตำแหน่งหน้าที่พิเศษที่นอกเหนือไปจากการเป็นข้าราชการทหาร

จากการวิเคราะห์ลักษณะการแต่งกายทำให้พบว่า เครื่องแต่งกายมีผลต่อการเลือกใช้ขนาดของภาพเป็นอย่างยิ่ง เพราะลักษณะของเครื่องแบบเต็มยศและเครื่องแบบเต็มยศรักษาพระองค์เป็นชุดที่มีการประดับเครื่องหมาย เครื่องยศต่างๆ มากมายและการประดับนั้นก็เริ่มตั้งแต่บริเวณคอเสื้อไปจนถึงช่วงเอว ดังนั้นผู้สมัครจึงเลือกใช้ภาพครึ่งตัวเพราะเป็นขนาดภาพที่มีความ

เหมาะสมกับเครื่องแบบที่ตนสวมใส่ สามารถถ่ายทอดให้ประชาชนเห็นถึงยศ ตำแหน่ง เกียรติ
 ต่างๆ ที่ผู้สมัครได้รับมาได้ครบถ้วนและยังเห็นใบหน้าของผู้สมัครได้ชัดเจน และประกอบกับ
 ลักษณะของเครื่องหมายและสีสັນที่เป็นสีทอง สีเงิน สีแดง ช่วยส่งเสริมให้ผู้สมัครเป็นบุคคลที่สง่า
 งาม ดูมีอำนาจ หากเลือกใช้ภาพศีรษะและช่วงไหล่จะเห็นเครื่องหมายต่างๆ เพียงเล็กน้อยเท่านั้น
 ทำให้การไม่สามารถถ่ายทอดเครื่องหมายที่แสดงถึงเรื่องตำแหน่ง ยศ เกียรติต่างๆ ได้ไม่ครบถ้วน

ภาพที่ 96
 ภาพครึ่งตัว

ภาพที่ 97
 ภาพศีรษะและช่วงไหล่

สำหรับข้อความที่สื่อความหมายในด้านการงานที่ปรากฏอยู่ร่วมกับภาพถ่าย เป็นการ
 แนะนำให้ประชาชนทราบว่าผู้สมัครเป็นข้าราชการทหารในยศใด ซึ่งยศที่ประกอบอยู่บนชื่อผู้
 สมัครแต่ละท่านนั้น ไม่ได้บอกให้ทราบเพียงแค่ว่าผู้สมัครมียศอะไรเท่านั้น แต่ในยศดังกล่าวยัง
 เป็นสิ่งที่บ่งบอกถึง สังกัด ตำแหน่ง ของผู้สมัครด้วย

พลเอกสกัณฑ์ สถิตยยุทธการ หมายถึง ข้าราชการทหารบก (สังกัด) พลเอก (ตำแหน่ง)

พลอากาศเอกสามารถ โสดสถิตย์ หมายถึง ข้าราชการทหารอากาศ (สังกัด) พลเอก
 (ตำแหน่ง)

พลเรือโทสมบูรณ์ สุขพันธ์ หมายถึง ข้าราชการทหารเรือ (สังกัด) พลโท (ตำแหน่ง)

นอกจากนั้นแล้วตำแหน่งทางราชการทหาร ยังเป็นสิ่งที่บ่งบอกถึงระดับความสูงต่ำอีกด้วยด้วย
 ตำแหน่งพลเอก เป็นตำแหน่งที่สูงที่สุดของข้าราชการทหาร

ผู้วิจัยพบว่า ข้อความที่เป็นยศตำแหน่งที่สื่อความหมายถึงเรื่องการทำงานราชการทหาร
 นั้น ได้ช่วยทำให้การสื่อความหมายในภาพถ่ายที่ผู้สมัครแต่งเครื่องแบบทางทหารมีความชัดเจนยิ่ง
 ขึ้น เพราะเครื่องแบบเหล่านี้เป็นสัญลักษณ์ที่ต้องผ่านการเรียนรู้จึงจะเข้าใจในความหมายที่ตีความ

กับเครื่องแบบได้ การให้ข้อมูลตำแหน่งทางทหารของผู้สมัครพร้อมชื่อ สกุลนั้น ช่วยให้ประชาชนผู้รับสารทราบได้ว่า ผู้สมัครทำงานด้านใด มีตำแหน่งอะไร เพราะหากมีแค่เพียงภาพถ่ายแล้วประชาชนทั่วไปที่ไม่มีความรู้ในเรื่องเครื่องแบบคงไม่อาจทราบถึงตำแหน่งหน้าที่การทำงานของผู้สมัครได้

ดังนั้นทั้งภาพถ่ายและข้อความจึงร่วมกันสื่อความหมายความเป็นนายทหารของผู้สมัครให้มีความชัดเจน โดยที่ภาพถ่ายก็แสดงให้เห็นถึงเกียรติยศ ความสง่างาม ของผู้สมัคร ส่วนข้อความก็ช่วยอธิบายความหมายในภาพถ่ายให้กับผู้รับสารได้เข้าใจมากยิ่งขึ้น

นอกเหนือจากการสื่อความหมายด้วยภาพถ่ายของผู้สมัคร ประกอบกับข้อความที่ปรากฏแล้ว ผู้วิจัยพบว่ายังมีการใช้ภาพประกอบมาอธิบายการทำงานของผู้สมัครอีกทางหนึ่งด้วย ดังภาพโปสเตอร์ต่อไปนี้

ผู้สมัครหมายเลข 39 พลอากาศเอกสามารถ โสดสถิตย์ ภาพประกอบที่นำมาพิมพ์ในโปสเตอร์เป็นการประดิษฐ์ขึ้นด้วยเทคนิคหลังการถ่ายทำ เป็นวิธีการซ้อนภาพผู้ผลิตสามารถสร้างงานโดยการสแกนภาพที่ต้องการลงในคอมพิวเตอร์ หลังจากนั้นจึงนำภาพต่างๆ มาจัดวางตามเรื่องราวที่ต้องการจะนำเสนอ ประโยชน์ของการใช้ภาพหลายๆ ภาพมาประกอบร่วมกันก็คือสามารถที่จะสื่อความหมายได้หลายๆ เรื่องพร้อมกันในคราวเดียว ภาพที่นำมาซ้อนมีทั้งที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับผู้สมัคร คือ ภาพเครื่องหมายปีกที่เป็นสัญลักษณ์ของหน่วยงานคือกองทัพอากาศ ภาพเครื่องบินรบรุ่น เอฟ 16 ซึ่งทั้ง 2 ภาพเป็นภาพที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่การงานของผู้สมัคร ภาพพระที่นั่งอนันตสมาคมเป็นสัญลักษณ์ของระบอบประชาธิปไตย เนื่องมาจากว่าภายหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครองมาเป็นระบอบประชาธิปไตย ได้มีการเปิดประชุมสภาขึ้นเป็นครั้งแรกที่พระที่นั่งอนันตสมาคม สถานที่แห่งนี้จึงเป็นอาคารรัฐสภาแห่งแรกของประเทศไทย

ภาพที่ 98 : พลอากาศเอกสามารถ โสดสถิตย์

“โปสเตอร์ที่ผมใช้ในการแนะนำตัวมีอยู่หลายแบบ ที่เป็นฉากหลังแบบซ้อนภาพนี้ก็มีอยู่ 2 แบบด้วยกัน แบบแรกนั้นสิ่งที่เห็นเป็นองค์ประกอบต่างๆ ในฉาก ก็เป็นเรื่องเกี่ยวกับกองทัพอากาศซึ่งก็เกี่ยวพันกับชีวิตของผมโดยตรง มีเครื่องหมายปีก มีเครื่องบินรุ่น เอฟ 16 เป็นเครื่องบินรุ่นที่ผมสั่งให้มีการจัดซื้อ แล้วก็มีพระที่นั่งอนันตสมาคมเป็นเรื่องของสภาเป็นนิติบัญญัติ ส่วนภาพวิวกี้อามาใส่ให้มันดูสบายตา” (พลอากาศเอกสามารถ ใสดสถิตย์, สัมภาษณ์, 12 มีนาคม 2545)

ส่วนโปสเตอร์แบบที่ 2 ของพลอากาศเอกสามารถ ใสดสถิตย์ มีการใช้ภาพประกอบดังนี้เป็นภาพพานรัฐธรรมนูญ เป็นสัญลักษณ์ของระบอบประชาธิปไตยและการต่อสู้เรียกร้องเพื่อความเป็นประชาธิปไตย ภาพอาคารกองบัญชาการกองทัพอากาศเป็นศูนย์ควบคุมที่สำคัญของกองทัพอากาศ

ภาพที่ 99 : พลอากาศเอกสามารถ ใสดสถิตย์

ภาพต่างๆ ที่พลอากาศเอกสามารถ นำมาใช้ประกอบเป็นฉากหลังในเอกสารทั้งสองแบบนี้ สื่อความหมายอยู่ด้วยกันสองเรื่องคือ เรื่องกองทัพอากาศกับเรื่องระบอบประชาธิปไตย สัญลักษณ์เครื่องหมายปีก ภาพเครื่องบิน ภาพตึกกองบัญชาการกองทัพอากาศ ภาพท้องฟ้า สิ่งต่างๆ เหล่านี้เป็นสัญลักษณ์ที่มีความหมายถึงกองทัพอากาศ ส่วนพานรัฐธรรมนูญและพระที่นั่งอนันตสมาคม เป็นสัญลักษณ์ของการปกครองระบอบประชาธิปไตย ความหมายที่เกิดจากภาพประกอบต่างๆ เหล่านี้ในทางสัญวิทยาเราเรียกว่าเป็นความหมายสัญลักษณ์ประเภทดัชนี (index) เนื่องจากเมื่อเราได้เห็นภาพประกอบต่างๆ ที่อยู่ภายในภาพถ่ายแล้วผู้ดูจะเกิดการเชื่อมโยงความคิดจากสัญลักษณ์ต่างๆ ไปถึงอีกสิ่งหนึ่ง ภาพต่างๆ ที่นำมาประกอบในโปสเตอร์ทำให้เกิดเป็นเรื่องราวชีวิตของผู้สมัครขึ้นโดยที่ไม่ต้องมีการใช้ตัวอักษรใดๆ มาร้อยเรียง

ภาพที่ 100 ของผู้สมัครหมายเลข 9 พลเอก สุพร หิรัญดี ได้ใช้ภาพประกอบที่เป็นเครื่องหมายประจำกองบัญชาการทหารสูงสุด ซึ่งประกอบไปด้วย เครื่องหมายช่อชัยพฤกษ์ เป็นสัญลักษณ์ของกองทัพบก เครื่องหมายปึก เป็นสัญลักษณ์ของกองทัพอากาศ เครื่องหมายสมอเรือ เป็นสัญลักษณ์ของกองทัพเรือ และรูปดาว 5 ดวง เป็นสัญลักษณ์แห่งเกียรติยศ

ภาพที่ 100 : พลเอกสุพร หิรัญดี

จากการวิเคราะห์ความหมายที่อยู่ในภาพประกอบ ทำให้เห็นได้ถึงความสัมพันธ์ระหว่างภาพประกอบกับตัวผู้สมัครที่มีอาชีพเป็นข้าราชการทหาร เครื่องหมายกองบัญชาการทหารสูงสุด เป็นหน่วยงานที่ควบคุมดูแลทหารทุกเหล่าทัพ ซึ่งผู้สมัครก็เป็นผู้หนึ่งในสังกัดดังกล่าว เครื่องหมายนี้จึงถูกนำมาใช้เพื่อแสดงความเป็นพวกพ้องร่วมสถาบันระหว่างทหารบก ทหารเรือ ทหารอากาศ

จากการวิเคราะห์ภาพประกอบที่ปรากฏอยู่ในโปสเตอร์ทั้งหมด ทำให้ทราบถึงความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นระหว่างตัวผู้สมัครกับภาพที่นำมาประกอบว่า ภาพประกอบเป็นภาพที่นำมาใช้เพื่อสื่อความหมายในเรื่องการทำงานเป็นประเด็นที่สำคัญที่สุด รองลงมาคือเรื่องการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ได้แก่ ภาพพระที่นั่งอนันตสมาคม อนุสาวรีย์ประชาธิปไตย สัญลักษณ์ของรัฐสภา ดังนั้นภาพประกอบทั้งหมดจึงทำหน้าที่เป็นตัวสร้างความหมายในเรื่องคุณวุฒิการทำงาน และเรื่องประชาธิปไตยซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับตำแหน่งสมาชิกวุฒิสภา

จากการวิเคราะห์การสื่อความหมายในโปสเตอร์กลุ่มนี้ ผู้วิจัยพบว่ามีการใช้จุดสนใจในเรื่องความสำเร็จจากการทำงาน เพราะผู้สมัครแต่ละท่านเลือกนำเสนอภาพและข้อมูลของตนในสถานภาพของนายทหารระดับชั้นพลโท และพลเอก ซึ่งเป็นตำแหน่งนายทหารระดับชั้นผู้ใหญ่และผู้สมัครได้ยังได้ใช้จุดสนใจในเรื่องความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ ซึ่งเป็นความรู้สึกร่วมกันของชาวไทยทั่วประเทศ

2.2.2 ภาพถ่ายสื่อความหมายด้านการทำงาน ร่วมกับ ชื่อ สกุล สื่อความหมายด้านการทำงาน ต่างประเภทกัน

โปสเตอร์ที่จัดอยู่ในกลุ่มนี้มีลักษณะการสื่อความหมายที่เกิดจากการที่ภาพถ่ายและข้อความเพิ่มเติมความหมายให้แก่กันและ ดังภาพโปสเตอร์ต่อไปนี้

ภาพที่ 101 นายแพทย์ยุทธ โพธารามิก

ภาพที่ 102 ศ.นพ.อุดมศิลป์ ศรีแสงนาม

ผู้สมัครทั้ง 2 ท่านเลือกใช้ภาพถ่ายของตนในเครื่องแบบเต็มยศ ที่สื่อความหมายถึงการทำงานเป็นข้าราชการ และเครื่องหมายที่ประดับอยู่บนเครื่องแบบของผู้สมัครทั้ง 2 ท่าน แสดงให้เห็นถึงเกียรติยศที่ต่างกัน ผู้สมัครหมายเลขที่ 26 ได้รับสายสะพายมหาชิรมงกุฏ ซึ่งเป็นสายสะพายชั้นที่ 3 ส่วน ผู้สมัครหมายเลขที่ 51 ได้รับสายสะพายมหาปรมาภรณ์ช้างเผือก ซึ่งเป็นสายสะพายชั้นที่ 4 ซึ่งสายสะพายชั้นที่ 4 นั้นจะมีลำดับเกียรติที่สูงกว่าสายสะพายชั้นที่ 3

สำหรับข้อความที่สื่อความหมายด้านการทำงาน โดยทั้ง 2 ท่าน เลือกแนะนำตนเองด้วยคำว่านายแพทย์ ผู้สมัครหมายเลข 26 นายแพทย์ยุทธ โพธารามิก และ ผู้สมัครหมายเลข 51 ศ.นพ. อุดมศิลป์ ศรีแสงนาม (ศาสตราจารย์ นายแพทย์) ข้อความได้เข้ามาเพิ่มเติมความหมายด้านความสามารถในการทำงานให้กับผู้สมัคร ซึ่งถ้าหากไม่มีข้อความดังกล่าวประกอบอยู่ประชาชนก็จะไม่ทราบว่าทั้ง 2 ท่านนั้นนอกจากจะเป็นข้าราชการแล้ว ยังเป็นแพทย์อีกด้วย

ดังนั้นการสื่อความหมายที่เกิดจากภาพถ่ายและข้อความที่สื่อความหมายการทำงานต่างประเภทกัน จึงเป็นการให้ข้อมูลการทำงานที่หลากหลายกับประชาชน จุดมุ่งใจที่นำมาใช้จึงเป็นเรื่องของความสามารถในการทำงาน และเกียรติยศ ความเป็นคนดี ของผู้สมัคร

2.2.3 ภาพถ่ายสื่อความหมายด้านการทำงาน ร่วมกับ ชื่อ สกุล

เมื่อได้ทำการศึกษาข้อมูลแล้วพบว่า โปสเตอร์ที่จัดอยู่ในกลุ่มนี้ที่มีภาพถ่ายทำหน้าที่สื่อความหมายด้านการทำงาน ปรากฏว่าเป็นภาพถ่ายของผู้สมัครในเครื่องแบบของข้าราชการทั้งสิ้น โดยแบ่งออกเป็นเครื่องแบบสีทากีคอพับ และ เครื่องแบบเต็มยศ

โปสเตอร์ประเภทที่ 2.2.3 ภาพถ่ายด้านการทำงาน ร่วมกับ ชื่อ สกุล หมายเลข		
		
		

ตารางที่ 17 โปสเตอร์ประเภทที่ 2.2.3

โปสเตอร์ประเภทที่ 2.2.3 ภาพถ่ายด้านการทำงาน ร่วมกับ ชื่อ สกุล หมายเลข		
 <p>นายสนิท ธรรมดี หมายเลข ๑๕</p>	 <p>หมายเลข ๑๕๑ 151 นายปราโมทย์ ไก่ก๊อด</p>	 <p>นายสมพร เทพสิทธิ์ หมายเลข 147</p>
		

ตารางที่ 17 (ต่อ) โปสเตอร์ประเภทที่ 2.2.3

จากภาพโปสเตอร์ประเภทที่ 2.2.3 ภาพถ่ายด้านการทำงาน ร่วมกับ ชื่อ สกุล หมายเลข ประจำตัวผู้สมัคร ผู้วิจัยพบว่า การแสดงออกในภาพถ่ายของผู้สมัครที่เป็นสุภาพบุรุษที่อยู่ในเครื่องแบบพิธีการข้าราชการ ยกเว้นภาพของคุณผ่อง เล่งอี้ ผู้สมัครหมายเลข 130 มีการวางท่าในแบบทางการหน้าตรง ใบหน้าเรียบเฉยไม่แสดงอารมณ์ใดๆ ส่วนภาพของผู้สมัครที่เป็นสุภาพสตรี คุณสายสม วงศาสุลักษณ์ ผู้สมัครหมายเลข 104 และ คุณเครือวัลย์ สมณะ ผู้สมัครหมายเลข 113

ภาพที่ 103 : สายสม วงศาสุลักษณ์

ภาพที่ 104 : เครือวัลย์ สมณะ

จะเห็นได้ว่าการแสดงออกในภาพถ่ายของผู้สมัครที่เป็นสุภาพสตรีทั้ง 2 ท่าน มีลักษณะสอดคล้องกับภาพถ่ายตัวของผู้หญิงไทย ที่มีความเรียบร้อย อ่อนหวาน สวยงาม ผู้สมัครทั้ง 2 ท่านมีการแสดงออกทางสีหน้าที่อ่อนหวานยิ้มแย้ม แต่งหน้าทำผมสวยงาม และสำหรับคุณเครือวัลย์ สมณะ มีการใช้ soft filter เพื่อสร้างผลพิเศษให้ภาพดูมีความนุ่มนวล นอกจากนั้นแล้วกรอบภาพที่เลือกใช้อย่างเป็นสีชมพูที่ให้ความรู้สึกที่อ่อนหวาน ส่วนคุณสายสมนั้นใช้กรอบรูปหัวใจ ซึ่งเป็นสัญลักษณ์ของความรัก ซึ่งลักษณะของเส้นโค้งรูปหัวใจทำให้โปรสเตอร์ดูมีความน่าสนใจและสร้างความแตกต่างจากโปรสเตอร์แผ่นอื่น จะเห็นได้ว่าการวางท่า การแสดงออกทางสีหน้า การเลือกใช้สีที่อ่อนหวาน และการสื่อความหมายในเรื่องของความรัก ทำให้อารมณ์ของภาพแตกต่างจากภาพของผู้สมัครที่เป็นสุภาพบุรุษ ที่มีการแสดงออกที่เป็นทางการ ดูเข้มแข็ง ไม่แสดงอารมณ์ใดๆ การแสดงออกในภาพถ่ายของทั้งสุภาพสตรีและสุภาพบุรุษ จึงมาจากภาพถ่ายตัวของความเป็นผู้หญิงและความเป็นผู้ชาย

นอกจากนั้นแล้วผู้วิจัยยังพบว่าโปรสเตอร์ในกลุ่มนี้มีการใช้สีที่สื่อความหมายถึงเรื่องของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ โดยใช้สีน้ำเงิน สีขาว และสีแดง ซึ่งตรงกับสีในธงชาติไทย

ภาพที่ 105 โปรสเตอร์ที่ใช้สีในการสื่อความหมาย

ผู้สมัครเลือกใช้พื้นหลังเป็นแถบสีแดง สีขาว และสีน้ำเงิน สร้างความหมายถึง ความเป็นชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ การใช้พื้นหลังในลักษณะนี้ยังสร้างความแตกต่างไปจากโปรสเตอร์แผ่นอื่นๆ ด้วย

ภาพที่ 106 โปรสเตอร์ที่ใช้สีในการสื่อความหมาย

ผู้สมัครให้ความสำคัญกับข้อความมากกว่าภาพถ่าย เพื่อต้องการให้ประชาชนสนใจและจดจำชื่อและหมายเลขให้ได้ โดยเลือกใช้ตัวอักษรขนาดใหญ่ ใช้สีน้ำเงิน และหมายเลขสีแดง วางอยู่บนพื้นขาว สร้างความหมายถึง ความเป็นชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

สำหรับเครื่องแต่งกายที่ผู้สมัครนำมาเลือกใช้เพื่อสื่อความหมายถึงความเป็นข้าราชการมีอยู่ 2 แบบ คือ เครื่องแบบราชการสีกากีคอพับ และเครื่องแบบเต็มยศ สำหรับเครื่องแบบสีกากีคอพับมีผู้สมัครหมายเลข 130 คุณผ่อง เล่งอี้ เพียงท่านเดียวที่เลือกแต่งกายด้วยชุดนี้

ภาพที่ 107 : ผ่อง เล่งอี้

สำหรับโปสเตอร์แผ่นนี้นอกจากเครื่องแต่งกายที่เป็นเครื่องแบบราชการสีกากีคอพับที่สวมใส่ในการทำงานปกติ ที่สื่อความหมายถึงการเป็นข้าราชการธรรมดาที่ทำงานรับใช้ประชาชนแล้ว การวางท่า การเลือกใช้อุปกรณ์ประกอบฉาก และฉากหลัง ก็ล้วนสื่อความหมายในด้านการทำงานให้กับผู้สมัคร

“ภาพภาพนี้ผมถ่ายเพื่อการแนะนำตัวโดยเฉพาะ และเป็นคอนเซ็ปต์ของผมเองแต่ก็มีช่างภาพช่วยคุมมุมให้ ฉากหลังแบบนี้ทำให้ผมมีความแตกต่างจากผู้สมัครท่านอื่นๆ และฉากหลังที่เห็นเหมือนสวนต้นไม้ประกอบด้วยต้นกล้าที่อยู่ในมือผมนี้ ก็สามารถบอกอะไรบางอย่างในตัวผมได้ เพราะเรื่องป่าไม้พวกนี้มันเป็นงานของผมโดยตรง ผมเคยเป็นอธิบดีกรมป่าไม้มาก่อน”(ผ่อง เล่งอี้, สัมภาษณ์, 14 มีนาคม 2545)

สำหรับภาพขนาดกลางของนายผ่อง เล่งอี้ นั้นนอกเหนือจากการเลือกใช้ฉากหลังที่สื่อความหมายถึงเรื่องราวในชีวิตการทำงานในอดีตของผู้สมัคร การวางท่าของผู้เป็นแบบและอุปกรณ์ประกอบ ก็ล้วนเป็นสัญลักษณ์ที่สื่อความหมายถึงบทบาทและสถานภาพของผู้สมัครด้วยเช่นกัน และการวางท่ายังจัดเป็นรหัสการกระทำที่สื่อถึงสิ่งที่คุณสมัครได้เคยกระทำไว้ แม้ว่าการวางท่าของผู้เป็นแบบจะเป็นการยื่นเฉียงลำตัวและไบหน้าหันกลับมาอมอกคล้องเหมือนกับผู้สมัครอีกหลายๆ ท่านแต่

การวางท่าที่ยืนถือถุงต๋นกล้านั้นลักษณะของมือทั้ง 2 ข้างที่โอบประคองต๋นกล้าไว้ เป็นสัญญาณของการใส่ใจดูแลสิ่งของที่อยู่ในมือด้วยความทะนุถนอม และการถือสิ่งของในลักษณะแนบชิดติดกับลำตัวมีความหมายแฝงถึงของสิ่งนั้นเป็นสิ่งของสำคัญที่ต้องปกป้องรักษา จากการวางท่ายืนนอกจากจะสื่อความหมายถึงบุคลิกและแนวความคิดของผู้เป็นแบบแล้ว ยังสื่อถึงบทบาทของความเป็นอธิบดีกรมป่าไม้อีกด้วย ซึ่งสังคมต่างคาดหวังว่าอธิบดีกรมป่าไม้จะต้องเป็นผู้ที่ปกป้องรักษาป่าไม้ที่เป็นสมบัติของประเทศไทย ในขณะที่เดียวกันภาพถ่ายภาพนี้ก็สื่อให้เห็นถึงสถานภาพสัมฤทธิ์ของผู้สมัครที่ได้มาด้วยความสามารถในการทำงาน ในตำแหน่งอธิบดีกรมป่าไม้อีกด้วย

เนื่องมาจากว่าผู้สมัครเคยดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมป่าไม้มาก่อน ดังนั้นภาพถ่ายภาพนี้จึงเป็นการนำเอาภาพตายตัวของตนเองมานำเสนอ โดยใช้เครื่องแต่งกาย การวางท่า อุปกรณ์ประกอบและฉากหลัง มาสื่อความหมายให้ตรงกับภาพตายตัวของผู้ที่ดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมป่าไม้ที่สังคมมีทัศนคติต่อตำแหน่งนี้ คือ ต้องเป็นผู้ที่พิทักษ์รักษาป่าไม้ของไทย

สำหรับโปรเตอร์ที่สื่อความหมายด้านการทำงาน ผ่านทางภาพถ่ายของผู้สมัครในเครื่องแบบเครื่องแบบเต็มยศนั้น จากการศึกษาพบว่าเครื่องแบบเต็มยศที่ผู้สมัครสวมใส่อยู่นั้นสามารถแบ่งออกเป็นลำดับชั้นได้ดังนี้

ภาพที่ 108 เครื่องแบบเต็มยศ

ผู้สมัครในเครื่องแบบเต็มยศ สายสะพายชั้นที่ 1 สายสะพาย
ประดมาภรณ์มงกุฎไทย

ภาพที่ 109 เครื่องแบบเต็มยศ

ผู้สมัครในเครื่องแบบเต็มยศ สายสะพายชั้นที่ 2 สายสะพาย
ประดมาภรณ์ช้างเผือก

ภาพที่ 110 เครื่องแบบเต็มยศ

ผู้สมัครในเครื่องแบบเต็มยศ สายสะพายชั้นที่ 3 สายสะพาย
มหาหิรมงกุฏ

ภาพที่ 111 เครื่องแบบเต็มยศ

ผู้สมัครในเครื่องแบบเต็มยศ สายสะพายชั้นที่ 4 สายสะพาย
มหาปรมาภรณ์ช้างเผือก

สำหรับข้าราชการประจำแล้ว สายสะพายที่จะมีอยู่ 4 ชั้น ซึ่งชั้นที่ 4 จะเป็นลำดับที่สูงที่สุด สายสะพายและเครื่องราชอิสริยาภรณ์จึงเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงเกียรติยศของผู้สมัคร ซึ่งในการได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์นั้นมีหลักเกณฑ์การพระราชทานดังนี้

1. เป็นผู้ปฏิบัติงานของประเทศชาติมาด้วยความอุทิศสละ ซื่อสัตย์สุจริต และเอาใจใส่ต่อหน้าที่เป็นอย่างดี
2. เป็นผู้มีความสามารถปฏิบัติราชการเจริญก้าวหน้า
3. เป็นผู้กระทำความดีความชอบเป็นประโยชน์แก่ประเทศชาติ และประชาชน
4. เป็นผู้ประพฤติและปฏิบัติตามกฎหมาย
(สำนักเลขาธิการรัฐมนตรี , 2536)

การนำเสนอตนเองด้วยเครื่องแบบเต็มยศที่ประดับไปด้วยเครื่องราชอิสริยาภรณ์ต่างๆ ก็เป็นเพราะว่า เครื่องราชอิสริยาภรณ์เป็นเครื่องหมายแห่งการปรนนิบัติราชการมาด้วยความตั้งใจ อุตุนและซื่อสัตย์ ดังนั้นเครื่องราชอิสริยาภรณ์จึงเป็นเสมือนสิ่งที่ยืนยันในเรื่องคุณสมบัติของผู้สมัครในด้านที่ดี ทั้งด้านคุณวุฒิในการทำงานและคุณธรรมความดี การสื่อความหมายด้วยภาพการทำงานข้าราชการจึงสอดคล้องกับคุณสมบัติของการเป็นสมาชิกวุฒิสภา ที่ต้องการผู้มาดำรงตำแหน่งที่ประกอบไปด้วยคุณวุฒิและคุณธรรม

นอกจากเครื่องแบบเต็มยศที่ได้นำเสนอไปแล้วแล้ว ผู้วิจัยยังพบเครื่องแบบเต็มยศร่วมกับเสื้อครุยจุลจอมเกล้า ซึ่งเป็นของผู้สมัครหมายเลข 151 คุณปราโมทย์ ไม้กลัด ภาพที่ 112

ภาพที่ 112 : คุณปราโมทย์ ไม้กลัด

เสื้อครุยจุลจอมเก้านั้น เป็นเครื่องยศที่ประกอบกับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตระกูลจุลจอมเกล้า ซึ่งเป็นเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตระกูลนี้เป็นเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่มีเกียรติคุณไพศาลสำหรับเป็นบำเหน็จความชอบ แก่ผู้ปฏิบัติราชการมาด้วยความซื่อสัตย์ต่อแผ่นดินและต่อพระบรมราชวงศ์อย่างแท้จริง และพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเป็นผู้ที่ทรงพระวินิจฉัยผู้ที่จะได้รับพระราชทานด้วยพระองค์เอง การได้รับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ในตระกูลจุลจอมเก้านี้จึงแสดงให้เห็นถึงความจงรักภักดีของผู้สมัครที่มีต่อแผ่นดินเป็นอย่างมาก

สำหรับโปสเตอร์แผ่นนี้เป็นโปสเตอร์แนะนำตัวผู้สมัครของผู้ที่ได้รับการเลือกตั้งด้วยคะแนนเสียงมากที่สุดเป็นอันดับหนึ่ง เมื่อนำผลคะแนนมาทำการวิเคราะห์ร่วมกับสื่อโปสเตอร์ที่ใช้ในการแนะนำตัวแล้วพบว่า ภาพถ่ายที่ใช้เป็นภาพศิระระและช่วงไหล่ ซึ่งเห็นเครื่องแบบเต็มยศพร้อมเสื้อครุยจุลจอมเกล้าเพียงเล็กน้อย ซึ่งผู้ที่จะทราบความหมายของเสื้อครุยจุลจอมเก้านั้นต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ในเรื่องเครื่องราชอิสริยาภรณ์จึงจะเข้าใจในความหมายได้ ส่วนข้อความนั้นมีเพียงชื่อสกุล และหมายเลขของผู้สมัครเท่านั้น

ดังนั้นโปสเตอร์แผ่นนี้จึงสื่อความหมายด้านการทำงานผ่านทางภาพถ่าย ที่แสดงให้เห็นว่าผู้สมัครเป็นข้าราชการที่ปฏิบัติราชการมาด้วยดี จนได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ซึ่งก็มีลักษณะในการสื่อความหมายเหมือนๆ กับโปสเตอร์ของผู้สมัครท่านอื่นๆ ที่ใช้ภาพถ่ายแสดงถึง

ความเป็นข้าราชการ ดังนั้นความหมายที่เกิดจากโปสเตอร์แนะนำตัวผู้สมัครเพียงอย่างเดียวจึงไม่ใช่เพียงสิ่งเดียวที่เป็นจุดจูงใจให้ประชาชนมาลงคะแนนให้

จากการสัมภาษณ์คุณปราโมทย์ ไม้กลัด คิดว่าสิ่งใดที่โน้มน้าวใจให้ประชาชนตัดสินใจมาลงคะแนนเสียงให้อย่างถล่มทลายเช่นนี้ ท่านได้วิเคราะห์ในเรื่องนี้ด้วยประเด็นที่น่าสนใจไว้ว่า “ประการแรกผมมองว่าคนกรุงเทพฯรู้จักผม ในแง่ของการทำงานและการรู้จักก็ไม่ใช่แค่ปีสองปี แต่เป็นสิบปี นอกจากผมจะทำงานให้กับคนกรุงเทพฯแล้วยังทำงานไปทั่วประเทศ โดยเฉพาะเรื่องเกี่ยวกับน้ำ เวลาที่มีวิกฤตการณ์น้ำท่วมกรุงเทพฯ น้ำเค็มรุกฉ่ำกรุงเทพฯซึ่งผมก็ทำงานตลอดคนกรุงเทพฯจึงรู้จักกันหมด”

“ประการที่สอง ถ้าจะเกี่ยวกับภาพของผมแล้ว ผมทำงานถวายพระเจ้าอยู่หัวก็ทำงานถวายท่านมาตลอดเป็นสิบปี และภาพของข่าว ภาพของงานซึ่งปรากฏอยู่คนกรุงเทพฯก็เลยรู้จัก นี่ก็เป็นภาพอันหนึ่งซึ่งเกื้อกูลผม คือ ผมไม่ได้ตั้งใจจะคิดว่าจะเกิดปรากฏการณ์อย่างนี้ มันก็เป็นภาพที่เกิดขึ้นมาเอง กระแสที่ผมไปถามเขาเขาก็รู้จักเพราะเดินตามพระเจ้าอยู่หัว ทำงานให้พระเจ้าอยู่หัว เขาก็พูดของเขาอยู่อย่างนี้ ผมนวกกับภาพต่างๆ ก็เลยทำให้เขาตัดสินใจ” (ปราโมทย์ ไม้กลัด , สัมภาษณ์ , 22 ธันวาคม 2544)

จากบทสัมภาษณ์ดังกล่าว ได้แสดงให้เห็นว่าคะแนนเสียงที่ผู้สมัครได้รับมานั้นเกิดจากการที่ประชาชนให้ความเชื่อถือไว้วางใจในตัวผู้สมัคร ซึ่งประเด็นที่สำคัญในการสร้างความน่าเชื่อถือให้กับตัวผู้สมัครก็คือ การได้ทำงานรับใช้ได้เบื้องยุคลบาทพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมานานนับสิบปี ซึ่งภาพที่ประชาชนเห็นผ่านทางสื่อต่างๆ เป็นสิ่งที่สนับสนุนความน่าเชื่อถือเป็นอย่างดี

ดังนั้น ภาพของผู้สมัครท่านนี้จึงเป็นภาพของผู้ที่ทำงานถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ซึ่งเป็นภาพที่ประชาชนได้พบเห็นและสั่งสมมาเป็นเวลานาน จนกลายเป็นภาพตายตัวของคุณปราโมทย์ ไม้กลัด ผลงานต่างๆ ที่ท่านได้ทำไว้จึงเป็นสิ่งที่นำมาซึ่งความน่าเชื่อถือว่าเป็นคนดีมีคุณภาพ ความน่าเชื่อถือของผู้สมัครจึงเป็นสิ่งที่โน้มน้าวใจประชาชนโดยที่ผู้สมัครไม่ต้องให้ข้อมูลประวัติในด้านต่างๆ อย่างมากมาย ภาพถ่ายและข้อความในโปสเตอร์จึงไม่ได้มีการสื่อความหมายใดเป็นพิเศษนอกจากบอกว่าเป็นข้าราชการ

สำหรับในส่วนของชื่อ สกุล และหมายเลขประจำตัว ที่นับเป็นข้อมูลพื้นฐานที่ปรากฏอยู่ในทุกโปสเตอร์แนะนำตัว ยกเว้นโปสเตอร์ของคุณดำรง พุฒตาล เพียง 1 แผ่นที่ไม่มีข้อมูลในส่วนชื่อ สกุล พบว่าผู้สมัครให้ความสำคัญกับหมายเลขประจำตัวมากกว่าข้อมูลในส่วนที่เป็นชื่อสกุล โดยออกแบบให้ตัวเลขมีขนาดใหญ่กว่าชื่อ และตัวเลขจะเป็นข้อมูลที่มีสีเส้นที่เด่นชัดมองเห็นได้ง่าย และมีการออกแบบให้คล้ายกับช่องที่ทำเครื่องหมายในบัตรลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ซึ่งประกอบด้วยเลขไทยและเลขอาราบิก

จากการศึกษาการสื่อความหมายด้วยภาพถ่ายที่สื่อความหมายด้วยการทำงาน เป็นข้าราชการ ผู้วิจัยพบว่าจุดสนใจที่ผู้สมัครนำมาใช้ก็คือการปฏิบัติราชการมาด้วยดี ความเป็นคนดีที่ซื่อสัตย์ และมีผู้สมัครหมายเลข 151 ที่มีจุดสนใจในเรื่องความน่าเชื่อถือที่เกิดมาจากการทำงานมาเป็นสิ่งที่ใช้น้ำใจประชาชน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2.3 การสื่อความหมายด้านการศึกษา

โปสเตอร์ที่สื่อความหมายด้านการศึกษาในโปสเตอร์แนะนำตัวที่ไม่มีกรให้ข้อมูลประวัติ
ด้านการศึกษา แบ่งลักษณะการสื่อความหมายออกได้เป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

2.3.1 ภาพถ่ายที่สื่อความหมายด้านการศึกษา ร่วมกับ ชื่อ สกุล และหมายเลข

2.3.2 ภาพถ่ายที่ไม่ระบุการศึกษา ร่วมกับ ชื่อ สกุล สื่อความหมายด้านการศึกษา

โปสเตอร์ทั้ง 2 กลุ่มสื่อความหมายด้านการศึกษาดังนี้

2.3.1 ภาพถ่ายที่สื่อความหมายด้านการศึกษา ร่วมกับ ชื่อ สกุล และหมายเลข

ผู้วิจัยขอแนะนำเสนอโปสเตอร์แนะนำตัวที่จัดอยู่ในประเภท 2.3.1 ภาพถ่ายที่สื่อความหมาย
ด้านการศึกษา ร่วมกับ ชื่อ สกุล และหมายเลข ซึ่งมีดังต่อไปนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

โปสเตอร์ประเภทที่ 2.3.1 ภาพถ่ายด้านการศึกษา ร่วมกับ ชื่อ สกุล หมายเลข		
 ดร.เดมิรัฐ ชัมพานนท์ หมายเลข ๑๖๑	 เบอร์ ๑๗๘ แนบ สุตสงวน	 เลขประจำตัว 183 นาย กมล วัฒนกุล
 นายนพดล เฉลิมชัยชาญ MR. NOPPADOL CHALERMCHAICHAN ผู้สมัคร สมาชิกวุฒิสภา (ส.ว.) กรุงเทพมหานคร หมายเลข ๒๐๐ 200	 เอกสารแนะนำตัว ผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิก (ส.ว.) ในเขตเลือกตั้งกรุงเทพมหานคร มนตรี ชาศูวรรณ เบอร์ ๗๗	เบอร์ 24 นายชวน ชูจันทร์ ผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา กรุงเทพฯ
 นายชวนชูจันทร์ ส.ว. หมายเลข ๒	 แนะนำตัวผู้สมัคร สมาชิกวุฒิสภา (ส.ว.) กรุงเทพมหานคร นายปราโมทย์ มลาภิรมย์ หมายเลข ๘๘ วันที่ 4 มิถุนายน 2563	 สิท กอแสงเรือง ผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภา หมายเลข 102
 เอกสารแนะนำตัว หมายเลข ๑๐๓ นาย อนุกิณ ณ นคร ผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา จังหวัดกรุงเทพมหานคร นาย อนุกิณ ณ นคร เบอร์ ๑๐๓		

ตารางที่ 18 โปสเตอร์ประเภทที่ 3.2.1

สำหรับการสื่อความหมายด้านการศึกษาที่พบในโปสเตอร์ที่มีภาพถ่าย ร่วมกับ ชื่อสกุล และหมายเลข ลักษณะของภาพถ่ายที่นำมาใช้จะเป็นภาพของผู้สมัครในชุดครุยวิทยฐานะ ของ สถาบันต่างๆ ซึ่งแบ่งออกได้เป็น สถาบันอุดมศึกษา และ เนติบัณฑิตยสภา ความหมายของชุด ครุยใช้เป็นที่แสดงถึงการสำเร็จการศึกษา ผู้ทรงความรู้ ผู้มีปริญญารอบรู้ ผู้สำเร็จการศึกษาชั้น ปริญญา นอกเหนือไปจากเรื่องของคุณรู้ความสามารถแล้ว ชุดเสื้อครุยวิทยฐานะยังแสดงให้เห็นถึงความวิริยะอุตสาหะ ความรับผิดชอบในการศึกษาเล่าเรียนจนจบตามหลักสูตรอีกด้วย

ชุดครุยวิทยฐานะของแต่ละสถาบันนั้นก็ยังมีลักษณะแตกต่างกันออกไป ซึ่งภายในชุดครุยมี สัญลักษณ์ที่บ่งบอกถึงระดับวุฒิการศึกษาที่สำเร็จ สาขาที่ทำการศึกษา และสถาบัน ดังนั้นการ จะเข้าใจความหมายของชุดครุยวิทยฐานะได้ต้องเป็นผู้ที่ผ่านการเรียนรู้จึงจะทราบว่าสัญลักษณ์ที่ ปรากฏอยู่ในเสื้อครุยนั้นหมายความว่าถึงสิ่งใดบ้าง

ภาพที่ 113 ผู้สมัครในชุดเสื้อครุยวิทยฐานะ

ภาพถ่ายของผู้สมัครในชุดเสื้อครุยปริญญาโท รัฐศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ภาพที่ 114 ผู้สมัครในชุดเสื้อครุยวิทยฐานะ

ภาพถ่ายของผู้สมัครในชุดเสื้อครุยปริญญาโท มหาวิทยาลัย ศรีปทุม

ภาพที่ 115 ผู้สมัครในชุดเสื้อครุยวิทยฐานะ
ภาพถ่ายของผู้สมัครในชุดเสื้อครุยปริญญาตรี นิติศาสตร์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

จากที่กล่าวแล้วว่าชุดเสื้อครุยวิทยฐานะ เป็นชุดที่มีความหมายถึงระดับวุฒิการศึกษาที่สำเร็จ สาขาที่ทำการศึกษา และสถาบัน ดังนั้น การที่ผู้สมัครไม่ได้ให้ข้อความประกอบที่อธิบายถึงประวัติการศึกษา ประชาชนก็จะไม่ทราบถึงความรู้ความเชี่ยวชาญที่แท้จริงของผู้สมัคร ดังนั้น การสื่อความหมายจึงทำได้เพียงแค่ว่าผู้สมัครท่านนั้นเป็นผู้ที่มีการศึกษา มีความรู้ เท่านั้น

สำหรับชุดเสื้อครุยเนติบัณฑิต นอกจากจะบอกว่าผู้สมัครเป็นผู้ที่มีการศึกษาแล้ว ยังสื่อความหมายให้เห็นถึงความรู้ความเชี่ยวชาญเฉพาะในด้านกฎหมายอีกด้วย เพราะเนติบัณฑิตยสภาเป็นสถาบันที่ทำการสอนด้านวิชากฎหมายเท่านั้น และผู้ที่จะมาศึกษาต่อในสถาบันแห่งนี้ ต้องเป็นผู้ที่จบการศึกษานิติศาสตร์บัณฑิตมาแล้วจึงจะมีคุณสมบัติในการเข้าศึกษาต่อได้

ภาพที่ 116 : นายปราโมทย์ ผลาภิรมย์

จากการศึกษาการสื่อความหมายในโปสเตอร์ที่ผู้สมัครสวมชุดเสื้อครุยเนติบัณฑิต ผู้วิจัยพบว่า การแนะนำว่าผู้สมัครเป็นผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญทางด้านวิชากฎหมายก็เป็นเพราะว่าอำนาจหน้าที่ที่สำคัญประการหนึ่งของสมาชิกวุฒิสภาคือ การกั้นกรองกฎหมาย ซึ่งเป็นอำนาจหน้าที่ดั้งเดิมที่มีมาพร้อมกับตำแหน่งสมาชิกวุฒิสภา ดังนั้น การนำเสนอภาพของความเป็นผู้เชี่ยวชาญทางด้านกฎหมายของผู้สมัคร จึงสอดคล้องกับอำนาจหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภานั้นเอง

2.3.2 ภาพถ่ายที่ไม่ระบุการศึกษา ร่วมกับ ชื่อ สกุล สื่อความหมายด้านการศึกษา

โปสเตอร์ที่สื่อความหมายทางการศึกษาผ่านทางข้อความ ได้แก่การใช้คำว่า ด็อกเตอร์ (ดร.) มาวางไว้หน้าชื่อของผู้สมัคร ซึ่งมีความหมายถึงการสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอก นอกจากนั้นแล้วยังสื่อความหมายในเรื่องการมีสติปัญญาที่ดี มีความฉลาด รอบรู้ และมีความขยันหมั่นเพียร ด็อกเตอร์จึงเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงสถานภาพสัมฤทธิ์ของผู้สมัครที่ได้มาด้วยความสามารถ และคำว่าด็อกเตอร์ยังทำให้บุคคลผู้นั้นดูเป็นผู้ที่มีความเชี่ยวชาญอีกด้วย สำหรับโปสเตอร์ที่จัดอยู่ในกลุ่มนี้มีลักษณะดังนี้คือ

ภาพที่ 117 : ดร.สายสุรี จุติกุล

ภาพที่ 118 : ดร.มุสดี ตามไท

ภาพถ่ายของผู้สมัครทั้ง 2 ท่าน มีลักษณะตามภาพตายตัวของความเป็นผู้หญิงไทยคือมีความเรียบร้อย อ่อนหวาน สวยงาม แต่งกายสุภาพเรียบร้อย ถ้าหากไม่มีการให้ข้อมูลว่าผู้สมัครเป็นด็อกเตอร์ จบการศึกษาระดับปริญญาเอก ความหมายที่เกิดขึ้นจากภาพถ่ายเพียงอย่างเดียวก็คือเป็นภาพของผู้สมัครที่เป็นสุภาพสตรีที่เป็นไปตามภาพตายตัวของผู้หญิง แต่เมื่อนำภาพถ่ายและคำว่า ด็อกเตอร์ มาสื่อความหมายร่วมกันแล้ว ความหมายที่โปสเตอร์แผ่นนี้สื่อออกมาก็คือความเป็นผู้หญิงเก่ง มีความรู้ความสามารถ ดังนั้นจุดมุ่งใจที่ผู้สมัครนำมาใช้จึงเป็นเรื่องของความสามารถมากกว่าเรื่องของรูปร่างภายนอก

สำหรับผู้สมัครอีกท่านหนึ่งได้แก่ ดร.เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง ผู้สมัครหมายเลข 144 มีข้อความที่ใช้ในการแนะนำตัวด้านการศึกษาด้วยคำว่า ดร. (ด็อกเตอร์)

ภาพที่ 119 ดร.เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง

ดร.เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง นั้นเป็นบุคคลที่มีชื่อเสียงในสังคมซึ่งประชาชนทั่วไปรู้จักกันเป็นอย่างดี ดังนั้นการใช้ภาพถ่ายของผู้สมัครที่ไม่ได้สื่อความหมายในเรื่องคุณวุฒิทางการศึกษาหรือการทำงาน แต่เป็นเพียงภาพที่เห็นใบหน้าของผู้สมัครอย่างชัดเจนเท่านั้น ซึ่งจากการสัมภาษณ์ผู้ช่วยของ ดร.เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง คือคุณวิโรจน์ บุตรโค ซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดทำโปสเตอร์แนะนำตัวของ ดร.เจิมศักดิ์ ได้อธิบายถึงการถ่ายภาพไว้ว่า

“ในการออกแบบโปสเตอร์นั้น เราต้องการให้ประชาชนเห็นใบหน้าของอาจารย์ชัดๆ ตัวหนังสืออ่านง่าย เพราะโปสเตอร์มันติดอยู่ตามริมถนนคนผ่านไปมา คงไม่มีเวลามาดูอะไรมากนัก แล้วเราก็มีความเชื่ออยู่อย่างหนึ่งว่าประชาชนชาวกรุงเทพฯ ส่วนใหญ่จะรู้จักตัวอาจารย์ดีอยู่แล้วจากรายการที่อาจารย์เป็นผู้จัด จากสื่อต่างๆ ดังนั้นจึงไม่จำเป็นที่จะต้องใส่ข้อมูลอะไรมาก โปสเตอร์จึงเป็นเหมือนสิ่งที่บอกให้ประชาชนได้รู้ว่า ดร.เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง เป็นผู้สมัครหมายเลข 144 ลงสมัครเลือกตั้งด้วย เราจึงมีเพียงภาพที่เห็นหน้าอาจารย์ชัดๆ และข้อมูลที่จำเป็นเท่านั้น” (วิโรจน์ บุตรโค, สัมภาษณ์, 26 มีนาคม 2545)

ดังนั้นภาพถ่ายที่นำมาใช้ในโปสเตอร์แผ่นนี้จึงเป็นภาพที่เน้นใบหน้าของผู้สมัคร ไม่เน้นข้อมูล เพราะถือว่าประชาชนรู้จักผู้สมัครอยู่แล้วว่ามีผลงานอะไรมาบ้าง ส่วนคำว่าด็อกเตอร์ที่อยู่หน้าชื่อนั้นช่วยสื่อความหมายในเรื่องความสามารถทางการศึกษา ความเฉลียวฉลาด และความน่าเชื่อถือให้กับผู้สมัคร ดังนั้น จุดมุ่งใจที่โปสเตอร์แผ่นนี้นำมาใช้จึงเป็นเรื่องความน่าเชื่อถือของผู้สมัครที่มาจากผลงานที่ผู้สมัครได้กระทำไว้

2.4 การสื่อความหมายด้านครอบครัว

สำหรับโปสเตอร์ที่สื่อความหมายด้านครอบครัวนั้น เป็นโปสเตอร์ที่สื่อความหมายผ่านทางภาพถ่าย ร่วมกับชื่อ สกุล และหมายเลข โดยภาพถ่ายที่นำมาใช้นั้นมีลักษณะเป็นการถ่ายภาพร่วมกันระหว่างผู้สมัครกับบุคคลที่อยู่ในครอบครัว ดังโปสเตอร์ต่อไปนี้

คุณสุภาวดี หาญเมธี ผู้สมัครหมายเลข 59 บรรณารักษนิเทศสารแม่และเด็ก , life & family ซึ่งเป็นนิเทศสารสำหรับครอบครัว มีการแสดงออกในภาพถ่ายที่น่าสนใจด้วยการสื่อถึงความ เป็นครอบครัว เป็นภาพที่เรียกว่า group shot ประกอบด้วยคุณสุภาวดียืนถ่ายภาพร่วมกับบุตรชายอีก 2 คน ทุกคนมีการแสดงออกทางสีหน้าแบบยิ้มแย้มแสดงให้เห็นถึงความเป็นครอบครัวที่มีความสุข

ภาพที่ 120 : นางสุภาวดี หาญเมธี

คุณสุภาวดีมีความคิดเห็นในการใช้ภาพถ่ายแนะนำตัวเองไปให้กับประชาชนได้รู้จัก ดังนี้ “เริ่มจากการมานั่งคุยกันกับทีมงานที่บริษัทแปลน ก็คุยกันว่าควรจะนำเสนอตัวเราอย่างไร อย่างคนอื่นก็อาจมีการใส่ชุดสวยสะพាយ ก็เป็นการบอกถึงสถานภาพอย่างหนึ่ง แต่ในที่ที่คุยกันตัวเราไม่ได้สนใจเรื่องสถานภาพแต่เราสนใจในประเด็นที่ว่า เราจะเข้าไปทำอะไร ดูแลอะไรให้กับสังคม เรากำลังคิดอะไรในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสังคม ก็สรุปว่ามี 3 ประเด็น

1. เราคิดอะไร
2. เราเกี่ยวข้องกับอะไร
3. เราจะเข้าไปทำอะไร

ซึ่งสิ่งที่เราคิด - เกี่ยวข้อง - ทำ ก็คือเรื่องเกี่ยวกับครอบครัว เรื่องของเด็ก เสร็จแล้วก็มาคิดว่าเราจะเสนอภาพอย่างไรละ ก็น่าจะเสนอภาพประเด็นครอบครัวซึ่งเป็นประเด็นที่เราสนใจแล้วจะนำเสนออย่างไรความเป็นครอบครัว ก็น่าลูกๆ มาถ่ายด้วยเพราะลูกก็เป็นความหมายตรงนี้อยู่แล้ว ภาพที่เรานำเสนอออกไปนี้ เราคิดว่ามันชัดเจนมากในเรื่องของความเป็นครอบครัว เพราะงานที่เราทำหนังสือที่เราผลิตก็เป็นเรื่องของเด็กและครอบครัว มันเลยกลายเป็นเสมือนโลโก้ของเรา ภาพถ่ายมันช่วยในการแสดงให้เห็นว่าความเป็นครอบครัวมันหมายถึงอะไร ซึ่งสังคมไทยให้ความสำคัญกับความเป็นครอบครัวอย่างมาก ภาพของเราก็เป็นสิ่งที่บอกกับประชาชนได้ว่าเราคิดอย่างไร” (สุภาวดี หาญเมธี, สัมภาษณ์, 21 มีนาคม 2545)

ภาพถ่ายของคุณสุภาวดี หาญเมธี ที่ถ่ายร่วมกับบุตรชาย เป็นภาพที่แสดงให้เห็นถึงบทบาทและสถานภาพของครอบครัวได้เป็นอย่างดี ภาพถ่ายที่เห็นสื่อความหมายถึงความเป็นแม่ แม่เป็นตำแหน่งที่ได้รับการคาดหวังจากสังคมให้แสดงบทบาทหน้าที่ต่างๆ เช่น ให้ความรัก เลี้ยงดูและอบรมสั่งสอนบุตร การแสดงออกในภาพถ่ายก็สื่อความหมายถึงเรื่องดังกล่าว จากการวางท่าของผู้เป็นแบบทั้งสามที่เป็นการยืนซ้อนหลังกันโดยที่คนที่ยืนอยู่ด้านหลังจะโอบกอดคนข้างหน้าไว้และมีแม่ยืนอยู่ตรงกลางระหว่างลูกชายทั้งสอง การวางท่างดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงความใกล้ชิดผูกพันกันของคนที่อยู่ในครอบครัวจากท่าทางการยืนที่สนิทสนม และการโอบกอดจากด้านหลังแสดงถึงความห่วงใยในกันและกัน โดยมีแม่ที่ยืนอยู่ตรงกลางเป็นศูนย์กลางความรักของครอบครัว ความหมายที่เกิดจากลักษณะการวางท่าและการแสดงออกทางสีหน้าจึงสื่อถึงบทบาทความเป็นแม่ตามอุดมการณ์ทางสังคมไทยและ ในขณะเดียวกันภาพๆ เดียวกันนี้ก็สื่อถึงเรื่องสถานภาพของผู้สมัครไปพร้อมๆ กัน เพราะงานในหน้าที่ความรับผิดชอบก็เป็นงานที่เกี่ยวกับแม่และเด็กเช่นเดียวกัน และการออกแบบโปสเตอร์ของผู้สมัครหมายเลข 59 สื่ออารมณ์ให้เห็นถึงความอ่อนโยน โดยดูจากการเลือกใช้สีที่มีความอ่อนหวานสะอาดตา คือสีฟ้า สีชมพู สีขาว ซึ่งสอดคล้องกับเรื่องราวของภาพถ่ายที่นำเสนอความเป็นครอบครัวอบอุ่น สีฟ้าให้ความรู้สึกกว้างสดใส ส่วนสีชมพูนั้นเป็นความอ่อนหวานและสีขาวคือความบริสุทธิ์สะอาด การเลือกใช้สีจึงเป็นวิธีการหนึ่งในการสื่อความหมายถึงเรื่องความอบอุ่นของครอบครัว

ดังนั้นจุดมุ่งใจที่นำมาใช้ในโปสเตอร์คือเรื่องความรัก ความเป็นครอบครัว ซึ่งจากการสัมภาษณ์ผู้สมัครและจากการทำงาน ทำให้ได้ข้อสรุปว่าการใช้จุดมุ่งใจในลักษณะเช่นนี้มีผลมาจาก กลุ่มเป้าหมายที่เป็นแฟนหนังสือของผู้สมัคร ประกอบกับลักษณะการทำงานที่เกี่ยวข้องกับเรื่องครอบครัว

สำหรับผู้สมัครอีกท่านหนึ่งที่ใช้ภาพถ่ายสื่อความหมายด้านครอบครัว คือ ผู้สมัครหมายเลข 261 คุณวิเชียร เตชะไพบูลย์ เป็นภาพที่ถ่ายร่วมกับผู้เป็นบิดา คือ นายอุเทน เตชะไพบูลย์ ผู้เป็นนักธุรกิจชาวไทยเชื้อสายจีน ซึ่งเป็นที่รู้จักกันดีในแวดวงสังคม การวางท่าของบุคคลในภาพเป็นลักษณะหน้าตรงไม่สวมหมวก ผู้เป็นบิดานั่งอยู่บนโซฟาหน้ามอตรงส่วนผู้เป็นลูกยืนตัวตรงอยู่ด้านหลัง ลักษณะการถ่ายทำของภาพไม่ได้มีความพิถีพิถันในเรื่องของการจัดฉากและการจัดแสง เป็นการใช้แฟลชยิงธรรมดา การสื่อความหมายภายในภาพนี้ไม่ได้อยู่ที่การถ่ายทำแต่อยู่ที่บุคคลที่ถ่ายภาพร่วมกับผู้สมัคร คือ นายนายอุเทน เตชะไพบูลย์ ผู้เป็นบิดานั่นเอง จึงเป็นการอ้างอิงบุคคลอื่นในเรื่องชื่อเสียงและผลงานที่ผู้เป็นบิดาได้สร้างไว้ เพื่อเป็นที่ระลึกเท่านั้น

ภาพที่ 121 วิเชียร เตชะไพบูลย์

เนื่องจากผู้สมัครหมายเลข 261 เป็นชาวไทยที่มีเชื้อสายจีน ภาษานำมาใช้ในการสื่อความหมายจึงเป็นภาษาจีนที่เป็นข้อมูลชื่อ-แซ่ ของผู้สมัคร และเลือกใช้เลขอารบิก 261 แทนที่จะใช้เป็นเลขไทย และสีที่นำมาใช้ภายในเอกสารได้แก่ สีแดง นอกจากจะทำให้ดูเด่นสะดุดตาตัดกับตัวอักษรภาษาจีนสีขาวแล้ว สีแดงในความหมายของชาวจีนคือสีแห่งความเป็นมงคล และสีแห่งการเฉลิมฉลอง เอกสารชิ้นนี้จึงสื่อความหมายถึงความเป็นคนจีนอย่างเด่นชัด โดยผ่านสัญลักษณ์ต่างๆ ทั้งตัวผู้เป็นแบบ การนำบิดามาอ้างอิง (co-text) ภาษาและสีสັນ โดยมีวัฒนธรรมจีนมาเป็นตัวกำหนดซึ่งสัญลักษณ์ต่างๆ ล้วนเกี่ยวพันกับวัฒนธรรมของชาวจีนมาทั้งสิ้นเป็นสิ่งที่ทำให้เอกสารแนะนำตัวผู้สมัครมีรูปแบบการนำเสนอดังนี้ และเอกสารแนะนำตัวชิ้นนี้จัดพิมพ์ขึ้นสำหรับแจกจ่ายให้กับชุมชนชาวจีนที่อาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานคร

3. โปสเตอร์ประเภทที่ 3 เป็นโปสเตอร์ที่ประกอบด้วยภาพถ่าย และหมายเลข

โปสเตอร์ประเภทที่ 3 นี้ มีเพียง 1 แผ่นเท่านั้น เป็นโปสเตอร์แนะนำตัวของผู้สมัครหมายเลข 105 คุณดำรง พุฒตาล เป็นโปสเตอร์ที่ไม่มีการให้ข้อมูลชื่อผู้สมัคร

ภาพที่ 122

ภาพถ่ายของคุณดำรง พุฒตาล แสดงให้เห็นถึงการเลือกเครื่องแต่งกายที่เป็นชุดสูทของสถาบันพระปกเกล้า โดยมีตราสัญลักษณ์ปักอยู่บนกระเป๋าสีเสื้อสูทด้านซ้าย นายดำรง พุฒตาล กล่าวถึงเหตุผลในการเลือกสวมใส่ชุดสูทของสถาบันพระปกเกล้าว่า “ภาพนี้จะดูเป็นทางการก็เลือกแต่งกายด้วยชุดสูท เป็นสูทของสถาบันพระปกเกล้าเนื่องจากผมเป็นศิษย์เก่าสถาบันพระปกเกล้า แล้วก็ส่วนหนึ่งเพื่อนที่เรียนรุ่นเดียวกันมีส่วนผลักดันให้ผมลงสมัคร ก็เลยใส่สูทอย่างนี้ เพราะมันแสดงถึงความเป็นสถาบัน” (ดำรง พุฒตาล, สัมภาษณ์, 29 กรกฎาคม พ.ศ. 2545)

สัญลักษณ์ของสถาบันพระปกเกล้าที่อยู่บนกระเป๋าสีเสื้อสูทของผู้สมัครหมายเลข 150 นายดำรง พุฒตาล เป็นการอ้างอิงไปถึงสถาบันที่มีชื่อเสียงนั่นก็คือ “สถาบันพระปกเกล้า” ซึ่งเป็นสถาบันพัฒนาประชาธิปไตย ดังนั้นจึงเป็นการแสดงให้เห็นถึงความรู้ของผู้สมัครในด้านระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย ซึ่งวุฒิสมาชิกเป็นตำแหน่งหนึ่งที่สำคัญในการปกครองระบอบประชาธิปไตย และผู้ที่เข้าศึกษาในสถาบันนี้ได้จะต้องเป็นนักบริหารระดับสูงหรือผู้นำทางการเมืองรุ่นใหม่ การใส่เครื่องแบบของสถาบันพระปกเกล้าจึงแสดงให้เห็นว่าบุคคลผู้นั้นเป็นนักบริหารระดับสูงที่มีความรู้ทางการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตยเป็นอย่างดี จึงเป็นการใช้เครื่องแบบเพื่อสร้างความน่าเชื่อถือให้เกิดขึ้นกับผู้สวมใส่ ประชาชนจึงได้รับข้อมูลเกี่ยวกับตัวผู้สมัครเพิ่มมากขึ้นโดยดูจากเพียงรูปถ่ายเท่านั้น

การสื่อความหมายจากภาพถ่ายของผู้สมัครจึงเกิดจากการถ่ายโยงความหมายของสถาบันพระปกเกล้ามาสู่ตนเอง ภาพที่เกิดขึ้นจึงทำให้ผู้สมัครกลายเป็นบุคคลที่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการปกครองแบบประชาธิปไตย ซึ่งความหมายดังกล่าวนี้มีความสอดคล้องกับภาพตายตัวของสมาชิกวุฒิสภาที่เป็นการทำงานในเรื่องการบริหารปกครองประเทศ

สำหรับข้อความในโปสเตอร์แผ่นนี้มีเพียงตัวเลขเท่านั้น ซึ่งผู้สมัครได้แสดงความคิดเห็นไว้ว่า “ผมคิดว่าตัวเองเป็นผู้ที่มีต้นทุนทางสังคมอยู่พอสมควร จากการทำงานทางด้านสื่อสารมวลชน ประชาชนเคยเห็นหน้า เพราะผมอยู่ในวงการโทรทัศน์มานานมาก ผมจึงไม่จำเป็นที่จะต้องบอกชื่อนามสกุล บอกแค่ตัวเลขก็พอให้คนจำได้ว่าเราหมายเลข 150” (ดำรง พุฒตาล, สัมภาษณ์, 29 กรกฎาคม พ.ศ. 2545) การเป็นบุคคลสาธารณะมีผลงานเป็นที่ประจักษ์แก่ประชาชนทั่วไป นับเป็นปัจจัยหนึ่งที่เป็นตัวกำหนดวิธีการสื่อสารภายในโปสเตอร์แนะนำตัวผู้สมัครรับเลือกตั้ง

การแต่งกายด้วยชุดเครื่องแบบประจำสถาบัน นอกจากจะเป็นการนำเสนอว่าตนเองเป็นสมาชิกของสถาบันแล้ว ยังมีผลต่อการสร้างกลุ่มคะแนนเสียงซึ่งจะมาจากสมาชิกของสถาบันเดียวกับที่ผู้สมัครนำมาอ้างอิงรวมไปถึงผู้ที่ชื่นชอบศรัทธาในสถาบันนั้นๆ ด้วย เมื่อทำการวิเคราะห์การสื่อความหมายที่เกิดขึ้นจากการใช้ภาพถ่ายเพื่อแนะนำคุณสมบัติของตนเอง โดยผ่านทางเครื่องแต่งกายชุดประจำสถาบัน ภาพถ่ายดังกล่าวได้สะท้อนให้เห็นถึงภาพตายตัวที่ผู้สมัครพยายามนำเสนอ โดยที่เครื่องแบบแสดงถึงสถานภาพสัมฤทธิ์ที่เกิดจากความสามารถด้านการศึกษาจากสถาบันพระปกเกล้า

แม้ว่าผู้สมัครจะนำเสนอตนเองผ่านเครื่องแบบของสถาบันพระปกเกล้า แต่ภาพถ่ายนี้ก็ไม่ได้สร้างภาพตายตัวความเป็นสถาบันพระปกเกล้าให้กับตัวผู้สมัคร เพราะภาพตายตัวที่ประชาชนรับรู้เกี่ยวกับตัวผู้สมัครคือภาพของการเป็นพิธีกรที่มากไปด้วยความสามารถ จากการทำงานในวงการโทรทัศน์มาเป็นเวลานานทำให้ประชาชนคุ้นชินกับภาพดังกล่าว และกลายเป็นภาพตายตัวของผู้สมัครไปในที่สุด ซึ่งภาพตายตัวที่เกิดขึ้นมีพื้นฐานมาจากสถานภาพจากการทำงานของผู้สมัคร และภาพของการเป็นพิธีกรที่มากไปด้วยความสามารถนี้เองที่กลายเป็นเสน่ห์ของคุณดำรง ซึ่งความมีเสน่ห์มีบุคลิกที่น่าประทับใจประกอบกับความน่าเชื่อถือ สิ่งเหล่านี้ได้น้อมนำใจให้ประชาชนพากันไปลงคะแนนเสียงให้อย่างท่วมท้น และกลายเป็นผู้สมัครที่ได้รับคะแนนสูงสุดเป็นอันดับ 2 รองจากคุณปราโมทย์ ไม้กลัด

ผู้วิจัยพบว่าการสื่อความหมายด้วยภาพถ่ายและข้อความในโปสเตอร์แนะนำตัวผู้ลงสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา เขตกรุงเทพมหานคร ทั้ง 3 ประเภทนั้น ต่างก็ใช้ประโยชน์จากภาพถ่ายและข้อความในการสื่อความหมายด้านคุณวุฒิการทำงาน การศึกษา ครอบครัว และศาสนา ซึ่งความหมายที่เกิดขึ้นในโปสเตอร์แนะนำตัว มีพื้นฐานมาจากภาพถ่ายตัวของผู้ลงสมัครรับเลือกตั้ง และภาพถ่ายตัวที่เกิดขึ้นทั้งหมดนี้ เป็นจุดสนใจที่ผู้สมัครนำมาใช้ในการโน้มน้าวใจประชาชน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

ในการศึกษาวิจัยเรื่องการสื่อความหมายด้วยภาพถ่ายและข้อความในเอกสารแนะนำตัว ผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภา เขตกรุงเทพมหานคร พ.ศ.2543 มีวัตถุประสงค์เพื่อให้เข้าใจถึงลักษณะการสื่อความหมายของภาพถ่ายและข้อความ ที่ถูกนำมาใช้ในเอกสารแนะนำตัวผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภา เขตกรุงเทพมหานคร และ เพื่อให้เข้าใจถึงลักษณะการโน้มน้าวใจของภาพถ่ายและข้อความ ที่ถูกนำมาใช้ในเอกสารแนะนำตัวผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภา เขตกรุงเทพมหานคร

ระเบียบวิธีที่ใช้ในการศึกษาเป็นการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้แนวคิดเรื่องการถ่ายภาพบุคคล ทฤษฎีสัญญะวิทยา แนวคิดเรื่องวาทะของภาพ และแนวคิดเรื่องการโน้มน้าวใจ เป็นกรอบในการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาวิจัย ใช้การสัมภาษณ์แบบเจาะลึกแหล่งข้อมูลประเภทบุคคลคือผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภาและบุคคลที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ช่างถ่ายภาพบุคคล ผู้จัดทำโปสเตอร์ ประกอบกับการวิเคราะห์เอกสารในการแนะนำตัวของผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภา เขตกรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ 4 มีนาคม พ.ศ.2543 นอกจากนี้ยังได้ศึกษาแหล่งข้อมูลประเภทสิ่งพิมพ์เพิ่มเติม เพื่อประกอบการศึกษาและอธิบายผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

จากกรอบของข้อกฎหมายและพระราชบัญญัติที่ใช้ในการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา ได้กำหนดไว้ว่า ผู้สมัครห้ามทำการหาเสียงทั้งโดยทางตรงและทางอ้อมทำได้เพียงแต่การแนะนำตัวเท่านั้น ซึ่งหลักเกณฑ์และวิธีการแนะนำตัวผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภามีดังนี้คือ จะกระทำได้เพียงแค่นำเสนอภาพถ่ายของผู้สมัครหรือภาพถ่ายของผู้สมัครกับบุคคลที่เกี่ยวข้อง และให้มีข้อความและข้อมูลได้เฉพาะ

1. ประวัติส่วนตัวของผู้สมัครรับเลือกตั้ง
2. ประวัติการศึกษาของผู้สมัครรับเลือกตั้ง
3. ประวัติการทำงานหรือประสบการณ์ในการทำงานของผู้สมัครรับเลือกตั้ง

ดังนั้นในสื่อโปสเตอร์แนะนำตัวผู้สมัครจึงประกอบไปด้วยภาพถ่าย ข้อความและหมายเลข

ประจำตัวผู้สมัครเท่านั้น จากการศึกษารูปแบบโปสเตอร์แนะนำตัวทั้งหมด 150 แผ่นที่เก็บรวบรวมข้อมูลมาพบว่า การใช้ภาพถ่ายและข้อความในโปสเตอร์แนะนำตัวสามารถแบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ

1. โปสเตอร์ที่ประกอบไปด้วย ภาพถ่าย ชื่อ สกุล หมายเลขประจำตัว และข้อความที่บ่งบอกคุณสมบัติในด้านต่างๆ ของผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภา ได้แก่

ประวัติส่วนตัว

ประวัติการศึกษา

ประวัติการทำงาน

2. โปสเตอร์ที่ประกอบไปด้วย ภาพถ่าย ชื่อ สกุล และหมายเลขประจำตัว

3. โปสเตอร์ที่ประกอบไปด้วย ภาพถ่าย และหมายเลขประจำตัว

จากการแบ่งประเภทของโปสเตอร์ออกเป็น 3 ประเภท ได้ข้อสรุปในเรื่องการสื่อความหมายด้วยภาพถ่ายและข้อความ คือ ภาพถ่ายและข้อความจะมีการทำงานร่วมกันใน 2 ลักษณะ ได้แก่

- ภาพถ่ายและข้อความสนับสนุนการสื่อความหมายร่วมกัน

การทำงานร่วมกันในลักษณะนี้ เกิดจากการที่ภาพถ่ายและข้อความต่างก็ทำการสื่อสารในประเด็นเดียวกัน ทำให้การสื่อความหมายในโปสเตอร์มีความชัดเจนไม่สับสน เพราะต่างก็มุ่งตรงไปยังจุดหมายเดียวกัน

- ภาพถ่ายและข้อความเพิ่มเติมความหมายให้แก่กันและกัน

สำหรับการทำงานร่วมกันระหว่างภาพถ่ายและข้อความที่เพิ่มเติมความหมายให้แก่กันและกันนั้น ในกรณีของการสื่อความหมายในโปสเตอร์แนะนำตัวก็คือ การที่ภาพถ่ายและข้อความสื่อความหมายกันคนละประเด็น แต่เมื่อภาพถ่ายและข้อความทำงานร่วมกันแล้วผลลัพธ์ที่ได้ก็คือเป็นภาพถ่ายและข้อความต่างทำหน้าที่เพิ่มเติมความหมายให้แก่กันและกัน

การสื่อความหมายที่พบในโปสเตอร์แนะนำตัวผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภา

จากการศึกษาการสื่อความหมายที่เกิดขึ้นในโปสเตอร์แนะนำตัวผู้สมัคร ผู้วิจัยพบว่าภาพถ่ายและข้อความได้สื่อความหมายในเรื่องต่างๆ ดังต่อไปนี้

1. ประสบการณ์ในการทำงาน

สิ่งที่คุณสมัครนำมาใช้ในการแนะนำตัวมากที่สุดก็คือ เรื่องประวัติหรือประสบการณ์ในการ

ทำงานของตน โดยสื่อความหมายผ่านทางภาพถ่ายและข้อความ ซึ่งภาพถ่ายที่นำมาใช้ในการสื่อความหมายด้านการงานนั้นได้สร้างความหมายผ่านทางองค์ประกอบทางการถ่ายภาพ คือ การแต่งกาย การวางท่า การใช้อุปกรณ์ประกอบฉาก การเลือกใช้อากหลัง การใช้ภาพประกอบ ส่วนการแนะนำประสบการณ์ในการทำงานผ่านทางข้อความนั้น ได้แก่ การนำเสนอตำแหน่งในการทำงานของผู้สมัคร โดยที่ตำแหน่งเหล่านั้นจะเป็นตำแหน่งที่สูงที่สุดของหน่วยงานที่ผู้สมัครทำงานอยู่ เช่น ตำแหน่งอธิบดี ตำแหน่งที่เกี่ยวกับสมาชิกวุฒิสภา คือ ตำแหน่งอดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวง ตำแหน่งที่เกี่ยวกับการเมืองการปกครอง เช่น ตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวง ตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และนอกจากนั้นแล้วข้อความที่แนะนำการทำงานของผู้สมัครยังสามารถสื่อความหมายผ่านทางรางวัลเกียรติยศต่างๆ ที่ผู้สมัครได้รับมา เช่น รางวัลแมกไซไซ รางวัลวิศวรรดิเด่น รางวัลวิจัยสิ่งประดิษฐ์ รางวัลต่างๆ เหล่านี้เป็นเสมือนสิ่งที่มาการันตีความสามารถในการทำงานของผู้สมัคร

2. ด้านการศึกษา

การศึกษานับเป็นประเด็นที่ 2 รองจากการทำงานที่ผู้สมัครเลือกนำมาใช้ในการแนะนำตัว เพราะการศึกษาเป็นสิ่งสำคัญที่บ่งบอกถึงความรู้ ความเชี่ยวชาญในสิ่งที่ผู้สมัครได้ศึกษามา โดยที่ภาพถ่ายได้สื่อความหมายด้านการศึกษาโดยสื่อสารผ่านการแต่งกายในชุดครุยวิทยฐานะของสถาบันต่างๆ เพราะชุดครุยเป็นสิ่งที่แสดงถึงความเป็นบัณฑิตคือผู้รู้ ซึ่งชุดครุยวิทยฐานะที่ผู้สมัครนำมาแต่งกายมากที่สุด ได้แก่ ชุดเสื้อครุยเนติบัณฑิต ซึ่งเป็นชุดของผู้ที่สำเร็จการศึกษาด้านวิชากฎหมายจากเนติบัณฑิตยสภา เป็นชุดที่สื่อความหมายถึงความเป็นผู้รอบรู้ทางด้านกฎหมาย ซึ่งเหมาะสมกับตำแหน่งสมาชิกวุฒิสภาที่มีอำนาจหน้าที่ในการกลั่นกรองกฎหมาย และการเลือกใช้อากหลังและอุปกรณ์ประกอบฉากที่เป็นห้องสมุด ตู้หนังสือ ที่สื่อความหมายถึงความรู้ การเรียนรู้ ส่วนข้อความนั้นผู้สมัครเลือกให้ข้อมูลที่เป็นวุฒิการศึกษา สาขาและสถาบันที่ผู้สมัครสำเร็จการศึกษา ข้อมูลเหล่านี้สื่อความหมายให้เห็นถึงสิ่งที่ผู้สมัครมีความเชี่ยวชาญ ระดับสติปัญญา ความเฉลียวฉลาด

3. ด้านครอบครัว

การสื่อความหมายด้านครอบครัวที่ผู้สมัครนำมาเสนอนั้น ภาพถ่ายมีส่วนสำคัญอย่างมากในการถ่ายทอดเรื่องราวดังกล่าว โดยที่ลักษณะของภาพถ่ายจะมีการนำเอาบุคคลในครอบครัวมาถ่ายภาพร่วมด้วย และการวางท่าที่ผู้สมัครนำมาใช้ก็คือ ท่าทางในลักษณะการโอบกอดระหว่างผู้สมัครกับบุคคลในครอบครัว และมีการแสดงออกทางสีหน้าที่ยิ้มแย้มมีความสุข อารมณ์ของภาพที่สื่อความหมายออกมาจึงเป็นเรื่องของความรักความสุขในครอบครัว สำหรับข้อความที่สื่อความหมายเรื่องครอบครัวนั้น ได้แก่ การแนะนำประวัติบุคคลในครอบครัว จากโปสเตอร์ที่ทำการศึกษา

พบว่า บุคคลที่ผู้สมัครให้ความสำคัญและนำมาแนะนำนั้นจะเป็นบุคคลที่มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักจึงเป็นการอ้างอิงความน่าเชื่อถือจากบุคคลอื่น

4. ด้านศาสนา

จากโปสเตอร์แนะนำตัวพบว่า การสื่อความหมายในด้านศาสนานั้นผู้สมัครมีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการสื่อสารกับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะที่นับถือศาสนาเดียวกันกับตน ไม่ได้เป็นโปสเตอร์ที่จัดพิมพ์แจกจ่ายทั่วไป การสื่อความหมายด้านศาสนาได้แก่ การใช้ภาพถ่ายที่เห็นผู้สมัครอยู่ในชุดที่ใช้ในการประกอบพิธีทางศาสนา และการใช้ข้อความได้แก่การแนะนำตัวด้วยคำนำหน้าชื่อที่เป็นคำเรียกเฉพาะของศาสนา

ผู้วิจัยพบว่า การสื่อความหมายด้วยภาพถ่ายและข้อความในโปสเตอร์แนะนำตัวผู้ลงสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา เขตกรุงเทพมหานคร ทั้ง 3 ประเภทนั้น ต่างก็ใช้ประโยชน์จากภาพถ่ายและข้อความในการสื่อความหมายด้านคุณวุฒิการทำงาน การศึกษา ครอบครัว และศาสนา ซึ่งความหมายดังกล่าวที่เกิดขึ้นในโปสเตอร์แนะนำตัว ได้สร้างภาพตายตัวให้กับผู้ลงสมัคร และภาพตายตัวที่เกิดขึ้นทั้งหมดนี้ เป็นจุดจูงใจที่สำคัญที่ทำให้เกิดการโน้มน้าวใจประชาชน

ประเด็นจูงใจของภาพตายตัว

ผู้วิจัยพบว่า โปสเตอร์แนะนำตัวที่มีภาพถ่ายและข้อความสื่อความหมายในประเด็นเดียวกันนั้น จัดเป็นโปสเตอร์ที่มีความชัดเจนในเรื่องภาพตายตัวของผู้สมัครเพราะภาพตายตัวที่เกิดขึ้นมุ่งนำเสนอภาพตายตัวในประเด็นใดประเด็นหนึ่งเท่านั้น ซึ่งสามารถนำโปสเตอร์ดังกล่าวมาทำการจัดแบ่งเป็นประเด็นจูงใจต่างๆ ได้ แต่โปสเตอร์ที่มีภาพถ่ายและข้อความสื่อความหมายในประเด็นที่ต่างกัน ทำให้ไม่สามารถที่จะชี้ชัดลงไปได้ว่าภาพตายตัวที่เกิดขึ้นเป็นภาพตายตัวในรูปแบบใด ซึ่งจากการวิเคราะห์การสื่อความหมายด้วยภาพถ่ายและข้อความในโปสเตอร์ทั้งหมดพบว่า การสื่อความหมายที่เกิดขึ้นนั้นเป็นการนำภาพตายตัวของผู้สมัครที่เกิดจาก การทำงาน การศึกษา ครอบครัว และศาสนา มานำเสนอให้ประชาชนได้รับรู้โดยสื่อสารผ่านทางภาพถ่ายและข้อความ

สำหรับการจัดแบ่งประเด็นจูงใจของภาพตายตัวในโปสเตอร์ที่มีภาพถ่ายและข้อความที่สื่อความหมายในประเด็นเดียวกันนั้น ก็เพื่อต้องการแสดงให้เห็นว่าประเด็นใดบ้างที่ผู้สมัครต้องการสื่อความหมายไปถึงประชาชน และจากการศึกษาพบว่าประเด็นจูงใจของภาพตายตัวที่พบมีอยู่ทั้งหมด 5 แบบ ดังต่อไปนี้

ประเด็นหัวใจแบบที่ 1. ปณินิบัติราชการมาด้วยดี

ภาพถ่ายตัวในแบบปณินิบัติราชการมาด้วยดีนั้น เป็นภาพถ่ายตัวของผู้ที่เข้าราชการ เนื่องจากความหมายของข้าราชการก็คือข้าราชการแผ่นดิน ปฏิบัติงานเพื่อประเทศชาติและประชาชน และสิ่งหนึ่งที่แสดงให้เห็นว่าข้าราชการผู้นั้นได้กระทำความดีความชอบเป็นประโยชน์แก่ประเทศชาติและสังคม และเป็นผู้ที่ได้ปฏิบัติงานหรือหน้าที่ราชการด้วยความอุทิศตน ซื่อสัตย์ สุจริต และเอาใจใส่เป็นอย่างดี จนเกิดผลประโยชน์แก่ประเทศชาติประชาชนแล้ว ข้าราชการผู้นั้น ก็จะได้รับพิจารณา ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ เครื่องราชอิสริยาภรณ์จึงเป็นบำเหน็จและเครื่องหมายเชิดชูเกียรติอย่างสูงแก่ผู้ที่ได้รับ ผู้สมัครที่นำเสนอตนเองผ่านภาพของการเป็นข้าราชการ ก็เพื่อต้องการแสดงให้เห็นว่าตนเองเป็นผู้ที่ปฏิบัติงานเพื่อประเทศชาติอย่างเต็มกำลังความสามารถ ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ภาพถ่ายตัวของข้าราชการจึงเป็นภาพของคนดี ซึ่งสอดคล้องกับตำแหน่งวุฒิสมาชิกที่ต้องการคนดีมีความสามารถเข้ามาทำงานเช่นเดียวกัน สิ่งที่ผู้สมัครนำมาแสดงให้เห็นว่าตนเองเป็นข้าราชการที่ปณินิบัติราชการมาด้วยดี ก็คือการใช้ชุดเครื่องแต่งกายที่ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ และสายสะพาย ดังภาพประกอบต่อไปนี้

ประเด็นหัวใจแบบที่ 1. ปณินิบัติราชการมาด้วยดี

จะเห็นได้ว่าภาพของความเป็นข้าราชการของผู้สมัครแต่ละท่านได้สื่อความหมายให้เห็นถึงผู้ที่ปณินิบัติราชการมาด้วยดีทั้งสิ้น ไม่ว่าจะเป็นการเลือกใช้ภาพถ่ายที่ถ่ายทอดความมีเกียรติยศที่ได้รับมาจากการปฏิบัติราชการ และข้อความที่ระบุตำแหน่งการทำงานของแต่ละท่านก็ล้วนแต่เป็นตำแหน่งที่อยู่ในระดับสูงของหน่วยงานราชการที่ท่านปฏิบัติราชการอยู่ เกียรติยศที่แต่ละท่านได้รับ ซึ่งเป็นบำเหน็จความชอบที่มาจากการทำงานมาอย่างดีจึงกลายเป็นภาพถ่ายตัวที่ชูประเด็นในเรื่องคนดีมีความสามารถ

ประเด็นหัวใจแบบที่ 2. ความจงรักภักดี

สำหรับการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา เขตกรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ 4 มีนาคม พ.ศ. 2547 มีผู้สมัครหลายท่านที่ดำรงตำแหน่งเป็นทหารราชองครักษ์ ซึ่งทำหน้าที่รักษาพระองค์คือพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ก่อนเข้ารับตำแหน่งนายทหารราชองครักษ์นายทหารผู้นั้นจะต้องถวายคำสัตย์ปฏิญาณว่าจะเป็นผู้ที่ถวายงานด้วยความจงรักภักดี ดังนั้นตำแหน่งทหารราชองครักษ์ จึงสื่อความหมายถึงเรื่องความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ได้เป็นอย่างดี ดังนั้นความจงรักภักดี จึงเป็นภาพตายตัวของผู้สมัคร ที่เลือกนำเสนอภาพของตนเองผ่านทางตำแหน่งนายทหารราชองครักษ์ โดยการสวมชุดเครื่องแบบเต็มยศรักษาพระองค์และการใช้ข้อความที่ระบุถึงตำแหน่งนายทหารราชองครักษ์ ดังภาพประกอบต่อไปนี้

ภาพที่ 126

ภาพที่ 127

ภาพที่ 128

ประเด็นจูงใจแบบที่ 2. ความจงรักภักดี

การสื่อความหมายด้วยภาพถ่ายและข้อความที่นำเสนอการทำงานของผู้สมัครผ่านทางตำแหน่งนายทหารราชองครักษ์นั้น ก็เพื่อเป็นการชูประเด็นในเรื่องความจงรักภักดี ตำแหน่งหน้าที่นายทหารราชองครักษ์ที่แต่ละท่านดำรงอยู่นั้น นอกจากจะแสดงให้เห็นถึงความสามารถในการเป็นนายทหารแล้ว ยังเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงความกล้าหาญและความเสียสละ ในการปฏิบัติหน้าที่ ดังนั้นภาพตายตัวของนายทหารราชองครักษ์จึงเป็นภาพของความจงรักภักดี เป็นภาพตายตัวที่ชูประเด็นในเรื่องคนดีมีความสามารถ เช่นเดียวกับภาพตายตัวในแบบปรนนิบัติราชการมาด้วยดี

ประเด็นจูงใจแบบที่ 3. ผู้ผดุงความยุติธรรม

ความหมายแฝงในเรื่องความยุติธรรมนั้น เกิดขึ้นจากการที่ผู้สมัครเลือกนำเสนอตนเองผ่านทางชุดครุยเนติบัณฑิต เป็นชุดสำหรับผู้ที่สำเร็จการศึกษาทางด้านกฎหมายจากเนติบัณฑิตยสภา ซึ่งเป็นสถาบันที่มีชื่อเสียงทางด้านวิชาการกฎหมายของไทย เนติบัณฑิตยสภาเป็นองค์กรหลักในการส่งเสริมความรู้และกำกับดูแลการประกอบอาชีพของนักกฎหมาย ให้มีคุณภาพประกอบไปด้วยจริยธรรม และเกียรติศักดิ์ตามมาตรฐานสากล มุ่งเสริมสร้างความเชื่อถือศรัทธาของประชาชนที่มีต่อวิชาชีพกฎหมายให้มั่นคงยิ่งขึ้น ทั้งจะเน้นบทบาทการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ประชาชนให้เป็นที่เห็นอย่างเด่นชัด ดังนั้นภาพตายตัวของผู้ที่สวมชุดเสื้อครุยเนติบัณฑิตจึงเป็นภาพของผู้ที่ผดุงความยุติธรรม

ภาพที่ 129

ภาพที่ 130

ประเด็นจูงใจแบบที่ 3. ผู้ผดุงความยุติธรรม

ภาพตายตัวในแบบผู้ผดุงความยุติธรรมนี้ นับว่าเป็นภาพตายตัวที่มีความสอดคล้องกับอำนาจหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาโดยตรง เพราะตามรัฐธรรมนูญได้กำหนดไว้ว่าสมาชิกวุฒิสภามีอำนาจหน้าที่ในการกลั่นกรองกฎหมาย ดังนั้นการสื่อความหมายผ่านทางภาพถ่ายและข้อความว่าเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถทางด้านกฎหมายเพื่อให้เกิดเป็นภาพตายตัวผู้ผดุงความยุติธรรม ก็เพื่อเป็นการตอกย้ำให้เห็นว่า ผู้สมัครเป็นผู้ที่มีความเหมาะสมกับตำแหน่งสมาชิกวุฒิสภานั้นเอง

ประเด็นจูงใจแบบที่ 4. ผู้ทรงภูมิ

สำหรับความเป็นผู้ทรงภูมินั้น เป็นความหมายแฝงที่เกิดจากการสื่อความหมายในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา เป็นภาพของผู้ที่เปี่ยมไปด้วยความรู้ในศาสตร์ด้านต่างๆ โดยนำเสนอผ่านทางเครื่องแต่งกายชุดครุย และข้อความที่บ่งบอกคุณวุฒิทางการศึกษา

ภาพที่ 131

ภาพที่ 132

ภาพที่ 133

ประเด็นจูงใจแบบที่ 4. ผู้ทรงภูมิ

การสื่อความหมายในเรื่องการศึกษาผ่านการแต่งกายด้วยชุดครุย การใช้ฉากหลังเป็นห้องสมุด รวมไปถึงการให้ข้อมูลที่ระบุระดับวุฒิการศึกษาและสาขา ก็เพื่อต้องการใสร่างภาพตายตัวความเป็นผู้ทรงภูมิ ให้ประชาชนเห็นว่าผู้สมัครเป็นผู้ที่มีความรู้ในระดับที่สามารถเข้าไปปฏิบัติงานในตำแหน่งสมาชิกวุฒิสภาได้

ประเด็นใจแบบที่ 5. ครอบครัวแสนสุข

นอกจากภาพถ่ายตัวที่เกิดจากภาพเดี่ยวของผู้สมัครแล้ว ยังมีภาพถ่ายตัวที่เกิดขึ้นจากภาพถ่ายที่ผู้สมัครถ่ายร่วมกับบุคคลอื่นๆ ด้วย ซึ่งได้แก่การนำบุคคลในครอบครัวมาร่วมถ่ายภาพด้วย โดยความหมายที่เกิดขึ้นจากภาพดังกล่าวเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับความเป็นครอบครัว การที่ผู้สมัครเลือกใช้ภาพถ่ายในลักษณะดังกล่าว ก็เพื่อที่ต้องการนำเสนอให้เห็นถึงภาพถ่ายตัวในรูปแบบของครอบครัวแสนสุข ซึ่งจากการวิเคราะห์ลักษณะการวางท่าและการแสดงออกทางสีหน้าของผู้เป็นแบบ

ภาพที่ 134

ภาพที่ 135

ประเด็นใจแบบที่ 5. ครอบครัวแสนสุข

ภาพถ่ายตัวในแบบครอบครัวแสนสุขนี้ ผู้สมัครตั้งใจที่จะสื่อความหมายไปถึงกลุ่มเป้าหมายที่เป็นแฟนประจำของนิตยสารที่ผู้สมัครเป็นเจ้าของ ได้แก่ นิตยสารรักลูก นิตยสารแม่และเด็ก ของคุณสุภาวดี หานูเมธี และนิตยสารคู่สร้างคู่สม ของคุณดำรง พงศดา ส่วนการสื่อความหมายในเรื่องคุณวุฒิเพื่อที่จะให้เห็นถึงความเหมาะสมในตำแหน่งสมาชิกวุฒิสภานั้นเป็นรองจากเรื่องกลุ่มเป้าหมาย

การวิเคราะห์ภาพถ่ายตัวทั้ง 5 แบบนี้ ทำให้ได้ข้อสรุปเกี่ยวกับประเด็นที่ผู้สมัครต้องการหยิบยกมานำเสนอให้ประชาชนผู้มีสิทธิในการเลือกตั้งรับรู้ โดยที่ประเด็นต่างๆ ที่ปรากฏคือ เรื่องของการเป็นคนดีมีคุณธรรมและมีความสามารถ เรื่องการศึกษา เรื่องกฎหมาย และเรื่องครอบครัว

การวิจัยที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ลงสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา ประกอบกับการวิเคราะห์เอกสารในการแนะนำตัว สรุปได้ว่าภาพตายตัวที่ผู้สมัครนำเสนอออกมานั้นมีสาเหตุสำคัญ 3 ประการดังต่อไปนี้

1. กลุ่มเป้าหมาย
2. บทบาทและสถานภาพของผู้สมัคร
3. ตำแหน่งสมาชิกวุฒิสภา

1. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายในกรณีนี้คือกลุ่มคะแนนเสียงในการเลือกตั้ง ผู้สมัครรับเลือกตั้งส่วนหนึ่งได้นำเสนอลักษณะภาพถ่ายของตนตามลักษณะความคิดของกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อตัวผู้สมัคร ซึ่งผู้สมัครได้มีการคาดหมายกลุ่มเป้าหมายไว้ล่วงหน้าอยู่แล้วว่าประชาชนในลักษณะใดที่จะมาลงคะแนนเสียงให้กับตน เพราะฉะนั้นแล้วการเลือกใช้ภาพถ่ายในเอกสารทางการเมืองที่ใช้สำหรับการแนะนำตัว จึงไม่ได้แตกต่างไปจากการเลือกใช้ภาพถ่ายเพื่อการโฆษณาประชาสัมพันธ์ เพราะทั้ง 2 กรณีต่างก็ให้ความสำคัญกับลักษณะของกลุ่มเป้าหมายด้วยกันทั้งคู่ ผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาจึงเปรียบเสมือนสินค้าที่พยายามเสนอคุณลักษณะให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน โดยใช้สื่อภาพถ่ายเป็นช่องทางในการนำเสนอ

2. บทบาทและสถานภาพของผู้สมัคร

ผู้สมัครเลือกนำเสนอตัวเองในภาพถ่ายจากบทบาทและสถานภาพที่เป็นอยู่ ซึ่งบทบาทนั้นเป็นพฤติกรรมที่คาดหวังโดยกลุ่มคนหรือสังคมที่มีต่อผู้ที่อยู่ในสถานภาพต่างๆ ว่าจะต้องปฏิบัติตนอย่างไร เช่น บทบาทของผู้หญิง บทบาทของแม่ บทบาทของพ่อ บทบาทของลูก เป็นต้น ในส่วนของสถานภาพนั้นจัดเป็นสถานภาพสัมฤทธิ์ที่ได้มาด้วยความสามารถ (Achieved Status) เช่น สถานภาพที่เกิดจากการศึกษา จากอาชีพหน้าที่การงาน ซึ่งสถานภาพทางอาชีพจะเป็นสถานภาพที่สำคัญที่สุด เพราะคนส่วนมากจะเรียนรู้ตำแหน่งสำคัญของกันและกันในเรื่องอาชีพมากกว่าอย่างอื่น

3. ตำแหน่งสมาชิกวุฒิสภา

เนื่องจากตำแหน่งนี้ มีอำนาจหน้าที่สำคัญหลายประการในการบริหารปกครองประเทศ และ "สมาชิกวุฒิสภา คือ ผู้ทรงคุณวุฒิและคุณธรรม..." ผู้สมัครจึงเลือกใช้ภาพถ่ายที่แสดงให้เห็นถึงคุณวุฒิในด้านต่างๆ ที่ตนเองมีและแสดงให้เห็นถึงความเป็นผู้มีคุณธรรมเป็นคนดี การแสดงให้เห็นว่าตนเองนั้นเหมาะสมกับตำแหน่งสมาชิกวุฒิสภา ก็โดยการเลือกนำเสนอในด้านอาชีพ การ

ศึกษา ของตนที่สอดคล้องกับอำนาจหน้าที่ของวุฒิสภา เช่น การศึกษาเนติบัณฑิต สอดคล้องกับอำนาจหน้าที่ในการกลั่นกรองกฎหมาย

การโน้มน้าวใจในโปสเตอร์

จากการวิเคราะห์การสื่อความหมายด้วยภาพถ่ายและข้อความ ผู้วิจัยได้ข้อสรุปว่าการโน้มน้าวใจในโปสเตอร์แนะนำตัวนั้น มีการใช้จุดมุ่งใจในเรื่องความสำเร็จ โดยผู้สมัครนำเสนอข้อมูลการทำงาน การศึกษาที่หลากหลายเพื่อแสดงให้เห็นถึงภาพความสำเร็จในชีวิตของผู้สมัคร และข้อมูลแห่งความสำเร็จเหล่านี้ เป็นการแสดงให้เห็นถึงความเหมาะสมในตำแหน่งสมาชิกวุฒิสภาของผู้สมัครในการที่จะเข้าไปเป็นตัวแทนประชาชนชาวกรุงเทพมหานคร

จุดมุ่งใจที่สำคัญที่ผู้วิจัยพบในโปสเตอร์แนะนำตัวผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภา ได้แก่ จุดมุ่งใจในเรื่องความน่าเชื่อถือ จะเห็นได้ว่าผู้สมัครที่ได้รับการเลือกตั้งแต่ละท่านนั้นล้วนเป็นผู้ที่มีชื่อเสียงในสังคม มีผลงานเป็นที่รู้จักของประชาชน และจากการสัมภาษณ์ผู้สมัครที่ได้รับการเลือกตั้งแต่ละท่านต่างก็มีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันในเรื่องของการคะแนนเสียงที่ได้รับมาว่า เป็นเพราะประชาชนรู้จักผู้สมัครอยู่ก่อนที่จะมีการเลือกตั้งอยู่แล้ว โดยผ่านทางสื่อ ผ่านทางผลงานที่สั่งสมมาเป็นเวลานาน ดังนั้นการโน้มน้าวใจที่เกิดขึ้นจึงมาจากต้นทุนทางสังคมของผู้สมัครแต่ละท่านเป็นสิ่งสำคัญ ซึ่งจะเห็นได้ว่าโปสเตอร์ของผู้ที่ได้รับการเลือกตั้งของแต่ละท่านนั้นมีเพียง 2 ท่านเท่านั้นที่โปสเตอร์มีความโดดเด่นน่าสนใจและได้รับการออกแบบมาอย่างดี คือ โปสเตอร์ของคุณเผื่อง เล่งอี้ และโปสเตอร์ของครูประทีป อึ้งทรงธรรม ส่วนโปสเตอร์ที่เหลือของผู้สมัครที่ได้รับการเลือกตั้งท่านอื่นๆ เป็นโปสเตอร์ที่ผู้เชี่ยวชาญจัดให้อยู่ในระดับปานกลางแต่ก็ได้รับคะแนนเสียงอย่างท่วมท้น ไม่ว่าจะเป็น คุณปราโมทย์ ไม้กลัด , อาจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง , อาจารย์แก้วสรร อติโพธิ ดังนั้นการโน้มน้าวใจให้ประชาชนมาเทคะแนนเสียงให้จึงไม่ได้เกิดจากสื่อโปสเตอร์ที่ผู้สมัครนำมาใช้ในการแนะนำตัว แต่เกิดจากต้นทุนทางสังคมของผู้สมัครแต่ละท่านที่ประชาชนให้ความเชื่อถือและยอมรับในประวัติและผลงาน สิ่งเหล่านี้เองที่โน้มน้าวใจให้ประชาชนมอบหนึ่งเสียงของตนให้กับผู้สมัครซึ่งเป็นบุคคลเดียวในดวงใจ

ข้อจำกัดในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้มีข้อจำกัดในเรื่องการเก็บข้อมูลที่เป็นเอกสารแนะนำตัวผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภา เนื่องมาจากการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา เมื่อวันที่ 4 มีนาคม พ.ศ.2543 เป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

มาเมื่อประมาณ 3 ปีที่แล้ว และไม่มีหน่วยงานใดทำหน้าที่เก็บเอกสารเหล่านี้โดยตรง อีกทั้งผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภาบางท่านก็ไม่ได้มีการเก็บเอกสารแนะนำตัวไว้ ทำให้ผู้วิจัยไม่สามารถเก็บข้อมูลได้ครบทั้งหมดซึ่งเป็นแหล่งข้อมูลที่สำคัญอย่างมากในการวิจัยในครั้งนี้

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต

1. เนื่องจากการวิจัยในครั้งนี้ไม่ได้ทำการวิเคราะห์ถึงตัวผู้รับสาร ดังนั้นสำหรับการวิจัยในอนาคตถ้าได้มีการวิเคราะห์ที่ตัวผู้รับสารเพิ่มเติมเข้าไปจะทำให้ทราบถึงผลการสื่อความหมายที่ตัวผู้ลงสมัครรับเลือกตั้งต้องการสื่อไปถึงตัวผู้รับสาร ว่ามีการตีความที่ตรงกันหรือแตกต่างกันอย่างไร หรือไม่ เพื่อผลที่ได้จากการวิจัยสามารถที่จะนำไปปรับปรุงการสื่อความหมายด้วยภาพถ่ายและข้อความในกิจกรรมทางการเมืองครั้งต่อไปได้
2. การสื่อความหมายด้วยภาพถ่ายและข้อความที่ปรากฏในสื่อทางการเมืองประเภทอื่นที่น่าสนใจทำการศึกษา ได้แก่ สื่อประเภทโปสเตอร์หาเสียงสำหรับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่เปิดโอกาสให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งนำเสนอนโยบายต่างๆ ได้ และมีเรื่องของพรรคการเมืองหรือหัวหน้าพรรคเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องกับโปสเตอร์ด้วยได้ ผลจากการวิจัยที่ได้น่าจะเป็นอีกหนึ่งคำอธิบายที่ทำให้ประชาชนเข้าใจถึงสถานภาพทางการเมืองของประเทศไทยได้ดียิ่งขึ้น

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กาญจนา แก้วเทพ, ศาสตร์แห่งสื่อและวัฒนธรรมศึกษา. กรุงเทพมหานคร. เอ็ดดิสันเพรสโปรดักส์, 2544.

กมลัญ วรพิทยุต. “การโฆษณากับพรรคการเมืองไทย” วารสารนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย, 2544

กัระณา สุมาวงศ์ . สัมภาษณ์ . 14 กันยายน 2546.

แก้วสรร อติโพธิ. สัมภาษณ์, 28 มกราคม 2545.

ขวัญเรือน กิติวัฒน์ และ อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์ . กระบวนการสร้างความหมายทางสังคม . กรุงเทพมหานคร . 2532 .

จอน อึ้งภากรณ์. สัมภาษณ์, 18 กุมภาพันธ์ 2545.

จารุตม์ จารุประกร. สัมภาษณ์, 25 พฤศจิกายน 2545.

จำรัส อินทุमार. สัมภาษณ์, 25 พฤศจิกายน 2545.

ไชยรัตน์ เจริญสินโฮฟ้า,ดร. สัญญาวิทยา . โครงสร้างนิยม . หลังโครงสร้างนิยมกับการศึกษารัฐศาสตร์. กรุงเทพมหานคร. สำนักพิมพ์วิภาษา, 2545.

ณรงค์ สิ้นสวัสดิ์. การวิเคราะห์การเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร 2528. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2530.

ดำรง พุฒตาล. สัมภาษณ์, 29 กรกฎาคม 2545.

ธวัชชัย เทียนจวง. สัมภาษณ์, 26 กุมภาพันธ์ 2546.

นิกอละ ระเด่นอาหมัด. ทฤษฎีจิตกรรรม. กรุงเทพมหานคร. สำนักพิมพ์ไอดีเอ็นเอสโตร์, 2543.

เนบ สุตสงวน. สัมภาษณ์, 18 กุมภาพันธ์ 2546.

ปัทมวดี จารูวร. การถ่ายภาพบุคคล. กรุงเทพมหานคร. บริษัท สงวนการพิมพ์ จำกัด, 2528.

ประชา สุวีรานนท์. “ไวยากรณ์ของภาพ” วารสารธรรมศาสตร์ ปีที่ 21 ฉบับที่ 2 (พฤษภาคม – สิงหาคม 2538). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2538.

ประทีป วัชรโชคเกษม. สัมภาษณ์, 18 พฤษภาคม 2546.

ประทีป อึ้งทรงธรรม. สัมภาษณ์, 30 มกราคม 2545.

ประหยัด เสนวิรัช. สัมภาษณ์, 25 พฤศจิกายน 2544.

ปิยกุล เลาว์ณย์ศิริ, ผู้แปล. การถ่ายภาพบุคคล บรรยายโดย เดนนิส คอนสแตนไตน์. กรุงเทพมหานคร, 2527.

ผุสดี ตามไท. สัมภาษณ์, 13 กุมภาพันธ์ 2546.

ผ่อง เล่งอี้. สัมภาษณ์, 14 มีนาคม 2545.

เพ็ญศรี เป่าเหลืองทอง, ผู้แปล. ผลึกความคิด เดวิด โอกลิวี. กรุงเทพมหานคร. สำนักพิมพ์ มติชน, 2542.

ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. สังคมและวัฒนธรรม. กรุงเทพมหานคร .พิมพ์ครั้งที่ 7 . จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย . 2544 .

มาลี บุญศิริพันธ์. เอกสารการสอนชุดวิชาความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับสื่อสิ่งพิมพ์ หน่วยที่ 8 – 15. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. กรุงเทพฯ. สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2531.

ยอดมณี ภมรมนตรี. สัมภาษณ์. 18 กุมภาพันธ์ 2545.

วรรณพิมล อังคศิริสรพร. มายาคติ. กรุงเทพมหานคร. โครงการจัดพิมพ์คบไฟ, 2544

วสันต์ มงคลลาภกิจ. สัมภาษณ์, 2 กันยายน 2545.

ศิริชัย ศิริกายะ และ กาญจนา แก้วเทพ. ทฤษฎีการสื่อสารมวลชน, กรุงเทพมหานคร, 2531.

โปสเตอร์เลือดตั้ง. ศิลปวัฒนธรรม. ปีที่ 13 ฉบับที่ 10 ประจำเดือนสิงหาคม 2535 .

ศักดิ์ ศิริพันธ์. การถ่ายภาพสี. กรุงเทพมหานคร. โรงพิมพ์ด้านสุทธา, 2527.

ศักดิ์ ศิริพันธ์. เทคนิคการถ่ายภาพ. กรุงเทพมหานคร. 2537.

โสภณ สุภาพงษ์ . สัมภาษณ์ . 14 กันยายน 2546.

สมสุข หินวิมาน. “การเห็น การมอง การจ้อง การชำเลื่องและการสื่อสารแห่งมนุษย์”.

นิเทศศาสตร์ปริทัศน์. ปีที่ 5 ฉบับที่ 1, 2543

สมาน เฉดระการ. การถ่ายภาพเบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร. 2538.

สวณิต เสตสุวรรณ. ทัศนคติประชากรในเขตกรุงเทพมหานครที่มีต่อภาพลักษณ์พรรคไทยรักไทย.

ปริญญามหาบัณฑิต วารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์,

2543.

สกันห์ สถิตยยุทธการ. สัมภาษณ์, 24 มกราคม 2546.

สามารถ โสดสถิตย์ . สัมภาษณ์, 12 มีนาคม 2545.

สุชาติ ไชยมะโน. สัมภาษณ์, 23 มกราคม 2545.

สุภาณี กอสุวรรณศิริ และ สุมิตรา ชันตยาหลงกต. จากอดีต ถึง ปัจจุบัน การถ่ายภาพ.

กรุงเทพมหานคร. บริษัท สารมวลชน จำกัด, 2531.

สุภาวดี หาญเมธี. สัมภาษณ์, 21 มีนาคม 2545.

สุมิตรา ชันตยาหลงกต. สัมภาษณ์, 24 มิถุนายน 2546.

เสวี วงษ์มณฑา . การสื่อสารการตลาด. กรุงเทพมหานคร. สำนักพิมพ์บ้านเสวีรัตน์, 2540.

เสาวนีย์ สิกขาบัณฑิต. เทคโนโลยีทางการศึกษา. กรุงเทพมหานคร. โรงพิมพ์สถาบัน
พระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 2528.

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง. คู่มือการแนะนำตัวผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภา.
กรุงเทพมหานคร. ธันวาคม 2542.

อรวรรณ ปิรันธน์โอวาท . การสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจ . กรุงเทพมหานคร . 2534 .

อเนก นาวิกมูล. สิ่งพิมพ์ในสยาม. 2544.

ภาษาอังกฤษ

Anders, Hansen and Simon Cottle , Ralph Negrine. Mass Communication Research
Method(1 st. ed.). London, Macmillan Press Ltd. 1998.

Aymar, Gerdon C. Drawing and Painting the Portrait. Philadephia. Chilton Book
Company. 1983.

Cobley, Paul. The Communication Theory Reader. Great Britain: Guildford and
King's Lynn, 1996.

Eastman Kodak Company. The Joy of Photographic People (2 nd. ed.). Wisconsin.
1983.

Evans, Jessica and Hall, Stuart. Visual Culture : The reader. London. Sage
Publications, 1999.

Fiske, John. Introduction to Communication Studies. London. Methuen & Co. , 1982.

Hedgecoe, John. John Hedgecoe's Basic Photography. Great Britain. Collins &
Brown Limited, 1993.

Hennessy, John Fope. The portrait in the renaissance. New York. Bollingen
Foundation, 1963.

Hoult, T F. Dictionary of Modern Sociology. 3 rd ed. Totowa. Littlefield, Adams & Co.,
1974.

Larson, C. Persuasion perception and responsibility. 7th ed. The United States of
America. Wadsworth Publishing Company, 1995.

Shapiro, Michael J. The Politics of Representation. 1st ed. The United States of
America. 1988.

Tresidder, Jack. The Art of Portraits and the Nude. United States and Canada.
Time – Life Books, 1983.

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาวกึ่งทอง มหาพรไพศาล เกิดวันที่ 27 สิงหาคม พ.ศ. 2513 จังหวัด กรุงเทพมหานคร สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี วิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาการถ่ายภาพ และภาพยนตร์ จากสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล และนิเทศศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาการโฆษณา จากมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช และเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อ พ.ศ. 2543 ปัจจุบัน รับราชการที่ฝ่ายประชาสัมพันธ์ สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย